

Lagrådsremiss

En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 23 maj 2001

Bosse Ringholm

Anita Saldén Enérus
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller ett förslag till en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Den ersätter lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter och bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension och lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Lagen innehåller bestämmelser om vem som skall lämna självdeklaration, vad den skall innehålla och hur den skall lämnas. Vidare innehåller den bestämmelser om vad en kontrolluppgift skall lämnas om, för vem den skall lämnas och vem som skall lämna den. Syftet med den nya lagen är att bestämmelserna skall bli överskådliga samt språkligt moderniserade och anpassad till inkomstskattelagen (1999:1229).

Förslaget innehåller också en del materiella ändringar. Det föreslås en gemensam deklaration för alla fysiska personer och dödsbon med förtryckta kontrolluppgifter. Deklarationstidpunkten föreslås bli gemensam för alla självdeklarationer, den 2 maj.

Kontrolluppgiftsskyldigheten föreslås utvidgad bland annat när det gäller avyttring av andelar i utländska fondföretag och vid avyttring genom inlösen av delägarätter och fordringsrätter. Kontrolluppgift för begränsat skattskyldiga föreslås redovisa skatteregistreringsnummer.

Vidare föreslås att revisorerna skall skicka in vissa orena revisionsberättelser till skattemyndigheten.

Innehållsförteckning

1	Beslut	6
2	Lagtext	7
2.1	Förslag till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	35
2.3	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	37
2.4	Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)	39
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.....	40
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m.	41
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar	42
2.8	Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324) ..	44
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	49
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.....	50
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.	51
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet	52
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	54
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samtjänst vid medborgarkontor.	55
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt	56
2.16	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	57
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension	62
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar.....	63
2.19	Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079) ..	64
2.20	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	66
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.	69
3	Ärendet och dess beredning.....	70
4	Självdeklaration och förtryckning av kontrolluppgifter för fysiska personer och dödsbon	71

4.1	Förfarandet i dag	71
4.2	Behovet av en förändrad uppdelning mellan förenklade och särskilda självdeklarationer	72
4.3	Skattskyldiga för vilka en utökad förtryckning är av intresse	73
4.4	Självdeklaration och förtryckning av uppgifter	73
5	Deklarationstidpunkt.....	77
5.1	Deklarationstidpunkterna i dag	77
5.2	Ny deklarationstidpunkt	77
6	Deklarationsskyldighet	80
7	Undertecknande av självdeklarationen	82
8	Deklaration genom ombud.....	83
9	Deklarationsskyldighet för förmögenhet	85
10	Företagens uppgiftslämnande	86
10.1	Uppgifter i deklarationen	86
10.2	Överväganden och förslag.....	87
11	Revisionsberättelse	91
12	Ersättning vid tillfälligt arbete	94
13	Utdelning och ränta.....	95
13.1	Avstämningsbolag och kupongbolag	95
13.2	Särskild uppgift om utdelning och ränta	96
13.3	Kontrolluppgiftsskyldighet för kupongbolag, m.fl.	97
14	Andelar i värdepappersfonder.....	98
14.1	Nuvarande reglering	98
14.2	Förvaltarregistrerade fondandelar	100
14.3	Begränsad genomsnittsmetod för värdepappersfonder i vissa fall.....	102
14.4	Börshandlade fondandelar.....	103
14.5	Utländska fondföretag	106
15	Avyttring av övriga delägarätter och av fordringsrätter	108
15.1	Avyttring genom inlösen	108
15.2	Options- och terminsaffärer	108
15.3	Kontrolluppgift vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter genom inlösen	109
15.4	Kontrolluppgifter på derivat.....	110
15.5	Övrigt om kontrolluppgifter vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter	111
16	Utlandsbetalningar	112
16.1	Nuvarande ordning	112
16.2	Kontrolluppgiftsskyldigheten vid betalningar till och från utlandet.....	113
17	Uppgiftsskyldighet för personer bosatta i utlandet.....	114
17.1	Nuvarande ordning	114
17.2	Kontrolluppgifter avseende begränsat skattskyldiga.....	115
18	Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer	118

19	Förbindelse att lämna kontrolluppgift	120
19.1	Bakgrund	120
19.2	Förbindelse att lämna kontrolluppgift för fysiska personer och dödsbon.....	121
19.3	Förbindelse av utländska företag att lämna kontrolluppgift.....	121
19.4	Riksrevisionsverkets rapport	122
19.5	Riksskatteverkets syn på medgivandesystemet.....	123
19.6	Överväganden.....	123
20	Tredjemanskontrollen	125
20.1	Nuvarande uppgiftsskyldighet.....	125
20.2	Skyldigheten att lämna uppgifter om tredje man	127
21	ADB-registrering av kontrolluppgifter	130
22	Besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning	131
23	Anstånd med att lämna kontrolluppgifter	133
24	Förseningsavgift på kontrolluppgift	134
25	Konsekvensanalys.....	135
26	Författningskommentar.....	138
26.1	Förslaget till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	138
26.2	Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)	186
26.3	Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)	186
26.4	Förslaget till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)	186
26.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter.....	187
26.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.	187
26.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar	187
26.8	Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324).....	187
26.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.....	187
26.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta	188
26.11	Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.....	188
26.12	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet	188
26.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift.....	188
26.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samttjänst vid medborgarkontor.....	188
26.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.....	189

26.16	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	189
26.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension	190
26.18	Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar	190
26.19	Förslaget till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)	190
26.20	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	190
26.21	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.	191
Bilaga 1	Departementspromemorians lagförslag	192
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	244

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624),
3. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
4. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),
5. lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
6. lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.,
7. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
8. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
9. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
10. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
11. lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.
12. lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,
13. lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
14. lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samtjänst vid medborgarkontor,
15. lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,
16. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
17. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
18. lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar,
19. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
20. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)
21. lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om skyldighet att lämna självdeklarationer, särskilda uppgifter och kontrolluppgifter.

I lagen finns också bestämmelser med anknytning till uppgiftsskyldigheterna.

2 § I självdeklarationerna lämnas uppgifter till ledning för

1. egen taxering enligt taxeringslagen (1990:324),
2. taxering enligt taxeringslagen av delägare i svenska handelsbolag och medlemmar i europeiska ekonomiska intressegrupperingar,
3. beslut om mervärdesskatt i fall som avses i 3 kap. 10 §,
4. bestämmande av underlag för egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),
5. bestämmande av underlag för skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
6. bestämmande av underlag för avgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, samt
7. beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

3 § I de särskilda uppgifterna lämnas uppgifter för

1. bedömning av stiftelsers och föreningars skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229),
2. taxering enligt taxeringslagen (1990:324) av delägare i svenska handelsbolag och medlemmar i europeiska ekonomiska intressegrupperingar, samt
3. bestämmande av vilket fartområde ett fartyg går i.

4 § I kontrolluppgifterna lämnas uppgifter till ledning för

1. taxering enligt taxeringslagen (1990:324) av andra än uppgiftslämnaren själv,
2. bestämmande av underlag för egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),
3. bestämmande av underlag för skatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,

4. bestämmande av underlag för avgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
5. registrering av skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
6. beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
7. beskattning enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, och
8. beskattning utomlands.

Definitioner

5 § Om inget annat anges har termer och uttryck som används i denna lag samma betydelse och tillämpningsområde som i

- 1.a) taxeringslagen (1990:324),
- b) inkomstskattelagen (1999:1229), dock skall bestämmelserna om juridiska personer även tillämpas på dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar men inte på värdepappersfonder,
- c) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
- d) lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
- e) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i fall som avses i 2 § första stycket 1–5 och 7 den lagen,
- f) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
- g) lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
- h) lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
- i) lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, och
- j) 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980)

när det gäller bestämmelser om skyldighet att lämna uppgifter till ledning för

- taxering och annat bestämmande av underlag för skatt eller avgift,
- bedömning av skattskyldighet,
- beskattning enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, och
- beskattning utomlands,

2. mervärdesskattelagen (1994:200) när det gäller redovisning av mervärdesskatt, samt

3. skattebetalningslagen (1997:483) när det gäller skyldighet att lämna uppgifter till ledning för registrering av skatteavdrag.

6 § Med avgift enligt socialavgiftslagen (2000:980) avses även särskild löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och allmän löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, om inget annat anges.

Beslutande myndighet

7 § Beslut skall fattas av den skattemyndighet som är behörig enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat anges.

Ett föreläggande att lämna uppgift om en namngiven persons förhållanden får också beslutas av den skattemyndighet som enligt första stycket är behörig att fatta beslut beträffande den person som uppgift skall lämnas om.

8 § Riksskatteverket har samma befogenhet som skattemyndigheterna att besluta om föreläggande.

Valuta

9 § Uppgifter skall till sina belopp anges i svenska kronor.

2 kap. Skyldighet att lämna självdeklaration

Allmän och särskild självdeklaration

1 § Självdeklaration skall lämnas som allmän självdeklaration eller särskild självdeklaration. Allmän självdeklaration skall lämnas av fysiska personer och dödsbon. Särskild självdeklaration skall lämnas av andra juridiska personer än dödsbon. Särskild självdeklaration skall också lämnas för värdepappersfonder.

Skyldighet att lämna allmän självdeklaration

2 § Fysiska personer skall, om inte annat anges i 6 §, lämna allmän självdeklaration om

1. intäkterna i inkomstslaget tjänst och i inkomstslaget näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 27 procent av prisbasbeloppet,

2. sådan intäkt i inkomstslaget tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 §, samt 57 kap. 7 och 12 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet under beskattningsåret har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. intäkterna i inkomstslaget kapital, med undantag för sådan ränta och utdelning för vilka kontrolluppgift skall lämnas enligt 8 eller 9 kap. eller som är skattefria enligt 8 kap. 8 § inkomstskattelagen, har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § den lagen,

5. de är begränsat skattskyldiga och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor, eller

6. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas.

3 § Om sambesättning av makar eller föräldrar och barn skall ske enligt 21 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, skall vardera makens deklarationsskyldighet bedömas med hänsyn till makarnas sammanlagda skattepliktiga förmögenheter och föräldrarnas

deklarationsskyldighet skall bedömas med hänsyn till deras och hemmavarande, underåriga barns sammanlagda skattepliktiga förmögenheter.

4 § Dödsbon skall, om inte annat följer av 5 § eller anges i 6 §, lämna allmän självdeklaration, om

1. de skattepliktiga intäkterna, med undantag för sådan utdelning och ränta för vilka kontrolluppgift skall lämnas enligt 8 eller 9 kap. eller som är skattefria enligt 8 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229), har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

2. den skattepliktiga förmögenheten enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § den lagen, eller

3. underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas.

5 § Det som skulle ha gällt för den avlidne skall under dödsåret tillämpas för dödsboet.

Undantag från skyldighet att lämna allmän självdeklaration

6 § Fysiska personer skall inte lämna allmän självdeklaration enligt 2 § första stycket 1 om

1. de under beskattningsåret inte har haft inkomst av aktiv näringsverksamhet,

2. intäkterna i inkomstslaget tjänst endast består av folkpension och pensionstillskott enligt 2 och 2 b §§ lagen (1969:205) om pensionstillskott eller av allmän tilläggspension som har medfört avräkning av sådant pensionstillskott, och

3. överskottet i inkomstslaget tjänst inte har överstigit följande belopp:

a) för gift skattskyldig: 134 procent av prisbasbeloppet,

b) för gift skattskyldig som under någon del av beskattningsåret har fått folkpension som ogift: 151,5 procent av prisbasbeloppet,

c) för andra skattskyldiga: 151,5 procent av prisbasbeloppet.

Vid bedömningen av deklarationsskyldigheten enligt denna paragraf skall barnpension inte räknas som folkpension.

Bestämmelserna i första och andra styckena om fysiska personer skall också tillämpas för dödsbon.

Skyldighet att lämna särskild självdeklaration

7 § Särskild självdeklaration skall lämnas

1. av aktiebolag, ekonomiska föreningar och sådana familjestiftelser som avses i 8 § tredje stycket lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt,

2. av sådana ideella föreningar som avses i 7 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) och av sådana trossamfund som avses i 7 kap. 14 § den lagen, om intäkterna under beskattningsåret har överstigit grundavdraget enligt 63 kap. 11 § samma lag,

3. av andra juridiska personer än sådana som avses i 1 och 2 med undantag för dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar om intäkterna som den skattskyldige skall ta upp under beskattningsåret har uppgått till minst 100 kronor,

4. av sådana juridiska personer som är skattskyldiga enligt 6 § lagen om statlig förmögenhetsskatt och vars skattepliktiga förmögenhet vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppen enligt 19 § den lagen,

5. av andra juridiska personer än dödsbon för vilka underlag för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas, och

6. för värdepappersfonder.

Skattefri inkomst och förmögenhet

8 § Vid bedömning av deklarationsskyldighet som enligt detta kapitel är beroende av att intäkterna eller förmögenheten har uppgått till visst belopp skall hänsyn inte tas till sådan intäkt eller förmögenhet som är skattefri eller som den fysiska personen inte är skattskyldig för enligt inkomstskattelagen (1999:1229) eller lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Däremot skall hänsyn tas till inkomst eller förmögenhet som enligt skatteavtal helt eller delvis skall undantas från beskattning i Sverige.

3 kap. Självdeklarationens innehåll

Gemensamma bestämmelser

1 § En självdeklaration skall innehålla

1. nödvändiga identifikationsuppgifter,
2. uppgifter om de intäktsposter och kostnadsposter som skall hänföras till respektive inkomstslag,
3. uppgifter om de allmänna avdrag som den skattskyldige har rätt till,
4. uppgifter om den skattskyldiges tillgångar och skulder vid beskattningsårets utgång under förutsättning att hans eller, om han skall sambeskattas med någon, deras sammanlagda skattepliktiga förmögenhet enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt överstiger fribeloppen enligt 19 § den lagen,
5. de uppgifter som behövs för beräkning av
 - a) fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
 - b) avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
 - c) särskild löneskatt enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
 - d) expansionsfondsskatt enligt 34 kap. inkomstskattelagen (1999:1229),
 - e) egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),
 - f) särskild löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
 - g) allmän löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, och

h) pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, samt

6. de övriga uppgifter som skattemyndigheten behöver för att fatta riktiga taxerings- och beskattningsbeslut samt beslut om pensionsgrundande inkomst.

2 § Den som skall sambeskattas med hemmavarande underårigt barn enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, skall även redovisa barnets tillgångar och skulder, om barnet inte skall lämna egen självdeklaration.

Ändringar och tillägg i allmän självdeklaration

3 § Om någon uppgift på den förtryckta blanketten för allmän självdeklaration är felaktig eller saknas, skall den skattskyldige göra den ändring eller det tillägg som behövs.

Inkomstslaget tjänst

4 § Uppgift om kostnadsersättning som avses i 6 kap. 8 § behöver endast lämnas om avdrag görs för ökade levnadskostnader.

Inkomstslaget näringsverksamhet

5 § Den som redovisar intäkter i inkomstslaget näringsverksamhet skall, om inte annat framgår av 9 eller 18 § eller av 5 kap. 2 §, för varje näringsverksamhet lämna de uppgifter som behövs för taxeringen.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas för varje näringsverksamhet.

6 § Juridiska personer som omfattas av 17 kap. 17 eller 19 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall lämna uppgift om beslut om eller styrelsens förslag till utdelning eller annat förfogande över uppkommen vinst.

7 § Dotterföretag som redovisar intäkter i inkomstslaget näringsverksamhet skall lämna

1. identifikationsuppgifter för moderföretaget och, om moderföretaget i sin tur är ett dotterföretag, identifikationsuppgifter för hela koncernens moderföretag, samt

2. uppgifter om sitt aktie- eller andelsinnehav i moderföretaget och innehavets röstvärde.

Ägaruppgifterna skall avse förhållandena vid utgången av det senast avslutade beskattningsåret.

Ersättningsfond

8 § Den som har eller som under beskattningsåret har haft en ersättningsfond skall lämna uppgifter om

1. fondens ändamål,
2. fondens storlek,
3. fondens ianspråktagande, och
4. återfört avdrag för avsättning till fonden.

Fysiska personer skall dessutom lämna uppgift om hur stor del av en sådan ersättningsfond för byggnad eller markanläggning som avses i 31 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) som har återförts enligt 26 kap. 2 och 4–7 §§ den lagen.

Näringsverksamhet där makar deltar tillsammans

9 § Om makar tillsammans deltar i enskild näringsverksamhet, behöver uppgifterna enligt 5 § endast lämnas av en av makarna.

Båda makarna skall i självdeklarationen lämna de uppgifter som skattemyndigheten behöver för tillämpningen av 60 kap. 6–11 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Mervärdesskatt

10 § Den som skall redovisa mervärdesskatt i sin självdeklaration enligt 10 kap. 31 § skattebetalningslagen (1997:483) skall lämna de uppgifter som skattemyndigheten behöver för att besluta om mervärdesskatten.

Inkomstslaget kapital

11 § Den som skall göra avdrag för ränteutgifter vid beräkning av resultatet i inkomstslaget kapital skall, om kontrolluppgift inte skall lämnas enligt 8 kap. 7–12 §§, även lämna uppgift om skuldens storlek och de uppgifter som behövs för att långgivaren skall kunna identifieras.

12 § Om kapitalvinsten vid avyttring av en tillgång inte kan beräknas på grund av att vinsten är beroende av någon händelse i framtiden, skall den skattskyldige lämna uppgift om detta.

Uppskov vid avyttring av bostad

13 § Den som begär uppskovsavdrag vid avyttring av en privatbostadsfastighet eller en privatbostadsrätt enligt 47 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) skall lämna uppgifter om beteckningen på ersättningsbostaden.

Om ersättningsbostaden är en bostad i ett privatbostadsföretag, skall även identifikationsuppgifter lämnas för privatbostadsföretaget.

Om ersättningsbostaden förvärvas först året efter det då ursprungsbostaden avyttrades, skall uppgifterna lämnas i självdeklarationen för det senare året.

14 § Om äganderätten till en ersättningsbostad har övergått till någon annan genom arv, testamente, bodelning eller gåva, skall dödsboet eller överlåtaren lämna

1. identifikationsuppgifter för den nye ägaren,

2. de uppgifter som har lämnats enligt 13 §, och
3. uppgift om storleken på det belopp som anskaffningsutgiften skall minskas med vid avyttringen av ersättningsbostaden enligt 47 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Uppskov vid koncernintern andelsavyttringar och vid andelsbyten

15 § Den som begär uppskov med beskattningen vid en koncernintern andelsavyttring enligt 25 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller vid ett andelsbyte enligt 49 kap. 6 § den lagen skall lämna de uppgifter som skattemyndigheten behöver för att kunna besluta om uppskovet.

Den som har fått sådant uppskov skall lämna de uppgifter som är av betydelse för om uppskovsbeloppet skall tas upp till beskattning.

16 § Om äganderätten till andelar som har förvärvats genom sådant andelsbyte som avses i 49 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) har övergått till någon annan genom arv, testamente, bodelning eller gåva, skall förvärvaren lämna

1. uppgift om antalet andelar som har förvärvats,
2. uppgift om uppskovsbeloppet för varje andel, och
3. identifikationsuppgifter för den andelarna har övergått från.

Uppgift för beräkning av egenavgifter

17 § Om ett sådant avtal har träffats som avses i 2 kap. 8 § socialavgiftslagen (2000:980) om att arbetsgivaravgifter inte skall betalas på en viss ersättning, skall den som får ersättningen uppge detta.

Om ett sådant avtal har träffats som avses i 2 kap. 7 § socialavgiftslagen om att arbetsgivaravgifter skall betalas på en viss ersättning, skall den som får ersättningen uppge detta.

Svenska handelsbolag

18 § Svenska handelsbolag skall till ledning för delägarnas taxeringar lämna

1. de uppgifter som avses i 5 §,
2. uppgifter för varje delägare om hans andel av bolagets inkomst av varje inkomstslag och näringsverksamhet, samt
3. uppgifter om varje delägars andel eller lott i bolaget.

Om kapitalvinsten vid avyttring av en fastighet inte kan beräknas på grund av att vinsten är beroende av någon händelse i framtiden, skall handelsbolaget lämna uppgift om detta.

19 § Svenska handelsbolag skall lämna uppgifter om det totala beloppet och varje delägars andel av avdraget från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 28 och 29 §§ socialavgiftslagen (2000:980).

Fåmansföretag och fåmanshandelsbolag

20 § Fåmansföretag skall lämna

1. identifikationsuppgifter för delägarna och närstående personer till dem, samt
2. uppgifter om varje delägars andelsinnehav och innehavets röstvärde.

Uppgifter enligt första stycket 1 behöver inte lämnas för en närstående person om denne inte har tagit emot ersättning från, träffat avtal med eller ingått någon annan rättshandling med företaget.

Som fåmansföretag skall även behandlas sådana företag som är fåmansföretag enligt 57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229).

21 § Företagsledare och delägare i fåmansföretag som avses i 20 § och fåmanshandelsbolag samt deras närstående skall lämna de uppgifter som behövs för tillämpning av bestämmelserna om

1. beräkningen av inkomsten från företaget, och
2. utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar.

Uppgifter skall lämnas om

1. den uppgiftsskyldiges arbetsuppgifter i företaget,
2. vad den uppgiftsskyldige har tillskjutit eller tagit emot från företaget i form av pengar, varor eller annat,
3. företagets kostnader för den uppgiftsskyldiges privata utgifter, samt
4. avtal eller någon annan rättshandling mellan den uppgiftsskyldige och företaget.

Skyldigheten att lämna de uppgifter som behövs för tillämpningen av reglerna i 57 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) gäller i fem beskattningsår efter det att företaget har upphört att vara ett fåmansföretag.

22 § Fåmansföretag skall lämna en sådan förteckning över penninglån och säkerheter som avses i 12 kap. 9 § aktiebolagslagen (1975:1385) samt en förteckning över utbetald vinstandelsränta till personer som avses i 24 kap. 6 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

Vissa betalningar till utlandet

23 § Fåmansföretag, delägare i fåmanshandelsbolag och enskilda näringsidkare skall lämna uppgift om

1. ränta, med undantag för dröjsmålsränta, och
2. betalning för nyttjandet av eller för rätten att nyttja upphovsrätt till litterärt, konstnärligt eller vetenskapligt verk (häri inbegripet biograffilm), patent, varumärke, mönster eller modell.

Sådan uppgift behöver endast lämnas om utgifterna har tillgodoräknats mottagare i utlandet och utgör utgifter som skall dras av vid inkomsttaxeringen.

Uppgiften skall avse ersättningarnas sammanlagda belopp för varje land.

Europeiska ekonomiska intressegrupperingar

24 § Bestämmelserna i 18, 19, 21 och 23 §§ skall på motsvarande sätt gälla även för europeiska ekonomiska intressegrupperingar samt för dessa grupperingars företagsledare, delägare och deras närstående.

Ekonomiska föreningar

25 § Ekonomiska föreningar skall i självdeklarationen ange om de är en ekonomisk förening enligt 1 kap. 1 § första eller tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar.

4 kap. Deklarationsförfarandet

Formulär för självdeklaration

1 § Självdeklarationen skall lämnas enligt ett fastställt formulär.

2 § Skattemyndigheten skall, före den 15 april under taxeringsåret, sända en förtryckt blankett för allmän självdeklaration till den som kan antas vara skyldig att lämna en sådan deklARATION. De förtryckta uppgifterna skall vara baserade på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga uppgifter som myndigheten känner till.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall besluta vilka av de uppgifter som avses i 3 kap. 1 § som skall förtryckas på deklARATIONSblanketten.

Underskrift

3 § Självdeklarationen skall vara egenhändigt underskriven av den som är skyldig att lämna deklARATIONEN eller av den som är behörig ställföreträdare enligt 19 kap. 1 §.

Elektronisk självdeklaration

4 § Efter särskilt medgivande av Riksskatteverket eller skattemyndighet som Riksskatteverket bestämmer får självdeklARATION lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatisk databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Tidpunkt och sätt för avlämnande av självdeklaration

5 § Självdeklarationen skall lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret.

Fysiska personer som annat än tillfälligt vistas utomlands vid den tidpunkten får dock lämna självdeklARATION senast den 31 maj under taxeringsåret.

6 § Självdeklarationen skall lämnas till en skattemyndighet eller till ett mottagningsställe som har godkänts av skattemyndigheten.

En självdeklaration som lämnas i form av ett elektroniskt dokument fås emot av Riksskatteverket för skattemyndighetens räkning.

5 kap. Särskilda uppgifter

1 § Stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som kan antas vara undantagna från skattskyldighet för inkomst eller förmögenhet skall lämna särskilda uppgifter om

1. intäkter och kostnader under det räkenskapsår som har avslutats närmast före taxeringsåret,
2. tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut, samt
3. övriga omständigheter som är av betydelse för bedömning av frågan om undantag från skattskyldighet.

2 § Svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar som inte är skyldiga att lämna självdeklaration skall som särskilda uppgifter lämna sådana uppgifter som avses i 3 kap. 18 och 19 §§.

3 § Redare skall för tillämpningen av 64 kap. 2 § och 65 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) lämna särskilda uppgifter om

1. storleken av de fartyg som redaren skall använda i sin näringsverksamhet,
2. det fartområde som fartygen är avsedda att användas i,
3. vilka entreprenörer som redaren anlitar för sin verksamhet, och
4. övriga förhållanden som kan vara av betydelse för bestämmande av vilka fartområden fartygen går i.

4 § De särskilda uppgifterna enligt 1 och 2 §§ skall lämnas inom den tid och på det sätt som föreskrivs för självdeklaration i 4 kap. 1 och 3–6 §§.

De särskilda uppgifterna enligt 3 § skall lämnas till Riksskatteverket senast den 1 oktober året före det år uppgifterna avser. Om någon ändring av förhållandena inträffar som kan vara av betydelse för bestämmandet av vilket fartområde ett fartyg går i, skall redaren snarast anmäla detta till Riksskatteverket.

6 kap. Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst

För vad och vem samt av vem kontrolluppgift skall lämnas

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut ersättningen eller förmånen.

3 § I fråga om sådan rabatt, bonus eller annan förmån som har getts ut på grund av kundtrohet eller liknande, skall den som slutligt stått för utgiften lämna kontrolluppgiften.

4 § Om en ersättning eller en förmån har getts ut av en fysisk person som är bosatt utomlands eller av en utländsk juridisk person, skall kontrolluppgift lämnas av den hos vilken den skattskyldige är anställd i Sverige om ersättningen eller förmånen kan anses ha sin grund i anställningen och det inte finns något anställningsförhållande mellan utgivaren av ersättningen eller förmånen och den skattskyldige.

5 § Kontrolluppgift behöver inte lämnas om

1. ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i näringsverksamhet,

b) skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483) inte har gjorts, och

c) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 1 000 kronor för hela året,

2. utgiven ersättning eller förmån för tillfälligt arbete i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

a) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året, och

b) skatteavdrag enligt skattebetalningslagen inte har gjorts,

3. ersättning eller förmån som enligt 3 kap. 21 § första och andra styckena skall redovisas i självdeklarationen, eller

4. ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen.

Kontrolluppgiftens innehåll

6 § I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,

2. den tid ersättningen eller förmånen avser, om den endast avser del av året,

3. antalet arbetsdagar samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen ägt rum, om uppgiften avser sjöinkomst,

4. om skattemyndigheten har bestämt värdet av en förmån enligt 9 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),

5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring,

6. om engångsbelopp på grund av samma skada getts ut tidigare samt i sådant fall beloppets storlek och utbetalningsår, om kontrolluppgiften avser en ersättning som är ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen (1999:1229),

7. tidigare och nuvarande ägare till försäkringen, på vilket sätt äganderätten övergått samt vem som har förfoganderätten till försäkringen, om kontrolluppgiften avser ersättning på grund av en pensionsförsäkring tagen på ett annat sätt än i samband med tjänsten, samt

8. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om sådant har tilldelats.

Med utgiven ersättning jämställs

1. behållning på pensionssparkonto som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen,

2. kapital hänförligt till en pensionsförsäkring som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst enligt 58 kap. 19 § inkomstskattelagen, och

3. belopp som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst och som enligt en bestämmelse i inkomstskattelagen eller annan lag skall anses som utbetalt.

7 § I kontrolluppgiften skall det anges om den uppgiftsskyldige skall betala arbetsgivaravgifter enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980) på de ersättningar och förmåner som omfattas av uppgiftsskyldigheten.

8 § Om den uppgiftsskyldige har gett ut ersättning för sådana utgifter som avses i 12 kap. 2 § första och andra styckena inkomstskattelagen (1999:1229) och inte är skyldig att göra skatteavdrag enligt 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) från ersättningen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att sådan ersättning har getts ut.

Värdering av ersättningar och förmåner

9 § Värdet av ersättningar och förmåner som har getts ut i annat än pengar skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Vid beräkning av värdet av kostförmån och bilförmån får bestämmelserna i 61 kap. 18 och 19 §§ inkomstskattelagen tillämpas endast i enlighet med beslut av en skattemyndighet med stöd av 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Värdet av någon annan bostadsförmån här i landet än en förmån av semesterbostad skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 8 kap. 15 och 16 §§ skattebetalningslagen.

7 kap. Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet

Ersättningar och förmåner

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om de i 3 § angivna ersättningarna och förmånerna som skall hänföras till inkomstslaget näringsverksamhet.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas för enskilda näringsidkare och, i fall som avses i 3 § 4, även för juridiska personer av den som har gett ut ersättningen eller förmånen.

3 § I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. ersättning och förmån som har getts ut för arbete utfört av näringsidkare och som utgivaren har varit skyldig att göra skatteavdrag från enligt bestämmelserna i 5 kap. skattebetalningslagen (1997:483),

2. sjukpenning och annan sådan ersättning som avses i 15 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229),

3. sådant utbetalt eller eftergivet stöd som avses i 29 kap. inkomstskattelagen, samt

4. royalty eller liknande avgift som har getts ut för rättighet av goodwillnatur, exempelvis varumärke, firmanamn och dylikt eller för rätt att utnyttja patent, mönster och dylikt.

Skogskonto, skogsskadekonto och upphovsmannakonto

4 § Kontrolluppgift skall lämnas om utbetalning från ett skogskonto eller ett skogsskadekonto enligt 21 kap. 36 § inkomstskattelagen (1999:1229) och från ett upphovsmannakonto enligt 32 kap. 8 § den lagen.

Kontrolluppgift skall lämnas för kontohavaren av den kontoförande bank som gjort utbetalningen.

I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. utbetalt belopp, och
2. förekomsten av sådant avtal som avses i 21 kap. 40 § eller 32 kap. 11 § första stycket 1 eller 2 inkomstskattelagen, om avtalet är känt.

8 kap. Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld

Ränta och fordringsrätt

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om ränta och fordringsrätt.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut ränta.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer, om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som en sådan person bedriver.

3 § Kontrolluppgift om fordringsrätt skall, även om någon ränta inte har tillgodoräknats eller betalats ut, lämnas av

1. den som för avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument i vilket fordringsrätten är registrerad samt förvaltare som i sådan egenskap är införd i ett avstämningsregister,

2. värdepappersinstitut, när det gäller innehav av fordringsrätt som ligger i depå eller är registrerad på konto som inte avses i 1, och

3. den som i andra fall än som avses i 1 och 2 för register eller på annat liknande sätt har antecknat den som är innehavare av en fordringsrätt.

4 § Kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt i andra fall än som avses i 3 § behöver inte lämnas

1. för ett konto, för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under året eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året, och

3. för särskilda konton enligt 21 kap. 21 § och 32 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229) samt 3 kap. 4 § lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

5 § I kontrolluppgiften skall det redovisas tillgodoräknad eller utbetald ränta och fordringsrättens storlek vid årets utgång.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, skall det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas i kontrolluppgiften.

6 § Om ett konto innehas av fler än en person, skall räntan och fordringsrätten fördelas lika mellan innehavarna om den uppgiftsskyldige inte känner till något annat förhållande.

Om ett konto innehas av fler än fem personer och en person förfogar över kontot, räcker det att kontrolluppgiften lämnas för den person som förfogar över kontot.

Ränta och skuld

7 § Kontrolluppgift skall lämnas om ränta och skuld.

8 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer, om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som en sådan person bedriver.

9 § Kontrolluppgift om skuld skall, även om någon ränta inte har mottagits, lämnas av den som yrkesmässigt bedriver utlånings- eller kreditgivningsverksamhet.

10 § I kontrolluppgiften skall det redovisas mottagen ränta och skuldens storlek vid årets utgång.

Om någon del av räntan har betalats i förskott, skall endast den del av räntan som avser tiden till och med den 31 januari taxeringsåret redovisas i kontrolluppgiften.

11 § Kontrolluppgift om ränta behöver inte lämnas om den sammanlagda räntan understiger 100 kronor under året.

12 § Om fler än en person är betalningsansvariga för en skuld, skall räntan och skulden fördelas lika mellan låntagarna om den uppgiftsskyldige inte känner till något annat förhållande.

Om en skuld är gemensam för fler än fem personer, räcker det att kontrolluppgift lämnas för den person som kan anses som företrädare för låntagarna.

Räntekompensation och ersättning vid återbetalning av lån i förtid

13 § Vad som sägs om ränta i detta kapitel gäller även för

1. sådan ersättning vid återbetalning av lån i förtid som enligt 42 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall behandlas som ränta, och
2. sådan räntekompensation som enligt 42 kap. 8 § den lagen skall behandlas som ränta.

Tomträttsavgäld

14 § Kontrolluppgift skall lämnas om tomträttsavgäld.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har upplåtit tomträtt.

I kontrolluppgiften skall det redovisas fastighetens beteckning och betald tomträttsavgäld.

15 § Om en tomträtt innehas gemensamt av flera personer, skall betald avgäld fördelas lika mellan innehavarna om den uppgiftsskyldige inte känner till något annat förhållande.

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning på samt innehav av delägarrätter

Delägarrätter

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om utdelning och ränta på samt innehav av delägarrätter.

2 § Kontrolluppgift om utdelning och ränta skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som för egen del får lyfta eller har tillgodoräknats utdelningen eller räntan.

3 § Kontrolluppgift om innehav av delägarrätter skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som hos den uppgiftsskyldige är antecknade som innehavare av delägarrätterna vid årets utgång.

4 § Kontrolluppgiften skall lämnas av

1. den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen eller räntan, och
2. värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägarrätter förvaras i depå eller är registrerade på konto, om inte kontrolluppgift skall lämnas enligt 1.

5 § Kontrolluppgift skall inte lämnas om tillgångar på pensionsspar-konto.

Om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats, skall kontrolluppgift om innehav lämnas endast om delägarrätterna är marknadsnoterade.

6 § I kontrolluppgiften skall det redovisas utbetald eller tillgodoräknad utdelning och ränta samt innehavet av delägarrätter vid årets utgång.

Den som är uppgiftsskyldig enligt 4 § 2 skall i kontrolluppgiften för fysiska personer och dödsbon som innehar depå eller konto för marknadsnoterade optioner, terminer eller liknade slag av avtal redovisa förpliktelser som finns vid årets utgång.

7 § Om en depå eller ett konto innehas av fler än fem personer och en person förfogar över depån eller kontot, räcker det att kontrolluppgiften lämnas för den person som förfogar över depån eller kontot.

10 kap. Kontrolluppgift om avyttring av delägarätter och fordringsrätter

Andelar i en värdepappersfond

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om avyttring av andelar i en värdepappersfond eller i ett utländskt fondföretag som avses i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon.

3 § Kontrolluppgift om avyttring genom inlösen skall lämnas av

1. sådana fondbolag som avses i 1 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder,

2. andra som med tillstånd enligt 3 § den lagen bedriver sådan verksamhet som avses där, och

3. utländska fondföretag som bedriver verksamhet här i landet efter tillstånd eller anmälan enligt 7 a eller 7 b § lagen om värdepappersfonder.

Om ett utländskt fondföretag har slutit avtal med ett värdepappersinstitut om försäljning och inlösen av andelar skall kontrolluppgiften i stället lämnas av värdepappersinstitutet.

Om en andel är förvaltarregistrerad skall i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften.

4 § Kontrolluppgift om annan avyttring än inlösen av andelar i en värdepappersfond eller ett utländskt fondföretag som avses i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder skall lämnas av förvaltare, om andelarna är förvaltarregistrerade.

Om en andel i ett utländskt fondföretag inte är förvaltarregistrerad skall kontrolluppgift lämnas av värdepappersinstitut i de fall dessa är skyldiga att upprätta avräkningsnota enligt 3 kap. 9 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

5 § Kontrolluppgift skall inte lämnas om tillgångar på pensionssparkonto.

6 § I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. kapitalvinsten eller kapitalförlusten,
2. slag av fond,
3. fondens identifikationsuppgifter, och
4. uppgift om huruvida fonden är marknadsnoterad.

Om den uppgiftsskyldige saknar uppgift om ersättning vid avyttring, skall i stället andelens marknadsvärde på avyttringsdagen användas. Om avyttringsdagen inte är känd, skall i stället marknadsvärdet på dagen då avyttringen registrerades användas.

Om uppgift saknas om anskaffningsutgift, skall ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna för avyttringen redovisas i kontrolluppgiften i stället för kapitalvinsten eller kapitalförlusten.

Övriga delägarätter och fordringsrätter

7 § Kontrolluppgift skall också lämnas om

1. avyttring av andra delägarätter än som avses i 1 § och av fordringsrätter, samt
2. utfärdande av optioner.

8 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av

1. värdepappersinstitut i de fall de är skyldiga att upprätta avräkningsnota enligt 3 kap. 9 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
2. värdepappersinstitut som registrerar en option eller en termin eller som på annat sätt medverkar vid utfärdandet eller slutförandet av affären,
3. kreditmarknadsföretag,
4. Insättningsgarantinämnden,
5. den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, och
6. försäkringsgivare som har betalat ut ersättning på grund av sådan försäkring som avses i 5 kap. 2 § lagen om värdepappersrörelse.

9 § I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. den ersättning som överenskommits vid avyttringen eller utfärdandet efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter,
2. antalet delägarätter eller fordringsrätter,
3. deras slag och sort, samt
4. den kontanta ersättningen vid en sådan avyttring som avses i 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part delvis förvärvar en tillgång av samma slag skall bruttoersättningen vid försäljningen redovisas i kontrolluppgiften om avyttringen.

10 § Om en utbetalning även avser annat än ersättning för delägarätter eller fordringsrätter och om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ersättning för sådana rätter, skall det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas i kontrolluppgiften.

11 § Om delägarätter eller fordringsrätter ägs gemensamt av flera personer, räcker det att kontrolluppgift om avyttring eller utfärdande lämnas för den som anges på avräkningsnotan.

11 kap. Vissa andra kontrolluppgifter

Privatbostadsrätt

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om värdet av en medlems eller en delägares andel i ett privatbostadsföretag.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon som vid årets utgång är medlemmar eller delägare i ett privatbostadsföretag. Kontrolluppgift skall lämnas av sådana privatbostadsföretag som avses i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229).

I kontrolluppgiften skall det redovisas värdet av andelen enligt 11 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt om detta överstiger 1 000 kronor.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas om avyttring av en privatbostadsrätt.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av sådana privatbostadsföretag som avses i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229).

I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. lägenhetens beteckning,
2. tidpunkten för överlåtarens förvärv,
3. tidpunkten för avyttringen,
4. ersättningen vid överlåtarens förvärv, om förvärvet har skett efter år 1983,
5. ersättningen vid avyttringen,
6. överlåtarens andel av innestående medel på inre reparationsfond eller liknande fond vid förvärvs- respektive avyttringstidpunkten, om överlåtaren har förvärvat privatbostadsrätten efter år 1973,
7. storleken av sådana kapitaltillskott som överlåtaren enligt 46 kap. 7 § inkomstskattelagen får räkna in i omkostnadsbeloppet, om förvärvet skett efter år 1973, och
8. överlåtarens andel av privatbostadsföretagets förmögenhet den 1 januari 1974, beräknad enligt 46 kap. 14 § inkomstskattelagen, om överlåtarens förvärv skett före år 1974.

Upplåtelse av privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt

3 § Kontrolluppgift om ersättning eller förmån som en arbetsgivare har gett ut till en anställd för att denne upplåtit en privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt, skall lämnas av arbetsgivaren.

Samfällighet

4 § Kontrolluppgift skall lämnas om utdelning till delägare från sådana samfälligheter som avses i 6 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229).

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av de juridiska personer som förvaltar en samfällighet.

I kontrolluppgiften skall det redovisas utbetald utdelning och hur stor del av utdelningen som kommer från intäkt av skogsbruk i samfälligheten.

5 § Kontrolluppgift skall lämnas om delägarens andel av inkomster som är avkastning av kapital i en annan sådan samfällighet än som avses i 6 kap. 6 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), om deläggande fastighet är en privatbostadsfastighet.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av de juridiska personer som förvaltar samfälligheterna.

I kontrolluppgiften skall det redovisas delägarens andel av samfällighetens inkomster om denna överstiger 300 kronor.

Räntebidrag

6 § Kontrolluppgift skall lämnas om statliga räntebidrag för bostadsändamål.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av Boverket.

I kontrolluppgiften skall det redovisas utbetalt räntebidrag eller efterskönt återbetalningsskyldighet.

Pensionsförsäkring och pensionssparkonto

7 § Kontrolluppgift skall lämnas om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av försäkringsföretag, understödsföreningar och pensionssparinstitut.

I kontrolluppgiften skall det redovisas betalda premier och gjorda inbetalningar för vilka avdrag får göras enligt 59 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Kapitalförsäkring m.m.

8 § Kontrolluppgift skall lämnas om en sådan försäkring som är skattepliktig enligt 3 § första stycket 8 lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt eller som avses i 2 § första stycket 7 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av försäkringsföretag och understödsföreningar.

I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. värdet av försäkringen vid årets utgång, och
2. värdet av försäkringen vid närmast föregående års utgång, om försäkringen är meddelad i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftsställe i Sverige.

12 kap. Kontrolluppgiftsskyldighet m.m. vid utlandstransaktioner

Betalningar till och från utlandet

1 § Kontrolluppgift skall lämnas om betalningar till och från utlandet.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska och juridiska personer av den som direkt eller indirekt har förmedlat betalningen.

I kontrolluppgiften skall det redovisas

1. varje betalning som överstiger 100 000 kronor, samt mindre betalningar om dessa utgör delbetalningar av en summa som överstiger 100 000 kronor,
2. vad betalningen avser,
3. vilket land som betalningen gjorts till eller kommer från, och
4. betalningsmottagarens namn, vid betalning till utlandet.

Begränsat skattskyldiga

2 § Kontrolluppgifter enligt 6 kap. och 8 kap. 1–6 §§ skall även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I kontrolluppgiften skall det redovisas, utöver de uppgifter som anges i 6 och 8 kap., mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. mottagarens medborgarskap.

3 § Kontrolluppgifter enligt 7 kap. 1 § om ersättning som avses i 7 kap. 3 § 4 skall även lämnas för enskilda näringsidkare och juridiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I kontrolluppgiften skall det redovisas, utöver ersättningen enligt 7 kap. 3 § 4, mottagarens utländska skatteregistreringsnummer.

Utländska försäkringar

4 § Den som under året förmedlar en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 § skall lämna sådana uppgifter till Riksskatteverket att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

13 kap. Förbindelse att lämna kontrolluppgift

1 § Utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här, skall innan verksamheten inleds ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

14 kap. Gemensamma bestämmelser om kontrolluppgifter

Tidpunkt och sätt för lämnande av kontrolluppgifter

1 § Kontrolluppgifter skall lämnas för varje kalenderår senast den 31 januari närmast följande kalenderår.

2 § Kontrolluppgifter skall lämnas till den skattemyndighet hos vilken den uppgiftsskyldige är registrerad som arbetsgivare om inte annat anges.

3 § Kontrolluppgifter om privatbostadsrätter enligt 11 kap. 1 och 2 §§ skall lämnas till skattemyndigheten i den region där privatbostadsföretagets fastighet ligger.

4 § Utländska företag som enligt 13 kap. har förbundit sig att lämna kontrolluppgifter skall lämna dessa till Riksskatteverket.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att en kontrolluppgift skall lämnas till en annan myndighet än den som anges i 2–4 §§.

6 § Om det inte av 2–4 §§ eller av beslut enligt 5 § framgår till vilken myndighet kontrolluppgiften skall lämnas, skall den lämnas till den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut rörande den uppgiftsskyldige enligt 2 kap. 1 eller 2 § skattebetalningslagen (1997:483).

7 § Kontrolluppgifter skall lämnas enligt ett fastställt formulär. Kontrolluppgift får lämnas på medium för automatiserad behandling.

Kontrolluppgifternas innehåll

8 § En kontrolluppgift skall, utöver vad som följer av bestämmelserna i 6–13 kap., innehålla

1. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och den som kontrolluppgift lämnas för,
2. uppgift om avdragen skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) och innehållen utländsk källskatt, samt
3. uppgift om huruvida den person som kontrolluppgift lämnas för är företagsledare, närstående till en sådan person eller delägare, om uppgiften lämnas av ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag.

Sammandrag av kontrolluppgifter

9 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att det till de kontrolluppgifter som den uppgiftsskyldige är skyldig att lämna skall fogas ett sammandrag av kontrolluppgifterna.

10 § Ett sammandrag av kontrolluppgifterna får innehålla

1. identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige,
2. uppgift om antalet lämnade kontrolluppgifter,
3. uppgift om det sammanlagda beloppet av avdragen skatt enligt skattebetalningslagen (1997:483) och innehållen utländsk källskatt, samt
4. uppgift om det sammanlagda beloppet av redovisade arbetsgivaravgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Värdering av tillgångar och skulder

11 § Om värdet av en tillgång eller en skuld skall redovisas i en kontrolluppgift, skall värderingen göras i enlighet med bestämmelserna i 9–18 §§ lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

15 kap. Annan uppgiftsskyldighet

Meddelande om att kontrolluppgift har lämnats

1 § Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt någon bestämmelse i 6 eller 8–11 kap. skall senast den 31 januari året närmast efter det som kontrolluppgiften avser översända ett meddelande med de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften till den som uppgiften avser.

Uppgifter till den skattskyldige

2 § Sådana onoterade företag som avses i 43 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) samt fåmanshandelsbolag skall till företagsledare och delägare samt närstående personer till dem lämna alla uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina intäkter från företaget eller handelsbolaget.

Bestämmelserna i första stycket skall på motsvarande sätt gälla för europeiska ekonomiska intressegrupperingar.

3 § En företagsledande make skall till en medhjälpande make som skall ta upp intäkter i inkomstslaget näringsverksamhet lämna de uppgifter om verksamheten som behövs för beräkning av resultatet.

4 § Sådana privatbostadsföretag som avses i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall till den som avyttrat en privatbostadsrätt lämna de uppgifter som denne behöver för att kunna beräkna sin kapitalvinst eller kapitalförlust.

Uppgifter till den som är kontrolluppgiftsskyldig

5 § Den som för egen eller någon annans räkning har ingått rättshandling med någon som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 6–12 kap. skall, på annat sätt än muntligen, till den kontrolluppgiftsskyldige lämna de uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten skall kunna fullgöras med anledning av rättshandlingen.

6 § Uppgifterna till den kontrolluppgiftsskyldige skall lämnas snarast dock senast den 15 januari året efter det som uppgiften avser om inte annat anges.

Den som har fått en sådan förmån eller ersättning som avses i 6 kap. 3 eller 4 § skall lämna uppgifterna till den kontrolluppgiftsskyldige senast månaden efter det att förmånen har kommit den skattskyldige till del eller ersättningen har mottagits, dock inte senare än vad som anges i första stycket.

7 § Om den som ingått en rättshandling med den kontrolluppgiftsskyldige inte fullgör sin skyldighet att lämna uppgifter, skall den kontrolluppgiftsskyldige snarast anmäla detta till skattemyndigheten.

Uppgiftsskyldighet vid registrering av andelar i värdepappersfonder

8 § Fondbolag som skall föra eller låta föra ett register enligt 31 § lagen (1990:1114) om värdepappersfonder skall, då en förvaltare skall föras in i registret enligt 31 a § den lagen, lämna förvaltaren uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som registreras på förvaltaren.

Vid byte av en förvaltare eller om förvaltaren inte längre skall vara införd i registret, skall den förvaltare som andelarna i värdepappersfonden flyttas från lämna den nya förvaltaren eller fondbolaget uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som flyttas.

Anmälningsskyldighet om nedsättning av utländsk skatt

9 § Om en skattskyldig har fått avräkning av utländsk skatt från sin inkomstskatt eller förmögenhetsskatt enligt bestämmelser i skatteavtal eller enligt lagen (1986:468) om avräkning av utländsk skatt och om den utländska skatten därefter sätts ned, skall han anmäla detta till skattemyndigheten.

Anmälan skall göras inom tre månader från det att den skattskyldige fick del av det beslut genom vilket den utländska skatten sattes ned. Anmälan skall göras enligt ett fastställt formulär. Till anmälan skall beslutet om nedsättningen av den utländska skatten fogas i original eller i bestyrkt kopia.

16 kap. Anstånd

Anstånd med att lämna självdeklaration

1 § Den som på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna självdeklaration inom föreskriven tid, får efter ansökan hos skattemyndigheten beviljas anstånd med att lämna deklarationen.

Anstånd med att lämna deklarationen efter den 31 maj taxeringsåret får beviljas endast om det finns synnerliga skäl.

2 § Den som yrkesmässigt hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer får, efter ansökan hos den skattemyndighet som enligt 1 kap. 7 § är behörig att fatta beslut beträffande sökanden, beviljas anstånd med att lämna deklarationerna. Till ansökan skall det fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga för vilka ansökan görs.

Om anstånd beviljas skall deklarationerna lämnas enligt en tidsplan som beslutas av skattemyndigheten. Den som är upptagen i förteckningen anses ha fått anstånd med att lämna deklarationen till och med den dag då deklarationen enligt tidsplanen senast får lämnas.

Anstånd får inte beviljas längre än till och med den 15 juni under taxeringsåret.

Anstånd med att lämna särskilda uppgifter

3 § Bestämmelserna i 1 § gäller även för sådana särskilda uppgifter som skall lämnas enligt 5 kap. 1 och 2 §§.

17 kap. Förelägganden

Föreläggande att lämna föreskriven uppgift

1 § Skattemyndigheten får förelägga den som inte har lämnat föreskriven uppgift eller har lämnat en ofullständig sådan, att lämna uppgiften eller att komplettera den.

Föreläggande att lämna självdeklaration

2 § Skattemyndigheten får förelägga den som inte är deklarationskyldig enligt 2 kap. att lämna en självdeklaration.

Föreläggande att lämna kontrolluppgift

3 § Skattemyndigheten får förelägga en fysisk person och ett dödsbo att lämna kontrolluppgift om

1. sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till en namngiven näringsidkare, och
2. ränta från och fordran på en namngiven låntagare.

4 § Skattemyndigheten får förelägga den som är eller kan antas vara bokföringskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är en annan juridisk person än dödsbo, att lämna kontrolluppgift om en rättshandling mellan den som föreläggs och den som han har ingått rättshandlingen med. Föreläggandet får avse skyldighet att lämna en uppgift, visa upp en handling eller lämna över en kopia av en handling som rör rättshandlingen.

Kontrolluppgiften skall avse förhållanden som är av betydelse för kontroll av

1. att deklarations- eller annan uppgiftsskyldighet fullgjorts riktigt och fullständigt av andra än den som föreläggs, eller
2. att förutsättningar finns att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma enligt denna lag för andra än den som föreläggs.

5 § Om det finns särskilda skäl får även någon annan person än som avses i 4 § föreläggas att lämna en sådan kontrolluppgift som avses i den paragrafen.

Tidpunkt och sätt för lämnande av uppgift

6 § Uppgift som skall lämnas efter föreläggande skall lämnas på det sätt och inom den tid som anges i föreläggandet.

Självdeklarationen och andra uppgifter till ledning för egen taxering som skall lämnas efter föreläggande behöver dock inte lämnas tidigare än vad som gäller för en självdeklaration som skall lämnas utan föregående föreläggande.

Undantag

7 § En allmän förvaltningsdomstol får efter ansökan av den som enligt bestämmelserna i 3–5 §§ har förelagts att lämna kontrolluppgift, besluta att viss uppgift skall undantas från föreläggandet. Bestämmelserna i 3 kap. 13–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) skall då tillämpas.

Vite

8 § Om det finns anledning att anta att ett föreläggande inte följs, får det förenas med vite. Vite får dock inte föreläggas staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten.

Vid prövning av en ansökan om utdömmande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

Om det finns anledning att anta att den uppgiftsskyldige eller, om den uppgiftsskyldige är en juridisk person, ställföreträdare för den uppgiftsskyldige har begått brott, får den uppgiftsskyldige inte föreläggas vid vite att lämna uppgift enligt 15 kap. 5 § om uppgiften kan användas i en utredning av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

18 kap. Undantag från uppgiftsskyldighet

1 § Regeringen får besluta om undantag från skyldigheten att lämna en kontrolluppgift eller en förbindelse enligt en bestämmelse i 6–13 kap. om

1. undantaget inte kan antas komma att försvåra kontrollen av att deklARATIONSSKYLDIGHETEN har fullgjorts riktigt och fullständigt,

2. uppgiften saknar betydelse för beskattningen enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,

3. uppgiften saknar betydelse för beräkningen av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, och

4. undantaget inte påverkar Sveriges åtaganden inom det internationella utbytet av information.

2 § Skattemyndigheten får efter ansökan medge befrielse för viss tid från skyldigheten att lämna uppgift enligt 5 kap. 1 §. Sådant medgivande får återkallas.

19 kap. Övriga bestämmelser

Behöriga företrädare

1 § Skyldigheten att lämna uppgifter enligt denna lag skall fullgöras

1. för en omyndig, av en förmyndare eller sådan god man som har förordnats enligt 11 kap. 1 § föräldrabalken beträffande rättshandling som omfattas av förmyndarens ansvar eller den gode mannens förordnande,

2. för en sådan person för vilken god man eller förvaltare har förordnats enligt 11 kap. 3, 4 eller 7 § föräldrabalken, av den gode mannen eller förvaltaren beträffande rättshandling som omfattas av förordnandet,

3. för en avliden person och hans dödsbo, av en sådan dödsbodelägare, testamentsexekutor eller boutredningsman som skall förvalta den dödes tillgångar,

4. för en annan juridisk person än ett dödsbo, av vederbörande styrelse, förvaltning, syssloman eller förvaltare, om inte regeringen bestämmer annat beträffande staten, landsting eller kommun, samt

5. för en värdepappersfond, av det fondbolag som sköter förvaltningen av fonden eller, om förvaltningen har övergått till ett förvaringsinstitut, av detta.

Skyldighet att bevara underlag

2 § Den som är uppgiftsskyldig enligt bestämmelserna i denna lag är skyldig att genom räkenskaper, anteckningar eller på annat lämpligt sätt se till att han har underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten och för kontroll av den.

Överklagande

3 § Beslut av Riksskatteverket eller beslut av en skattemyndighet får inte överklagas.

Förvaring och gallring

4 § Självdeklarationer och andra handlingar som enligt bestämmelserna i denna lag eller taxeringslagen (1990:324) har lämnats till ledning för taxering eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet för taxeringskontroll, skall förstöras sedan sex år eller, i fråga om handlingar som avser ett aktiebolag eller en ekonomisk förening, tio år har gått efter taxeringsårets utgång.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att handlingarna skall bevaras under längre tid än som anges i första stycket.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Lagen skall tillämpas första gången

- såvitt avser 2 kap., 3 kap. 3 § samt 4 kap. 2 och 5 §§ vid 2003 års taxering,

- såvitt avser skyldigheten att lämna kontrolluppgift enligt 12 kap. 1 § om betalningar till och från utlandet för andra juridiska personer än dödsbon vid 2004 års taxering,
- såvitt avser kravet i 12 kap. 2 och 3 §§ att redovisa mottagarens utländska skatteregistreringsnummer i kontrolluppgiften vid 2005 års taxering, och
- i övrigt vid 2002 års taxering.

I den omfattningen bestämmelserna innebär en utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten skall de dock inte tillämpas förrän vid 2003 års taxering. Kontrolluppgift enligt 10 kap. 1 § om avyttring av andelar i ett utländskt fondföretag skall dock lämnas redan vid 2002 års taxering.

2. Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall upphöra att gälla vid utgången av december 2001. Bestämmelserna i 2 kap. 2, 4–9, 11–13 och 28 §§ samt 3 kap. 28 § skall dock tillämpas vid 2002 och tidigare års taxeringar. I övrigt skall lagen skall tillämpas vid 2001 och tidigare års taxeringar.

2.2 Förslag till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Härigenom föreskrivs att 14 och 17 §§ kupongskattelagen (1970:624) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

När uppgift om aktieutdelning enligt 3 kap. 28 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter avges, skall uppgiftslämnaren på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär besvara frågor till ledning för bedömning om den utdelningsberättigade är skattskyldig. Är ej svaren sådana att därav uppenbarligen framgår att den utdelningsberättigade icke är skattskyldig för utdelningen, skall kupongskatt för utdelningen innehållas vid utbetalningen. Den som utbetalar utdelningen skall teckna erkännande att kupongskatten innehållits och tillställa uppgiftslämnaren erkännandet.

Den som för egen eller annans räkning mottar utdelning på aktie i aktiebolag som inte är avstämningsbolag skall till utbetalaren på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär besvara frågor till ledning för bedömning om den utdelningsberättigade är skattskyldig. Är ej svaren sådana att därav uppenbarligen framgår att den utdelningsberättigade icke är skattskyldig för utdelningen, skall kupongskatt för utdelningen innehållas vid utbetalningen. Den som utbetalar utdelningen skall teckna erkännande att kupongskatten innehållits och tillställa uppgiftslämnaren erkännandet.

Beskattningsmyndigheten får medge den, som är skyldig att innehålla kupongskatt och som förutsättes kunna bedöma om skattskyldighet enligt 4 § föreligger, att i det fall skattskyldighet uppenbarligen icke föreligger utbetala utdelning utan att kupongskatt innehålls, även om svaren på frågorna skulle ge anledning till sådant innehållande.

Vid utbetalning av utdelning i utlandet skall kupongskatt alltid innehållas.

17 §²

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 §, skall vara ordnade enligt 3 kap. 58 § tredje stycket lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Blanketter, vid vilkas avgivande kupongskatt innehållits, skall dock vara skilda från övriga blanketter, och

Blanketter med uppgift om utdelning, som lämnas enligt 15 §, skall vara ordnade *kommunvis efter utdelningsmottagarens kommun*. Vilken hemortskommun uppgifterna avser skall vara tydligt utmärkt. Blanketter, vid vilkas avgivande kupongskatt innehållits, skall dock vara skilda

¹ Senaste lydelse 1993:463.

² Senaste lydelse 1999:1240.

sammanlagda beloppet av den från övriga blanketter, och sam-
utdelning uppgifterna i dessa manlagda beloppet av den
blanketter avser skall anges utdelning uppgifterna i dessa blan-
särskilt. ketter avser skall anges särskilt.

Senast den 31 januari varje år skall de blanketter som nämns i första
stycket och som gäller det årets taxering av beskattningsmyndigheten
tillställas den skattemyndighet som enligt 2 kap. skattebetalningslagen
(1997:483) är behörig att fatta beslut som rör den utdelningsberättigade.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Äldre bestämmelser gäller
i fråga om utdelning som har skett före ikraftträdandet.

2.3 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (1975:1385) dels att 10 kap. 31 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 10 kap. 33 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

31 §

I revisionsberättelsen skall revisorn anmärka om han har funnit att bolaget inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
2. att anmäla sig för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen,
3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen.

3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen eller deklaration enligt 2 kap. 1 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, eller

4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen eller 1 kap. 1 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Om revisionsberättelsen innehåller en anmärkning om att bolaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i första stycket 1–3, skall revisorn genast sända en kopia av revisionsberättelsen till skattemyndigheten.

33 a §

Revisorn skall genast sända en kopia av revisionsberättelsen till skattemyndigheten, om revisionsberättelsen innehåller

1. anmärkningar enligt 30 § andra stycket,
2. uttalanden om att
 - årsredovisningen inte har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning,

- *sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning inte har lämnats,*
- *styrelseledamöterna eller den verkställande direktören inte bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget,*
- *bolaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i 31 § 1–3.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas i fråga om revisionsberättelser som upprättas efter ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

16 §³

Bestämmelserna i 3 kap. 17 § taxeringslagen (1990:324) gäller i tillämpliga delar i fråga om uppgifter i fastighetsdeklarationer och andra handlingar, som enligt bestämmelserna i denna lag har avlämnats till ledning för fastighetstaxering eller upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll.

Bestämmelserna i 4 kap. 13 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter tillämpas på handlingar som avses i första stycket.

Bestämmelserna i 19 kap. 4 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter tillämpas på handlingar som avses i första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

³ Senaste lydelse 1990:379.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 § och 9 kap. 3 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §⁴

Bestämmelserna i 4 kap. 2 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter om vem som skall fullgöra deklarationsskyldigheten för omyndiga, dödsbon och andra gäller i tillämpliga delar.

Bestämmelserna i 19 kap. 1 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter om vem som skall fullgöra deklarationsskyldigheten för omyndiga, dödsbon och andra gäller i tillämpliga delar.

Uppgift som lämnats för en skattskyldig som är juridisk person skall anses ha lämnats av den skattskyldige, om det inte var uppenbart att uppgiftslämnaren saknade behörighet att företräda den skattskyldige.

9 kap.

3 §⁵

Fråga om utdömande av vite prövas av länsrätten i Dalarnas län. Har vite samtidigt förelagts med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter prövas frågan av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar. Har vite i annat fall samtidigt förelagts med stöd av denna lag och skattebetalningslagen (1997:483) görs prövningen av den länsrätt som är behörig enligt sistnämnda lag.

Fråga om utdömande av vite prövas av länsrätten i Dalarnas län. Har vite samtidigt förelagts med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter prövas frågan av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar. Har vite i annat fall samtidigt förelagts med stöd av denna lag och skattebetalningslagen (1997:483) görs prövningen av den länsrätt som är behörig enligt sistnämnda lag.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

⁴ Senaste lydelse 1990:331.

⁵ Senaste lydelse 1998:236.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m. skall upphöra att gälla vid utgången av december 2001.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 13 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

13 §⁶

Revisorerna skall för varje räkenskapsår avge en revisionsberättelse till föreningsstämman. Berättelsen skall överlämnas till föreningens styrelse senast två veckor före den ordinarie föreningsstämman. Revisorerna skall inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med tillämplig årsredovisningslag. Innehåller inte årsredovisningen sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig årsredovisningslag, skall revisorerna ange detta och lämna behövliga upplysningar i sin berättelse, om det kan ske.

Har revisorerna vid sin granskning funnit att någon åtgärd eller försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet ligger en styrelseledamot eller verkställande direktören till last eller att en styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid mot tillämplig årsredovisningslag eller mot stadgarna, skall det anmärkas i berättelsen. Revisionsberättelsen skall även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören. Revisorerna kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som de önskar meddela medlemmarna.

I revisionsberättelsen skall också anmärkas om revisorerna funnit att föreningen inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
 2. att anmäla sig för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen,
 3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
 4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen.
3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen *eller deklaration enligt 2 kap. 1 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter*, eller
 4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen *eller 1 kap. 1 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter*.

⁶ Senaste lydelse 1999:1094.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning om att föreningen inte har fullgjort någon sådan skyldighet som avses i fjärde stycket 1–3, skall revisorerna genast sända in en avskrift av den till skattemyndigheten.

Revisionsberättelsen skall innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

Revisorn skall genast sända en kopia av revisionsberättelsen till skattemyndigheten, om revisionsberättelsen innehåller

1. anmärkningar enligt tredje stycket,

2. uttalanden om att

- årsredovisningen inte har upprättats i överensstämmelse med tillämplig lag om årsredovisning,*
- sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning inte har lämnats,*
- styrelseledamöterna eller den verkställande direktören inte bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget,*
- bolaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i fjärde stycket 1–3.*

I en moderförening skall revisorerna avge en särskild revisionsberättelse beträffande koncernen. Härvid skall första–tredje och sjätte styckena tillämpas.

Om anmälan har gjorts enligt 8 § tredje eller femte stycket, skall revisor till revisionsberättelsen foga avskrift av anmälningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas i fråga om revisionsberättelser som upprättas efter ikraftträdandet.

2.8 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1990:324)⁷
dels att 3 kap. 15 och 18 §§ samt 4 kap. 4 § skall upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 3 kap. 15 § skall utgå,
dels att 1 kap. 4 §, 3 kap. 3, 8 och 17 §§, 4 kap. 2 och 17 §, 5 kap. 4
och 5 §§ samt 7 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §⁸

I lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter finns bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för taxering. I fråga om debitering, redovisning och betalning av skatt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

I lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter finns bestämmelser om skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för taxering. I fråga om debitering, redovisning och betalning av skatt gäller bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483).

3 kap.

3 §⁹

Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om intäkter i inkomstslaget kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.

Kan det antas att den skattskyldige inte är deklarationsskyldig enligt bestämmelserna i lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter får beslut om taxering fattas på grundval av kontrolluppgift om intäkter i inkomstslaget kapital utan att den skattskyldige underrättats om och fått tillfälle att yttra sig över kontrolluppgiften.

⁷ Senaste lydelse av 4 kap. 4 § 1992:1660.

⁸ Senaste lydelse 1997:494.

⁹ Senaste lydelse 1999:1261.

8 §¹⁰

Skattemyndigheten får besluta om taxeringsrevision för att kontrollera att deklara-tions- och annan uppgiftsskyldighet enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter fullgjorts riktigt och fullständigt eller att förutsättningar finns att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma.

Skattemyndigheten får besluta om taxeringsrevision också för att inhämta uppgifter av betydelse för kontroll enligt första stycket av någon annan än den som revideras.

Taxeringsrevision får göras hos den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) och hos annan juridisk person än dödsbo.

17 §

Uppgifter i självdeklarationer skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som utövar taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. Det-samma gäller beträffande uppgifter i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.

Uppgifter som avses i första stycket får tillhandahållas myndighet i främmande stat med vilken Sverige har träffat överenskommelse om handräckning i skatteärenden.

4 kap.

2 §¹¹

Skattemyndigheten skall varje taxeringsår fatta taxeringsbeslut före utgången av november på grundval av de uppgifter som lämnats enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter samt vad som i övrigt framkommit vid utredning

Skattemyndigheten får besluta om taxeringsrevision för att kontrollera att deklara-tions- och annan uppgiftsskyldighet enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter fullgjorts riktigt och fullständigt eller att förutsättningar finns att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma.

Uppgifter i självdeklarationer skall på begäran lämnas ut till de myndigheter som utövar taxerings- eller skattekontroll om det behövs för kontrollverksamheten. Det-samma gäller beträffande uppgifter i andra handlingar som har upprättats eller för granskning omhändertagits av en myndighet vid taxeringskontroll eller lämnats till ledning för taxering enligt bestämmelserna i lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter.

Skattemyndigheten skall varje taxeringsår fatta taxeringsbeslut före utgången av november på grundval av de uppgifter som lämnats enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter samt vad som i övrigt framkommit vid utredning

¹⁰ Senaste lydelse 1999:1096.

¹¹ Senaste lydelse 1996:654.

enligt 3 kap.

enligt 3 kap.

17 §¹²

Eftertaxering får också ske

1. vid rättelse av felräkning, misskrivning eller annat uppenbart förbiseende,

2. när kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter saknats eller varit felaktig,

2. när kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:00) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter saknats eller varit felaktig,

3. när en ändring i ett taxeringsbeslut föranleds av beslut som anges i 13 § andra stycket 1–4,

4. när en förening eller ett registrerat trossamfund inte har genomfört en investering inom den tid som har föreskrivits i ett sådant beslut som avses i 7 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) eller inte har iakttagit ett annat villkor i beslutet.

5 kap.

4 §¹³

Skattetillegg tas inte ut

1. vid rättelse av en felräkning eller misskrivning som uppenbart framgår av självdeklarationen eller av något annat meddelande från den skattskyldige som inte är muntligt,

2. vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret,

2. vid rättelse av en oriktig uppgift i fråga om inkomst av tjänst eller kapital, om rättelsen har gjorts eller hade kunnat göras med ledning av kontrolluppgift som skall lämnas utan föreläggande enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter och som varit tillgänglig för skattemyndigheten före november månads utgång taxeringsåret,

3. i den mån avvikelser avser bedömning av ett yrkande, såsom fråga om yrkat avdrag eller värde av naturaförmån eller tillgång, och avvikelserna inte gäller uppgift i sak,

4. om den skattskyldige frivilligt har rättat en oriktig uppgift.

Första stycket 2 gäller inte i fråga om kontrolluppgift enligt 3 kap. 32 c, 44 eller 45 § lagen om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.

Första stycket 2 gäller inte i fråga om kontrolluppgift enligt 10 kap. 7 § och 11 kap. 2 § lagen om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter.

¹² Senaste lydelse 1999:1261.

¹³ Senaste lydelse 1997:494.

5 §

Om deklarationsskyldig inte har kommit in med självdeklaration inom föreskriven tid eller har han endast lämnat en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, skall en särskild avgift (förseningsavgift) påföras honom. Sådan avgift påförs aktiebolag med 1 000 kronor och andra skattskyldiga med 500 kronor.

Har skattskyldig, som utan föreläggande skall lämna självdeklaration, inte kommit in med deklaration senast den 1 augusti under taxeringsåret eller har han dessförinnan endast kommit in med en självdeklaration med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte är ägnad att ligga till grund för taxering, bestäms förseningsavgiften till fyra gånger det belopp som anges i första stycket.

Förseningsavgift enligt första stycket påförs också skattskyldig som har avgett en förenklad självdeklaration inom föreskriven tid men som inte följt ett föreläggande att avge en särskild självdeklaration inom den tid som föreskrivs i föreläggandet.

Har den skattskyldige inom föreskriven tid lämnat en deklarationshandling, som inte är behörigen undertecknad eller som inte är i form av ett elektroniskt dokument, tas förseningsavgift ut endast om bristen inte avhjälpas inom den tid som föreskrivs i ett föreläggande. I sådant fall beräknas avgiften enligt första stycket.

Vad som sägs om deklarationsskyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för den som utan att vara deklarationsskyldig är skyldig att lämna uppgift enligt 2 kap. 25 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter eller *särskild uppgift* enligt 2 kap. 26 § *samma lag*. Vad som sägs om deklaration gäller då *sådan uppgift* eller *särskild uppgift*.

Vad som sägs om deklarationsskyldig och skattskyldig i första och andra styckena gäller också för den som utan att vara deklarationsskyldig är skyldig att lämna uppgift enligt 3 kap. 18 och 19 §§ lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter eller *särskilda uppgifter* enligt 5 kap. *den lagen*. Vad som sägs om deklaration gäller då *sådana uppgifter* eller *särskilda uppgifter*.

7 kap.

3 §

Vid bedömningen av vem som är behörig ställföreträdare för skattskyldig enligt denna lag skall 4 kap. 2 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter tillämpas.

Vid bedömningen av vem som är behörig ställföreträdare för skattskyldig enligt denna lag skall 19 kap. 1 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter tillämpas.

Uppgifter som lämnats för en skattskyldig som är juridisk person, anses ha lämnats av den skattskyldige, om det inte var uppenbart att uppgiftslämnaren saknade behörighet att företräda den skattskyldige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

- Bestämmelserna i 1 kap. 4 §, 4 kap. 17 § 5 kap. 4 och 5 §§ samt 7 kap. 3 § tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

- Bestämmelserna i 3 kap. 3 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering.
- Bestämmelserna i 3 kap. 8 och 17 §§ samt 4 kap. 2 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt avser deklarationsskyldighet och uppgifter i självdeklarationen och i övrigt vid 2002 års taxering.
- Bestämmelserna i 3 kap. 15 och 18 §§ samt 4 kap. 4 § tillämpas till och med 2002 års taxering.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹⁴

I fråga om särskild löneskatt gäller bestämmelserna i 4 kap. socialavgiftslagen (2000:980) och vad som i fråga om avgifter enligt den lagen är föreskrivet i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

I fråga om särskild löneskatt gäller bestämmelserna i 4 kap. socialavgiftslagen (2000:980).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

¹⁴ Senaste lydelse 2000:988.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹⁵

Den som har betalat ut belopp till någon som är skattskyldig enligt denna lag är skyldig att lämna kontrolluppgift. Kontrolluppgift skall i förekommande fall även uppta ersättning som anges i 6 § 2, 3, 5 och 6. För sådan uppgift gäller i övrigt bestämmelserna om kontrolluppgift i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter i tillämpliga delar.

Bestämmelser om kontrolluppgifter finns i 12 kap. 2 § lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

¹⁵ Senaste lydelse 1991:1871.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

Härigenom föreskrivs att 23 § lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 §¹⁶

I fråga om särskild inkomstskatt gäller i tillämpliga delar vad som sägs om ansvar för skatt i 12 kap., om utredning i skatteärenden i 14 kap., om skattetillägg och förseningsavgift i 15 kap., om anstånd med inbetalning av skatt i 17 kap., om indrivning i 20 kap., om omprövning i 21 kap., om överklagande i 22 kap. och om övriga bestämmelser i 23 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Vad som där sägs om arbetsgivare skall då gälla den som är redovisningskyldig enligt 14 § denna lag och vad som där sägs om skattemyndighet skall gälla Riksskatteverket. Med skattedeklaration avses enligt denna lag redovisning enligt 14 §.

I 15 kap. 5 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension finns bestämmelser om skyldighet för arbetsgivare att lämna särskild kontrolluppgift för beräkning av pensionsgrundande inkomst.

Bestämmelser om kontrolluppgifter finns 12 kap. 2 § lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Om särskild inkomstskatt inte betalas inom den tid som anges i 14 §, skall dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

¹⁶ Senast lydelse 2000:477.

2.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Härigenom föreskrivs att 1 och 10 §§ lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹⁷

Denna lag tillämpas vid revision eller annan kontroll av att skatt eller avgift tas ut enligt bestämmelserna i

1. kupongskattelagen (1970:624),
2. lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter,
3. fordonsskattelagen (1988:327),
4. taxeringslagen (1990:324),
5. lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.,
6. skattebetalningslagen (1997:483).

Lagen tillämpas även vid revision enligt tullagen (2000:1281) och lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m., vid revision eller annan kontroll enligt författning som anges i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter samt för kontroll av att föreläggande enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, 6 kap. 25 § tullagen eller 2 § lagen om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m. fullgjorts riktigt och fullständigt.

Lagen tillämpas även vid revision enligt tullagen (2000:1281) och lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m., vid revision eller annan kontroll enligt författning som anges i 1 kap. 1 § första stycket 1 lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter samt för kontroll av att föreläggande enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter, 6 kap. 25 § tullagen eller 2 § lagen om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m. fullgjorts riktigt och fullständigt.

10 §¹⁸

Hos den som inte kan bli föremål för revision enligt de i 1 § angivna lagarna, men som kan föreläggas att lämna kontrolluppgift om rättshandling enligt 3 kap. 5 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, 6 kap. 26 § tullagen

Hos den som inte kan bli föremål för revision enligt de i 1 § angivna lagarna, men som kan föreläggas att lämna kontrolluppgift om rättshandling enligt 3 kap. 5 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, 6 kap. 26 § tullagen

¹⁷ Senaste lydelse 2000:1292.

¹⁸ Senaste lydelse 2000:1292.

(2000:1281), 3 kap. 50 a § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter eller 14 kap. 4 § skattebetalningslagen (1997:483), får handlingar som kan ha betydelse för kontrolluppgiftsskyldigheten granskas utan föregående föreläggande. Granskningen får göras endast om det finns särskild anledning att anta att handlingar av betydelse för kontrolluppgiftsskyldigheten kommer att påträffas och det finns en påtaglig risk att utredningen skulle försvåras av ett föreläggande samt det finns ett betydande utredningsintresse för kontrollen.

Åtgärd enligt första stycket omfattar även befogenhet att eftersöka och omhänderta handling som får granskas.

(2000:1281), 17 kap. 4 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter eller 14 kap. 4 § skattebetalningslagen (1997:483), får handlingar som kan ha betydelse för kontrolluppgiftsskyldigheten granskas utan föregående föreläggande. Granskningen får göras endast om det finns särskild anledning att anta att handlingar av betydelse för kontrolluppgiftsskyldigheten kommer att påträffas och det finns en påtaglig risk att utredningen skulle försvåras av ett föreläggande samt det finns ett betydande utredningsintresse för kontrollen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Bestämmelserna i 1 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt avser föreläggande att lämna självdeklaration och i övrigt tillämpas de nya bestämmelserna vid 2002 års taxering.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I fråga om allmän löneavgift gäller bestämmelserna i 4 kap. socialavgiftslagen (2000:980) och vad som är föreskrivet i fråga om avgifter enligt den lagen i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Föreslagen lydelse

4 §¹⁹

I fråga om allmän löneavgift gäller bestämmelserna i 4 kap. socialavgiftslagen (2000:980).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

¹⁹ Senaste lydelse 2000:995.

2.14 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samtjänst vid medborgarkontor

Härmed föreskrivs att 7 § lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samtjänst vid medborgarkontor skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

En arbets- eller uppdragstagare som omfattas av ett särskilt avtal enligt 5 § får i respektive statlig myndighets och allmän försäkringskassas namn

1. i enklare fall bevilja eller besluta om ändrad storlek av bostadstillägg enligt lagen (1994:308) om bostadstillägg till pensionärer,

2. i enklare fall bevilja eller besluta om ändrad storlek av hustrutillägg enligt lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension,

3. besluta om jämkning under inkomståret av preliminär skatt för skolungdomar och andra studerande med enbart tjänsteinkomst,

4. i enklare fall medge anstånd med att ge in självdeklaration enligt bestämmelserna i lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter,

5. i enklare fall registrera anmälan om flyttning enligt folkbokföringslagen (1991:481), eller

6. i enklare fall bevilja flyttningsbidrag i form av bidrag till sökanderesor enligt förordningen (1994:7) om flyttningsbidrag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2002 års taxering.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §²⁰

Den skattepliktiga förmögenheten beräknas för var och en för sig. Om ett barn inte skall lämna självdeklaration för beskattningsåret enligt 2 kap. 4 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, räknas dock barnets tillgångar och skulder in i föräldrarnas skattepliktiga förmögenheter.

Den skattepliktiga förmögenheten beräknas för var och en för sig. Om ett barn inte skall lämna självdeklaration för beskattningsåret enligt 2 kap. 2 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter, räknas dock barnets tillgångar och skulder in i föräldrarnas skattepliktiga förmögenheter.

Den beskattningsbara förmögenheten beräknas gemensamt för de personer som skall sambeskattas. Om skulderna överstiger värdet av tillgångarna vid beräkning av en persons skattepliktiga förmögenhet avräknas underskottet vid beräkning av den beskattningsbara förmögenheten. Skatten beräknas och fördelas på dessa personer efter förhållandet mellan deras skattepliktiga förmögenheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

²⁰ Senaste lydelse 1999:1298.

2.16 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 13 §, 5 kap. 8 och 9 §§, 10 kap. 25 och 31 §§, 18 kap. 3 § samt 23 kap. 2, 5 och 9 §§ skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap. 13 §²¹

Skattemyndigheten skall återkalla en F-skattsedel, om innehavaren

1. begär att skattsedeln skall återkallas,
2. upphör att bedriva näringsverksamhet här i landet,
3. inte följer villkor som har meddelats enligt 9 § eller på annat sätt missbrukar sin F-skattsedel och missbruket inte är obetydligt,
4. inte följer ett föreläggande att lämna *särskild* självdeklaration eller, i fråga om handelsbolag, uppgifter som avses i 2 kap. 25 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, eller endast lämnar en handling med så bristfälligt innehåll att den uppenbarligen inte kan ligga till grund för taxering,
5. brister i redovisning eller betalning av skatt enligt denna lag eller motsvarande utländsk skatt i en utsträckning som inte är obetydlig,
6. har meddelats näringsförbud,
7. är i konkurs,
8. är eller har varit företagsledare i ett fåmansföretag eller i ett fåmanshandelsbolag och det finns eller fanns förutsättningar att återkalla företagets eller bolagets F-skattsedel på grund av ett förhållande som kan hänföras till företagsledaren, eller
9. är ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag och en företagsledare i företaget eller bolaget har handlat på ett sådant sätt att en F-skattsedel inte får utfärdas för företagsledaren på grund av ett förhållande som avses i 3–8.

5 kap. 8 §

Skatteavdrag skall, om inte annat följer av 9 §, göras från sådan ränta och utdelning som lämnas i pengar och som kontrolluppgift skall lämnas för enligt 3 kap. 22 och 23 §§ eller enligt 3 kap. 27 § lagen

Skatteavdrag skall, om inte annat följer av 9 §, göras från sådan ränta och utdelning som lämnas i pengar och som kontrolluppgift skall lämnas för enligt 8 eller 9 kap. lagen (2001:000) om *självdeklarationer*

²¹ Senaste lydelse 2000:878.

(1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.
och kontrolluppgifter.

9 §²²

Skatteavdrag skall inte göras från

1. ränta på ett konto, om räntan är mindre än 100 kronor,
2. ränta eller utdelning till juridiska personer, med undantag för svenska dödsbon,
3. ränta eller utdelning till fysiska personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige,
4. ränta eller utdelning som enligt skatteavtal är helt undantagen från beskattning i Sverige,
5. ränta på ett förfogarkonto som avses i 3 kap. 57 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, om räntan är mindre än 1 000 kronor,
6. ränta på ett konto för klientmedel,
7. ränta som betalas ut tillsammans med ett annat belopp, om det är okänt för utbetalaren hur stor del av utbetalningen som utgör ränta och utbetalaren därför skall redovisa hela beloppet i kontrolluppgift enligt 3 kap. 22 § *sjätte* stycket lagen om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, *eller*
8. ränta eller utdelning som ett utländskt företag skall lämna kontrolluppgift för enligt 3 kap. 32 b § lagen om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.

5. ränta på ett förfogarkonto som avses i 8 kap. 6 § *andra stycket* lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter, om räntan är mindre än 1 000 kronor,

7. ränta som betalas ut tillsammans med ett annat belopp, om det är okänt för utbetalaren hur stor del av utbetalningen som utgör ränta och utbetalaren därför skall redovisa hela beloppet i kontrolluppgift enligt 8 kap. 5 § *andra stycket* lagen om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter,

8. ränta eller utdelning som ett utländskt företag skall lämna kontrolluppgift för enligt 13 kap. 1 § lagen om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter.

9. *utdelning på aktier i ett svenskt aktiebolag som inte är avstämningsbolag enligt 3 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller 3 kap. 8 § försäkringsrörelselagen (1982:713),*

10. *utdelning på andelar i en svensk ekonomisk förening,*

11. *utdelning från utländsk juridisk person, om utdelningen inte har betalats ut genom en central värdepappersförvarare eller genom någon som bedriver valutahandel eller genom ett*

²² Senaste lydelse 1999:1300.

värdepappersinstitut hos vilket ett utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs, eller

12. ränta på obligation, förlagsbevis eller någon annan för den allmänna rörelsen avsedd förskrivning som har betalats ut mot att kupong eller kvitto har lämnats och inte har betalats ut genom en central värdepappersförvarare eller genom ett värdepappersinstitut hos vilket ett utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs.

10 kap.

25 §

Preliminära självdeklarationer och skattedeklarationer skall lämnas till skattemyndigheten enligt fastställda formulär. Om skattemyndigheten har anvisat ett särskilt mottagningsställe skall deklARATIONEN lämnas dit.

Deklarationen skall vara egenhändigt underskriven av den som är skyldig att lämna deklARATIONEN eller av den som är behörig ställföreträdare enligt 23 kap. 3–5 §§.

31 §²³

Den som bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen exklusive gemenskapsinterna förvärv och import för beskattningsåret beräknas sammanlagt uppgå till högst en miljon kronor och som är skyldig att lämna självdeklaration enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter och som inte är handelsbolag eller grupp-huvudman, skall redovisa mervärdesskatten i självdeklarationen, om skattemyndigheten inte beslutat annat enligt 11 §.

Den som bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen exklusive gemenskapsinterna förvärv och import för beskattningsåret beräknas sammanlagt uppgå till högst en miljon kronor och som är skyldig att lämna självdeklaration enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter och som inte är handelsbolag eller grupp-huvudman, skall redovisa mervärdesskatten i självdeklarationen, om skattemyndigheten inte beslutat annat

²³ Senaste lydelse 1998:347.

enligt 11 §.

I fråga om förfarandet vid mervärdesbeskattningen gäller då bestämmelserna i lagen om *självdeklaration* och kontrolluppgifter samt taxeringslagen (1990:324). *Redovisningen skall innehålla samma uppgifter som gäller för redovisning av mervärdesskatt i skattedeklaration.*

I fråga om förfarandet vid mervärdesbeskattningen gäller då bestämmelserna i lagen om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter samt taxeringslagen (1990:324).

18 kap.

3 §

Återbetalning får också, på den skattskyldiges begäran, ske av belopp som motsvarar avdragen skatt som ännu inte har tillgodoräknats den skattskyldige, till den del det kan antas att beloppet annars skulle betalas tillbaka efter den årliga avstämningen av skattekontot.

Återbetalning enligt första stycket till en skattskyldig som är fysisk person får göras endast om det gäller ett belopp som är betydande med hänsyn till den skattskyldiges förhållanden eller om det finns andra särskilda skäl. Efter inkomstarets utgång får återbetalning göras endast om den skattskyldige skall lämna en särskild självdeklaration enligt 2 kap. 13 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter eller om det finns synnerliga skäl.

Återbetalning enligt första stycket till en skattskyldig som är fysisk person får göras endast om det gäller ett belopp som är betydande med hänsyn till den skattskyldiges förhållanden eller om det finns andra särskilda skäl. Efter inkomstarets utgång får återbetalning göras endast om den skattskyldige skall redovisa inkomst i inkomstslaget näringsverksamhet eller är begränsat skattskyldig eller om det finns synnerliga skäl.

Vid återbetalning enligt första stycket till en juridisk person får hänsyn inte tas till den juridiska personens kostnader för lön till delägare. Återbetalning till ett handelsbolag får, efter särskild ansökan, göras till delägaras skattekonto. Annan återbetalning till handelsbolag får göras endast om det finns särskilda skäl.

Återbetalning som grundas på ett beslut om ändrad beräkning av preliminär skatt i samband med konkurs eller utmätning enligt 8 kap. 27 eller 28 § skall göras till konkursboet respektive kronofogdemyndigheten.

Vad som sägs om återbetalning enligt denna paragraf gäller inte, om något annat följer av 7 §.

23 kap.

2 §²⁴

Ett föreläggande enligt denna lag får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs. Vite får dock inte föreläggas

²⁴ Senaste lydelse 1997:1029.

staten, ett landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten. Finns det anledning att anta att den deklARATIONSSKYLDIGE eller, om den deklARATIONSSKYLDIGE är juridisk person, ställföreträdare för den deklARATIONSSKYLDIGE har begått brott, får den deklARATIONSSKYLDIGE inte föreläggas enligt 14 kap. 3 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser.

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar.

Vid prövning av en fråga om

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar.

utdömmande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

5 §

Bestämmelserna om skyldighet för ställföreträdare att lämna självdeklaration eller uppgifter i 4 kap. 2 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter gäller också för uppgifter som skall lämnas enligt denna lag.

Bestämmelserna om skyldighet för ställföreträdare att lämna självdeklaration eller uppgifter i 19 kap. 1 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter gäller också för uppgifter som skall lämnas enligt denna lag.

9 §

Bestämmelserna om förvaring och gallring i 4 kap. 13 § lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter gäller också för skattedeklarationer och andra handlingar som avses i 14 kap. 8 §.

Bestämmelserna om förvaring och gallring i 19 kap. 4 § lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter gäller också för skattedeklarationer och andra handlingar som avses i 14 kap. 8 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

- Bestämmelserna i 10 kap. 31 § andra stycket tillämpas första gången vid 2002 års taxering.
- Bestämmelserna i 5 kap. 9 § 9–12, 10 kap. 31 § första stycket och 18 kap. 3 § tillämpas från och med beskattningsåret 2002.
- I övrigt tillämpas lagen från ikraftträdandet.

2.17 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

dels att 15 kap. 5 § skall upphöra att gälla,
dels att 2 kap. 19 § skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. 19 §

Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall bestämmas med ledning av *en särskild kontrolluppgift från arbetsgivaren.*

Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall bestämmas med ledning av *kontrolluppgifter enligt 12 kap. 2 § lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas från och med ikraftträdandet.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²⁵

För den som inte har haft inkomst av aktiv näringsverksamhet eller annan inkomst av tjänst än folkpension och pensionstillskott enligt 2 eller 2 b § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller allmän tilläggspension som föranlett avräkning av sådant pensions-tillskott skall vid 2000–2003 års taxeringar 2 respektive 3 § gälla i stället för vad som sägs om deklarationsskyldighet i 2 kap. 6 § lagen (1990:325) om *själv-deklaration* och kontrolluppgifter.

För den som inte har haft inkomst av aktiv näringsverksamhet eller annan inkomst av tjänst än folkpension och pensionstillskott enligt 2 eller 2 b § lagen (1969:205) om pensionstillskott eller allmän tilläggspension som föranlett avräkning av sådant pensions-tillskott skall vid 2000–2003 års taxeringar 2 respektive 3 § gälla i stället för vad som sägs om deklarationsskyldighet i 2 kap. 2 § 1 lagen (2001:000) om *själv-deklarationer* och kontrolluppgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

²⁵ Senaste lydelse 2000:791.

2.19 Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Härigenom föreskrivs i fråga om revisionslagen (1999:1079)

dels att 30 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 32 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

I revisionsberättelsen skall revisorn anmärka om han har funnit att företaget inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),

2. att anmäla sig för registrering enligt 3 kap. 2 § skattebetalningslagen,

3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller

4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen.

3. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen *eller* deklaration enligt 2 kap. 1 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, eller

4. att i rätt tid betala skatter och avgifter som omfattas av 1 kap. 1 och 2 §§ skattebetalningslagen *eller* 1 kap. 1 § lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter.

Om revisionsberättelsen innehåller en anmärkning om att företaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i första stycket 1–3, skall revisorn genast sända en kopia av revisionsberättelsen till skattemyndigheten.

32 a §

Revisorn skall genast sända en kopia av revisionsberättelsen till skattemyndigheten, om revisionsberättelsen innehåller

1. anmärkningar enligt 29 §,

2. uttalanden om att

– årsredovisningen inte har upprättats i överens-

- stämmelse med tillämplig lag om årsredovisning,*
- sådana upplysningar som skall lämnas enligt tillämplig lag om årsredovisning inte har lämnats,*
 - bolaget inte har fullgjort en skyldighet som avses i 30 § 1–3.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas i fråga om revisionsberättelser som upprättas efter ikraftträdandet.

2.20 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 16 §, 8 kap. 8 §, 21 kap. 33 och 38 §§, 32 kap. 6 och 10 §§, 48 kap. 7 § samt 51 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap. 16 §

Bestämmelser om

– skyldighet att lämna uppgifter till skattemyndigheten till ledning för taxeringen finns i lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter,

– förfarandet för att fastställa underlaget för skatten finns i taxeringslagen (1990:324), och

– hur skatten bestäms, debiteras, redovisas och betalas finns i skattebetalningslagen (1997:483).

– skyldighet att lämna uppgifter till skattemyndigheten till ledning för taxeringen finns i lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter,

underlaget för skatten finns i

8 kap. 8 §

Räntor som enligt bestämmelserna i 3 kap. 23 § 3 och 4 lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgifter är skattefria om de för den skattskyldige under beskattningsåret sammanlagt inte uppgår till 500 kronor.

Räntor som enligt bestämmelserna i 8 kap. 4 § 1 och 2 lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgifter är skattefria om de för den skattskyldige under beskattningsåret sammanlagt inte uppgår till 500 kronor.

21 kap. 33 §

Avdrag får göras bara om medlen sätts in på ett skogskonto eller skogsskadekonto senast den dag som den skattskyldige enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter skall lämna självdeklaration.

Avdrag får göras bara om medlen sätts in på ett skogskonto eller skogsskadekonto senast den dag som den skattskyldige enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter skall lämna självdeklaration.

38 §

Medel på ett skogskonto eller skogsskadekonto får föras över till en annan bank utan att beskattning sker enligt 37 § under förutsättning att

hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i den mottagande banken.

När kontomedel förs över skall den överförande banken lämna den mottagande banken de uppgifter som behövs för att den mottagande banken skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.

När kontomedel förs över skall den överförande banken lämna den mottagande banken de uppgifter som behövs för att den mottagande banken skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter.

32 kap.

6 §

Avdrag får göras bara om medlen sätts in på ett upphovsmannakonto senast den dag som den skattskyldige enligt lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter skall lämna självdeklaration.

Avdrag får göras bara om medlen sätts in på ett upphovsmannakonto senast den dag som den skattskyldige enligt lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter skall lämna självdeklaration.

10 §

Medel på ett upphovsmannakonto får föras över till en annan bank utan att beskattning sker enligt 9 § under förutsättning att hela det inestående beloppet direkt förs över till ett motsvarande konto i den mottagande banken.

När kontomedel förs över skall den överförande banken lämna den mottagande banken de uppgifter som behövs för att den mottagande banken skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (1990:325) om *självdeklaration* och kontrolluppgifter.

När kontomedel förs över skall den överförande banken lämna den mottagande banken de uppgifter som behövs för att den mottagande banken skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel och lagen (2001:000) om *självdeklarationer* och kontrolluppgifter.

48 kap.

7 §²⁶

Vid beräkningen av omkostnadsbeloppet skall det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarrätter eller fordringsrätter av samma slag och sort som den avyttrade användas. Det genomsnittliga omkostnadsbeloppet skall beräknas med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet.

Om en andel i en värdepappersfond är förvaltarregistrerad enligt 31 a § lagen (1990:1114) om värdepappers-

²⁶ Senaste lydelse 2000:1341.

fonder, skall denna vid tillämpningen av genomsnittsmetoden enligt första stycket inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares eller andelsinnehavarens eget namn.

I 49 kap. 29 § finns ett undantag från denna bestämmelse vid andelsbyten.

I 49 kap. 29 § finns, vad gäller andelsbyten, också ett undantag från bestämmelsen i första stycket.

51 kap.

6 §

Bestämmelserna i 3–5 §§ skall inte tillämpas, om

1. överlåtaren enligt en överenskommelse med förvärvaren tar upp överskott eller drar av underskott i handelsbolaget som avser tiden före avyttringen eller tiden före tillträdesdagen samt tar upp kapitalvinster och drar av kapitalförluster vid avyttringar av handelsbolagets näringsfastigheter och näringsbostadsrätter före samma tidpunkt, och

2. ett särskilt bokslut ligger till grund för inkomstberäkningen enligt 1.

Bokslutet enligt första stycket 2 skall upprättas som om handelsbolaget hade ett beskattningsår som avslutats vid den sluttidpunkt för inkomstberäkningen som överlåtaren valt enligt första stycket 1. Bokslutet och sådana uppgifter till ledning för taxering som avses i 2 kap. 19 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha godkänts skriftligen av förvärvaren.

Bokslutet enligt första stycket 2 skall upprättas som om handelsbolaget hade ett beskattningsår som avslutats vid den sluttidpunkt för inkomstberäkningen som överlåtaren valt enligt första stycket 1. Bokslutet och sådana uppgifter till ledning för taxering som avses i 3 kap. 5 § lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall ha godkänts skriftligen av förvärvaren.

Med förvärvare avses vid inlösen de kvarvarande delägarna i handelsbolaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. Bestämmelserna i 1 kap. 16 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt avser skyldigheten att lämna självdeklaration. I övrigt tillämpas de nya bestämmelserna från och med 2002 års taxering.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Uppgifter enligt 2 kap. 19 § första stycket lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall avse belopp som har räknats om till kronor. De företag som enligt 2 kap. 20 § första stycket nämnda lag skall foga årsredovisningen till självdeklarationen skall lämna balansräkning och resultaträkning omräknade till kronor.

Uppgifter enligt 3 kap. 5 § lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall avse belopp som har räknats om till kronor.

Omräkning till kronor skall göras enligt 5–7 §§. Det omräknade resultatet skall vara utgångspunkt för den justering av det bokföringsmässiga resultatet som skall göras vid den skattemässiga inkomstberäkningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

3 Ärendet och dess beredning

Efter bemyndigande av regeringen tillkallade chefen för Finansdepartementet en särskild utredare den 3 april 1995 med uppdrag att bland annat göra en systematisk översyn av reglerna om uppgiftsskyldighet och utarbeta så enkla och enhetliga regler som möjligt (dir. 1995:12). Utredningen, som antog namnet Skattekontrollutredningen, lämnade sitt slutbetänkande Självdeklaration och kontrolluppgifter – förenklade förfaranden (SOU 1998:12) i februari 1998. Utredningen har i betänkandet lämnat ett förslag till en ny lag om självdeklaration och kontrolluppgifter. Betänkandet remissbehandlades och remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi98/791).

Skattekontrollutredningens förslag till en ny lag behandlades i departementspromemorian En ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter (Ds 2000:70). Promemorian innehöll en omarbetad version av den av Skattekontrollutredningen föreslagna lagtexten till ny lag om självdeklaration och kontrolluppgifter. Den föreslagna lagtexten anpassades till inkomstskattelagen (1999:1229) och en ytterligare språklig och redaktionell genomarbetning gjordes av lagtexten. I promemorian behandlas dessutom skrivelser om kontrolluppgiftsskyldighet och medgivandesystemet från Riksskatteverket samt olika organisationer och företag. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2000/4701). Regeringen tar i detta ärende upp flertalet av de frågor som har behandlats i promemorian. Frågor om förseningsavgift och om skattetillägg i samband med taxering kommer att behandlas vid ett senare tillfälle. 1998 års Punktskatteutredning (Fi 1998:01) har sitt slutbetänkande Punktskatterna, Reformerade betalningsregler m.m. (SOU 2000:46) lagt fram ett förslag om differentierade förseningsavgifter i skattebetalningslagen. Det förslaget bereds för närvarande inom regeringskansliet och planeras att läggas fram under hösten med ikraftträdande från och med den 1 januari 2002.

4 Självdeklaration och förtryckning av kontrolluppgifter för fysiska personer och dödsbon

4.1 Förfarandet i dag

Förenklad självdeklaration får lämnas av fysiska personer och dödsbon, om det inte är särskilt föreskrivet att de skall lämna särskild självdeklaration. Särskild självdeklaration skall lämnas av fysiska personer och dödsbon i följande fall.

- När den skattskyldige skall lämna uppgift om inkomst i inkomstslaget näringsverksamhet.
- När den skattskyldige är företagsledare eller delägare i fåmansföretag.
- När den skattskyldige skall redovisa mervärdesskatt i självdeklarationen.
- När den skattskyldige inte har varit bosatt i landet under hela beskattningsåret, dvs. när den skattskyldige är begränsat skattskyldig.
- När den skattskyldige inte har mottagit en förtryckt blankett för förenklad självdeklaration.

Särskild självdeklaration skall även lämnas av annan juridisk person än dödsbo.

Förtryckning sker i dag av ett stort antal uppgifter på blanketten för den förenklade självdeklarationen. Årligen lämnar runt 5,5 miljoner skattskyldiga fysiska personer och dödsbon den förenklade självdeklarationen till skatteförvaltningen.

På den blankett för den särskilda självdeklarationen som sänds ut finns däremot inte något belopp förtryckt. På den blanketten förtrycks endast personuppgifter, underlag för fastighetsskatt och vissa administrativa koder. Antalet skattskyldiga som lämnar den särskilda självdeklarationen är cirka 1 660 000. Dessa kan indelas i tre kategorier, varav fysiska personer utgör huvuddelen, eller 1 287 000. Den särskilda självdeklarationen lämnas också av 288 000 aktieföretag, sparbanker, utländska juridiska personer, ekonomiska föreningar och hypoteksföreningar samt av 84 000 ideella föreningar, stiftelser m.fl.

Av de fysiska personer som lämnar särskild självdeklaration redovisar ungefär hälften överskott eller underskott i inkomstslaget näringsverksamhet i egen firma eller genom handelsbolag. Övriga fysiska personer lämnar en särskild självdeklaration bl.a. av den anledningen att de är företagsledare eller delägare i fåmansföretag eller att de är begränsat skattskyldiga.

Med det system som finns i dag sker det första blanketturvalet redan i slutet av januari. Då avgörs vem som skall få blanketten för den särskilda självdeklarationen. Därvid utgår man från de uppgifter som finns i skatteregistret om bedriven näringsverksamhet, delägarskap i fåmansföretag, utlandsbosättning, m.m.

Alla som finns med i skatterregistret och som är skatteregistrerade för inkomståret, dvs. i princip hela Sveriges befolkning, och som inte får en särskild självdeklaration vid det första blanketturvalet, är presumtiva deklareranter med den förenklade självdeklarationen. Det slutliga urvalet av vem som skall få blanketten för den förenklade självdeklarationen sker i mars när alla kontrolluppgifter har lagts in i registret.

Kommer det in nya uppgifter efter förtryckningen av blanketterna för den förenklade självdeklarationen, vilka gör att någon som tidigare bedömdes inte vara deklareringskyldig kommer över deklareringskyldighetsgränsen, kommer den personen att föreläggas att lämna en deklareration om han inte själv senast den 2 maj har lämnat in en sådan. I samband med föreläggandet kan han få en förtryckt laserutskrivna blankett från skattemyndigheten. Dessa blanketter finns nämligen inte att få utan förtryckta uppgifter.

4.2 Behovet av en förändrad uppdelning mellan förenklade och särskilda självdeklarerationer

Den nuvarande uppdelningen mellan förenklade och särskilda självdeklarerationer har fört med sig problem för sådana fall där personer inom samma hushåll skall deklarerera på blanketter av olika slag, t.ex. om ena maken bedriver näringsverksamhet och således skall lämna särskild självdeklareration, medan den andra maken enbart har inkomst i inkomstlagen tjänst eller kapital och får lämna förenklad självdeklareration. När den näringsdrivande maken skall lämna sin särskilda självdeklareration har normalt maken med enbart tjänste- och kapitalinkomst ännu inte fått sin förtryckta blankett för förenklad självdeklareration. Ofta behöver deklarerationerna upprättas samtidigt, bl.a. för att få en riktig fördelning av ränteavdragen. Skatteberäkningen underlättas också om deklarerationsuppgifterna för båda makarna finns samlade. I många fall har därför den senare maken bytt till en särskild självdeklarerationsblankett, i andra fall har anstånd begärts av den make som skall lämna särskild självdeklareration senast den 31 mars.

Problem kan i dag uppstå vid förtryckningen så att fel blankett distribueras till den skattskyldige. En person som rätteligen skall få en särskild självdeklarerationsblankett med senaste inlämningsdag den 31 mars kan på grund av ofullständiga uppgifter i skatterregistret ha fått en förenklad självdeklarerationsblankett. Eftersom dessa distribueras så att de skall vara den skattskyldige till handa senast den 15 april är han kanske själv inte medveten om felet före detta senare datum. Riksskatteverket har i dessa fall godtagit att den särskilda självdeklarerationen lämnas senast den 2 maj utan att förseningsavgift påförs. Något formellt stöd för denna tolkning finns dock inte. Med hänsyn till dessa problem kan det i dag vara svårt att informera om när en deklareration skall vara inlämnad.

4.3 Skattskyldiga för vilka en utökad förtryckning är av intresse

De skattskyldiga för vilka en utökning av förtryckning av uppgifter i självdeklarationsblanketten är av intresse är de fysiska personer och svenska dödsbon som i dag redovisar inkomst i särskild självdeklaration. För dessa finns det kontrolluppgifter om inkomst i inkomstlagen tjänst och kapital, bland annat när det gäller lön, ränteinkomster, ränteutgifter, kapitalvinster och kapitalförluster vid avyttring av andelar i värdepappersfonder samt om tomträttsavgälder. Vidare finns det kontrolluppgifter för pensionssparande, förmögenhet och underlag för avkastningsskatt.

4.4 Självdeklaration och förtryckning av uppgifter

Regeringens förslag: Förtryckning skall ske av kontrolluppgifter på deklarationsblanketten för alla fysiska personer och svenska dödsbon.

Fysiska personer och svenska dödsbon skall lämna allmän självdeklaration.

Värdepappersfonder och andra juridiska personer än svenska dödsbon skall lämna särskild självdeklaration.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med promemorians förslag.

Remissinstanserna: *Uppsala universitet* anför att ett problem kvarstår när det i förtryckta blanketter gäller att fördela t.ex. utgiftsräntor mellan inkomstslag. *Riksskatteverket* föreslår att deklARATIONEN i stället för allmän och särskild självdeklaration respektive särskild uppgift för handelsbolag skall heta inkomstdeklaration. *Fondbolagens förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlarföreningen* framhåller att det vore värdefullt för kunderna att få en förtryckt K4-blankett. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande. *Landstingsförbundet*, *Svenska Kommunförbundet* och *Sveriges Fastighetsägareförbund* tillstyrker förslaget. *Näringslivets Skattedelegation* anser det angeläget att alla fysiska personer skall få en förtryckt deklARATION. *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* åberopar vad *Näringslivets Skattedelegation* har anfört. *JUSEK* anför att förslaget om förtryckning av kontrolluppgifter kan betraktas som mycket positivt. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* stödjer förslagen.

Skälen för regeringens förslag:

Förtryckning av uppgifter

I dag registreras först alla kontrolluppgifter i skatteregistret. Den skattskyldige, som skall lämna en särskild självdeklaration, skriver i självdeklarationen av samma uppgifter från den kontrolluppgift han har fått. Skatteförvaltningen registrerar den skattskyldiges uppgifter och jämför dem mot de som finns i det maskinella systemet. Eventuella

differenser föranleder en kontrollsignal och utredning. En förtryckning skulle minska antalet registreringar och hanteringsåtgärder.

En förtryckning skulle även innebära fördelar från servicesynpunkt för alla deklarationsskyldiga. Det enda deklaramenten behöver göra är att summera de kontrolluppgifter han själv har fått och kontrollera dessa mot de förtryckta uppgifterna. Det skulle därefter åligga honom att rätta de felaktigheter som eventuellt finns och att lägga till de uppgifter som saknas.

Riksskatteverket beräknar att de förtryckta blanketterna för näringsidkare m.fl. kan börja sändas ut tidigast sista veckan i mars. Den senarelagda utsändningstidpunkten beror på att dessa blanketter skall förtryckas med kontrolluppgifter enligt samma procedur som nu gäller för de förenklade deklarationsblanketterna. Den tid som deklaramenten och deklaramentsmedhjälparen har på sig att upprätta huvudblanketten med de förtryckta uppgifterna förkortas. Den som skall lämna en bilaga för att redovisa resultatet av en näringsverksamhet kan dock fylla i bilagan även om han inte har fått den förtryckta huvudblanketten.

Med hänsyn till den förenkling det innebär för såväl den skattskyldige som skattemyndigheten bör kontrolluppgifterna förtryckas för alla fysiska personer och svenska dödsbon. Problemet med den förkortade deklarationstiden som en sådan ordning innebär behandlas i avsnitt 5.2.

Allmän självdeklaration

Anledningen till att kontrolluppgifterna i dag inte kan förtryckas för alla fysiska personer är att den deklarationsskyldige i vissa fall måste lämna en särskild självdeklaration. Den förenklade självdeklarationsblanketten kan i dag inte användas av den som skall redovisa resultatet av en näringsverksamhet, mervärdesskatt, som är företagsledare eller delägare i ett fåmansföretag eller som är begränsat skattskyldig. Många av dem som skall lämna den särskilda självdeklarationen är inte näringsidkare i egentlig mening. De kan ha sin huvudsakliga inkomst av anställning men därutöver ha en mindre näringsverksamhet.

För att kunna förtrycka kontrolluppgifter för alla fysiska personer och svenska dödsbon bör en gemensam blankett som kan förtryckas arbetas fram. En gemensam blankett innebär en stor fördel då den möjliggör för skatteförvaltningen att använda samma system vid kontroll av inkomstlagen tjänst och kapital avseende alla deklarationer som lämnas av fysiska personer och svenska dödsbon. Den blankett som är avsedd för alla fysiska personer och svenska dödsbon bör kallas allmän självdeklaration. Det är också en fördel att det finns en blankett som är tillgänglig för alla och som inte innehåller några förtryckta uppgifter. Den som i dag skall använda den förenklade självdeklarationsblanketten och inte har fått den hemsänd eller som skriver fel i den utsända blanketten måste vända sig till skatteförvaltningen och be att få en laserutskrivna blankett. Blanketten finns nämligen inte tillgänglig utan förtryckta uppgifter. Den nya allmänna självdeklarationen bör också finnas utan förtryckta uppgifter.

Riksskatteverket har föreslagit att termen självdeklaration skall ersättas med inkomstdeklaration. Motiveringen är att den bakomliggande lagstiftningen finns i inkomstskattelagen och att det centrala begreppet är

inkomst. Analogi dras till skattedeclaration och den där bakomliggande lagstiftningen, skattebetalningslagen. Begreppet självdeklaration är dock så väl inarbetat att det enbart skulle leda till förvirring att byta ut det. Detta särskilt mot bakgrund av förväxlingsrisken med skattedeclarationen.

Särskild självdeklaration

Den särskilda självdeklarationen bör liksom tidigare användas av andra juridiska personer än svenska dödsbon. Även för värdepappersfonder bör den särskilda självdeklarationen användas.

Uppgifter som skall förtryckas

De uppgifter som bör förtryckas är de uppgifter som i dag förtrycks på blanketten för den förenklade självdeklarationen, dvs. inkomster som skall tas upp enligt inkomstskattelagen (1999:1229) (intäkter i inkomstlagen tjänst och kapital samt allmänna avdrag) och underlag för fastighetsskatt. I dag framgår det av lagen vilka uppgifter som skall förtryckas på deklARATIONEN. De förtryckta uppgifterna är sådana som är kända genom kontrolluppgifter. Vilka av uppgifterna som skall förtryckas bör kunna avgöras av regeringen eller av Riksskatteverket efter regeringens bemyndigande.

I självdeklarationen bör det förtryckas identifikationsuppgifter, intäkter och kostnader för respektive inkomstslag enligt inkomstskattelagen, tillgångar och skulder enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, m.m. Förtryckning i självdeklarationen kommer liksom hittills att ske med den totala summan i respektive ruta. I rutan för lön förtrycks t.ex. den totala summan av lön från alla kontrolluppgifter för respektive fysiska personer och svenska dödsbon. Liksom det är i dag bör alla de uppgifter som skattemyndigheten får i kontrolluppgifter finnas med i en specifikation som bifogas självdeklarationen.

Näringsidkare

En fysisk person som är näringsidkare skall även redovisa näringsverksamheten. För att inte belasta blanketten för den allmänna självdeklarationen med sådan redovisning som endast berör ett mindre antal deklarationsskyldiga bör detta lämpligen ske på en bilaga till självdeklarationen. På blanketten för den allmänna självdeklarationen redovisas endast överskottet eller underskottet av näringsverksamheten.

Näringsidkare som skall redovisa överskott eller underskott i inkomstslaget näringsverksamhet från en enskild firma med årsbokslut eller från ett svenskt handelsbolag föreslås lämna den redovisningen som i dag, dvs. på särskilda bilagor att bifogas huvudblanketten eller via datamedia.

Riksskatteverket bör överväga om inte bilagorna kan sändas med när deklARATIONEN sänds ut. De skall naturligtvis också finnas tillgängliga innan dess hos banker m.fl. De olika bilagorna bör kunna fyllas i utan att den skattskyldige har fått den förtryckta blanketten.

Delägare i fåmansföretag

Delägare i fåmansföretag bör liksom hittills lämna vissa särskilda uppgifter i självdeklarationen som behövs för att tillämpa de så kallade 3:12-reglerna eller lättnadsreglerna. Detta kan lämpligen också göras i en bilaga till den allmänna självdeklarationen.

Ränta och förmögenhet m.m.

Det går inte att av kontrolluppgiften avgöra till vilket inkomstslag en inkomst, pensionssparande samt tillgångar eller skulder som redovisas skall hänföras. Redovisningen i kontrolluppgiften sker endast per person och är inte uppdelad i olika inkomstslag. Det går inte heller att ålägga uppgiftslämnaren att göra en sådan bedömning. Förtryckning kan därför också endast ske med ett totalbelopp.

Förtryckning bör kunna ske under antagande att all inkomst hör till inkomstslaget tjänst, att alla räntor samt tillgångar och skulder hör till inkomstslaget kapital samt att pensionssparande hör till allmänt avdrag. Om de förtryckta uppgifterna rätteligen skall redovisas under annat inkomstslag får den deklarationsskyldige själv omfördela beloppen till rätt inkomstslag. Det är inte helt tillfredsställande men ett nödvändigt förfarande om en förtryckning skall kunna ske på ett smidigt sätt.

5 Deklarationstidpunkt

5.1 Deklarationstidpunkterna i dag

Förenklad självdeklaration skall lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret medan särskild självdeklaration skall lämnas senast den 31 mars under taxeringsåret. Undantag gäller dock för de fall då särskild självdeklaration skall lämnas endast på grund av att den deklareringskyldige inte har varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret eller inte har fått en förtryckt blankett för förenklad självdeklaration senast den 15 april taxeringsåret. I dessa fall skall särskild självdeklaration lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret.

Den 31 mars som senaste deklareringsdag för den särskilda självdeklarationen infördes att gälla fr.o.m. 1995 års taxering enligt förslag i prop. 1993/94:152. Regeländringen skedde i samband med att den gamla deklareringsdagen den 15 februari ändrades till den 2 maj för flertalet deklareranter. För att göra reglerna enklare och mer enhetliga blev den 31 mars gemensam deklareringsdag för alla som har inkomster i inkomstslaget näringsverksamhet eller av annan anledning skall lämna särskild självdeklaration.

Blanketten för den särskilda självdeklarationen sänds i dag ut under de två första veckorna i februari. Deklarationen skall vara inlämnad senast den 31 mars, men i realiteten har upp till 50 procent av dem som skall lämna den särskilda självdeklarationen medgettts anstånd med att lämna in den. Anstånd kan ges dels individuellt, dels som så kallat byråanstånd längst t.o.m. den 15 juni. Med byråanstånd avses att den som yrkesmässigt hjälper andra med att upprätta självdeklarerationer får anstånd med att lämna deklarerationerna. Deklarerationerna skall sedan lämnas efter en viss tidplan som beslutas av skattemyndigheten.

Under år 2000 lämnades 5 621 426 förenklade självdeklarerationer. Samma år lämnades särskilda självdeklarerationer av 1 287 315 fysiska personer och av 288 279 juridiska personer. Därutöver lämnas cirka 129 149 näringsuppgifter av handelsbolag i form av särskilda uppgifter.

Handelsbolag och rederi för registreringspliktigt fartyg skall varje år lämna särskilda uppgifter till ledning för delägares taxering. Vidare skall vissa stiftelser och föreningar lämna särskild uppgift om inkomst och förmögenhet som inte skall beskattas. Uppgifterna skall lämnas till skattemyndigheten senast den 31 mars taxeringsåret.

5.2 Ny deklareringsdag

<p>Regeringens förslag: Alla deklareringskyldiga, såväl fysiska som juridiska personer, skall lämna självdeklaration senast den 2 maj under taxeringsåret. Motsvarande skall gälla särskilda uppgifter som skall lämnas av svenska handelsbolag, stiftelser och föreningar.</p>
--

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* anser att förslaget innebär en klar förbättring och förenkling jämfört med nuvarande ordning. *Domstolsverket* anser att det behövs en mer ingående analys av tänkbara scenarion för det fall ett undantag inte lämnas från EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv. *Statistiska Centralbyrån* har inget att invända mot förslaget. *Riksrevisionsverket* understryker behovet av att utvärdera hur förutsättningarna för kontrollen påverkas av senareläggningen av deklARATIONSTIDPUNKTEN. *Landstingsförbundet*, *Svenska Kommunförbundet*, *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning*, *Sveriges Fastighetsägareförbund* och *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* tillstyrker förslaget. *Näringslivets Skattedelegation* anser det angeläget att förslaget införs. *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* åberopar vad *Näringslivets Skattedelegation* har anfört. *JUSEK* anför att registreringstiden och granskningstiden kommer att bli mycket ansträngd.

Skälen för regeringens förslag: Om alla fysiska personer och svenska dödsbon skall få en förtryckt blankett för allmän självdeklARATION, innebär det att blanketter kan distribueras först i slutet av mars. Skattemyndigheten måste få viss tid på sig att registrera och förtrycka alla uppgifter. De enda som inte får en blankett med förtryckta uppgifter är då andra juridiska personer än svenska dödsbon. Detta innebär att det blir nödvändigt att flytta fram tidpunkten för dem som tidigare lämnat särskild självdeklARATION men som nu skall lämna allmän självdeklARATION. Det mest naturliga är att införa en deklARATIONSTIDPUNKT som är gemensam åtminstone för alla fysiska personer och svenska dödsbon.

Införandet av en gemensam deklARATIONSTIDPUNKT för alla skattskyldiga medför att reglerna förenklas och att risken för missförstånd minskar. Att deklARATIONERNA kan lämnas samtidigt för fåmansföretag samt delägare och företagsledare i sådana företag innebär en fördel såväl för skattemyndigheten, som då på ett effektivare sätt kan samordna granskningen, som för de skattskyldiga. En annan fördel är att antalet s.k. byråanstånd skulle kunna komma att minska. Möjligheten att få byråanstånd gäller i dag för vissa som skall lämna en särskild självdeklARATION och som anlitar hjälp med upprättandet av denna. Vid byråanstånd medges t.ex. en revisionsbyrå anstånd med att lämna deklARATIONER enligt en leveransplan, vanligen med den 15 juni som slutdag. Anstånd meddelas för de deklARATIONSSKYLDIGA men anståndet lämnas inte för varje individ, utan så att byrån skall lämna ett visst antal av deklARATIONERNA vissa datum. Först om deklARATIONEN lämnas efter den 15 juni kan således en deklARATIONSSKYLDIG som omfattas av ett byråanstånd påföras förseningsavgift.

Av antalet skattskyldiga som har lämnat en särskild självdeklARATION, inklusive näringsuppgifter från handelsbolag, utgör antalet anstånd nästan 50 procent av det totala antalet. En del av dessa anstånd skulle troligen inte bli aktuella om deklARATIONSTIDPUNKTEN för alla skjuts fram till den 2 maj.

Det är som tidigare konstaterats nödvändigt att flytta fram tidpunkten för de fysiska personer som tidigare lämnat särskild självdeklaration. Det skulle som ovan anförts förenkla administrationen om en gemensam tidpunkt för alla deklarationer kan införas. Den tid som i dag står till förfogande för att granska de särskilda deklarationerna kommer dessutom att delvis tas i anspråk för administrationen av den allmänna deklarationen. En gemensam tidpunkt för avlämnande av självdeklaration, den 2 maj, bör därför införas för alla deklareringskyldiga.

Domstolsverket har tagit upp frågan om det behövs en mera ingående analys av om senareläggningen av deklarationstidpunkten står i strid med EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv. En senareläggning av deklarationstidpunkten för dem som redovisar mervärdesskatt i självdeklarationen innebär praktiska fördelar och förenklingar för näringsidkaren och får anses stå i överenskommelse med bestämmelserna i artikel 24 i EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv som ger medlemsländerna möjlighet att ha ett förenklat förfarande för små och medelstora företag.

Det kan i det här sammanhanget också nämnas att efter förslag i prop. 2000/01:21 har deklarationstidpunkten för gåva flyttats fram till att sammanfalla med den för förenklad självdeklaration, dvs. den 2 maj.

Begränsat skattskyldiga

En begränsat skattskyldig person som skall lämna självdeklaration skall i dag alltid använda en blankett för särskild självdeklaration. Skall han redovisa mervärdesskatt eller resultatet av en näringsverksamhet eller är han företagsledare m.m. i ett fåmansföretag e.d. skall han lämna deklarationen senast den 31 mars taxeringsåret. Annars skall han lämna deklarationen senast den 2 maj taxeringsåret.

Den förtryckta blanketten kommer för en begränsat skattskyldig att sändas ut cirka en och en halv månad senare än som sker i dag, vilket kan förorsaka problem om adressen är felaktig. Genom förtryckningen av uppgifterna i blanketten kan dock de nackdelar som kan uppkomma genom det senarelagda utskicket neutraliseras för dem som endast skall redovisa innehav av fastighet i Sverige. Övriga begränsat skattskyldiga kan förorsakas problem om deklarationerna inte hinner komma tillbaka till skattemyndigheten i tid. Dessa skulle rimligen kunna ges möjlighet att lämna självdeklarationen något senare. Mer än ytterligare en månad är knappast behövligt, dvs. senast den 31 maj. Efter några år bör en utvärdering ske av hur deklarationerna kommer in tidsmässigt.

Särskilt beträffande handelsbolag m.fl.

De särskilda uppgifterna som skall lämnas av svenska handelsbolag, vissa stiftelser och föreningar skall liksom tidigare lämnas på samma sätt som gäller för självdeklarationen. Det innebär att även de skall lämnas senast den 2 maj under taxeringsåret.

Skyldigheten för rederier för registreringspliktiga fartyg att lämna särskilda uppgifter föreslås att tas bort. Det finns inte längre några

särskilda beskattningsbestämmelser för dem. Det saknas därför skäl att låta dem lämna särskilda uppgifter.

6 Deklarationsskyldighet

Regeringens bedömning: Deklarationsskyldigheten bör även fortsättningsvis omfatta fysiska personer och svenska dödsbon som endast skall redovisa sådana inkomster i inkomstlagen tjänst eller kapital eller underlag för fastighetsskatt som har förtryckts på blanketten för allmän självdeklaration.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* och *Ekobrottsmyndigheten* konstaterar med tillfredsställelse att förslaget innebär att man har frångått tidigare förslag att den enskilde inte skulle vara deklarationsskyldig annat än om de förtryckta uppgifterna är oriktiga. *Riksrevisionsverket* tillstyrker förslaget. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att deklarationsskyldigheten skall upprätthållas genom att den skattskyldige efter att ha kontrollerat de förtryckta uppgifterna bekräftar riktigheten genom sin underskrift. *JUSEK* anser att deklarationsskyldigheten borde slopas i enlighet med Skattekontrollutredningens förslag.

Skälen för regeringens bedömning: Taxeringsförfarandet har under senare år i grunden förändrats såtillvida att taxeringen för dem som lämnar en förenklad självdeklaration numera endast till en mycket liten del grundas på den skattskyldiges egna uppgifter. I stället bygger den i huvudsak på uppgifter från tredje man.

Skattemyndigheten har i dag ett stort antal uppgifter om de skattskyldigas förhållanden lagrade i egna register och får därtill information om deras inkomst- och förmögenhetsförhållanden genom kontrolluppgifter från arbetsgivare, banker m.fl. Det är väl känt att kontrolluppgifterna är tillförlitliga. De uppgifter som skattemyndigheten kan förtrycka på deklarationsblanketten är för den övervägande delen av de fysiska personer och svenska dödsbon som är skattskyldiga, de enda uppgifter som behövs för att åsätta en riktig taxering samt besluta om pensionsgrundande inkomst och debitering av skatter och avgifter.

Antalet skattskyldiga som lämnar förenklad självdeklaration uppgår för närvarande till cirka 5,6 miljoner. Taxeringsåret 1996 inkom cirka 40 procent av dessa med någon tilläggsuppgift.

Skattemyndigheten får även ett antal uppgifter som i sig inte är tillräckliga för att bestämma storleken av en skattepliktig inkomst. Exempelvis är ett meddelande om att en fastighet är såld för ett visst pris inte tillräckligt för att få fram den skattepliktiga kapitalvinsten. Det ger emellertid en upplysning om att ytterligare uppgifter behövs från den skattskyldige. Skattemyndigheten får ett antal andra liknande indikationer på att den skattskyldige skall lämna kompletterande uppgifter.

En stor del av de fysiska personer som är skyldiga att lämna självdeklaration behöver inte göra några ändringar eller tillägg till den förtryckta självdeklaration som de har fått sig tillsänd. Antalet växer i takt med att kontrolluppgiftsskyldigheten och möjligheten att förtrycka uppgifter ökar. Taxeringarna för dessa personer åsätts med ledning av de uppgifter som lämnats av någon annan än den skattskyldige själv. Endast en tredjedel av dem som har haft att lämna förenklad självdeklaration har under senare år inkommit med tilläggsuppgifter. Det finns därför skäl att ta upp frågan om det även fortsättningsvis skall krävas att deklarationen undertecknas och lämnas till skattemyndigheten om några ändringar eller tillägg inte har gjorts. Skattekontrollutredningen föreslog att skattskyldiga fysiska personer och svenska dödsbon som endast har uppburit sådan inkomst av tjänst eller kapital som har förtryckts på blankett för allmän självdeklaration inte skall vara skyldiga att deklarera om de förtryckta uppgifterna är riktiga och om de inte är deklarationsskyldiga av annan anledning. Samma lösning föreslogs när det gäller de uppgifter som förtrycks till ledning för beräkning av fastighetsskatten.

Flera av de remissinstanser som yttrade sig över Skattekontrollutredningens förslag tog upp frågan om vilka konsekvenser ett passivt godkännande av deklaration skulle kunna få. En av invändningarna som gjordes mot att ta bort skyldigheten att lämna självdeklaration är att det blir svårare att fälla den skattskyldige för skattebrott. Skattekontrollutredningen gjorde i och för sig gällande att skattebrottet numera har en utformning som gör att det passiva skattebrottet kan jämföras med det aktiva skattebrottet. Det torde dock vara så att det är lättare att utröna den skattskyldiges uppsåt vid ett aktivt handlande än vid ett passivt. Flertalet av de invändningar som den skattskyldige kan göra om varför deklaration inte har lämnats, trots att ändringar eller tillägg varit nödvändiga, kan inte göras om det finns en skyldighet att alltid lämna självdeklaration. Många skattskyldiga vill också känna att det är de själva som har kontroll över vilka uppgifter som skattemyndigheten grundar sina beslut på och att även om skattemyndigheten tillhandahåller en sammanställning så är det de själva som har sista ordet. Det kan också framstå som stötande att staten har kontroll över vilka intäkter den enskilde har men att det är den enskilde som straffas om han eller hon inte korrigerar brister i kontrollmaterialet.

En annan invändning som har gjorts mot Skattekontrollutredningens förslag är att det blir svårare att påföra den skattskyldige skattetillegg på grund av utebliven självdeklaration. Mot detta kan anföras att det fortfarande kommer att finnas en skyldighet att lämna självdeklaration om de förtryckta uppgifterna behöver kompletteras. Underlåtenheten att i de fallen lämna självdeklaration kan jämföras med underlåtenheten att lämna självdeklaration i dag. I båda fallen finns det en skyldighet som inte fullgörs. Skillnaden är att i dag skönstaxeras den skattskyldige för samtliga intäkter, såväl förtryckta som andra kända intäkter, med den andra ordningen torde skönstaxeringen inte komma att avse andra intäkter än de som inte varit förtryckta. För de enskilda skulle det dock, i likhet med vad som anförts om konsekvenserna för skattebrott, innebära att de skulle kunna påföras sanktioner på grund av brister i

kontrollmaterial som de själva inte har lämnat utan endast passivt accepterat.

En annan typ av invändningar som gjorts mot att ta bort den obligatoriska deklarationsskyldigheten är att den skattskyldige känner ett större ansvar om han måste underteckna och lämna självdeklaration. Det är naturligtvis av allra största värde att den skattskyldige känner ett ansvar för att underlaget för taxeringen stämmer. Detta har som anförts ovan också betydelse för de enskildas förståelse och acceptans för ådömande av skattebrott och påförande av skattetillägg.

Inom Riksskatteverket pågår ett arbete som skall leda till att avlämnandet av deklarationerna skall kunna göras elektroniskt. En allt större del av befolkningen och de skattskyldiga kommer i framtiden att ha tillgång till datorer och Internet. En möjlighet att lämna deklarationen den vägen skulle minska pappershanteringen och underlätta administrationen för såväl de enskilda som för skattemyndigheten.

Regeringen strävar inom alla områden efter att förenkla reglerna för de enskilda och effektivisera den offentliga förvaltningen. En sådan strävan får emellertid inte leda till att de enskildas förståelse och acceptans av regelsystemen försämras. Det är när det gäller taxeringsförfarandet av största vikt att de enskilda känner sin delaktighet. Detta kan uppnås bland annat genom att den enskilde, efter att ha kontrollerat de förtryckta uppgifterna, undertecknar och skickar tillbaka sin självdeklaration. Med hänsyn härtill och till att den effektivisering som förslaget skulle kunna medföra, inom överskådlig framtid, delvis kan komma att uppnås genom införandet av den nya tekniken bör den nuvarande deklarationsskyldigheten bibehållas.

7 Undertecknande av självdeklarationen

Regeringens förslag: Självdeklarationen skall vara egenhändigt undertecknad av den skattskyldige.

Detsamma skall gälla preliminära självdeklarationer och skattedeklarationer.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksdagens ombudsmän* anser att en deklaration skall avges på heder och samvete och frågan bör behandlas gemensamt för samtliga områden där undertecknande på heder och samvete är föreskrivet. *Länsrätten i Stockholms län* anser det självklart att deklarationen alltså skall vara egenhändigt undertecknad. *Ekobrottsmyndigheten* tillstyrker förslaget. *Riksskatteverket* anför att det svårt att kontrollera om skattedeklarationen verkligen har undertecknats av en person som är behörig. *Landstingsförbundet och Svenska Kommunförbundet* anför att det ur rättssäkerhetssynpunkt är tillfredsställande att förfarandet att själv underteckna och lämna in deklarationsblanketten kvarstår. *Sveriges Fastighetsägareförbund* anser att det är viktigt att den nuvarande skyldigheten att underteckna och avlämna en självdeklaration bibehålls. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att deklarationsskyldigheten skall upprätthållas genom att

den skattskyldige efter att ha kontrollerat de förtryckta uppgifterna bekräftar riktigheten genom sin underskrift. *JUSEK* anför att om det fortfarande skall krävas att deklaration skall lämnas in på papper bör den vara egenhändigt undertecknad och att om man skall kunna lämna den på annat sätt bör elektronisk signatur eller telefonkod anses vara jämförbar.

Skälen för regeringens förslag: Den som i skriftlig handling som skall avgas på heder och samvete lämnar osann uppgift eller förtiger sanningen gör sig skyldig till osann försäkran vilket kan föranleda böter eller fängelse. Självdeklarationen skall avgas på heder och samvete men om oriktig uppgift lämnas i deklarationen fälls den skattskyldige sällan eller aldrig till ansvar för osann försäkran. Den som i sin självdeklaration lämnar oriktig uppgift för att han själv eller någon annan skall påföras lägre eller tillgodoräknas högre skatt gör sig också skyldig till skattebrott som kan föranleda fängelse. För att fällas till ansvar för skattebrott krävs inte att deklarationen är avgiven på heder och samvete. Kravet på att deklarationen skall avgas på heder och samvete kan som Skattekontrollutredningen har föreslagit, tas bort utan att straffansvaret ändras. Det kan i det här sammanhanget påpekas att när det gäller skattedeklarationerna togs kravet bort i samband med skattebetalningslagens (1997:483) införande.

Skattekontrollutredningen har föreslagit att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksskatteverket skall föreskriva att deklarationen skall vara undertecknad. Utredningen har dock när det gäller elektroniska deklarationer föreslagit att innehåll och utställare skall kunna verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. Detta innebär att den elektroniska handlingen skall vara försedd med en elektronisk signatur som kan jämföras med att den skall vara underskriven. Underskriften har också stor betydelse för straffansvaret. Kravet på att deklarationen skall vara underskriven är ett sådant formkrav som därför bör framgå av lag.

I skattebetalningslagen finns inget krav på att preliminära självdeklarationer och skattedeklarationer skall vara egenhändigt undertecknade. Avsikten har dock varit att sådana deklarationer skall vara egenhändigt undertecknade. I lagen är det föreskrivet att elektroniska deklarationer, i likhet med vad som utredningen har föreslagit för självdeklarationer, skall vara försedda med en elektronisk signatur. För att få en enhetlig reglering oberoende av deklarationstyp och sättet för avlämnandet av deklarationen bör kravet på att en preliminär självdeklaration och en skattedeklaration skall vara egenhändigt undertecknade också regleras i lag.

8 Deklaration genom ombud

Regeringens bedömning: Den som är skyldig att lämna en självdeklaration bör även fortsättningsvis personligen underteckna deklarationen.

Regeringens förslag: Detsamma skall gälla för skattedeklarationer och annan redovisning av skatt eller avgift som skall göras enligt skattebetalningslagen (1997:483).

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren* har ingen erinran mot förslaget. *Ekobrottsmyndigheten* konstaterar med tillfredsställelse att förslaget innebär att man har frångått tidigare förslag att deklaration skulle kunna lämnas genom ombud. *Revisorsnämnden* instämmer i vad som sägs om att deklarationsskyldigheten inte skall kunna fullgöras genom ombud. *JUSEK* anser inte att deklarationsskyldigheten bör kunna fullgöras genom ombud. *Riksskatteverket* anser att det finns ett behov av att kunna deklarerat genom ombud, särskilt vad gäller skattedeklarationerna. Verket anför att det skulle underlätta för såväl företagen som byråerna om den som upprättar skattedeklarationen genom fullmakt också kunde underteckna den. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är negativa till att det inte införs en möjlighet att deklarerat genom ombud. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas remissvar. *Föreningen Auktoriserade Revisorer* finner det värdefullt om det funnits en möjlighet att genom ombud kunna underteckna den allmänna självdeklarationen. *Företagarnas Riksorganisation* anför att Skattekontrollutredningens förslag att ombud skall kunna underteckna och lämna in en självdeklaration bör genomföras. *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning* anser att det bör införas en möjlighet för deklaranten att lämna deklarationen genom ombud. *Näringslivet Skattedelegation* anser de värdefullt om en möjlighet att deklarerat genom ombud kunde införas. *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* återoppar vad Näringslivets Skattedelegations har anfört. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* anser att deklarationen skall kunna undertecknas av ett ombud med fullmakt.

Skälen för regeringens bedömning och förslag: Deklarationsskyldigheten på taxeringsområdet kan i dag inte fullgöras genom ombud. Deklarationen skall vara underskriven på heder och samvete av den skattskyldige själv. Har en självdeklaration undertecknats av annan än den skattskyldige själv eller legal ställföreträdare för denne anses deklarationsskyldigheten inte fullgjord. Den som inte har undertecknat sin självdeklaration och därför inge fullgjort sin deklarationsskyldighet föreläggs att underteckna deklarationen. Kommer deklarationen inte in medför det att den skattskyldige skall skönstaxeras samt påföras skattetillägg och förseningsavgift. Att deklarationsskyldigheten kan fullgöras genom legal ställföreträdare är inte detsamma som att deklarationen kan lämnas på grundval av en fullmakt. Ställföreträdaren lämnar deklarationen på grund av sin ställning, t.ex. som förmyndare eller god man för omyndig eller som företrädare för en juridisk person.

Ett stort antal deklarationsskyldiga anlitar hjälp vid upprättandet av sin deklaration. Det gäller särskilt dem som skall redovisa en näringsverksamhet och när deklaration skall lämnas för en juridisk person som inte är ett dödsbo. För dessa och för skattskyldiga som är företagsledare eller delägare i fåmansföretag eller är skyldiga att redovisa mervärdesskatt i självdeklarationen kan den som hjälper till att upprätta deklarationen få anstånd enligt en särskild plan att ge in deklarationerna till skattemyndigheten. På detta sätt kan arbetet planeras och

deklarationerna avlämnas efter hand. Möjligheten att få anstånd gäller endast den som yrkesmässigt hjälper till vid upprättande av självdeklarationer. Viss uppgiftsskyldighet kan fullgöras elektroniskt av deklarationsbyråer och revisorer medan självdeklarationen måste undertecknas eller signeras av den skattskyldige själv.

Skattekontrollutredningen har föreslagit att bland annat dessa byråer och revisorer även skall kunna ge in självdeklarationen såsom ombud för den skattskyldige, antingen i pappersform eller som elektroniskt dokument. Enligt utredningen är det rationellt och av stort värde för t.ex. dem som skall redovisa en näringsverksamhet att kunna anförtro upprättandet och insändandet av självdeklarationen åt personer eller företag med särskild erfarenhet och kompetens på området. Det är också tidsbesparande om den som skall hjälpa till att upprätta en deklaration också har möjlighet att underteckna den och lämna den till skattemyndigheten. Utredningen anför att även den som skall redovisa inkomster i inkomstlagen tjänst och kapital kan ha behov av att anlita ombud, t.ex. vid sjukdom eller resa.

Flera av de remissinstanser som har yttrat sig över Skattekontrollutredningens förslag har avstyrkt eller ställt sig tveksamma till förslaget. Det har bland annat framhållits att en kategori av ombud som utredningen har pekat ut, revisorerna, kanske inte skulle kunna få vara ombud. Det är inte självklart att god revisorssed skulle tillåta det. Om nämnda kategori inte kan vara ombud torde behovet av att kunna anlita sådant vara begränsat. Behovet för skattskyldig att anlita ombud för fullgörandet av deklarationsskyldigheten vid sjukdom eller resa torde också vara begränsat då det finns en möjlighet att få anstånd om den skattskyldige på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna deklarationen inom föreskriven tid.

En annan synpunkt som framförts av remissinstanserna är att möjligheterna att fälla till ansvar för skattebrott skulle försvåras. Enligt Skattekontrollutredning bör, för den händelse att lämnade uppgifter befinns oriktiga, det straffrättsliga ansvaret utkrävas av de inblandade parterna efter det uppsåt och den oaktsamhet som ligger var och en till last. Detta är en princip som gäller generellt. Problemet är inte vem som skall bära det straffrättsliga ansvaret utan hur det skall kunna utredas vem som det skall åvila. Skattekontrollutredningens förslag utesluter exempelvis inte att ombudet i sin tur lämnar fullmakt åt annan att fullgöra uppdraget, så kallade målvakter skulle kunna användas.

Behovet av att kunna anlita ombud är inte helt klarlagt. Det är osäkert om revisorer kan uppträda som ombud. Konsekvenserna för brottsbekämpningen är heller inte klarlagda. Med hänsyn härtill vore det mindre lämpligt att nu föreslå att deklarationsskyldigheten skall kunna fullgöras genom ombud.

9 Deklarationsskyldighet för förmögenhet

<p>Regeringens bedömning: Deklarationsskyldighet på grund av förmögenhet bör inträda när nettoförmögenheten överstiger 1 000 000 kronor eller, i fall då sambeskattnings skall ske, 1 500 000 kronor.</p>
--

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* anför att nuvarande ordning är otillfredsställande ur kontrollsynpunkt. Länsrätten, som anför att den deklarationsskyldige i skattesammanhang endast undantagsvis själv får utföra nettoberäkningar och endast redovisa resultatet, undrar varför den skattskyldige i detta sammanhang bör ha denna möjlighet. *Datainspektionen* tillstyrker förslaget. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att deklarationsskyldigheten på grund av förmögenhet inte skall utvidgas. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* stödjer förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Förmögenhetsskatten beräknas på den beskattningsbara förmögenheten. Beskattningsbar förmögenhet är den del av den skattepliktiga förmögenheten som överstiger ett visst fribelopp enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Fri-beloppen uppgår från och med den 1 januari 2001 till 1 000 000 kronor eller, i fall då sambesättning skall ske, 1 500 000 kronor.

Skattekontrollutredningen föreslog att alla tillgångar och skulder skall redovisas i deklarationen om de skattepliktiga tillgångarna överstiger fribeloppet. Skattekontrollutredningen motiverade sitt förslag med att det inte bör överlåtas till den skattskyldige att göra en avräkning mot skulderna utan det skall vara möjligt för skattemyndigheten att kontrollera att de åberopade skulderna existerar.

Det är inte ovanligt att den skattskyldige har tillgångar vars värde överstiger 1 000 000 kronor. Det kan räcka med att den skattskyldige äger ett småhus i någon av storstadsregionerna. I många fall är dock tillgången förenad med skulder. Det skulle göra deklara-tionsförfarandet onödigt komplicerat att kräva att alla skall redovisa sin förmögenhet även i de fall det är uppenbart att någon beskattningsbar förmögenhet inte uppkommer. Skattemyndigheten har tillgång till kontrolluppgifter och kan förelägga den skattskyldige att lämna kompletterande uppgifter. Deklarationsskyldigheten på grund av förmögenhet bör därför inträda först när nettoförmögenheten överstiger fribeloppet enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt.

10 Företagens uppgiftslämnande

10.1 Uppgifter i deklarationen

Enligt nu gällande regler skall flertalet näringsidkare i sin självdeklaration för varje näringsverksamhet från bokföringen lämna uppgifter om varje slag av intäkter, kostnader samt intäkts- och kostnadsposter. Vidare skall uppgifter lämnas om tillgångar, skulder, avsättningar, obeskattade reserver och eget kapital. Uppgifter skall också lämnas om bl.a. arten och omfattningen av verksamheten, hur värdesättning på lager samt fordringar skett, osv. Sammanlagt har under sju punkter angetts vilka uppgifter som skall lämnas. Gemensamt för de föreskrivna uppgifterna är att de avser sådana uppgifter från bokföringen som behövs för taxeringen. Bestämmelsen är tillämplig oavsett om

verksamheten bedrivs som enskild näringsverksamhet eller genom en juridisk person.

Vissa kategorier av skattskyldiga är undantagna från uppgiftsskyldigheten. Dessa skall i stället till deklarationen foga sin årsredovisning. Om näringsverksamheten bedrivs genom handelsbolag eller rederi för registreringspliktigt fartyg åligger uppgiftsskyldigheten handelsbolaget respektive rederiet.

De nuvarande reglerna om näringsidkares uppgiftsskyldighet infördes i anslutning till skattereformen (prop. 1990/91:5). Syftet med reformen var dels att underlätta skattemyndighetens urval av företag som bör bli föremål för en djupare granskning, dels att göra det möjligt att använda ADB-teknik för att upptäcka de deklarerationer som kan tänkas innehålla väsentliga fel.

Vilka uppgifter som skall lämnas styrs i praktiken av utformningen av deklaraionsblanketterna. Riksskatteverket har genom verkställighetsföreskrifter närmare angett vilka uppgifter som skall lämnas. Enligt verkets föreskrifter skall uppgifterna lämnas enligt ett räkenskapsschema, därav namnet standardiserat räkenskapsutdrag (SRU). Baskontoplanen har lagts till grund för utformningen av räkenskapsschemat.

Vid införandet av det nya uppgiftslämnandet anförde departementschefen (prop. 1990/91:5 s. 83) att inget hindrar att Riksskatteverket med hänsyn till företagens varierande storlek, branscher o.d. tar fram olika deklaraionsblanketter.

Enligt uppgift har närmare 50 procent av deklaraionerna kunnat lämnas på ADB-medium. Vissa brister har emellertid kunnat konstateras. Skattekontrollutredningen nämner bl.a. att många företag och företagare är osäkra på innebörden av de olika uppgifterna i räkenskapsschemat. Det har också uppmärksamats att vissa poster ofta placeras fel i schemat, då många företag av praktiska skäl i sin redovisning gör avsteg från baskontoplanen. Det stora antalet uppgifter i räkenskapsschemat har också medfört problem för företagen att hänföra uppgifterna från bokföringen till "rätt rad" på schemat. Avsaknaden av årsredovisning och dess notapparat medför också att skattemyndigheten kan gå miste om betydelsefull information. Vissa skattekontor har därför i praktiken regelmässigt begärt in årsredovisningar som komplement till företagens deklaraioner. Det förekommer också att företag regelmässigt bifogar årsredovisningen i syfte att lämna information utöver vad som följer av räkenskapsschemat.

10.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Den som har inkomster i inkomstlaget näringsverksamhet skall lämna de uppgifter som behövs för den egna eller delägares taxering. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall meddela närmare föreskrifter om vilka uppgifter som skall lämnas.

Flera bestämmelser om näringsidkares skyldighet att lämna kontrolluppgifter avseende utbetalningar till andra näringsidkare skall slopas.

Departementspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian förslags även att vissa större företag skall lämna in sina årsredovisningar till skattemyndigheten.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* anser att inlämnande av årsredovisning är en god ordning. *Domstolsverket* påpekar att vissa av skattemyndighetens beslut om självdeklarationens innehåll för den som redovisar näringsverksamhet inte längre skall kunna överklagas till Riksskatteverket. *Riksskatteverket* anför att det har ett önskemål om en utökad skyldighet i deklarationen avseende interprissättning gentemot utländska intresseföretag. Verket föreslår också att det införs en kontrolluppgiftsskyldighet för kontoförande bank att lämna kontrolluppgift om insättning på skogskonto, skogsskadekonto och upphovsmannakonto. Verket anser vidare att kontrolluppgiftsskyldigheten om royaltier och liknande avgifter bör behållas. *Föreningen Auktoriserade Revisorer* avstyrker förslaget att vissa aktiebolag skall foga sin årsredovisning till deklarationen och anför att bolagens redovisningsskyldighet bör vara uppfylld genom att årsredovisningen sänds till PRV. *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning* anser att det borde ha angetts en avsiktsförklaring till ledning för Riksskatteverket att verket bör fortsätta på den tidigare inslagna vägen att minska företagets uppgiftslämnande i självdeklarationen.

Skälen för regeringens förslag:

Uppgifter i självdeklarationen

Bestämmelserna om uppgiftslämnande i form av standardiserade räkenskapsutdrag, s.k. SRU, infördes 1990. Med lagstiftningen avsågs att få ett mer enhetligt uppgiftslämnande från företagen, att anpassa uppgiftslämnandet till företagets bokföring och att möjliggöra ett mer rationellt urval av kontrollobjekt. Av naturliga skäl kan man inte med hänsyn till den stora mängd transaktioner av skatterättslig betydelse som förekommer hos ett företag ha obligatorisk kontrolluppgiftsskyldighet i fråga om alla transaktioner. Taxeringsarbetet, när det gäller näringsverksamhet, måste därför utgå ifrån företagets självdeklaration. De standardiserade räkenskapsutdragen är här ett instrument för att få ett effektivt urval av de deklarationer som skall bli föremål för en mer ingående granskning.

Det har uppmärksammats att det funnits betydande brister i de standardiserade räkenskapsutdrag som lämnats av näringsidkare med liten omsättning. Det är därför av stor vikt att reglerna blir så enkla som möjligt och anpassade efter näringsidkarens förutsättningar. Vidare bör uppgiftskraven vara desamma från år till år. En sådan kontinuitet i uppgiftslämnandet torde göra kvalitén högre och bidra till att eliminera en stor del av bristerna.

Det bör i lagen endast anges en yttre ram för vilka uppgifter som skall lämnas. Skattemyndigheten bör få tillgång till de uppgifter som behövs för att en korrekt taxering skall kunna åsättas. Det är också den begränsning som bör anges i lagen, dvs. att för varje näringsverksamhet skall de uppgifter lämnas som behövs för taxeringen. För att näringsidkaren skall kunna fullgöra en sådan uppgiftsskyldighet behövs

dock mer detaljerade föreskrifter. Regeringen bör därför få i uppdrag att närmare specificera vilka generella uppgifter det kan vara fråga om. Regeringen bör också kunna överlämna till Riksskatteverket att föreskriva vilka särskilda uppgifter som skall lämnas av t.ex. vissa branscher eller olika slag av näringsidkare samt utforma de formulär som behövs för uppgiftslämnandet. I det här sammanhanget bör erinras om skyldigheten att göra en särskild konsekvensanalys när nya eller förändrade regler övervägs som kan ha effekter av betydelse för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor. Samråd med näringslivet bör också ske.

Domstolsverket har i sitt remissyttrande påpekat att den överklagandemöjlighet som finns över skattemyndighetens beslut om självdeklarationens innehåll för den som redovisar näringsverksamhet föreslås tas bort. Enligt gällande regler kan skattemyndigheten efter ansökan från den skattskyldige medge att uppgifter som skall lämnas i det så kallade räkenskaps-schemat får lämnas i sammansatta poster, dvs. med lägre specifikationsgrad. Nu föreslås att regeringen eller Riksskatteverket efter regeringens bemyndigande skall föreskriva vilka uppgifter som skall lämnas. Uppgiftskraven kommer att bli mer anpassningsbara och behovet av dispens har därför ansetts överflödigt. Till följd härav kommer möjligheten att överklaga också att tas bort.

Skattekontrollutredningen föreslog att det av lagen även skall framgå att uppgift skall lämnas om verksamhetens art och omfattning. Sådana uppgifter behövs för taxeringen och uppgiftsskyldigheten kan därför framgå av regeringens föreskrifter.

All reglering om vilka uppgifter som skall lämnas i deklarationen bör vara samlad. När det gäller uppgifter om uppskov med beskattningen i samband med andelsöverlåtelser inom koncerner är uppgiftsskyldigheten reglerad i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Annan sådan uppgiftsskyldighet fanns reglerad i de upphävda skogskontolagen (1954:142) och lagen (1979:611) om upphovsmannakonto. Reglerna om skogskonto och upphovsmannakonto finns numera i 21 kap. respektive 32 kap. inkomstskattelagen. I den lagen har uppgiftsskyldigheten inte tagits med. Enligt förarbetena bör uppgiftsskyldigheten föras över till lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter (prop. 1999/2000:2, del 2 s. 296 och 397). Uppgifterna som avses är sådana som behövs för taxeringen och uppgiftsskyldigheten bör därför kunna föreskrivas av regeringen med stöd av bemyndigandet.

För att få avdrag för insättning på t.ex. skogskonto eller upphovsmannakonto fordrades enligt skogskontolagen och lagen om upphovsmannakonto bland annat ett besked från banken om insättningen. Det skulle förenkla för den enskilde om, i enlighet med vad Riksskatteverket har föreslagit, ett sådant besked kunde lämnas från banken direkt till skattemyndigheten i form av en kontrolluppgift. Förslaget är inte berett i vederbörlig ordning och kan därför inte läggas fram nu. Regeringen är dock beredd att gå vidare med frågan.

Riksskatteverket har också tagit upp ett önskemål om en skyldighet att i deklarationen lämna uppgifter om internprissättning gentemot utländska intresseföretag. Regeringen anser att det är av stor vikt att sådant förfarande kan kontrolleras för att undvika oegentligt

skatteundandragande. Någon närmare utredning om vilka uppgifter skattemyndigheten skulle vara betjänta av har emellertid inte gjorts. Regeringen är mot den bakgrunden inte nu beredd att lägga fram ett förslag.

Årsredovisning

Det har framkommit att de uppgifter som lämnas med de standardiserade räkenskapsutdragen inte allt för sällan behöver kompletteras med en årsredovisning. I departementspromemorian föreslogs att det därför bör införas en skyldighet för större företag att bifoga årsredovisningen till självdeklarationen. Regeringen har dock inhämtat att årsredovisningarna på ett enkelt sätt och utan större kostnader kan inhämtas från Patent- och registreringsverket. Hur detta skall ske kan lösas genom ett avtal mellan Riksskatteverket och Patent- och registreringsverket. Regeringen lägger därför inte fram något förslag i denna del utan förutsätter att skattemyndigheternas behov att få tillgång till årsredovisningarna tillgodoses på nu nämnt sätt.

Det skall dock påpekas att det kan ha betydelse för påförandet av skattetillägg hur skattemyndigheten får del av årsredovisningen. Om den skattskyldige har lämnat en oriktig uppgift till ledning för taxeringen och den oriktiga uppgiften kan rättas med ledning av en årsredovisning som skattemyndigheten har begärt att få in från Patent- och registreringsverket påförs skattetillägg full ut. Om årsredovisningen alltid ingår i det kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för myndigheten, vilket kan vara fallet om Patent- och registreringsverket alltid vidarebefordrar årsredovisningen till skattemyndigheten, utgår skattetillägg med ett reducerat belopp. Om den skattskyldige själv har lämnat in årsredovisningen och den oriktiga uppgiften kan rättas med ledning av denna tas inget skattetillägg ut.

Kontrolluppgifter

Näringsidkare är skyldiga att lämna kontrolluppgifter om utbetalningar till andra näringsidkare enligt bl.a. bestämmelserna i 3 kap. 19 § och 3 kap. 37–43 §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. Vidare har regeringen genom kungörelsen (1955:671) om skyldighet i vissa fall att avlämna kontrolluppgifter för inkomsttaxeringen föreskrivit i vilka fall uppgiftsskyldigheten enligt bestämmelserna i 3 kap. 39–41 §§ nämnda lag skall fullgöras utan föregående föreläggande.

Flertalet av de bestämmelser som reglerar företagens obligatoriska kontrolluppgiftsskyldighet avser utbetalningar till jord- och skogsbrukare. Dessa bestämmelser tillkom av kontrollskäl och har sin upprinnelse i tidigare gällande redovisningsregler för jord- och skogsbruk.

Flera av dessa bestämmelser torde kunna slopas och skatteförvaltningen vid behov i stället genom riktade kontrollinsatser kunna förelägga utbetalarna att lämna kontrolluppgifter. Bestämmelserna om kontrolluppgift om inköp av jordbruks- och trädgårdsprodukter och

om utbetalda ersättningar för avverkningsrätter eller försäljning av skogseffekter hör till dem som kan tas bort.

I departementspromemorian togs även bestämmelserna om kontrolluppgift om utbetald royalty eller liknande avgift upp som exempel på sådana uppgifter som kan tas bort. Vissa utbetalningar av royaltyer kommer ändå att bli föremål för kontrolluppgiftsskyldighet, dvs. i de fall de utgör inkomst i inkomstslaget tjänst. Det har dock visat sig att kontrolluppgifterna om royaltyer är av stor betydelse för ett effektivt och ändamålsenligt informationsutbyte med andra stater även i andra fall än då de utgör tjänsteinkomster. Regeringen delar därför Riksskatteverkets uppfattning att denna kontrolluppgiftsskyldighet skall bibehållas.

När det gäller kontrolluppgiftsskyldigheten för prisstöd enligt lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m. har nämnda lag upphävts varför kontrolluppgiftsskyldigheten till följd därav också har slopats. Övrig uppgiftsskyldighet för näringsidkare behandlas i avsnitt 20 om tredjemanskontrollen.

11 Revisionsberättelse

Regeringens förslag: Skyldigheten för näringsidkare att foga en så kallad oren revisionsberättelse till deklarationen skall slopas. I stället skall en utvidgad skyldighet för revisorer att ge in en oren berättelse direkt till skattemyndigheten införas.

Revisorns anmärkningsskyldighet i revisionsberättelsen beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid betala skatter och avgifter skall utvidgas till att omfatta också redovisning av punktskatter.

Departementspromemoriens förslag överensstämmer i sak med regeringens.

Remissinstanserna: *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* tillstyrker förslagen. *Länsrätten i Stockholms län* och *Revisorsnämnden* har ingen erinran mot förslagen. *Riksrevisionsverket* avråder från att göra en ändring av revisorsrollen i en riktning som väcker svåra frågor om oberoendet. *Föreningen Auktoriserade Revisorer* avstyrker förslagen. *Näringslivets Skattedelegation*, *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* är negativa till att det införs en utökad skyldighet för revisorerna att ge in en oren revisionsberättelse till skattemyndigheten. *Sveriges Advokatsamfund* och *Sveriges Fastighetsägarförbund* avstyrker förslaget att revisorerna i ökad utsträckning skall ge in orena revisionsberättelser till skattemyndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Fram till och med 1991 års taxering skulle aktiebolag, ekonomisk föreningar och ömsesidiga försäkringsbolag till deklarationen bifoga bestyrkt avskrift eller tryckt exemplar av revisionsberättelse som avgivits för beskattningsåret.

Från och med 1992 års taxering gäller att en kopia av revisionsberättelsen för den som har inkomster i inkomstslaget näringsverksamhet skall fogas till deklarationen om den innehåller upplysning, uttalande eller anmärkning enligt 10 kap. 28–32 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) eller 28–31 §§ revisionslagen (1999:1079).

Revisionsberättelsen behöver dock inte bifogas deklarationen, om den endast innehåller uttalanden att årsredovisningen uppgjorts enligt aktiebolagslagen, att styrelseledamöter och verkställande direktör bör beviljas ansvarsfrihet eller uttalanden som avses i 10 kap. 29 § första stycket aktiebolagslagen.

Enligt 10 kap. 31 § aktiebolagslagen respektive 30 § revisionslagen skall revisor kontrollera bl.a. att företaget gör skatteavdrag och lämnar skattedeklaration enligt bestämmelserna i skattebetalningslagen (1997:483). Om företaget har brustit i sina skyldigheter i dessa avseenden skall revisorn anmärka detta i revisionsberättelsen och sända in den till skattemyndigheten. Revisorn behöver dock inte sända in revisionsberättelsen om anmärkningen avser företagets skyldighet att i rätt tid betala skatter och avgifter.

I samband med att kravet på att revisionsberättelse alltid skulle fogas till deklarationen slopades och ersattes med ett krav på att enbart ”orena” berättelser skulle bifogas anförde föredragande statsrådet (prop. 1990/91:5 s. 89) att skattemyndigheten har ett berättigat intresse av att få kännedom om att en revisor har avlämnat en oren revisionsberättelse. Däremot finns det enligt statsrådet inte något skäl att kräva att alla företag skall ge in sina revisionsberättelser. Statsrådet påtalade vidare att de orena berättelserna fyller en viktig funktion i den meningen att de riktar uppmärksamhet mot företag med bristfällig redovisning, men att det generellt krävs en djupare granskning för att avgöra om revisionsanmärkningen har någon skattemässig betydelse.

Skattekontrollutredningen har gjort gällande att det enligt uppgifter från skatteförvaltningen är ytterst ovanligt att ett företag fogar en oren revisionsberättelse till deklarationen. Det kan dock inte utan närmare belägg för påståendet göras gällande att företag generellt underlåter att göra detta. Det kan dock heller inte uteslutas att det förekommer att så sker. En oren revisionsberättelse kan tyda på att det finns anledning att närmare granska ett företags redovisning. Det är därför av vikt att skattemyndigheten får kännedom om sådana berättelser. I enlighet med vad föredragande statsrådet anförde i samband med att kravet på att bifoga revisionsberättelsen till deklarationen slopades behöver inte förekomsten av en oren berättelse nödvändigtvis innebära att den skattemässiga redovisningen är felaktig. En oren berättelse kan dock i sig eller tillsammans med andra signaler utgöra skäl för skattemyndigheten att granska företaget närmare. Det kan t.ex. vara att företaget gör felaktiga avskrivningar eller tillämpar värderingsbestämmelser felaktigt och felaktigheten påverkar det skattepliktiga resultatet. Förutsätter en sådan granskning att en taxeringsrevision måste göras saknas ofta tid och resurser att göra en fördjupad granskning under taxeringsarbetet. Företaget får i stället tas ut för en fördjupad kontroll efter att det ordinarie taxeringsarbetet har avslutats. Det är således inte nödvändigt att den orena berättelsen ges in tillsammans med deklarationen. Med hänsyn till att allt fler skattskyldiga kommer att lämna deklaration i form av ett elektroniskt dokument skulle det dessutom underlätta för dessa om de inte behövde ge in en kopia av revisionsberättelsen.

Det ligger i sakens natur att det kan finnas skattskyldiga som helst ser att skattemyndigheten inte får kännedom om orena revisionsberättelser, i synnerhet om revisorns anmärkningar är av sådan art att de kan föranleda

skattemyndigheten att närmare granska företaget. För att säkerställa att skattemyndigheten verkligen får in de orena revisionsberättelser som är av intresse i granskningsarbetet kan man återgå till ordningen att revisionsberättelse alltid skall bifogas deklarationen. Alternativt kan ansvaret för att en oren berättelse ges in till skattemyndigheten läggas på revisorn.

Om revisionsberättelse alltid bifogades deklarationen skulle det medföra ett omfattande merarbete för såväl skattemyndigheten som en överväldigande majoritet av de skattskyldiga. Övervägande skäl talar därför mot att kräva att alla företag skall ge in revisionsberättelsen.

Flera remissinstanser har framfört kritik mot förslaget att revisorn skall åläggas att sända in orena revisionsberättelser till skattemyndigheten. Det huvudsakliga skälet synes vara att en sådan skyldighet skulle förändra revisorsrollen. Det har bland annat framförts att det är principiellt fel att ålägga revisorerna en rapporteringsskyldighet gentemot annan än revisorernas uppdragsgivare vilken är bolagsstämman.

En revisor är i vissa situationer, t.ex. om skatteavdrag inte gjorts enligt skattebetalningslagen, redan skyldig att ge in en oren revisionsberättelse till skattemyndigheten. Det skulle således inte vara en skyldighet av ny karaktär som skulle åläggas revisorerna om skyldigheten att sända in orena berättelser till skattemyndigheten utvidgas. Det kan därför inte anses principiellt betänkligt att ur den aspekten ålägga revisorn en något utvidgad skyldighet i det avseendet. Ej heller kan en sådan utvidgning anses medföra att revisorsrollen påverkas på ett sådant sätt att det skulle medföra att kvalitén på revisionen skulle försämrats. Skyldigheten att foga en oren berättelse till deklarationen torde därför kunna slopas och ersättas av en skyldighet för revisorn att ge in sådana berättelser till skattemyndigheten.

Ett alternativ som har framförts är att Patent- och registreringsverket skulle sända in orena revisionsberättelser till skattemyndigheten. Det kan dock inte uteslutas att den skattskyldige, som helst ser att skattemyndigheten inte får kännedom om en oren revisionsberättelse, inte heller skickat in den till Patent- och registreringsverket. Förseningsavgift utgår först om revisionsberättelsen inte har kommit in till Patent- och registreringsverket inom sju månader från räkenskapsårets utgång. En sådan ordning skulle därför inte säkerställa att skattemyndigheten får tillgång till revisionsberättelsen.

Den utvidgade uppgiftsskyldigheten för revisorer bör lämpligast utformas på så sätt att bestämmelser om revisorns uppgiftsskyldighet tas in i aktiebolagslagen, lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar respektive revisionslagen. Det kan ifrågasättas om alla orena revisionsberättelser behöver lämnas in till skattemyndigheten. Regeringen anförde i prop. 1997/98:99 att i de fall när den enda anmärkningen i revisionsberättelsen är att skatter och avgifter inte har betalats i rätt tid är det onödigt att revisionsberättelsen skall sändas in till skattemyndigheten. Motiveringen var att skattemyndigheterna numera genom skattebetalningssystemet har tillräcklig information om bolaget har betalat skatterna och avgifterna i tid. Detta talar för att revisorn endast skall skicka in revisionsberättelser som innehåller sådana anmärkningar e.d. som skattemyndigheten inte har kännedom om på annat sätt. Det bör därför i lagtexten särskilt räknas upp vilka

anmärkningar och uttalanden som skall föranleda revisorn att skicka in revisionsberättelsen till skattemyndigheten. Revisorns skyldighet att skicka in revisionsberättelsen bör motsvara den skyldighet som i dag åvilar företaget.

Vidare kan det sättas i fråga om inte revisorns skyldighet att lämna anmärkning om att ett företag underlåtit att anmäla sig för registrering enligt skattebetalningslagen eller om att företaget underlåtit att betala skatter och avgifter i rätt tid borde omfatta även sådana skatter och avgifter som avses i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter. Punktskatterna är i dag betydande och utgör en stor andel av statens skatteuppbörd. Att företaget har skött skyldigheten att lämna skattedeklaration enligt nämnda lag och att skatten har betalats i rätt tid bör, på samma sätt som skattedekclarationer enligt skattebetalningslagen, granskas av revisorn. Det är inte fråga om någon helt ny typ av granskning utan den befintliga skyldigheten utvidgas till att avse ytterligare en typ av skatt. En sådan utvidgning skulle endast vara av mindre betydelse för granskningsarbetet och de ökade kostnaderna för företagen skulle sannolikt vara marginella. Några andra skäl till att inte även dessa skatter skall omfattas av revisorns gransknings- och anmälningskyldighet kan inte anses föreligga. Revisorns anmärkningsskyldighet bör därför utvidgas till att omfatta även punktskatter. Regleringen i aktiebolagslagen, lagen om ekonomiska föreningar och revisionslagen bör kompletteras i detta avseende.

12 Ersättning vid tillfälligt arbete

Regeringens bedömning: Någon ändring av beloppsgränsen för när den som bedriver näringsverksamhet skall lämna kontrolluppgift om ersättningar och förmåner vid tillfälliga arbeten bör inte göras.

Departementspromemorians förslag: Den som bedriver näringsverksamhet skall inte lämna kontrolluppgift om ersättningar och förmåner vid tillfälliga arbeten, om det som mottagaren har fått sammanlagt har haft ett lägre värde än 1 000 kronor för hela året och skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483) inte har gjorts.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anför att det inte har presenterats några konsekvenser av den föreslagna höjningen av beloppet och att ett genomförande förutsätter att motsvarande belopp görs skattefritt. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt gällande regler skall fysiska personer och dödsbon som har gett ut en ersättning eller en förmån med anledning av tillfälligt arbete lämna en kontrolluppgift om ersättningen eller förmånen om den har haft ett sammanlagt värde som överstiger 1 000 kronor. Detta gäller endast om ersättningen eller förmånen inte utgör en utgift i en näringsverksamhet och om skatteavdrag inte har gjorts. För andra, dvs. för den som bedriver näringsverksamhet gäller att kontrolluppgift skall lämnas om ersättningen överstiger 100 kronor. Den beloppsgränsen gäller oavsett om skatteavdrag har gjorts.

En arbetsgivare skall betala arbetsgivaravgifter för en arbetstagare om ersättningen under året överstiger 1 000 kronor. Vidare skall skatteavdrag göras från kontant ersättning för arbete. Avdrag behöver dock inte göras om ersättningen understiger 100 kronor eller om den totala ersättning som utbetalaren kommer att betala ut till mottagaren under inkomståret inte uppgår till 1 000 kronor.

Beloppsgränsen om 100 kronor för när kontrolluppgift skall lämnas har för den som bedriver näringsverksamhet inte ändrats sedan 1956. Det kan därför finnas skäl att ifrågasätta om den bör höjas. I departementspromemorian föreslogs att den skulle höjas till 1 000 kronor även för den som bedriver näringsverksamhet.

I departementspromemorian anfördes att det saknas skäl att inte anpassa beloppsgränsen till vad som gäller för skyldigheten att betala socialavgifter och att göra skatteavdrag. Regeringen anser dock att en höjning av beloppsgränsen skulle kunna uppfattas som att motsvarande belopp gjordes skattefritt vilket inte är avsikten. Detta gäller också ersättning som har betalats av fysiska personer för utgifter som inte utgör omkostnad i näringsverksamhet. När kontrolluppgiftsskyldigheten infördes för dessa personer valdes den högre beloppsgränsen för att det inte skulle vara alltför betungande att lämna uppgiften (se prop. 1990/91:5 s. 94 f.). Det argumentet är inte lika hållbart för en näringsidkare som i regel torde vara en rutinerad uppgiftslämnare. Det kan till och med vara så att det blir mer betungande att behöva sortera bort uppgifter för att det rör sig om ett för lågt belopp. Mot bakgrund härav och för att undvika en öppning för skatteundandragande som kan bli svårt att kontrollera bör beloppsgränsen behållas för den som bedriver näringsverksamhet.

13 Utdelning och ränta

13.1 Avstämningsbolag och kupongbolag

En förenklad aktiehantering infördes 1971. Den innebär att aktiebolag fritt får välja mellan det system som rådde tidigare med aktiebrev och aktiebok (kupongbolag) eller att använda datateknik i hanteringen (avstämningsbolag). Denna skillnad mellan bolagen har bl.a. betydelse för om källskatt skall dras från utdelningen, till vilken myndighet denna skatt skall inbetalas och hur uppgiftslämnandet om utbetald utdelning och innehållen skatt skall fullgöras.

För avstämningsbolag skall den som betalt ut utdelningen lämna kontrolluppgift om utdelning och innehav. För dem som är obegränsat skattskyldiga i Sverige och för vilka aktierna inte är förvaltarregistrerade gör Värdepapperscentralen VPC AB skatteavdrag och sänder kontrolluppgift till Skattemyndigheten i Stockholms län. För förvaltarregistrerade aktier sänder VPC utdelningen till respektive förvaltare som i sin tur skall göra skatteavdrag och lämna kontrolluppgift. För begränsat skattskyldiga skall VPC, förvaltare och förvaringsinstitut innehålla kupongskatt och lämna uppgift om denna till

Skattemyndigheten i Dalarnas län (7 och 12 §§ kupongskattelagen [1970:624]).

Aktiebolag som har valt att behålla eller att ställa ut aktiebrev som är försedda med en kupong som skall företes för att få utdelningen kallas kupongbolag. Den som får utdelning från ett svenskt kupongbolag skall själv alltid lämna en särskild uppgift om utdelningen till den som betalar ut utdelningen, oavsett om den som får utdelningen är ett svenskt eller utländskt skattesubjekt. Uppgifterna skall lämnas på heder och samvete på en blankett enligt fastställt formulär. På utbetald utdelning från ett kupongbolag skall kupongskatt innehållas om den utdelningsberättigade är en fysisk person som är begränsat skattskyldig i Sverige, ett dödsbo efter sådan person eller utländsk juridisk person om utdelningen inte skall beskattas i näringsverksamhet i Sverige (14 § kupongskattelagen). Kupongbolaget skall därefter till Skattemyndigheten i Dalarnas län, dels sända de blanketter med uppgifter om utdelning som har kommit in till bolaget, dels betala in kupongskatten (15–17 §§ kupongskattelagen). Om den utdelningsberättigade är en fysisk person som är obegränsat skattskyldig skall kupongbolaget däremot inte göra något skatteavdrag, dvs. inte heller för betalning av preliminär skatt.

13.2 Särskild uppgift om utdelning och ränta

Särskild uppgift skall, förutom av den som fått utdelning på aktier i svenska aktiebolag som inte är avstämningsbolag, lämnas av

- den som i Sverige har fått utdelning på andelar i en svensk ekonomisk förening,
- den som i Sverige har fått utdelning från en utländsk juridisk person om utdelningen inte betalas ut genom VPC eller där kontrolluppgift redan lämnas enligt 3 kap. 27 § första stycket 4 lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
- den som i Sverige har fått ränta mot kupong eller kvitto på förskrivning avsedd för allmän omsättning, om räntan inte har betalats ut genom VPC och där kontrolluppgift inte heller har lämnats enligt 3 kap. 22 § första stycket 6 lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt fastställt formulär och till den som betalar ut ersättningen.

Mottagaren av de särskilda uppgifterna, förutom i de fall de kommer från någon som har fått utdelning på aktier i svenska aktiebolag som inte är avstämningsbolag, skall lämna uppgifterna till skattemyndigheten på samma sätt som gäller för kontrolluppgifter.

13.3 Kontrolluppgiftsskyldighet för kupongbolag, m.fl.

Regeringens förslag: Kontrolluppgift om utdelning och innehav skall lämnas av den som har betalat ut utdelning på aktier i ett svenskt aktiebolag, såväl avstämningsbolag som så kallade kupongbolag, samt på andra delägarätter.

Skyldigheten att lämna särskild uppgift om utdelning eller ränta på aktier i ett svenskt aktiebolag som inte är avstämningsbolag skall framgå av kupongskattelagen (1970:624).

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* tillstyrker förslaget men föreslår att kontrolluppgiftsskyldigheten i kupongskattelagen görs subsidiär till den i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. *Företagarnas Riksorganisation* anför att det bör införas en möjlighet att undanta mindre aktiebolag från uppgiftsskyldigheten för utdelning och innehav.

Skälen för regeringens förslag: Systemet för hur uppgifter om utdelning från kupongbolag skall lämnas är både ålderdomligt och krångligt. Detsamma får anses gälla för övriga utbetalningar som omfattas av skyldigheten att lämna särskild uppgift.

Kupongskattelagsutredningen har gjort en översyn av kupongskattelagen (1970:624) och avlämnat betänkandet *Källskatt på utdelning och royalty till begränsat skattskyldiga* (SOU 1999:79). Förslagen i betänkandet bereds för närvarande inom Finansdepartementet. Översynen har även omfattat uppgiftslämnandet enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter (dir. 1996:76). Kupongskattelagsutredningen har bland annat föreslagit att den särskilda uppgiften bör ersättas av en generell kontrolluppgiftsskyldighet för bolag som i dag inte är skyldiga att lämna kontrolluppgift om utdelning.

Den särskilda uppgiftsskyldigheten bör redan nu ersättas av en kontrolluppgiftsskyldighet. Uppgiftsskyldigheten bör åligga utbetalaren av utdelningen eller räntan i likhet med vad som nu gäller för utdelning från bl.a. avstämningsbolag. Kontrolluppgiftsskyldigheten bör omfatta dem som i dag skall få en särskild uppgift från den som fått utdelning eller ränta, dvs. de som betalat ut utdelning från kupongbolag, svenska ekonomiska föreningar samt sådan utdelning från utländska juridiska personer och utbetalad ränta som inte redan nu omfattas av kontrolluppgiftsskyldighet. Någon ändring av skyldighet att göra skatteavdrag bör dock inte göras i detta sammanhang.

Kontrolluppgifterna kommer att förtryckas på den allmänna självdeklarationen. Något undantag för mindre bolag, såsom *Företagarnas Riksorganisation* har föreslagit, bör därför inte införas.

Kontrolluppgift om utdelningen eller räntan från kupongbolagen eller annan utbetalare bör enligt huvudregeln lämnas till den skattemyndighet där bolaget är registrerat som arbetsgivare.

Den som betalar ut utdelningen från kupongbolag har ibland svårt avgöra om den utdelningsberättigade är skattskyldig till kupongskatt eller inte. För att avgöra det behövs uppgifter från den utdelningsberättigade. Sådana uppgifter har hittills inkommit genom skyldigheten att lämna särskild uppgift. Frågan på vilka grunder utbetalaren skall avgöra om

kupongskatt skall innehållas eller inte bör i första hand lösas inom ramen för översynen av kupongskattelagen. I avvaktan på beredningen av utredningens förslag bör den uppgiftsskyldighet som hittills har ålegat den utdelningsberättigade i kupongbolag enligt en bestämmelse i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter i stället regleras i kupongskattelagen.

14 Andelar i värdepappersfonder

14.1 Nuvarande reglering

Kontrolluppgifter om utdelning och innehav

Kontrolluppgift om utdelning på och innehav av andelar i svenska värdepappersfonder skall enligt gällande regler lämnas av den som utbetalt utdelning på andel i svensk värdepappersfond som avses i 1 § lagen om värdepappersfonder (1990:1114). Det kan således vara fondbolaget, förvaringsinstitutet, en central värdepappersförvarare eller en förvaltare som lämnar kontrolluppgiften.

Kontrolluppgift om utdelning på och innehav av andelar i utlandsbaserade värdepappersfonder eller andra utländska fondföretag är inte reglerat särskilt men omfattas av de generella reglerna om kontrolluppgiftsskyldighet om utdelning och innehav. Kontrolluppgift om utdelning på och innehav av andelar i utländska fondföretag kan således komma att lämnas av

- den som utbetalt utdelning från en utländsk juridisk person, om utdelningen utbetalats genom en central värdepappersförvarares försorg,
- den som driver valutahandel samt värdepappersinstitut hos vilket utländskt fondpapper eller rättighet eller skyldighet som anknyter till sådant fondpapper förvaras i depå eller kontoförs,
- värdepappersinstitut hos vilket andelar i en värdepappersfond förvaras i depå eller kontoförs i annat fall än som tidigare angetts.

Kontrolluppgiftsskyldigheten om innehav och utdelning omfattar enligt 3 kap. 32 b § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter även utländska företag som bedriver bankverksamhet, värdepappersrörelse, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta filial eller motsvarande etablering här.

Oavsett om det är fråga om en svensk eller en utlandsbaserad värdepappersfond behöver kontrolluppgift inte lämnas för tillgångar på pensionssparkonto eller för utdelning på sådana tillgångar.

Kontrolluppgift skall oavsett typ av värdepappersfond lämnas för

- fysisk eller juridisk person som är berättigad att lyfta utdelning för egen del vid utdelningstillfället, och

- fysisk person och dödsbo som hos den uppgiftsskyldige varit antecknad som innehavare av andel i en värdepappersfond.

Kontrolluppgift för fysiska och juridiska personer som är berättigade att lyfta utdelning skall innehålla uppgift om

- utbetald utdelning,
- avdragen preliminär skatt, och
- innehållen utländsk källskatt som belöper på utdelningen.

Kontrolluppgift för fysiska personer och dödsbon som har andelar i t.ex. en depå skall innehålla uppgift om innehavet vid årets utgång.

Kontrolluppgifter om avyttring

Kontrolluppgift om kapitalvinst respektive kapitalförlust vid avyttring av andel i värdepappersfond skall enligt 3 kap. 32 a § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter lämnas av fondbolag som avses i 1 § lagen om värdepappersfonder och av andra som med tillstånd enligt 3 § den lagen bedriver sådan verksamhet som där avses. Det är således svenska aktiebolag som fått tillstånd att utöva fondverksamhet eller annan näringsverksamhet där allmänheten erbjuds att för gemensam räkning delta i förvärv och förvaltning av fondpapper och andra finansiella instrument som skall lämna kontrolluppgift.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person och dödsbo som har avyttrat andel i värdepappersfond som inte är tillgång på pensionskonto.

Kontrolluppgiften skall ta upp

- kapitalvinsten eller kapitalförlusten,
- slag av fond,
- fondens organisationsnummer, och
- uppgift om fonden är marknadsnoterad.

Om den uppgiftsskyldige saknar uppgift om ersättningen vid avyttring, får i stället andelens marknadsvärde på avyttringsdagen användas. Om avyttringsdagen inte är känd skall i stället marknadsvärdet på dagen då avyttringen registrerades användas.

Är en andel förvaltarregistrerad skall förvaltaren lämna fondbolaget de uppgifter som behövs för uppgiftslämnandet.

När det gäller andra fondbolag än sådana som omfattas av 1 eller 3 § lagen om värdepappersfonder, t.ex. utländska fondföretag, är kontrolluppgiftsskyldigheten densamma som i övrigt gäller för värdepapper. Det innebär att kontrolluppgift skall lämnas i de fall avräkningsnota har upprättats (se 3 kap. 32 c § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter). Den traditionella handeln med värdepappersfonder sker direkt med fondbolaget. Det innebär att det är fondbolaget som säljer andelarna och som löser in dem när andelsinnehavaren vill avyttra andelarna. Detta gäller även de utlandsbaserade värdepappersfonderna och andra utländska fondföretag. I de fallen upprättas ingen avräkningsnota och någon skyldighet att lämna kontrolluppgift finns därför normalt inte vid avyttring av sådana andelar.

Handel med andelar i värdepappersfonder förekommer även utan att fondbolaget är involverat. Här i Sverige har nyligen börshandel med

fondandelar introducerats. Liknande handel förekommer främst i Nordamerika men även på vissa börser i Europa. I den mån handeln sker genom värdepappersinstitut här i landet skall avräkningsnota upprättas och kontrolluppgift därmed lämnas. Kontrolluppgiften skall innehålla uppgift om

- ersättningen efter avdrag för försäljningskostnader,
- antalet avyttrade andelar, och
- slag av fond.

14.2 Förvaltarregistrerade fondandelar

Regeringens förslag: Förvaltare skall lämna kontrolluppgift för förvaltarregistrerade andelar i värdepappersfonder vid avyttring genom inlösen. När andelar övergår till att vara förvaltarregistrerade skall fondbolaget underrätta förvaltaren om den genomsnittliga anskaffningsutgiften. Vid byte av förvaltare eller om andelarna inte längre skall vara förvaltarregistrerade skall den nya förvaltaren eller fondbolaget få uppgift om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som förs över från den tidigare förvaltaren. Den nuvarande skyldigheten för förvaltare att lämna uppgifter till fondbolaget för att detta skall kunna fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet skall tas bort.

Departementspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Finansinspektionen* har inget att invända mot förslaget. *Riksskatteverket* påpekar att det är oklart om fondbolaget har någon skyldighet att underrätta förvaltare om genomsnittlig anskaffningsutgift för de fall andelarna övergår till att vara förvaltarregistrerade. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är positiva till förslaget men uttrycker en stor oro för att förslaget endast är en tillfällig lösning. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Vid avyttring av andelar i värdepappersfonder skall kontrolluppgift lämnas om kapitalvinst/-förlust. Hittills har kapitalvinsten/-förlusten beräknats enligt den så kallade genomsnittsmetoden där hänsyn tagits till det totala innehavet av fondandelar av samma sort. För att kunna beräkna kapitalvinsten/-förlusten måste således det totala innehavet vara känt.

Fondbolaget skall föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden. Om andelarna är registrerade i ett avstämningsregister hos en central värdepappersförvarare skall registret föras av den centrala värdepappersförvararen. Fondbolaget har i de fallen rätt till insyn i registret. Om en fondandelsägare har lämnat sina andelar till någon annan för förvaltning, kan denne på andelsägarens uppdrag föras in i det register som skall föras över andelsinnehavarna i stället för andelsägaren, om han har fått tillstånd till registrering som förvaltare. I registret skall särskilt anmärkas att fondandelen förvaltas för annans räkning. Om registret förs av fondbolaget skall *Finansinspektionen* pröva frågor om tillstånd för förvaltare att registreras. Om registret förs av en central värdepappersförvarare prövas sådana frågor av den centrala värdepappersförvararen.

I dagsläget finns det endast en värdepappersfond där andelarna är registrerade i ett avstämningsregister. Sådana fonder behandlas i avsnitt 14.4.

I övrigt är det fondbolagen som för det register som skall finnas över alla andelsägare. Det är således endast fondbolaget som har kunskap om en andelsägares totala innehav. Det är dock möjligt att låta andelarna vara registrerade på en förvaltare. För att fondbolag som skall lämna kontrolluppgift för andelsinnehavaren vid avyttring av andelar i en värdepappersfond, skall kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet har det därför från och med 1997 års taxering funnits en skyldighet för förvaltare att lämna fondbolaget de uppgifter som behövs för uppgiftslämnandet (se prop. 1995/96:50).

Det har framställts kritik mot denna ordning. Enligt kritiken medför skyldigheten för en förvaltare att lämna uppgifter till fondbolaget att en bank måste lämna uppgifter om sina kunders ekonomiska förhållanden till en annan banks fondbolag, vilket utgör ett avsteg från gällande sekretessregler. Uppgiftsskyldigheten kritiserar även på den grunden att den utgör ett intrång i konkurrensen instituten emellan, då de skall lämna uppgifter till varandra om sina kunders identitet.

Regeringen har tillkallat en särskild utredare att göra en kartläggning av den svenska marknaden för värdepappersfonder och andra företag för kollektiva investeringar samt en utvärdering av marknadens funktionssätt. Utredaren skall utifrån denna analys överväga behovet av ändringar i gällande regelverk och om det behövs föreslå ändringar i detta (dir. 1999:108). Med anledning av den kritik som har framförts mot uppgiftsskyldigheten vid förvaltarregistrerade fondandelar har utredaren även fått i uppgift att analysera dels hur denna uppgiftsskyldighet förhåller sig till sekretessbestämmelserna, dels innebörden av att uppgifterna lämnas till ett bolag som kan betraktas som en konkurrent. Om analysen leder fram till att ändringar bör göras, skall utredaren lämna förslag till sådana utan att de materiella skattereglerna påverkas.

Förvaltarregistrerade fondandelar blir allt vanligare och i en fond vars andelar kan handlas på börsen är förvaltarregistrering den enda tillåtna möjligheten. Flera intresseorganisationer och aktörer har vänt sig till Finansdepartementet för att få en ändring till stånd. I avvaktan på vad utredaren kommer fram till bör därför en tillfällig lösning tillämpas så att förvaltarna skall lämna kontrolluppgifter om andelarna är förvaltarregistrerade. Detta möjliggörs genom att genomsnittsmetoden vid beräkning av kapitalvinsten/-förlusten föreslås ändras så att vinsten/förlusten kan beräknas enligt en genomsnittsmetod som bara tar hänsyn till de av förvaltaren förvaltade andelarna, se avsnitt 14.3.

Om andelarna övergår från att ha varit registrerade på andelsinnehavaren till att vara förvaltarregistrerade bör fondbolaget lämna uppgift om den genomsnittliga anskaffningsutgiften till förvaltaren. Det förekommer även att andelsinnehavare byter förvaltare. Den nye förvaltaren har då inte automatiskt tillgång till anskaffningsutgiften för de andelar som överförs från den tidigare förvaltaren. Någon skyldighet för den tidigare förvaltaren att lämna kontrolluppgift eller andra uppgifter finns inte. För att den nya förvaltaren skall kunna fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet måste han få kännedom om den genomsnittliga anskaffningsutgiften. Detta sker

lämpligen genom att den tidigare förvaltaren åläggs en skyldighet att överföra inte bara andelarna utan även nämnda värde. Detsamma skall gälla om andelarna inte längre skall vara förvaltarregistrerade. Uppgift om den genomsnittliga anskaffningsutgiften måste då lämnas till fondbolaget.

14.3 Begränsad genomsnittsmetod för värdepappersfonder i vissa fall

Regeringens förslag: Om en andel i en värdepappersfond är förvaltarregistrerad skall den vid tillämpning av genomsnittsmetoden inte anses vara av samma slag och sort som andra andelar i samma fond som är registrerade i annan förvaltares namn eller andelsinnehavarens eget namn.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* avstyrker förslaget och anför att förslaget öppnar möjlighet för skatteplanering. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anför att skattemyndigheten i förenklingssyfte skall kunna presumera att den skattskyldige önskar tillämpa den föreslagna metoden men att den skattskyldige i sin deklaration skall kunna framställa yrkande om hur han anser att kapitalvinsterna respektive förlusterna skall beräknas. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* tillstyrker förslaget. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Genom 1990 års skattereform infördes genomsnittsmetoden för alla slags finansiella instrument oavsett innehavstid (27 § 2 mom. första stycket i den upphävda lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL). Den skattepliktiga reavinsten beräknades som försäljningsintäkterna minskade med det beräknade anskaffningsvärdet. Detta bestämdes som det genomsnittliga anskaffningsvärdet för samtliga finansiella instrument av samma slag och sort som det avyttrade – med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet – multiplicerat med antalet sålda värdepapper av samma slag. Anskaffningsvärdet för kvarvarande innehav av samma slag minskades med hänsyn till det anskaffningsvärde som dragits av. Hade förvärv skett genom arv, gåva etc. gällde enligt kontinuitetsprincipen att förvärvaren övertog överlåtarens anskaffningsvärde (prop. 1989/90:110).

Enligt inkomstskattelagen (1999:1229, IL) skall kapitalvinsten beräknas som skillnaden mellan ersättningen för den avyttrade tillgången minskad med utgifterna för avyttringen och omkostnadsbeloppet. Med omkostnadsbelopp avses, om inte annat föreskrivs, utgifter för anskaffning ökade med utgifter för förbättring (anskaffningsutgifter respektive förbättringsutgifter, 44 kap. 13 och 14 §§). Genomsnittsmetoden för delägarrätter regleras i dag i 48 kap. 7 § IL. I 49 kap. 29 § IL finns ett undantag från genomsnittsmetoden. Regelen kommer från 15 § lagen (1998:1601) om uppskov med beskattning vid andelsbyten. Genomsnittsmetoden modifieras på så sätt att om mottagna andelar vid ett andelsbyte inte är marknadsnoterade, skall de vid tillämpning av genomsnittsmetoden inte anses vara av samma slag och

sort som andra andelar i det köpande företaget som innehas av säljaren (bet. 1999/2000:SkU2).

Enligt genomsnittsmetoden bestäms alltså det genomsnittliga omkostnadsbeloppet för samtliga delägarrätter av samma slag och sort som den avyttrade med utgångspunkt i anskaffningsutgifterna och med hänsyn till inträffade förändringar i innehavet. Om förvaltare skall lämna kontrolluppgift om förvaltarregistrerade fondandelar skall de även tillämpa genomsnittsmetoden för att räkna ut uppkommen kapitalvinst eller kapitalförlust. Ägaren kan emellertid ha ytterligare andelar av samma slag och sort som den avyttrade. Dessa kan vara direktregistrerade hos fondbolaget eller förvaltarregistrerade i annan förvaltares namn. I sin nuvarande utformning skulle inte genomsnittsmetoden kunna leda till ett materiellt riktigt resultat eftersom förvaltaren inte känner till andelsägarens hela innehav av andelar av samma slag och sort.

Frågan om hur genomsnittsmetoden skall utformas kan inte ges annat än en tillfällig lösning i avvaktan på att den särskilde utredaren med uppgift att se över lagstiftningen om värdepappersfonder och andra företag för kollektiva investeringar har avslutat sitt arbete. En sådan tillfällig ändring av genomsnittsmetoden innebär att metoden modifieras när det gäller förvaltarregistrerade värdepappersfonder på så sätt att vid beräkningen hänsyn endast tas till de andelar av samma slag och sort som är registrerade i en förvaltares namn. Dessa förvaltarregistrerade andelar anses då vid tillämpning av genomsnittsmetoden inte vara av samma slag och sort som andra andelar i samma fond som ägaren har, dvs. som är registrerade i annan förvaltares namn eller i andelsinnehavarens eget namn. Byte av förvaltare skall inte jämföras med avyttring och utlösa kapitalvinstbeskattning.

Förslaget öppnar vissa möjligheter för skatteplanering. En andelsinnehavare med andelar registrerade både på sig själv och förvaltarregistrerade, kanske dessutom hos olika förvaltare, kan välja vilka andelar han vill sälja för att få den för honom för tillfället mest fördelaktiga anskaffningsutgiften. På längre sikt saknar det dock betydelse eftersom då en andelsinnehavarens samtliga andelar är omsatta den sammanlagda genomsnittliga anskaffningsutgiften torde vara den samma oavsett om genomsnittsmetoden tillämpas för det totala innehavet eller delar av det. Om den skattskyldige skulle få möjlighet att välja om genomsnittsmetoden skulle tillämpas på hela innehavet eller endast på det begränsade innehavet skulle dock den slutliga genomsnittliga anskaffningsutgiften kunna komma att påverkas.

14.4 Börshandlade fondandelar

Regeringens förslag: Om avyttring av andelar i värdepappersfonder sker genom försäljning på en börs skall, om andelarna är förvaltarregistrerade, förvaltaren lämna kontrolluppgift om kapitalvinst/-förlust. Vid byte av förvaltare skall den nye förvaltaren erhålla uppgift om den genomsnittliga anskaffningsutgiften för de andelar som förs över från den tidigare förvaltaren.

Regeringens bedömning: Kontrolluppgiftsskyldighet vid avyttring av andelar i värdepappersfonder som inte är förvaltarregistrerade genom försäljning på en börs bör övervägas ytterligare.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Finansinspektionen* har inget att invända mot förslaget. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* anför att det är nödvändigt att lösa problematiken kring VPC-registrerade fondandelar redan nu och föreslår att kontrolluppgiftsskyldigheten för andra delägarrätter skall tillämpas vid avyttring av sådana andelar. *OM Gruppen AB* betonar vikten av att det så snart som möjligt hittas en lösning som gör det möjligt att handla börsnoterade fonder, utan att fondandelarna är förvaltarregistrerade. *Värdepapperscentralen VPC AB* anför att det är angeläget att frågan om kontrolluppgift för andel i värdepappersfond i sin helhet löses i pågående lagstiftningsarbete eftersom det är fullt möjligt och lagligen inte kan förhindras att fondandelar som inte är förvaltarregistrerade köps och säljs, även om fondbolaget i sina bestämmelser föreskriver att andelarna inte får innehas på ägarkonto.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Köp och avyttring av andelar i en värdepappersfond har traditionellt skett direkt med fondbolaget som förvaltar fonden. Avyttringen sker genom att andelen löses in av fondbolaget. Det finns dock inte några bestämmelser som hindrar att andelarna överlåts mellan enskilda. Sådan överlåtelse har emellertid endast skett i liten utsträckning. Någon regelrätt handel enskilda emellan har inte förekommit. Det händer att andelar övergår till ny innehavare t.ex. i samband med arvskiften, gåva eller privat överlåtelse. När andelen sedan avyttras kan fondbolaget inte alltid lämna fullständig kontrolluppgift. Det finns inte någon skyldighet för annan än förvaltare att lämna fondbolaget uppgifter som behövs för att kontrolluppgiftsskyldigheten skall kunna fullgöras. Om en andel är förvaltarregistrerad, dvs. om en fondandelsägare har lämnat sina andelar till någon annan för förvaltning och denne har förts in i registret över andelsägare i stället för andelsägaren, skall förvaltaren enligt nuvarande bestämmelser lämna fondbolaget de uppgifter bolaget behöver för att kunna lämna kontrolluppgift.

Sedan en tid tillbaka förekommer börshandel med andelar i en värdepappersfond. Fonden förvaltas av OM XACT Fonder AB som är ett helägt dotterbolag till OM Gruppen AB (publ).

Andelarna i fonden är kontoförda i ett avstämningsregister hos en central värdepappersförvarare, Värdepapperscentralen VPC AB. VPC för också registret över andelsinnehavarna. För varje innehavare av delägarrätter eller fordringsrätter som är registrerade i ett avstämningsregister skall det finnas ett eller flera avstämningskonton, i dagligt tal kallat VP-konto. Registreringar i avstämningsregistret får göras av kontoförande institut. Sådana institut kan vara värdepappersinstitut. Varje kontoförande institut lägger upp egna avstämningskonton för ägarna av delägarrätterna eller fordringsrätterna. På kontot anges kontohavarens identifikationsuppgifter, antalet finansiella instrument (i det här fallet antalet fondandelar) och andra uppgifter av betydelse för att identifiera och precisera innehavet.

För att klara av att fullgöra kontrolluppgiftsskyldigheten har handeln med XACT fondandelar begränsats till förvaltarregistrerade andelar. OM Gruppen AB (publ) har i en skrivelse begärt att kontrolluppgift vid avyttring genom försäljning av andelarna på börsen skall kunna lämnas såsom vid avyttring av aktier. Det skulle innebära att kontrolluppgiften skall lämnas av värdepappersinstitut som är skyldiga att lämna avräkningsnota och innehålla uppgifter om den ersättning som överenskommits vid avyttringen efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, antalet avyttrade andelar samt slag av fond. Kontrolluppgiften skulle således inte innehålla uppgift om kapitalvinst/-förlust.

Uppgiftsskyldigheten i självdeklarationen och kontrollen av att uppgiftsskyldigheten fullgörs är basen för en effektiv beskattning. Utvecklingen har gått ifrån att taxeringen åsätts på grundval av uppgifter som den skattskyldige lämnar i självdeklarationen till att taxeringen åsätts utifrån lämnade kontrolluppgifter. Kontrolluppgifternas kvalitet och användbarhet är därför av väsentlig betydelse.

Strävan är att, när det gäller fysiska personer, kunna förtrycka så mycket som möjligt av de för skattemyndigheten kända uppgifterna. En kontrolluppgift om ersättning vid en avyttring innehåller inte fullständiga uppgifter för att kunna utgöra underlag för taxeringen. Uppgiften kan därför heller inte förtryckas. När det gäller avyttring av andelar i värdepappersfonder är uppgiftslämnandet mer fullständigt. Kontrolluppgiften innehåller uppgift om kapitalvinsten eller kapitalförlusten och kan förtryckas på deklaraionsblanketten. Förfarandet underlättar för den skattskyldige som endast skall kontrollera om kontrolluppgiften är korrekt. Skattemyndighetens arbete underlättas eftersom systemet medför färre tilläggsuppgifter från de skattskyldiga vilket gör myndighetens kontroll snabbare och effektivare. Det skulle således vara till nackdel för såväl den enskilde som skattemyndigheten att göra avsteg från kravet att kontrolluppgiften direkt skall kunna läggas till grund för taxering.

Förutsättningen måste således vara att även fortsättningsvis skall en kontrolluppgift om avyttring av andelar i värdepappersfond innehålla uppgift om kapitalvinsten eller kapitalförlusten även om avyttringen har skett på annat sätt än genom inlösen hos fondbolaget.

När det gäller den avyttring som nu är aktuell, dvs. försäljning av förvaltarregistrerade andelar på en börs, kan problemet lösas genom att förvaltaren, på samma sätt som vid avyttring genom inlösen, åläggs skyldigheten att lämna kontrolluppgift. Förvaltaren har liksom när det gäller avyttring genom inlösen tillgång till de uppgifter som behövs för att kunna beräkna kapitalvinsten/-förlusten. För förvaltaren torde det inte utgöra någon skillnad på vilket sätt andelen har avyttrats.

Det kan förutses att handeln med andelar i värdepappersfonder på sikt inte endast kan begränsas till förvaltarregistrerade andelar. Intresset för kapitalmarknaden är stort. Många enskilda deltar själva aktivt i handeln. Det kan inte förväntas att de på sikt accepterar att de endast genom att anlita en förvaltare kan delta i handeln med andelarna. Antalet fonder vars andelar handlas på detta sätt kan också komma att öka. Det finns heller ingen möjlighet att förhindra en innehavare av förvaltarregistrerade andelar att föra in sig själv som ägare i registret över

andelsinnehavare. Fondbolaget kan möjligtvis uppmana innehavaren att rätta sig efter fondbestämmelserna men saknar sanktioner om uppmaningen inte efterföljs.

Det finns i dag inte någon möjlighet att få in kontrolluppgifter om kapitalvinsten/-förlusten vid sådan handel där andelsinnehavarna själva deltar. Varken fondbolaget, det värdepappersinstitut som förmedlar handeln eller någon annan har tillgång till såväl anskaffningsutgiften som ersättningen vid avyttringen. Dessa uppgifter är nödvändiga för att kunna göra beräkningen av kapitalvinsten/-förlusten.

Vid avyttring av andelar i värdepappersfonder som är registrerade i ett avstämningsregister skall det kontoförande institutet vidta nödvändiga registreringsåtgärder, dvs. i det här fallet avregistrera ägaren. Det kontoförande institutet är i regel identiskt med det värdepappersinstitut som skall upprätta avräkningsnotan vid avyttringen. Om avstämningsregistret även skulle innehålla uppgift om anskaffningsutgiften för andelarna skulle i sådana fall det kontoförande institutet ha tillgång till de uppgifter som behövs för att beräkna kapitalvinsten/-förlusten. En innehavare av andelar i en värdepappersfond kan emellertid ha sitt innehav fördelat på flera VP-konton och det kan finnas flera kontoförande institut. Det förslag om en begränsad genomsnittsmetod vid beräkning av kapitalvinsten/-förlusten som läggs fram i avsnitt 14.3 avser endast de fall då andelarna är förvaltarregistrerade. Den metoden kan således inte användas på den del av ett innehav som finns registrerat på ett VP-konto. En mer långtgående kontrolluppgiftsskyldighet eller en sådan skyldighet för någon ny uppgiftslämnare skulle kunna medföra ett behov av att utvidga tillämpningsområdet för den begränsade genomsnittsmetoden. Mot bakgrund av att det förslaget endast är avsett att vara en lösning i avvaktan på vad den utredare kommer fram till som har i uppdrag att bland annat se över uppgiftsskyldigheten för förvaltare (se avsnitt 14.2) bör förslaget inte utvidgas ytterligare. Problematiken har även samband med andra delar av kontrollen vad avser kapitalbeskattningen. Att inom ramen för detta arbete försöka lösa problematiken skulle föra för långt.

Det förslag som läggs fram innebär således att det saknas krav på att kontrolluppgift skall lämnas vid avyttring av fondandelar på annat sätt än genom inlösen hos fondbolaget om andelarna inte är förvaltarregistrerade. I dessa fall måste andelsinnehavaren själv räkna ut kapitalvinsten eller kapitalförlusten vid redovisningen av avyttringen i deklarationen. Det är inte en önskvärd situation att kontrolluppgift inte kan lämnas i samtliga fall vid avyttring av fondandelar. Regeringen har därför för avsikt att återkomma i frågan.

14.5 Utländska fondföretag

<p>Regeringens förslag: Vid avyttring av andelar i utländska fondföretag skall kontrolluppgift lämnas om kapitalvinsten eller kapitalförlusten. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av fondföretag som har tillstånd eller har anmält sin verksamhet till Finansinspektionen. Ett värdepappersinstitut skall kunna lämna kontrolluppgifterna om fondföretaget har slutit avtal med institutet.</p>

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Finansinspektionen* har inget att invända mot förslaget. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är positiva till förslaget. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Utlandsbaserade värdepappersfonder samt andra utländska fondföretag och deras andelsinnehavare skall när det gäller den materiella beskattningen behandlas på samma sätt som svenska värdepappersfonder och deras andelsinnehavare (se bet. 2000/01:SkU9, rskr. 2000/01:108 och SFS 2000:1354).

Om beskattningen i samband med avyttring sker på samma sätt oavsett om det är fråga om en svensk eller en utlandsbaserad värdepappersfond bör kontrolluppgiftsskyldigheten i samband med avyttringen, i den mån det är möjligt, också vara densamma.

En sådan ordning skulle underlätta för de enskilda skattebetalarna. Det förekommer att de är omedvetna om att de lämnar oriktig uppgift när de underlåter att själva redovisa avyttringen av de utländska värdepappersfonderna i självdeklarationen. Ofta beror underlåtenheten på att de är i den tron att kontrolluppgift har lämnats om avyttringen och att uppgiften finns med bland de förtryckta uppgifterna. Det är inte alltid lätt att förstå att skillnad görs mellan andelar i en svensk värdepappersfond och andelar i t.ex. en så kallad Luxemburgfond. De har samma konstruktion och handlas på samma sätt.

Beräkningen av kapitalvinsten/-förlusten vid avyttring av andelar i värdepappersfonder är ofta komplicerad och det kan vara svårt för den enskilde att helt på egen hand göra beräkningen. Detta gäller särskilt om de avyttrade andelarna har förvärvats vid olika tidpunkter och inte till helt antal. En kontrolluppgiftsskyldighet som omfattar även de utländska fondföretag skulle av den anledningen också förenkla för de enskilda.

Kontrolluppgiftsskyldigheten vid avyttring av andelar i svenska värdepappersfonder åvilar fondbolaget. Alla utländska fondföretag som bedriver verksamhet här i landet skall antingen ha tillstånd av Finansinspektionen eller ha anmält verksamheten dit. Kontrolluppgiftsskyldigheten vid avyttring av andelar i utländska fondföretag skulle därför kunna knytas till denna tillståndsplikt respektive anmälningsskyldighet.

Det kan finnas svårigheter för de utländska fondföretagen att lämna kontrolluppgifter. Det kan finnas sekretessbestämmelser som förhindrar att de lämnar ut uppgifterna. Det kan också vara så att de inte har tillgång till behövliga uppgifter för att kunna beräkna kapitalvinsten/-förlusten. I de fall de utländska fondföretagen inte fullgör sin kontrolluppgiftsskyldighet, kommer möjligheterna att vidta åtgärder att vara små. Om fondföretagen är tillståndspliktiga torde tillståndet kunna förenas med villkor om att kontrolluppgifter skall lämnas. I de fall det är tillräckligt med att verksamheten anmäls kan åtgärder vidtas endast på det sättet att bristerna påtalas för tillsynsmyndigheterna i företagets hemland. Situationen är inte tillfredsställande och det borde finnas ett alternativ till uppgiftslämnande direkt ifrån fondföretaget.

Det är inte helt ovanligt att de utländska fondföretagen har slutit avtal med ett värdepappersinstitut här i Sverige om att det senare skall sköta

handeln med andelarna i fonden, dvs. försäljning och inlösen av andelar. Värdepappersinstituten har i de fallen tillgång till de uppgifter som behövs för att kontrolluppgift skall kunna lämnas på kapitalvinst/-förlust. Det torde i dessa fall vara fullt tillräckligt att värdepappersinstitutet fullgör kontrolluppgiftsskyldigheten.

Om andelarna i en utlandsbaserad värdepappersfond är förvaltarregistrerade kommer förvaltaren vara skyldig att lämna kontrolluppgift. Se vidare avsnitt 14.2.

Även i de fall andelarna handlas via en börs kommer en förvaltare att vara skyldig att lämna kontrolluppgift. Om andelarna vid en sådan handel inte är förvaltarregistrerade, skall värdepappersinstituten liksom i dag lämna en kontrolluppgift om de skall upprätta en avräkningsnota.

De utländska fondföretagen kan ha andra typer av legala konstruktioner än de svenska värdepappersfonderna. Även sådana utländska fondföretag bör omfattas av uppgiftsskyldigheten. Således bör även t.ex. fondföretag konstruerade i bolagsform med rörligt aktiekapital (så kallade sicav-fonder) omfattas.

15 Avyttring av övriga delägarätter och av fordringsrätter

15.1 Avyttring genom inlösen

Delägarätter och fordringsrätter kan i vissa fall avyttras genom inlösen. Inlösen av aktier sker t.ex. i samband med nedsättning av aktiekapitalet. Ett annat exempel är obligationer som löses in vid löptidens slut mot obligationens nominella värde. Det belopp som betalas ut skall behandlas som ersättning vid avyttringen. Både kapitalvinst och kapitalförlust kan uppkomma.

15.2 Options- och terminsaffärer

Kontrolluppgifter om options- och terminsaffärer skall sedan 1997 års taxering lämnas av värdepappersinstituten i de fall en avräkningsnota skall upprättas. En skyldighet för värdepappersinstituten att lämna kontrolluppgifter om utfärdande av optioner och slutförande av options- och terminsaffärer även i de fall avräkningsnota inte skall upprättas infördes den 1 juli 1998 efter förslag i prop. 1997/98:134. Kontrolluppgifterna skulle lämnas första gången inför 2000 års taxering. Efter en begäran från Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen flyttades ikraftträdandet fram till 2002 års taxering (se prop. 1999/2000:6 s. 63). I samband med behandlingen av denna begäran framkom också att föreningarna ifrågasätter om den utvidgade kontrolluppgiftsskyldigheten är utformad så att den tillhandahåller rätt information för skattemyndigheterna och för de skattskyldiga. Föreningarna föreslog att reglerna om

kontrolluppgiftsskyldighet avseende transaktioner med optioner och terminer skulle ses över i samråd med de finansiella instituten. Riksskatteverket uppgav sig i sitt remissyttrande vara villigt att medverka i en sådan översyn. Regeringen ansåg det lämpligt att frågan togs upp vid de möten som det uppgavs att Riksskatteverket och värdepappersinstituten regelbundet har i syfte att diskutera och informera om frågor kring uppgiftslämnandet.

15.3 Kontrolluppgift vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter genom inlösen

Regeringens förslag: Vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter genom inlösen skall kontrolluppgift lämnas av den som har löst in rätten.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är positiva till förslaget. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgifterna är en viktig komponent för beskattningen. I dag bygger taxeringen av fysiska personer med tjänste- och kapitalinkomster i huvudsak på uppgifter från kontrolluppgifter. I de flesta fall lämnas en kontrolluppgift vid avyttring av delägarätter eller fordringsrätter. En brist i detta avseende är dock då avyttringen sker genom inlösen. För att all avyttring av delägarätter och fordringsrätter i största möjliga mån skall behandlas på samma sätt vad avser skyldigheten att lämna kontrolluppgift bör en sådan skyldighet införas.

Anledningen till att det i dag inte lämnas någon kontrolluppgift vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter genom inlösen är att det inte utfärdas någon avräkningsnota. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift kan därför inte kopplas till den skyldigheten. Det finns inte heller någon särskild aktör på marknaden som regelmässigt är involverad vid avyttring genom inlösen.

Skattekontrollutredningen föreslog i delbetänkandet *Kontroll Reavinst Värdepapper* (SOU 1997:27) att kontrolluppgift skall lämnas vid inlösen och att den skall lämnas av den som betalar ut inlösenbeloppet, t.ex. av VPC, förvaltaren eller inlösande bolag. Utredningens förslag finns även intaget i den nya lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter som utredningen föreslår i sitt slutbetänkande (SOU 1998:12). Riksskatteverket har i en hemställan den 30 september 1998 föreslagit att kontrolluppgiften skall lämnas av den som har löst in beloppet.

Kontrolluppgiftsskyldigheten kan inte knytas till särskilda aktörer såsom värdepappersinstituten eller liknande. I stället bör skyldigheten knytas till den som agerar. Skyldigheten att lämna kontrolluppgiften bör därför läggas på den som har betalat ut ersättningen. Genom en sådan reglering blir även en förvaltare skyldig att lämna kontrolluppgift om t.ex. aktien är förvaltarregistrerad.

15.4 Kontrolluppgifter på derivat

Regeringens förslag: Vid avyttring av en option genom att tiden för utnyttjande av optionen löper ut utan att optionen utnyttjas skall det i kontrolluppgiften för innehavaren redovisas antal och sort. Vid avyttring av en termin genom försäljningsleverans samtidigt som en delvis nettning av terminen sker skall det i kontrolluppgiften redovisas den bruttoersättning som betalades vid försäljningen.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är i princip positiva till förslagen men har synpunkter på bestämmelsernas utformning. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande.

Skälen för regeringens förslag: Options- och terminsaffärer är komplicerade i det avseendet att det finns flera sätt att avsluta affärerna på. En optionsaffär kan bland annat avslutas genom förfall. Det innebär att optioner löper ut utan att utnyttjas. En terminsaffär kan slutföras genom leverans eller kontantavräkning. Vid så kallad nettning ingår en person som köpt viss tillgång på termin med viss slutdag ett avtal om att sälja samma slags tillgång på termin med samma slutdag. Förfarandet används för att låsa vinsten eller förlusten till ett visst belopp. Skillnaden mellan priserna i de två avtalen är nettot av affären och det nettot kan inte förändras under tiden fram till slutdagen. Nettningen kan vara hel eller delvis.

Det finns också olika beskattningssätt. Vid optionsaffärer kan såväl utfärdaren som innehavaren beskattas. För utfärdaren har optionens löptid betydelse. När en terminsaffär slutförs genom leverans beskattas säljaren som för avyttring av tillgången. Köparen beskattas först när den förvärvade tillgången har avyttrats. Vid kontantavräkning är det belopp som den ena parten får skattepliktig kapitalvinst enligt de regler som skulle ha gällt för den underliggande tillgången. Den förlust som den andre parten gör skall dras av enligt de bestämmelser som gäller för tillgången.

Fondbolagens förening, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen har redogjort för de svårigheter som föreligger med att fullgöra kontrolluppgiftsskyldigheten. När en optionsaffär avslutas genom förfall har det förmedlande värdepappersinstitutet endast kännedom om att optionen har förfallit. Optionen bokas bort ur systemen. I systemen finns ingen koppling till den premie som innehavaren betalade vid förvärvet av optionen. När det gäller slutförande av terminsaffärer genom att avräkning med en annan affär, så kallad nettning, delvis sker har föreningarna upplyst om att värdepappersinstitutens system saknar möjlighet att matcha köp- och säljdelen med varandra. De kan därför endast redovisa uppgift om bruttolikviden på säljdelen av transaktionen.

Kontrolluppgiftsskyldigheten är en viktig förutsättning för effektiv och likformig beskattning. Det är av stor vikt att kontrolluppgifterna är tillförlitliga eftersom taxeringarna i många fall huvudsakligen bygger på dessa. Kontrolluppgiftsskyldigheten för options- och terminsaffärer infördes den 1 juli 1998 men har ännu inte tillämpats. Avsikten var att

sådana uppgifter skulle lämnas inför 2000 års taxering men tiden för första tillämpningen har flyttats fram till 2002 års taxering (se prop. 1999/2000:6). Av vad som framkommit kommer värdepappersinstituten vid denna tidpunkt att klara av att lämna kontrolluppgifter i de flesta föreskrivna fallen vid utfärdande av optioner och slutförandet av options- och terminsaffärer. Det är i två fall som instituten har svårigheter att helt fullgöra kontrolluppgiftsskyldigheten. Det gäller vid förfall av optioner och då terminsaffärer avslutas genom en försäljningsleverans men där nettning delvis sker. Det har visat sig att värdepappersinstituten med nuvarande system inte kan klara att fullgöra denna skyldighet. Det vore inte meningsfullt att under sådana omständigheter försöka framtvunga ett uppgiftslämnande. Tillförlitligheten till kontrolluppgifterna skulle vara liten. Inför 2002 års taxering måste således accepteras att vid slutförande av optionsaffärer genom förfall kan endast kontrolluppgift lämnas om antal och sort samt att vid slutförande av terminsaffärer genom försäljningsleverans endast uppgift om bruttoförsäljningsersättningen.

15.5 Övrigt om kontrolluppgifter vid avyttring av delägarätter och fordringsrätter

Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening har i sitt remissyttrande framfört att det bör övervägas om inte lagstiftningen skall utformas så att kontrolluppgiftsskyldigheten även kommer att omfatta apportemissioner.

Riksskatteverket tar i sitt remissyttrande upp att det inte finns någon skyldighet att lämna kontrolluppgifter i samband med andelsbyten i de fall aktier i ett bolag byts mot nyemitterade aktier i det köpande bolaget. Verket föreslår att värdepappersinstitut som medverkar vid sådana andelsbyten skall bli skyldiga att lämna kontrolluppgift. Riksskatteverket har vidare i en promemoria som kom in till Finansdepartementet den 17 januari 2001 föreslagit att gällande regler för andelsbyten i 49 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) skall kombineras med ett parallellt system som motsvarar den strukturregel som tidigare användes vid svenska aktiebyten. Riksskatteverket föreslår i promemorian en obligatorisk strukturregel om den avyttrade andelen är marknadsnoterad. För så kallade kvalificerade andelar (3:12-aktier), lagertillgångar och icke marknadsnoterade andelar behålls däremot nuvarande system. Promemorian är för närvarande ute på remiss.

Beredningen av förslagen är ännu inte avslutad och de kan därför inte läggas fram nu. Regeringen, som kan konstatera att kontrolluppgiftsskyldigheten brister i detta avseende, återkommer till frågan i samband med beredningen av ovannämnda promemoria.

16 Utlandsbetalningar

16.1 Nuvarande ordning

Enligt gällande bestämmelser skall kontrolluppgift lämnas av den som för fysiska personer eller dödsbon förmedlat betalning till eller från Sverige, direkt eller indirekt, från respektive till utländsk juridisk person eller fysisk person som inte är bosatt i Sverige. Kontrolluppgiften skall avse varje betalning som överstiger 75 000 kronor. Uppgiftsskyldighet föreligger även för mindre betalningar om dessa utgör delbetalningar av en summa som överstiger 75 000 kronor.

Om skattemyndigheten i kontrollarbetet har behov av uppgifter om betalning som andra juridiska personer än dödsbon gjort till eller från utlandet kan myndigheten förelägga betalningsförmedlaren att lämna kontrolluppgift om förmedlade belopp.

Riksbanken skall föra betalningsstatistik. Den som har utfört en valutatransaktion är skyldig att till Riksbanken lämna de uppgifter och för Riksbanken visa upp de handlingar beträffande transaktionen som behövs som underlag för Riksbankens betalningsbalansstatistik. Detsamma gäller den för vars räkning transaktionen har utförts. Den senare är skyldig att till valutaförmedlaren bl.a. lämna identifieringsuppgifter om sig själv och betalningsmottagaren samt ange vad betalningen avser. Av de föreskrifter som Riksbanken har utfärdat följer att bankinstitut skall redovisa förmedlade betalningar som överstiger 100 000 kronor (se RBFS 2000:1 Föreskrifter om ändring i Riksbankens föreskrifter [RBFS 1997:4] om skyldighet att lämna uppgifter till Riksbanken för betalningsbalansstatistiken). Fram till och med den 30 juni 2000 var beloppsgränsen 75 000 kronor. Annan som förmedlar betalningar till och från utlandet skall anmäla detta till Riksbanken om förmedlade betalningar årligen överstiger 10 miljoner kronor eller motsvarande värde i utländsk valuta. Riksbanken meddelar därefter om redovisning skall ske till Riksbanken och formerna för denna.

Skattemyndighetens behov av uppgifter om betalningar från juridiska personer kan tillgodoses genom att myndigheten med stöd av 3 kap. 16 § taxeringslagen (1990:324) gör en framställning till Riksbanken om att den skall lämna ut uppgifter som skattemyndigheten behöver för taxering. Enligt 22 a § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank skall Riksbanken lämna ut uppgiften om det inte föreligger särskilda skäl att underlåta att lämna ut den. Riksbanken har beslutat att underlag för betalningsbalansstatistiken fr.o.m. 1995 skall sparas i identifierbart skick per individ i två år och sedan gallras.

Enligt uppgift från Riksbanken förmedlades under perioden november 1999 – oktober 2000 cirka 2,9 miljoner betalningar till och från utlandet som översteg 75 000 kronor eller, från och med den 1 juli 2000, 100 000 kronor. Endast en mindre del torde avse betalningar för fysiska personer.

16.2 Kontrolluppgiftsskyldigheten vid betalningar till och från utlandet

Regeringens förslag: En betalningsförmedlares skyldighet att lämna kontrolluppgift om förmedlade betalningar till och från utlandet skall utvidgas till att omfatta även förmedlingar för juridisk persons räkning.

I en kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet skall det redovisas varje betalning som överstiger 100 000 kronor, samt mindre betalningar om dessa utgör delbetalningar av en summa som överstiger 100 000 kronor.

Departementspromemorians förslag: En betalningsförmedlares skyldighet att lämna kontrolluppgifter bör inte utvidgas till att omfatta annat än fysiska personers och dödsbonds betalningar in och ut ur landet. I övrigt överensstämmer promemorians förslag med regeringens.

Remissinstanserna: Riksbanken förordar Skattekontrollutredningens förslag att betalningsförmedlares skyldighet att lämna kontrolluppgift utvidgas till att omfatta även förmedlingar för en juridisk persons räkning.

Skälen för regeringens förslag: Skattekontrollutredningen har föreslagit att kontrolluppgiftsskyldigheten för betalningar till och från utlandet utvidgas till att avse inte bara betalningar för fysiska personer och dödsbon utan även för juridiska personer. Utredningen motiverar förslaget med att det i kontrollhänseende är värdefullt att skatteförvaltningen får tillgång till och ges möjlighet att bearbeta uppgifter om förmedlade betalningar till och från landet för juridiska personers räkning och anför att behovet av att uppgifterna tillställs skatteförvaltningen accentueras av att Riksbanken inte sparar uppgifterna längre än två år.

I departementspromemorian anfördes att innan en utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten görs när det gäller utlandsbetalningar måste behovet utredas och det klargöras hur en sådan uppgiftsskyldighet kan samordnas med uppgiftsskyldigheten till Riksbanken.

Regeringen har erfarit att Riksbanken från och med 2003 planerar att ersätta det nuvarande systemet för rapportering av betalningar till och från utlandet, det så kallade BOK-systemet, med urvalsbaserade undersökningar. I samband med detta kommer bankerna att upphöra med sin löpande rapportering av utlandsbetalningar till Riksbanken.

Det kan finnas skäl för skatteförvaltningen att kunna ta del av de uppgifter om betalningar till och från utlandet som en skattskyldig gör. När det nuvarande systemet med inrapportering till Riksbanken försvinner kommer det inte att finnas någon möjlighet för skatteförvaltningen att få nödvändiga uppgifter avseende betalningar som görs av juridiska personer. För att säkerställa att skatteförvaltningen får tillgång även till de uppgifterna bör en kontrolluppgiftsskyldighet införas även avseende juridiska personer när rapporteringen av utlandsbetalningar till Riksbanken upphör.

Det är inte enbart skatteförvaltningen som har inhämtat uppgifter från Riksbanken utan det har även gjorts av Tullverket och av polis- och åklagarmyndighet. Möjligheterna för skatteförvaltningen att tillhandhålla nämnda myndigheter samma information är begränsade av bl.a. sekretessbestämmelser. Från och med den 1 oktober 2001 kommer dock Tullverket att i annan verksamhet än brottsbekämpande att ha

direktåtkomst till delar av beskattningsdatabasen. Åtkomsten omfattar t.ex. inte uppgifter om revision och annan kontrollverksamhet. Tillgång till uppgifter om utlandsbetalningar behövs även inom brottsbekämpande verksamhet. Det bör därför närmare utredas hur Tullverket och polis- och åklagarmyndighet i framtiden skall kunna erhålla den för sin verksamhet behövliga informationen om betalningar till och från utlandet. Regeringen lägger därför inte nu fram något förslag i denna del.

Bankerna är stora betalningsförmedlare. De skall för närvarande lämna uppgifter om förmedlade betalningar till både Riksbanken och skattemyndigheterna. Praktiska skäl talar för att de uppgifter som skall lämnas är desamma i båda fallen. Riksbanken har höjt den beloppsgräns som gäller för redovisningen av förmedlade betalningar. Beloppsgränser för kontrolluppgiftsskyldigheten bör därför också höjas upp till samma nivå, dvs. 100 000 kronor.

17 Uppgiftsskyldighet för personer bosatta i utlandet

17.1 Nuvarande ordning

Uppgifter till ledning för taxering av andra än uppgiftslämnaren själv lämnas i form av kontrolluppgifter. I den praktiska tillämpningen av bestämmelserna om kontrolluppgiftsskyldighet i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter har det ansetts att skyldighet att lämna kontrolluppgift endast föreligger om mottagaren av en ersättning eller dylikt är obegränsat skattskyldig i landet. Detta har ansetts följa bl.a. av att det i 3 kap. 63 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter är reglerat att kontrolluppgift i vissa särskilt angivna fall skall lämnas för personer med skatterättsligt hemvist i utlandet.

Fysiska personer som är begränsat skattskyldiga är enligt bestämmelserna i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK) skattskyldiga för vissa inkomster. Den som har betalat ut ersättning eller motsvarande till någon som är skattskyldig för särskild inkomstskatt skall enligt 18 § nämnda lag lämna kontrolluppgift på utbetald ersättning. Den särskilda inkomstskatten är en källskatt. Ett av skälen till att kontrolluppgifter lämnas med stöd av bestämmelserna i SINK är att skattemyndigheten skall ha möjlighet att taxera enligt de vanliga bestämmelserna om det i efterhand visar sig att den skattskyldige skall betraktas som obegränsat skattskyldig här i landet. I sådana fall kan skattemyndigheten med stöd av kontrolluppgiften identifiera skattebeloppet och kreditera den skattskyldige den avdragna skatten som preliminär skatt.

Riksskatteverket får med stöd av 3 kap. 63 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter föreskriva en skyldighet att lämna kontrolluppgift för den som till någon i utlandet utbetalat belopp eller lämnat förmån som skulle ha föranlett skyldighet att lämna kontrolluppgift om den utgetts till en mottagare i Sverige. I paragrafens andra stycke anges att bestämmelserna om kontrolluppgiftsskyldighet för ränta, skuld och

fordran skall gälla även i fråga om uppgifter som avser fysiska personer som är bosatta utomlands.

Riksskatteverket har föreskrivit att kontrolluppgift skall lämnas för vissa typer av betalningar till mottagare i främst de nordiska länderna samt ytterligare några andra länder (se RSFS 2000:15). Enligt RSFS 2000:15 gäller den av Riksskatteverket föreskrivna uppgiftsskyldigheten endast om skyldighet att lämna kontrolluppgift inte redan följer av bestämmelserna i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter eller SINK.

Hittills har Riksskatteverket uteslutande använt sin befogenhet att föreskriva en skyldighet att lämna kontrolluppgift i de fall då uppgifterna omfattas av särskilda överenskommelser om automatiskt uppgiftslämnande till andra länder.

Ytterligare en form av uppgiftsskyldighet finns avseende sådana inkomster som mottagaren är begränsat skattskyldig för här i landet. Enligt 2 kap. 19 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension skall arbetsgivare lämna en särskild kontrolluppgift avseende inkomst av anställning för vilken svensk lagstiftning om social trygghet skall gälla.

17.2 Kontrolluppgifter avseende begränsat skattskyldiga

Regeringens förslag: Kontrolluppgiftsskyldigheten för ersättningar till personer som är begränsat skattskyldiga skall samlas i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Uppgiftsskyldigheten skall omfatta ersättningar och förmåner som skall hänföras till inkomstlaget tjänst samt inkomstränta och fordran. Kontrolluppgift skall även lämnas om utbetald royalty eller liknande avgift.

Departementspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksskatteverket* anför att kontrolluppgiftsskyldigheten även bör omfatta royalty och liknande avgift. Verket anför också att uppgift om medborgarskap inte längre torde behövas för att konstatera om inkomsten grundar rätt till pension. *Värdepapperscentralen VPC AB* avstyrker att kontrolluppgiften skall innehålla uppgift om medborgarskap.

Skälen för regeringens förslag: Om någon i Sverige har betalat ut ersättning för utfört arbete kan skyldighet att lämna kontrolluppgift finnas på någon av nedan angivna grunder.

- Om mottagaren är obegränsat eller begränsat skattskyldig enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229) skall kontrolluppgift lämnas enligt bestämmelserna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.
- Om mottagaren är bosatt utomlands och skattskyldig till särskild inkomstskatt skall kontrolluppgift lämnas enligt bestämmelserna i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta (SINK).
- Om mottagaren är bosatt utomlands och inkomsten enligt ett avtal om social trygghet mellan Sverige och annat land skall beaktas vid beräkning av pensionsgrundande inkomst skall

särskild uppgift lämnas enligt bestämmelserna i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

- Även om kontrolluppgift eller särskild uppgift inte skall lämnas i någon av de ovan angivna situationerna skall kontrolluppgift ändå lämnas om Riksskatteverket med stöd av bestämmelsen i 3 kap. 63 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter har föreskrivit att kontrolluppgift skall lämnas.

I de fall någon i Sverige betalar ut ersättning till en fysisk person som inte vistas i landet skall utbetalaren ta ställning till om personen enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen (tidigare kommunalskattelagen) är obegränsat skattskyldig eller om han är skattskyldig till särskild inkomstskatt eller om skyldighet att lämna kontrolluppgift ändå föreligger enligt de av Riksskatteverket utfärdade föreskrifterna.

Bedömningen av om en person i skatterättsligt hänseende skall anses vara obegränsat eller begränsat skattskyldig, kan vara svår att göra i det enskilda fallet. Avgörandet i sådana frågor ligger på skattemyndigheten och inte på utbetalaren. Uppgiftslämnaren har dock att ta ställning till om den som uppgiften avser är obegränsat skattskyldig när utbetalaren skall bedöma om skatteavdrag skall göras på utbetalningen. Genom att uppgiftsskyldigheten är beroende av skyldigheten att göra skatteavdrag kan skattemyndigheten kontrollera om utbetalaren fullgjort sin skyldighet att göra skatteavdrag. Överskådligheten i regelsystemet skulle kunna förbättras genom att bestämmelserna förs samman och tas in i lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

Uppgiftsskyldigheten enligt lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter bör därför utvidgas till att gälla för samtliga ersättningar, förmåner m.m. som objektivt sett utgör inkomst i inkomstslaget tjänst, oavsett om mottagaren är obegränsat eller begränsat skattskyldig.

Enligt 3 kap. 63 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter skall kontrolluppgift enligt reglerna i 3 kap. 22–26 §§ lämnas även för personer bosatta utomlands. Härigenom omfattas också uppgifter om utgiftsränta och skuld av den utvidgade uppgiftsskyldigheten. I kontrollhänseende torde sådana uppgifter vara av mindre intresse. Uppgifter om utgiftsräntor och skulder synes inte heller ha nämnvärd betydelse för Sveriges informationsutbyte med andra länder inom skattekontrollområdet. Uppgifter om utgiftsräntor och skulder kan därför undantas från den utvidgade uppgiftsskyldigheten. Uppgiftsskyldigheten för inkomstränta och fordran bör dock kvarstå.

Regeringen har tidigare föreslagit att kontrolluppgiftsskyldigheten för royalty eller liknande avgift som betalas ut till näringsidkare skall behållas (se avsnitt 10.2). Motiveringen är att sådana kontrolluppgifter har stor betydelse för ett effektivt och ändamålsenligt informationsutbyte med andra länder. Det gäller även kontrolluppgifter om sådana intäkter som hör till inkomstslaget tjänst. Riksskatteverket har föreskrivit att kontrolluppgift skall lämnas för royalty och liknande avgift med mottagare i ett flertal länder. Även denna kontrolluppgiftsskyldighet bör omfattas av bestämmelserna i den nya lagen.

I konsekvens med att uppgiftsskyldigheten för inkomsträntor och sådana ersättningar m.m. som utgör inkomst i inkomstslaget tjänst samt royaltier enligt den nya lagen om självdeklarationer och

kontrolluppgifter skall gälla oberoende av om mottagaren är begränsat eller obegränsat skattskyldig, kan 3 kap. 63 § den gamla lagen slopas och kontrolluppgiftsskyldigheten enligt bestämmelserna i SINK flyttas till den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension skall en arbetsgivare i vissa fall lämna en särskild kontrolluppgift. Till grund för beräkningen av en försäkrads pensionsgrundande inkomst ett visst intjänandeår läggs normalt den försäkrades taxering till inkomstskatt för det året. Taxeringen bestäms utifrån självdeklarationen och kontrolluppgifter. Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige enligt inkomstskattelagen, skall bestämmas med ledning av en särskild kontrolluppgift från arbetsgivaren. Detta framgår av 2 kap. 18 och 19 §§ lagen om inkomstgrundad ålderspension. I 15 kap. 5 § den lagen är angivet vilka uppgifter som skall redovisas i den särskilda kontrolluppgiften. Förutom sådana uppgifter som normalt redovisas i kontrolluppgifter om inkomst i inkomstslaget tjänst skall medborgarskapet anges.

Av 2 kap. 10 § andra stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter framgår det att en självdeklaration skall innehålla de uppgifter som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst. Det är naturligt att även de vanliga kontrolluppgifterna används för bestämmande av den pensionsgrundande inkomsten. Det saknas anledning att låta den särskilda kontrolluppgiftsskyldigheten för dem som är begränsat skattskyldiga framgå av annan lagstiftning. Arbetsgivarens kontrolluppgiftsskyldighet i detta avseende bör således infogas i den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Den nya lagen bör dock kompletteras så att alla nödvändiga uppgifter redovisas i kontrolluppgiften, dvs. även uppgift om medborgarskap. Sådan uppgift är inte nödvändig för att fastställa rätten till pension men däremot för att kunna uppfylla internationella åtaganden t.ex. vid tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen.

Det bör i det här sammanhanget erinras om att en överföring av arbetsgivarens skyldighet att lämna kontrolluppgift för inkomster av anställning som den försäkrade inte är skattskyldig för i Sverige till den nya lagen inte innebär någon ändring av den sekretess som gäller för uppgifterna och möjligheterna att lämna uppgifterna vidare till ett annat land (jfr bet. 1998/99:SfU12 s. 40–42).

Kontrolluppgiftsskyldigheten för begränsat skattskyldiga kommer att utvidgas i den nya lagen i förhållande till vad som gäller i dag. Det kan inte uteslutas att den kommer att omfatta en del uppgifter som saknar betydelse för kontrollen av att deklARATIONSSKYLDIGHETEN har fullgjorts, för beskattningen, för beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten eller för Sveriges åtagande inom det internationella utbytet av information. För att inte sådana onödiga kontrolluppgifter skall behöva inhämtas bör regeringen kunna medge undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift. En förutsättning är dock att uppgiften inte behövs i något av de nämnda avseendena.

18 Utländsk betalningsmottagares skatteregistreringsnummer

Regeringens förslag: Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift för utbetalad ersättning m.m. som utgör inkomst i inkomstslaget tjänst eller för utbetalad eller tillgodoräknad ränta skall, om mottagaren är begränsat skattskyldig, ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande i uppgiften.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* anser att en skyldighet att ange skatteregistreringsnummer inte bör införas med hänvisning till att de praktiska svårigheterna när det gäller hanteringen av dessa uppgifter hos banker och värdepappersbolag i sig kan innebära att integritetsproblem uppstår. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är negativa till förslaget och anför att det inte är möjligt för instituten att i sina datasystem mata in all världens identifikationsnummer utan att de säkerhetskontroller som finns inbyggda i systemen slås ut. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande. *Näringslivets Nämnd för Regelgranskning* avstyrker förslaget. *Näringslivets Skattedelegation* är kritiskt till förslaget och anför bl.a. att det finns beaktansvärda tekniska problem med att hantera utländska skatteregistreringsnummer med därtill hörande kostnader för systemutveckling och att det inte finns något berättigat skäl att införa en skyldighet att samla in och lagra skatteregistreringsnummer. *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* åberopar vad nämnden har anført. *Sveriges Fastighetsägareförbund* och *Värdepapperscentralen VPC AB* avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Av 3 kap. 57 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter följer att i varje kontrolluppgift skall anges namn och postadress samt personnummer eller organisationsnummer för såväl den uppgiftsskyldige som den uppgiften avser. Om personnummer eller organisationsnummer inte kan anges för den uppgiften avser skall enligt 3 kap. 57 § andra stycket den lagen i stället dennes födelsetid redovisas på kontrolluppgiften.

Frågan om användningen av skatteregistreringsnummer (Tax Identification Number) har sedan en tid diskuterats inom ramen för samarbetet i OECD. Rådet har i en rekommendation fastställt den 13 mars 1996 (C(97)29) konstaterat att det finns ett behov av att förbättra det internationella skatteinformationsutbytet för att undvika skatteundandragande. OECD rekommenderar därför medlemsstaterna att införa en skyldighet att ange utländskt skatteregistreringsnummer vid utlandsbetalningar.

Införandet av en skyldighet att i en kontrolluppgift ange utländskt skatteregistreringsnummer är av betydelse i två avseenden, dels för den interna kontrollen, dels för att öka möjligheten att få motsvarande uppgifter från andra länder. Vad avser den interna kontrollen kan hävdas att om ett krav på att ange utländskt skatteregistreringsnummer och i konsekvens därmed även en skyldighet för den enskilde att till den

uppgiftsskyldige uppge sitt registreringsnummer införs, får det till följd att uppgiftslämnarna med större säkerhet än i dag kan avgöra om skatteavdrag skall göras eller inte göras på en utbetalning. I och för sig skall det inte vara avgörande för bedömningen av skattskyldigheten. Å andra sidan skulle frånvaron av ett skatteregistreringsnummer kunna utgöra ett incitament för skattemyndigheten att närmare undersöka personens eventuella skattskyldighet i Sverige. Får skatteförvaltningen tillgång till den skattskyldiges utländska skatteregistreringsnummer skulle vidare informations- och handräkningsåtgärder i andra länder kunna genomföras betydligt enklare, till gagn för såväl skattemyndigheten som den enskilde.

Införandet av en skyldighet att ange utländska skatteregistreringsnummer är en förutsättning för att informationsutbytet skall fungera effektivt inom EU och OECD. Sverige har sedan länge agerat pådrivande i det avseendet.

En risk kan finnas att den enskilde inte anger korrekt identifikation respektive att ändringar inte anmäls till uppgiftslämnaren. Mot detta talar dock att flertalet av de personer som berörs torde ha eget intresse av att till banken, pensionsutbetalaren etc. ange korrekta uppgifter och för att bli korrekt beskattade utan ytterligare korrespondens med skattemyndigheten. Banker m.fl. har dessutom redan i dag relativt långtgående skyldigheter att kontrollera identitet m.m. för en person som öppnar ett konto. Det kan därför inte anses alltför betungande att till dessa rutiner foga en rutin att efterfråga ett utländskt skatteregistreringsnummer.

Skyldigheten att ange identifikationsuppgifter bör kunna gälla för samtliga konton m.m. som öppnas efter ikraftträdandet, naturligtvis under förutsättning att den skattskyldige har ett utländskt skatteregistreringsnummer eller motsvarande. Vad gäller pågående engagemang bör det i enlighet med Skattekontrollutredningens uppfattning i första hand ankomma på den kontrolluppgiftsskyldige att komplettera kontrolluppgiften med skatteregistreringsnummer.

Om den enskilde i strid med bestämmelsen vägrar lämna föreskriven uppgift till den kontrolluppgiftsskyldige (avseende såväl nytt som pågående engagemang) bör detta förhållande anmälas till skattemyndigheten. Det är således tillräckligt att den uppgiftsskyldige försökt förmå den enskilde att lämna erforderliga uppgifter. Den uppgiftsskyldige kan inte hållas ansvarig om den enskilde uppger felaktigt nummer. Eftersom uppgiften lämnas under straffansvar (se 7 § första stycket 1 skattebrottslagen [1971:69]) får förutsättas att den enskilde anger korrekt nummer till den kontrolluppgiftsskyldige.

Den nu föreslagna uppgiftsskyldigheten kommer att medföra ett merarbete för uppgiftslämnarna. För nya engagemang torde merarbetet vara försumbart eftersom personuppgifter ändå måste tas in. Att samla in skatteregistreringsnummer för redan pågående engagemang kan däremot vara tidsödande. Remissinstanserna har vidare framfört att det kan finnas tekniska hinder att registrera numren. De kontrolluppgiftsskyldiga bör därför få en rimlig tid på sig att möjliggöra att systemen kan hantera numren och för att komplettera befintliga uppgifter. En sådan genomförandeperiod om tre år bör därför införas.

Regeringen kommer att noga följa utvecklingen inom EU och OECD. Regeringen avser också att samråda med näringslivet i dessa frågor. Uppgiftslämnare i Sverige skall naturligtvis inte i onödan åläggas en större börda än motsvarande rättssubjekt i andra länder. Skulle det visa sig att andra länder dröjer med att införa motsvarande uppgiftsskyldighet kommer regeringen att föreslå att tillämpningen skjuts upp. Det bör vidare framhållas att regeringen föreslås få en möjlighet att besluta om undantag från uppgiftsskyldigheten om undantaget inte försvårar skattekontrollen, saknar betydelse för beskattningen av begränsat skattskyldiga eller beräkningen av pensionsgrundande inkomst samt inte påverkar Sveriges internationella åtaganden. Regeringen kommer således att kunna förskriva om undantag för t.ex. skatteregistreringsnummer från vissa länder med vilka vi inte har något informationsutbyte.

Det bör uppdras åt Riksskatteverket att genom tillämpningsföreskrifter föreskriva vad som beträffande viss stat skall avses med skatteregistreringsnummer eller motsvarande och vilka uppgifter som skall lämnas när en stat saknar någon form av skatteregistreringsnummer eller dessa inte är offentliga eller inte är tillgängliga för den skattskyldige.

19 Förbindelse att lämna kontrolluppgift

19.1 Bakgrund

I samband med att lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet (betalningslagen) upphävdes (prop. 1992/93:65), infördes i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter en skyldighet för fysiska personer och dödsbon som har inlåningskonto i utlandet att lämna ett medgivande till insyn på kontot och en förbindelse från den utländska kontoföraren att till Riksskatteverket lämna kontrolluppgift om utbetald eller tillgodoräknad ränta. Betalningslagen upphävdes eftersom lagens förmedlarkrav, depåkrav och förbud att använda eget inlåningskonto i utlandet ansågs strida mot EG:s regler om fri rörlighet för kapital och tjänster. Samtidigt infördes ett krav för fysiska personer och dödsbon som innehar utländska fondpapper eller rättigheter eller skyldigheter som anknyter till ett sådant fondpapper att lägga dem i depå i Sverige eller i utlandet, såvida det inte är fråga om fondpapper i ett kontobaserat system. Om fondpapperen deponeras eller kontoförs i utlandet gäller motsvarande skyldighet beträffande medgivande till insyn på depån eller kontot samt skriftlig förbindelse att lämna kontrolluppgift som gäller för utländska inlåningskonton.

19.2 Förbindelse att lämna kontrolluppgift för fysiska personer och dödsbon

Enligt 3 kap. 22 a § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter skall fysiska personer som är bosatta i Sverige och svenska dödsbon som har öppnat eller öppnar inlåningskonto i utlandet till Riksskatteverket lämna förbindelse från den utländska kontoföraren att denne skall lämna kontrolluppgift till verket om tillgodoräknad eller utbetald ränta samt behållning på kontot. Den skattskyldige skall också lämna ett medgivande till insyn på kontot.

Skyldigheten att lämna förbindelse gäller inte om behållningen på kontot utgör tillgång i en näringsverksamhet. Om motvärdet på ett eller flera konton i ett och samma land inte överstiger 50 000 kr behöver förbindelse inte lämnas i bl.a. de fall då

- kontot används till att betala drift- eller underhållsutgifter för fastighet eller bostad i utlandet,
- medlen på kontot används för betalning av utgifter i samband med vistelsen i det landet,
- kontot endast avser deponering av medel under vistelsen i landet, eller
- kontot innehas av utländsk medborgare och det används för deponering i hemlandet av inkomster intjänade i Sverige.

Riksskatteverket får i andra fall medge undantag från skyldigheten att ge in förbindelse om det finns särskilda skäl.

Enligt 3 kap. 27 a § nämnda lag skall en fysisk person som är bosatt i Sverige samt ett svenskt dödsbo förvara bl.a. utländska fondpapper eller rättigheter eller skyldigheter som anknyter till sådant fondpapper i depån när det inte är fråga om fondpapper i ett kontobaserat system. Om fondpapperen deponeras eller kontoförs i utlandet skall den skattskyldige till Riksskatteverket lämna ett skriftligt medgivande till insyn i depån eller på kontot samt ge in en skriftlig förbindelse från det utländska institutet som för depån eller kontot att årligen lämna kontrolluppgifter till Riksskatteverket.

Förbindelserna behöver inte lämnas om behörig myndighet i den främmande staten på grund av överenskommelse årligen lämnar skattemyndigheten uppgifter om avkastning. Vidare får Riksskatteverket medge undantag från skyldighet att ge in förbindelse om det finns särskilda skäl.

19.3 Förbindelse av utländska företag att lämna kontrolluppgift

Efter förslag i prop. 1994/95:50 infördes en skyldighet för utländska bankföretag och andra liknande företag inom EES-området som bedriver gränsöverskridande verksamhet att till Finansinspektionen lämna en skriftlig förbindelse att lämna årlig kontrolluppgift om innehav, löpande avkastning, utgiftsränta m.m. till Riksskatteverket (se 3 kap. 32 b § lagen [1990:325] om självdeklaration och kontrolluppgifter).

Skyldigheten har senare utvidgats till att även omfatta utländska försäkringsföretag inom EES (se prop. 1995/96:97). De utländska

försäkringsföretagen skall lämna kontrolluppgift om värdet på försäkringar som innehas av personer i Sverige. Samtidigt infördes en skyldighet för den som i Sverige förmedlar utländsk försäkring att lämna kontrolluppgift till Riksskatteverket om avtalsparterna (se 3 kap. 15 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter).

19.4 Riksrevisionsverkets rapport

I en granskningsrapport (RRV:s rapport 1997:22) anför Riksrevisionsverket att, trots att det inte är möjligt att beräkna storleken på de privata utlandsinvesteringarna, bedöms det att dessa är av så stor omfattning att en effektiv kontroll är väsentlig. Antalet registrerade medgivanden till kontrolluppgiftsinsamlande och förbindelser att lämna kontrolluppgifter är så få att de endast kan svara mot en mindre del av existerande konton, depåer och försäkringar. Till följd därav bedömer verket att risken för skattebortfall är stor.

Riksrevisionsverket anser att effektiviteten av systemet med medgivande begränsas av att det förutsätter att den skattskyldige själv initierar förfarandet samt att skatteförvaltningen saknar möjlighet att kontrollera lämnade uppgifter på annat sätt än genom möjligheten till insyn genom att t.ex. begära att få ut kontoutdrag o.d. Detta till trots anser verket att regelverket har en styrka i preventivt hänseende genom att flertalet aktörer avhålls från att marknadsföra investeringar som syftar till att undandra skatt. Riksrevisionsverket framhåller att Riksskatteverket har en alltför låg ambitionsnivå för hanteringen av regelverket, vilket Riksrevisionsverket menar bl.a. lett till att det är oklart för skattemyndigheten vilken roll dessa har i kontrollarbetet samt att den externa informationen om bestämmelserna brister. Slutligen anser verket att det brister i skattemyndighetens kompetens på området.

Vad avser den lagtekniska utformningen av bestämmelserna anser Riksrevisionsverket att det är svårt att motivera varför bestämmelserna om undantag för vissa inlåningskonton som innehas för specifika ändamål skall behållas.

Riksrevisionsverket anser att medgivandesystemet måste tillämpas mer aktivt och att Riksskatteverket bör vidta åtgärder för att få till stånd en aktivare tillämpning. I rapporten föreslås bl.a. bättre information och utbyte av uppgifter mellan Riksskatteverket och skattemyndigheterna. Enligt Riksrevisionsverket bör dessutom övervägas att flytta administrationen av medgivandesystemet från Riksskatteverket till en skattemyndighet.

De undantag från uppgiftsskyldigheten som finns avseende utländska inlåningskonton bör enligt Riksrevisionsverket utmönstras. Vidare anser verket att det i princip inte finns några hinder mot att införa en straffsanktion med avseende på en underlåtenhet att lämna in medgivande. Slutligen bör enligt verket en utvärdering av bestämmelserna komma till stånd när systemet tillämpats aktivt en tid.

19.5 Riksskatteverkets syn på medgivandesystemet

Riksskatteverket har på uppdrag av regeringen i en rapport redovisat sin syn på medgivandesystemet utifrån Riksrevisionsverkets rapport 1997:22. Riksskatteverkets rapport finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2000/765).

Riksskatteverket anser att medgivandesystemet i sig, och som i stor utsträckning bygger på den skattskyldiges egen medverkan, inte uppfyller de krav som kan ställas på en effektiv kontroll av privatpersoners utlandsinvesteringar. Enligt verkets mening måste systemet integreras i ett nära samarbete om informationsutbyte med andra länders skatteförvaltningar. Verket anser således att det inte är försvarbart att intensiviera övervakningen av medgivandesystemet.

19.6 Överväganden

Regeringens förslag: Skyldigheten för fysiska personer och dödsbon som har ett inlåningskonto, värdepapper i depå eller på konto eller en försäkring i utlandet att ge in en förbindelse från den utländske kontoföraren, institutet eller försäkringsgivaren att lämna kontrolluppgifter skall tas bort. Skyldigheten utländska fondpapper o.d. i depå skall också slopas.

Regeringens bedömning: Utländska företag som bedriver bankverksamhet, värdepappersrörelse, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige bör också fortsättningsvis vara skyldiga att lämna en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter.

Regeringens förslag: Ett utländskt företag som bedriver fondverksamhet i Sverige skall vara skyldigt att lämna en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter.

Departementspromemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksrevisionsverket* anför att med utgångspunkten att det inte är motiverat att ens försöka tillämpa systemet mer aktivt så delar verket slutsatsen att systemet med förbindelser och medgivande torde kunna tas bort utan att skattekontrollen märkbart försvåras. *Riksskatteverket* ifrågasätter om inte nuvarande ordning med förbindelser och medgivanden borde bibehållas i de fall reglerna om generell förbindelse inte är tillämplig.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Det kan med största sannolikhet antas att svenska kapitalplaceringar utomlands är väsentliga. Det kan också antas att de kommer att öka i takt med internationaliseringen. Det är svårt för de svenska skattemyndigheterna att få kunskap om placeringarna i utlandet om inte den enskilde själv informerar om dem. Ett sätt att få kunskap om placeringar i utlandet är genom det internationella informationsutbytet. Detta är inte heltäckande och tillförlitligt men arbete pågår inom EU och OECD för att utveckla informationsutbytet.

Systemet med förbindelser om att lämna kontrolluppgifter och medgivande till insyn för fysiska personer och dödsbon har tillämpats i en begränsad omfattning. Enligt uppgift från Riksskatteverket har sedan

1993 då systemet infördes antalet konton som på detta sätt kommit till verkets kännedom uppgått till högst 2000 stycken. Antalet förbindelser är lägre än antalet medgivanden eftersom de utländska bankerna ofta anser sig förhindrade att lämna kontrolluppgift med hänvisning till gällande banksekretess. Det är sannolikt att antalet konton utomlands väsentligen överstiger detta antal. Det framstår inte som helt klart vad det beror på att systemet inte är mer effektivt. En möjlig förklaring är att det inte är känt att de utländska placeringarna och avkastningen från dem är skattepliktiga här i Sverige. I det avseendet har Riksskatteverket anfört i rapporten om deras syn på medgivandesystemet (rapport den 28 februari 2000, dnr 2245-00/100) att de försöker utöka informationen.

Systemet med förbindelser och medgivande har i sin nuvarande form inte önskvärd funktion. Systemet är administrativt svårhanterligt med många aktörer inblandade. Även om sanktionsmöjligheter finns är de i praktiken verkningslösa. Det förutsätts att den enskilde själv informerar skatteförvaltningen om sina tillgångar i utlandet. Om den enskilde inte gör det finns det mycket lite som skatteförvaltningen kan göra för att få kännedom om dem. Systemet används inte i någon större omfattning för att kontrollera tillgångar i utlandet. Sverige har sedan systemet tillkom träffat avtal med ett flertal länder om ett intensifierat samarbete på skattekontrollområdet. Sådana avtal kan innebära ett automatiskt informationsutbyte avseende avkastning på t.ex. banktillgodohavanden. Inom EU och OECD bedrivs kontinuerligt ett arbete med att försöka utöka informationsutbytet mellan länderna. Det finns således alternativa metoder att kontrollera tillgångar i utlandet. Systemet med förbindelser och medgivande torde därför kunna tas bort utan att skattekontrollen märkbart skulle försvåras.

En fråga som inte behandlats av Skattekontrollutredningen eller remissinstanserna är systemets förenlighet med EG-rätten. Det kan ifrågasättas om kravet på en förbindelse om kontrolluppgifter kränker principen om kapitalets fria rörlighet. Osäkerheten i denna fråga är ytterligare ett skäl till att ta bort kravet på förbindelser och medgivanden.

I konsekvens med att bestämmelserna om medgivande och förbindelse tas bort, bör även skyldigheten att förvara utländska fondpapper o.d. på visst sätt tas bort.

De företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet och omfattas av bestämmelserna i 3 kap. 32 b § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter bör däremot fortfarande vara skyldiga att inge en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter enligt de svenska bestämmelserna. Kretsen företag bör också utökas med sådana företag som bedriver fondverksamhet.

Enligt nuvarande reglering är det företag som bedriver verksamheten med stöd av vissa bestämmelser i bankrörelselagen (1987:617), lagen (1991:981) om värdepappersrörelse, lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet och lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares verksamhet i Sverige som omfattas av skyldigheten att ge in en förbindelse att lämna kontrolluppgifter. Kontrolluppgiftsskyldigheten är också begränsad till vissa angivna kontrolluppgifter. Begränsningen till att verksamheten skall bedrivas med stöd av vissa bestämmelser föreslås tas bort liksom begränsning av vilka kontrolluppgifter som skall lämnas. Alla utländska företag som

bedriver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet här i landet utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här föreslås vara skyldiga att lämna kontrolluppgifter enligt bestämmelserna i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Finansinspektionen anförde i sitt yttrande över Skattekontrollutredningens förslag att det framstår som en mer rationell arbetsordning att inspektionen underrättar Riksskatteverket om vilka utländska företag som avser bedriva verksamhet i Sverige och att Riksskatteverket därefter inhämtar ifrågavarande förbindelse. Det synes dock lämpligare att behålla den nuvarande ordningen att förbindelsen skall lämnas redan i samband med att det utländska företaget anmäler att det avser att bedriva verksamhet i Sverige. Härigenom uppmärksammas det utländska företaget på ett tidigt stadium om uppgiftsskyldigheten. Det är också en fördel om kontakterna kan skötas med en myndighet. Samarbetet mellan Riksskatteverket och Finansinspektionen bör dock intensifieras på detta område. Om ett utländskt företag saknar kunder som är fysiska personer finns ingen skyldighet att lämna kontrolluppgift. Eftersom det i efterhand är svårt att kontrollera om det utländska företaget har kommit att anlitas av fysiska personer, är det i kontrollhänseende att föredra att förbindelsen lämnas redan i samband med anmälan, oavsett om företaget vid påbörjande av verksamheten har fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga i Sverige som kunder eller inte.

20 Tredjemanskontrollen

20.1 Nuvarande uppgiftsskyldighet

I lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter (LSK) finns det ett antal olika bestämmelser som reglerar skatteförvaltningens befogenhet att i olika avseenden förelägga någon att lämna kontrolluppgift för annan person. Här följer en sammanställning över bestämmelserna med deras huvudsakliga ändamål. Samtliga bestämmelser förutsätter föreläggande från skattemyndigheten eller i enstaka fall från Riksskatteverket.

- Den som har gett ut en ersättning eller förmån som utgör skattepliktig inkomst i inkomstslaget tjänst skall även lämna kontrolluppgift om sådana ersättningar och förmåner som inte omfattas av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten, t.ex. ersättningar mindre än 1000 kronor, som getts ut av fysiska personer eller dödsbon och som inte utgör omkostnad i näringsverksamhet, ersättningar som getts ut i annat fall och som inte överstiger 100 kronor samt vissa kostnadsersättningar. (3 kap. 5 § LSK)
- Försäkringsföretag och understödsförenings skyldighet att lämna kontrolluppgift för namngiven person om bl.a. arten av uppgiven

försäkring, beloppet av premien eller annan avgift och utbetalt försäkringsbelopp. (3 kap. 18 § LSK)

- Bankers och andra penninginrättnings skyldighet att lämna kontrolluppgift om bl.a. ränta och fordran för namngiven person. (3 kap. 24 § LSK)
- Skyldighet för andra än penninginrättningar att lämna kontrolluppgift för borgenär om erhållen ränta och fordran. (3 kap. 25 § LSK)
- Skyldighet för en fysisk eller juridisk person som inte yrkesmässigt bedrivit utlåning eller kreditgivning och som har haft en fordran att lämna kontrolluppgift om utgiftsränta och skuldbelopp för namngiven gäldenär. (3 kap. 26 § LSK)
- Värdepappersinstituts skyldighet att lämna kontrolluppgift för personer avseende sådana uppgifter om avyttring av finansiella instrument som tas in i avräkningsnota. (3 kap. 33 § LSK)
- Valutahandlars och värdepappersinstituts m.fl. skyldighet att lämna kontrolluppgift för personer avseende utländska aktier eller andra utländska värdepapper som förvaras i depå eller kontoförs hos den uppgiftsskyldige. (3 kap. 34 § LSK)
- Skyldighet för den som uppburit ersättning för att fördelas inom ett arbetslag eller liknande grupp av personer att lämna kontrolluppgift för medlemmarna i gruppen om utbetalt belopp. (3 kap. 35 § LSK)
- Den som har betalat ut ersättning för arbete till den som innehar enbart en F-skattsedel eller innehar både en F-skattsedel och A-skattsedel och skriftligen har åberopat F-skattsedeln skall lämna kontrolluppgift för den som tagit emot ersättningen om utbetalt belopp. (3 kap. 37 § LSK)
- Slakteri och fristående sanitetslaktavdelning skall lämna kontrolluppgift för den som fått prisstöd enligt lagen (1990:615) om avgifter på vissa jordbruksprodukter m.m. om utgett belopp. (3 kap. 38 § LSK)
- Den som i förmedlingsverksamhet eller liknande verksamhet förmedlat arbete, uppdrag eller sålt egendom skall lämna kontrolluppgift för namngiven person om den ersättning eller dylikt som förmedlats. (3 kap. 41 § jämförd med 3 kap. 42 § LSK)
- Näringsidkare och den som innehaft privatbostadsfastighet eller privatbostad skall lämna kontrolluppgift för näringsidkare om ersättningar avseende köpta eller sålda varor respektive utbetalda eller mottagna ersättningar för utförda tjänster. (3 kap. 43 § LSK)
- Bostadsrättsförening, bostadsaktiebolag m.fl. skall lämna kontrolluppgift om värdet av en medlems eller delägars andel i föreningens eller bolagets behållna förmögenhet. (3 kap. 44 § LSK)
- Bostadsrättsförening skall utöver vad som följer av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten lämna de ytterligare upplysningar som är av betydelse för beräkning av kapitalvinsten vid en medlems avyttring av sin bostadsrätt. (3 kap. 45 § LSK)

- Annan ekonomisk förening än bostadsrättsförening och bostadsaktiebolag skall utöver vad som följer av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten lämna de ytterligare upplysningar som är av betydelse för beräkning av kapitalvinsten vid en medlems avyttring av sin andel. (3 kap. 46 § LSK)
- Juridisk person som förvaltar samfällighet och som inte är skattskyldig till förmögenhet skall lämna kontrolluppgift till ledning för värdesättning av delarna i samfälligheten. (3 kap. 49 § LSK)
- Den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig eller som är en annan juridisk person än ett dödsbo skall lämna kontrolluppgift om rättshandling mellan den som föreläggs och den med vilken han ingått rättshandlingen. Om det finns särskilda skäl får även annan än en näringsidkare och juridisk person föreläggas. (3 kap. 50 a § LSK)
- Aktiebolag och ekonomiska föreningar skall lämna särskild uppgift om tillgångar och skulder samt om andra omständigheter av betydelse för värdesättning av bolagets aktier eller föreningens andelar. (3 kap. 51 § LSK)
- Fåmansföretag och handelsbolag skall lämna de uppgifter som de uppgiftsskyldiga är skyldiga att lämna företagsledare och delägare för att de skall kunna beräkna sin skattepliktiga inkomst från företaget. (3 kap. 53 § LSK)
- En uppgiftsskyldig som inte fullgjort sin obligatoriska skyldighet att lämna kontrolluppgift eller sammandrag av kontrolluppgifter får föreläggas att fullgöra uppgiftsskyldigheten. (3 kap. 64 § LSK)

20.2 Skyldigheten att lämna uppgifter om tredje man

Regeringens förslag: Bestämmelserna om skyldighet att lämna kontrolluppgifter om någon annan skall samlas i ett fåtal paragrafer.

Fysiska personer och dödsbon skall efter föreläggande av skattemyndigheten lämna kontrolluppgift om sådan ersättning för utfört arbete som har betalats till namngiven näringsidkare samt om ränta och fordran för namngiven låntagare.

Den som är eller kan antas vara bokföringsskyldig enligt bokföringslagen (1999:1078) eller som är annan juridisk person än dödsbo skall efter föreläggande av skattemyndigheten lämna kontrolluppgift om förhållanden som angår någon som han har ingått rättshandling med och som är av betydelse för kontroll av att deklara- och annan uppgiftsskyldighet fullgjorts riktigt och fullständigt för annan än den som föreläggs, eller att förutsättningar finns att fullgöra uppgiftsskyldighet som kan antas uppkomma för annan än den som föreläggs. Endast om det finns särskilda skäl skall även annan person få föreläggas att lämna sådan uppgift.

Departementspromemorians förslag: Den som föreläggs skall kunna ställa nödvändiga handlingar till skattemyndighetens förfogande i stället för att själv ta fram de begärda uppgifterna om han måste lägga ner ett

betydande arbete för att fullgöra föreläggandet. I övrigt överensstämmer departementspromemorians förslag med regeringens.

Remissinstanserna: *Länsrätten i Stockholms län* konstaterar att frågan om den enskilde har haft fog för att inte själv lämna efterfrågade uppgifter utan i stället ställa erforderliga handlingar till skattemyndighetens förfogande, kan komma att prövas först om fråga om utdömmande av vite uppstår. *Riksskatteverket* avstyrker förslaget att återinföra en möjlighet för den förelagde att ställa nödvändiga handlingar till skattemyndighetens förfogande. *Föreningen Auktoriserade Revisorer* avstyrker förslaget. *Företagarnas Riksorganisation* anser att företagens skyldighet att lämna uppgifter om tredje man inte bör utvidgas. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* anser att kriterierna för i vilka fall uppgifter skall få begäras in från tredje man och vem som kan åläggas att lämna uppgifterna bör preciseras. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* är kritiska till förslaget och anför att det kan medföra att en mycket stor mängd ospecificerad information kan utkrävas från tredje man av skattemyndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Tredjemanskontroll är många gånger ett nödvändigt inslag i kontrollverksamheten. Kontrollen kan göras antingen genom tredjemansrevision eller genom tredjemansföreläggande. I båda fallen är syftet att kontrollera att en annan skattskyldig än den från vilken uppgifterna inhämtas fullgjort sin deklarations- och uppgiftsskyldighet. Det är inte alltid nödvändigt att revidera hela verksamheten utan det räcker att skattemyndigheten får del av de efterfrågade uppgifterna eller handlingarna. I lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter finns en rad bestämmelser som ger skattemyndigheten rätt att förelägga främst näringsidkare att lämna kontrolluppgifter om andra skattskyldiga. Bestämmelserna ger möjlighet till tämligen omfattande uppgiftsinsamlingar. Inhämtandet av uppgifter sker dock huvudsakligen med stöd av en enda bestämmelse, den mer generella bestämmelsen i 3 kap. 50 a § nämnda lag.

Enskilda personer som inte är näringsidkare kan i dag föreläggas att lämna kontrolluppgifter huvudsakligen om ränta och skuld eller fordran till namngiven person och om ersättningar utbetalda för arbete till näringsidkare. Även framöver bör möjligheterna att förelägga en enskild person att lämna kontrolluppgift om någon annan vara starkt begränsade. Sådan kontrolluppgiftsskyldighet bör därför regleras för sig.

Skyldigheten för enskild att lämna kontrolluppgift om ränta och skuld för en person framstår som onödig med tanke på att det redan finns en skyldighet för en skattskyldig som yrkar avdrag för skuldränta, att i självdeklarationen lämna uppgift om skuldbeloppet och långivaren om dessa uppgifter inte framgår av en kontrolluppgift. Möjligheten att förelägga den enskilde att i dessa fall inkomma med kontrolluppgift kan således tas bort.

De fall där en enskild person utan att vara näringsidkare har gett ut skattepliktig ersättning eller förmån som utgör skattepliktig intäkt i inkomstslaget tjänst för mottagaren men som inte omfattas av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten är sällan förekommande. En möjlighet för skattemyndigheten att i sådana fall kunna förelägga den enskilde att inkomma med en kontrolluppgift framstår som mindre behövlig och föreläggandemöjligheten kan därför tas bort. Detsamma

gäller de fall när någon uppbär ersättning att fördelas mellan flera personer, t.ex. inom ett arbetslag.

De övriga i dag förekommande skyldigheterna för enskilda personer att lämna kontrolluppgifter efter föreläggande bör kvarstå. Det gäller ersättning för utfört arbete till näringsidkare och om ränta och fordran för namngiven låntagare.

Bestämmelserna i 3 kap. 50 a § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter ger skattemyndigheten befogenhet att förelägga den som är bokförings- eller räkenskapsskyldig eller annan juridisk person än dödsbo att lämna kontrolluppgift om rättshandling mellan den uppgiftsskyldige och annan person. Skattemyndigheten har även befogenhet att förelägga den uppgiftsskyldige att lämna kontrolluppgifter för ej namngivna personer. Ett föreläggande får avse det löpande beskattningsåret.

Skattekontrollutredningen konstaterade att skattemyndigheternas behov av att kunna förelägga tredje man att lämna uppgifter om någon annan, i stor utsträckning är tillgodosett genom nuvarande reglering i 3 kap. 50 a § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter. Enligt utredningen finns det dock problem med tillämpningen av begreppet rättshandling. Såvitt det har kunnat utredas består problemen av att det är svårt att avgöra vad som är en rättshandling och att det kan vara svårt för skattemyndigheten att precisera vilken rättshandling som avses.

Begreppet rättshandling är en vanligt förekommande term inom juridiken och använd också på många ställen i lagstiftningen, så även inom skatterätten. Begreppet rättshandling är inte avsett att ha en annan betydelse i fråga om tredjemansföreläggande än den gängse. Det torde därför finnas en praxis om vad det är som omfattas. För att osäkerheten om innebörden skall vara så liten som möjligt bör bestämmelsen dock förtydligas.

När det gäller skattemyndigheternas svårigheter att precisera vilken rättshandling de vill ha uppgifter om ligger det i sakens natur att de inte alltid har kännedom om den. Syftet med föreläggandet kan vara just att utreda vilken typ av rättshandling det är fråga om. Det måste klart framgå av lagtexten att skattemyndigheten har det handlingsutrymmet när det gäller utformandet av föreläggande. Ett förtydligande även i det avseendet föreslås därför.

Skattekontrollutredningen har föreslagit en utvidgning av tredjemansföreläggandets tillämpningsområde. Enligt utredningens uppfattning bör tillämpningsområdet vara detsamma som för tredjemansrevision. Det är dock inte rimligt att skattemyndigheten skall kunna välja att förelägga någon att inkomma med uppgifter i samma utsträckning som skattemyndigheten kan inhämta uppgifter genom revision. Taxeringsrevision och de uppgifter som skattemyndigheten får tillgång därigenom är så ingripande för den enskilde att det endast genom det för taxeringsrevision reglerade förfarandet bör vara möjligt att få tillgång till sådant omfattande material. Föreläggandemöjligheten bör vara reserverad för de tillfällen då den mer ingripande och omständliga revisionen inte är nödvändig.

Den ändring av utformningen av bestämmelsen som nu föreslås är endast avsedd att vara ett förtydligande. Avsikten är inte att utvidga

skattemyndigheternas möjligheter att begära in uppgifter genom tredjemansföreläggande.

En fysisk person som inte är näringsidkare och ett dödsbo kan enligt dagens regler föreläggas att lämna uppgifter om någon med vilken han ingått en rättshandling om det finns särskilda skäl för ett föreläggande. Denna möjlighet bör finnas kvar. Enligt förarbetena till bestämmelsen (prop. 1993/94:151, s. 182 f.) avses bl.a. den situationen att en fysisk person sålt tillgångar för betydande belopp till en näringsidkare och fångat lagts till grund för avdragsrätt för näringsidkaren.

I departementspromemorian föreslogs att en möjlighet för den som föreläggs att ställa nödvändiga handlingar till skattemyndighetens förfogande i stället för att själv ta fram de begärda uppgifterna skall införas. En sådan möjlighet skulle dock innebära en form av revision som ligger vid sidan av revisionsreglerna i taxeringslagen (1990:324). Enligt regeringens bedömning är detta mindre lämpligt. Det bör dock kunna förutsättas att skattemyndigheten väljer att inhämta uppgifterna genom en revision om den som förelagts invänder att fullgörandet av föreläggandet skulle innebära ett betydande merarbete eller höga kostnader.

21 ADB-registrering av kontrolluppgifter

<p>Regeringens bedömning: Någon utvidgning av skatteregistret till att omfatta även uppgifter som i vissa fall inhämtats genom föreläggande skall inte göras.</p>
--

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Datainspektionen* vidhåller uppfattningen att registrering av uppgifter m.m. av marknadsnoterat finansiellt instrument inte skall göras så länge inte några skattepliktiga transaktioner genomförs. *Sveriges Aktiesparares Riksförbund* instämmer i förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen har efter förslag i prop. 2000/01:33 beslutat om en ny författningsreglering för behandlingen av personuppgifter inom bl.a. skatteförvaltningens verksamhet med beskattning och folkbokföring (bet. 2000/01:SkU20, rskr. 2000/01:176). Den nya lagen (lagen [2001:181] om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet) innehåller en reglering av de ändamål för vilka uppgifter får behandlas för tillhandahållandet av information som behövs inom skatteförvaltningen. Det är nu inte aktuellt att ytterligare pröva vilka uppgifter skatteförvaltningen skall kunna registrera.

22 Besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning

Regeringens bedömning: Någon möjlighet för den som är eller kan antas vara skyldig att lämna kontrolluppgift att ansöka om besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning hos Riksskatteverket bör inte införas.

Departementspromemorians förslag: Den som är eller kan antas vara skyldig att lämna kontrolluppgift skall hos Riksskatteverket kunna ansöka om besked om kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning. Ett sådant besked skall vara bindande för skattemyndigheten och kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Remissinstanserna: *Domstolsverket* påpekar att antalet ärenden som skall prövas i förvaltningsdomstol kommer att öka och att det torde kräva ökade resurser till domstolsväsendet. *Riksskatteverket* och *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* tillstyrker förslaget. *Fondbolagens Förening*, *Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är positiva till förslaget. *OM Gruppen AB* instämmer i nämnda föreningars yttrande. *Företagarnas Riksorganisation* anser att det skulle öka rättssäkerheten för dem som skall lämna kontrolluppgifter om de kan få bindande besked om skyldighetens omfattning. *Näringslivets Skattedelegation* anser att det är viktigt att förslaget genomförs. *Svenska Arbetsgivareföreningen*, *Sveriges Industriförbund* och *Stockholms Handelskammare* åberopar vad *Näringslivets Skattedelegation* har anfört.

Skälen för regeringens bedömning: Beslut om förelägganden enligt bestämmelserna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter får inte överklagas. Den som föreläggs att lämna kontrolluppgift kan däremot ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att uppgift eller handling skall undantas från föreläggandet. Bestämmelserna i 3 kap. 13–14 c §§ taxeringslagen (1990:324) skall då tillämpas. Den som förelagts att lämna kontrolluppgift kan i enlighet med taxeringslagens bestämmelser begära att uppgiften skall undantas på tre olika grunder.

- Om uppgiften är av sådan karaktär att den omfattas av bestämmelserna i 27 kap. 2 § rättegångsbalken.
- Om uppgiftens skyddsintresse är större än dess betydelse för kontrollen.
- Om begärd uppgift inte omfattas av kontrollen.

Det finns däremot ingen möjlighet för en enskild att begära att uppgifter om honom inte skall lämnas efter föreläggande riktad mot annan.

Lagligheten i ett föreläggande kan även bli föremål för prövning av domstol i samband med utdömmande av vite om skattemyndigheten förenat ett föreläggande med vite och den som förelagts inte efterkommit föreläggandet.

Eftersom bestämmelserna om undantagande från föreläggande enbart omfattar kontrolluppgifter som skall lämnas först efter föreläggande, torde en uppgiftslämnare inte kunna få till stånd en rättslig prövning av uppgiftsskyldighetens omfattning genom att underlåta att lämna sådan

kontrolluppgift som kan omfattas av den obligatoriska uppgiftsskyldigheten och därefter låta sig föreläggas att fullgöra uppgiftsskyldigheten. I de fallen synes en prövning av kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning enbart kunna komma under prövning i domstol genom att skattemyndigheten ansöker om utdömande av vite.

Enligt gällande rätt fastställer Riksskatteverket vilka uppgifter som skall ingå i kontrolluppgiften genom att fastställa formulär för kontrolluppgift. Riksskatteverket får vidare besluta om att medge att kontrolluppgift får lämnas i annan ordning än på blankett enligt fastställt formulär.

Det förhållandet att Riksskatteverket enligt 3 § förordningen (1982:668) om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare har att samråda med organisation eller annan som kan anses företräda de näringsidkare som skall lämna uppgifterna innan beslut tas om ett nytt formulär till blankett medför att frågor om kontrolluppgifternas utformning kan bli belysta, men säkerställer inte nödvändigtvis att samsyn om kontrolluppgiftens utformning och i praktiken kontrolluppgiftsskyldighetens omfattning uppnås.

Ett beslut av Riksskatteverket om i vilken ordning en enskild uppgiftslämnare får lämna kontrolluppgifter är att betrakta som ett förvaltningsbeslut som innefattar myndighetsutövning mot enskild. Med enskild avses i förvaltningsrättslig mening inte bara enskilda individer utan också företag och andra privaträttsliga subjekt. I aktuellt hänseende kan myndighetsutövningen också komma att riktas mot offentligrättsliga subjekt.

De beslut av Riksskatteverket angående uppgiftsskyldigheten som fattas genom fastställandet av formulär för blankett för kontrolluppgift får anses innefatta både en form av verkställighet av vad som föreskrivs i lagen och ett beslut med rättsverkningar för den enskilde, under förutsättning att verket med stöd av sin föreskrivningsrätt bestämmer att vissa uppgifter skall redovisas i kontrolluppgiften.

Behovet av att kunna få till stånd någon form av rättslig prövning av beslut om kontrolluppgifter torde, utöver i de fall skattemyndigheten fattat beslut om föreläggande, huvudsakligen aktualiseras när tveksamhet råder i något av tre följande avseenden.

- Om en utbetalning eller rättshandling över huvud taget omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten.
- Vem som har att lämna kontrolluppgift.
- Vilka uppgifter som skall lämnas i kontrolluppgiften.

Behovet av att få till stånd en prövning av om en utbetalning e.d. över huvud taget omfattas av den obligatoriska kontrolluppgiftsskyldigheten har ofta samband med det materiella rättsläget. Kontrolluppgiftsskyldigheten kan vara beroende av om t.ex. en ersättning är att hänföra till intäkt i inkomstslaget tjänst eller om en utbetalning utgör ränta. Sådana oklarheter har inte sin upprinnelse i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter och skall lösas inom ramen för traditionell rättsskipning samt genom utnyttjande av möjligheterna att ansöka om förhandsbesked enligt bl.a. lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor. Enligt den lagen kan både enskild och Riksskatteverket begära förhandsbesked.

För den enskilde är dock problemet att den som är kontrolluppgiftsskyldig inte är part i taxeringsärendet och i princip saknar möjlighet att initiera en förhandsbeskedsprövning. I detta sammanhang bör nämnas att enligt 44 § den upphävda uppbördslagen (1953:272), kunde skattemyndigheten lämna besked om bl.a. skyldigheten att göra skatteavdrag. Med hänsyn till att frågan om skyldigheten att göra skatteavdrag i vissa fall har gjorts beroende av om skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter föreligger, kunde en uppgiftslämnare genom att begära besked enligt 44 § den upphävda uppbördslagen indirekt få till stånd prövningar av materiell karaktär. Någon bestämmelse med motsvarande innehåll har inte tagits in i skattebetalningslagen (1997:483).

Behovet av en rättslig prövning kan aktualiseras även i andra fall än i materiella frågor, t.ex. om en viss person är skyldig att lämna kontrolluppgift eller om Riksskatteverket har haft stöd i lag för att föreskriva att viss uppgift skall redovisas i kontrolluppgiften.

Det är otillfredsställande att det inte finns någon direkt möjlighet att få en kontrolluppgiftsskyldighet prövad. Det i departementspromemorian framförde förslaget att Riksskatteverket efter ansökan skall lämna besked om en kontrolluppgift skall lämnas för ett visst belopp eller en viss rättshandling och om vilka uppgifter som skall redovisas är dock en mindre lämplig lösning av problemet. Det skulle nämligen innebära en indirekt möjlighet att få den materiella rättens innebörd prövad. I syfte att bestämma om kontrolluppgiftsskyldighet föreligger skulle Riksskatteverket och domstolarna i vissa fall behöva ta ställning till om t.ex. en viss ersättning är skattepliktig eller inte. Denna möjlighet skulle komma att konkurrera med traditionell rättsskipning och möjligheten att begära förhandsbesked. Regeringen är därför nu inte beredd att lägga fram något förslag i denna del.

23 Anstånd med att lämna kontrolluppgifter

Regeringens bedömning: Möjlighet att meddela anstånd med att inkomma med kontrolluppgift bör inte införas.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Föreningen Auktoriserade Revisorer* anser att en möjlighet att få anstånd med inlämnandet av kontrolluppgifter bör införas. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* har ingen invändning mot förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall den som är skyldig att lämna kontrolluppgift senast den 31 januari under taxeringsåret skriftligen meddela den som kontrolluppgifterna avser, vilka uppgifter som har lämnats till skattemyndigheten. Motsvarande tidpunkt gäller för när kontrolluppgiften senast skall ha lämnats till skattemyndigheten.

Skattekontrollutredningen föreslog att den kontrolluppgiftsskyldige skall ges en möjlighet att få anstånd med att inkomma med kontrolluppgiften. Enligt förslaget skall dock tidpunkten för när den

enskilde skall få del av vilka uppgifter som den kontrolluppgiftsskyldige avser lämna till skattemyndigheten oförändrat vara den 31 januari. Anledningen till att tidpunkten för underrättelsen till de enskilda inte kan senareläggas är att beräkningen av kostnadsräntan på den slutliga skatten görs med utgångspunkt från den 13 februari taxeringsåret. Den enskilde bör få del av innehållet i kontrolluppgifter i god tid för att få tid på sig att göra en skatteberäkning och ta ställning till om kompletterande inbetalningar måste göras.

Den omständigheten att den kontrolluppgiftsskyldige måste underrätta den enskilde om innehållet i kontrolluppgiften gör också att kontrolluppgiften måste vara färdigställd vid samma tidpunkt. Det är svårt att se under vilka omständigheter den kontrolluppgiftsskyldige skulle vara i behov av att få anstånd med att lämna uppgifterna till skattemyndigheten. En sådan möjlighet torde i praktiken inte underlätta för den kontrolluppgiftsskyldige i någon större omfattning. Det kan därför inte anses motiverat att införa en sådan möjlighet.

24 Förseningsavgift på kontrolluppgift

Regeringens bedömning: Förseningsavgift bör inte påföras om en kontrolluppgift inte lämnas inom föreskriven tid.

Departementspromemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Fondbolagens Förening, Svenska Bankföreningen* och *Svenska Fondhandlareföreningen* är positiva till förslaget. *OM Gruppen AB* instämmer i föreningarnas yttrande. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Kontrolluppgifter skall lämnas för varje kalenderår senast den 31 januari under taxeringsåret. Samtidigt skall den som är skyldig att lämna kontrolluppgift översända ett meddelande med de uppgifter som lämnas i kontrolluppgiften till den som uppgiften avser.

Varje år lämnas ett stort antal kontrolluppgifter som ligger till grund för taxeringen för de fysiska personer som har inkomster i inkomstlagen tjänst och kapital. Det är viktigt att skatteförvaltningen får in kontrolluppgifter i tid och att de är korrekta. Enligt gällande bestämmelser finns det inga sanktionsmöjligheter om en kontrolluppgift inte kommer in eller om den kommer in för sent. Om en kontrolluppgift inte kommer in kan skattemyndigheten förelägga den kontrolluppgiftsskyldiga att inkomma med kontrolluppgift. Föreläggandet kan förenas med vite.

Det är cirka 70 miljoner kontrolluppgifter som lämnas varje år. De flesta kommer in i tid. Det administrativa merarbete det skulle innebära för skatteförvaltningen att hantera en förseningsavgift vid för sent inkommen kontrolluppgift uppväger inte fördelarna med ett sådant system. Skattemyndigheterna skulle bl.a. vara tvungna att ankomstregistrera kontrolluppgifterna samt kontrollera om det är en rättelse av en kontrolluppgift eller en helt ny uppgift. I stället bör andra möjliga påtryckningsmedel undersökas. Riksskatteverket har föreslagit

att skattemyndigheterna skall ges möjlighet att utdöma vitet efter ett vitesföreläggande. Ett sådant system och dess konsekvenser bör dock analyseras närmare och andra möjligheter undersökas. Något förslag läggs därför inte fram nu.

25 Konsekvensanalys

Bestämmelserna om självdeklarationer och kontrolluppgifter tillhör de mest centrala inom skattelagstiftningen. Uppgiftsskyldigheten i självdeklarationerna och kontrollen av att uppgiftsskyldigheten fullgörs är basen för en effektiv och likformig beskattning. Ändamålsenliga regler om uppgiftsskyldighet och en effektiv skattekontroll leder bl.a. till inkomstökningar för det allmänna, bättre skattekontroll och större lojalitet till systemet. Avsikten med den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter är att den skall vara bättre strukturerad och mer lättillgänglig. Det underlättar såväl för skattemyndigheterna som enskilda som skall tillämpa lagen.

I den nya lagen föreslås att alla fysiska personer, även de som bedriver näringsverksamhet, skall få en förtryckt självdeklaration och att deklarationstidpunkten, den 2 maj, skall vara densamma för både fysiska och juridiska personer. Detta gynnar särskilt de mindre företagen som bedrivs som enskild näringsverksamhet, fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag.

För att säkerställa att skattemyndigheten får del av en oren revisionsberättelse föreslås att revisorn skall sända sådana direkt till skattemyndigheten. Ett alternativ som har övervägts är att Patent- och registreringsverket skall vidarebefordra sådana berättelser. Ett sådant system skulle emellertid inte säkerställa att skattemyndigheten får del av berättelsen. Det föreslagna systemet kommer att ha marginell betydelse för företaget eftersom skyldigheten att sända in en oren revisionsberättelse redan i dag åvilar företaget. Kostnaden kommer i stället att utgöra en del av revisionskostnaderna.

Revisorns anmärkningsskyldighet i revisionsberättelsen föreslås utvidgas till att även omfatta redovisning av punktskatter. Det innebär att revisionen kommer att bli något mer tidskrävande och därmed mer kostsam för företaget. Det är emellertid inte fråga om någon ny typ av granskning utan enbart ytterligare en skatt som skall omfattas av granskningen. Det är därför sannolikt att de totala kostnaderna för revisionen endast kommer att påverkas i obetydlig omfattning.

Kontrolluppgift om avyttring av andelar i värdepappersfonder föreslås lämnas av förvaltaren i de fall andelarna är förvaltarregistrerade. Nuvarande bestämmelser om att det alltid är fondbolaget som skall lämna kontrolluppgiften har länge kritiserats för att det innebär att sekretessbelagda uppgifter måste lämnas t.ex. från en bank till en annan banks fondbolag samt att konkurrensen påverkas när förvaltare måste lämna uppgifter till varandra om sina kunders identitet. Kontrolluppgiftsskyldigheten vid avyttring av andelar i värdepappersfonder föreslås vidare utvidgas till att omfatta även avyttring av andelar i utländska värdepappersfonder. En sådan

uppgiftsskyldighet har varit efterfrågad inte minst av de skattskyldiga som inte alltid har förstått att kontrolluppgift inte har lämnats. I de fall de har haft att lämna en förenklad självdeklaration med förtryckta uppgifter har det lett till att någon komplettering inte har gjorts, till följd att skattetillägg har påförts. Även värdepappersinstituten har efterfrågat en sådan kontrolluppgiftsskyldighet eftersom uppgifterna redan finns i deras system och de i flera fall blivit förelagda av skattemyndigheten att lämna kontrolluppgift om avyttringarna. Det är också fråga om en service gentemot kunden, eftersom denne genom kontrolluppgiften erhåller en uträkning av kapitalvinst respektive kapitalförlust. Kontrolluppgifterna skall efter uttryckligt önskemål från Fondbolagens förening, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareförening lämnas redan från och med 2002 års taxering. Regeringen har under hand inhämtat att detta är möjligt även för de mindre uppgiftslämnarna.

Riksbanken kommer att från och med 2003 att lägga ner sitt system för inrapportering om betalningar till och från utlandet. Med anledning härav föreslås att kontrolluppgiftsskyldigheten om sådana betalningar utvidgas till att avse inte enbart fysiska personer utan även juridiska personer. För att betalningsförmedlarna inte skall åläggas en uppgiftsskyldighet till både Riksbanken och Riksskatteverket skall kontrolluppgiften lämnas först från och med taxeringsåret 2004 och avse sådana betalningar som gjorts under 2003. Förslaget medför på så sätt heller inte några merkostnader för betalningsförmedlaren.

Kontrolluppgifter för begränsat skattskyldiga föreslås innehålla utländskt skatteregistreringsnummer. Behovet av uppgiften är motiverat utifrån det internationella informationsutbytet och Sveriges åtaganden därvidlag. Förslaget innebär att de som skall lämna kontrolluppgifter om t.ex. räntor och om tjänsteinkomster även måste begära att få den enskildes skatteregistreringsnummer när de tar in identifikationsuppgifterna. För nya engagemang torde det inte innebära någon ytterligare tidsåtgång eller föranleda några ytterligare kostnader. Insamlandet av uppgifterna kan däremot vara tidskrävande när det gäller redan pågående engagemang. Det kan vidare komma att kräva nya tekniska lösningar för att uppgiften skall kunna registreras. Det kan därför inte utesluta att den nya uppgiftsskyldigheten kommer att medföra kostnader för uppgiftslämnaren. Kostnaderna kommer dock att vara av engångskaraktär. För att underlätta för den uppgiftsskyldige föreslås dessutom att bestämmelserna skall tillämpas först från och med 2005 års taxering.

Alla bestämmelser om så kallade tredjemansföreläggande föreslås samlas i en paragraf. Avsikten är inte att utvidga möjligheterna att förelägga tredje man att lämna kontrolluppgifter utan att reducera antalet bestämmelser. Förslaget medför inte några ökade kostnader eller ökad arbetsbelastning för uppgiftslämnarna.

Totalt sett innehåller förslaget till ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter en utvidgad skyldighet att lämnas kontrolluppgifter för både myndigheter och enskilda. Nämnas kan att skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om t.ex. betald eller mottagen ränta utvidgas till att avse alla juridiska personer förutom dödsbo och fysiska personer, om räntan utgör utgift eller inkomst i näringsverksamhet som den fysiska eller juridiska personen bedriver. Det medför ökade kostnader för de

kontrolluppgiftsskyldiga. För de skattskyldiga underlättar det väsentligt att fler kontrolluppgifter kan förtryckas på deklARATIONEN. Det underlättar även för skattekontrollen. Det medför färre kompletteringar av den skattskyldige i självdeklARATIONEN och behovet av tredjemansföreläggande minskar. Sammantaget kommer förslaget till ny lagstiftning att medföra stora samhällsekonomiska vinster.

Ur statsfinansiell synpunkt är förhoppningen att förutsättningarna för en effektivare skattekontroll skall bli bättre. Det leder i sin tur till en bättre skattemoral och ökade skatteintäkter. Den utvidgade kontrolluppgiftsskyldigheten för bl.a. myndigheter medför också ökade kostnader. Endast i undantagsfall kan kontrolluppgiftsskyldigheten komma att åvila en myndighet som inte redan är kontrolluppgiftsskyldig och i sådana fall endast i liten utsträckning. För myndigheter som redan lämnar kontrolluppgifter är utvidgningen försumbar. Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter är dessutom av sådan karaktär att kostnaderna för den bör finansieras inom varje myndighets ramanslag.

För skatteförvaltningen innebär förslagen om nya självdeklARATIONER och ett ökat kontrolluppgiftslämnande stora förändringar. Systemen måste byggas om och stora informationsinsatser till allmänheten måste göras. Arbetsuppgifterna är dock sådana att de normalt faller inom skatteförvaltningens verksamhet. Den tillfälliga kostnadsökning som förslagen innebär bör därför finansieras inom ramen för skatteförvaltningens ordinarie anslag.

26 Författningskommentar

26.1 Förslaget till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter ersätter lagen från 1990 med nästan samma rubrik (lagen [1990:325] om självdeklaration och kontrolluppgifter). Förutom de materiella ändringar som har kommenterats i tidigare avsnitt har en anpassning gjorts till inkomstskattelagen (1999:1229) samt några smärre ändringar som kommenteras här i författningskommentaren. Vidare har en omstrukturering och en språklig modernisering gjorts av bestämmelserna. Om inget annat anges är det sakliga innehållet i den nya lagen detsamma som i den gamla lagen.

Remissinstanserna, med undantag av Riksskatteverket, har i den mån de har kommenterat den nya lagen varit positiva. Synpunkter har dock framförts på enskilda bestämmelser i lagen. Regeringen har i möjligaste mån beaktat synpunkterna och i de fall det materiella innehållet har ändrats i förhållande till departementspromemorians förslag kommenteras det särskilt i författningskommentaren till paragrafen.

Riksskatteverket anser att den här typen av lagtext skall vara lättläst och lättolkad samt att det är av stor vikt att lagstiftaren klart och tydligt anger ramarna för deklARATIONSSKYLDIGHETEN och kontrolluppgiftsskyldigheten. Verket anser inte att lagförslaget i departementspromemorian till fullo uppfyller nämnda krav. Verket anser att förslaget till lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter behöver utredas mer. Vidare har verket lämnat mer detaljerade synpunkter på lagtextens innehåll och utformning.

Regeringen delar Riksskatteverkets uppfattning om vilka krav som bör ställas på lagtexten. Regeringen konstaterar dock att såväl Skattekontrollutredningens arbete som det arbete som lagts ner inom Finansdepartementet och som presenterats i departementspromemorian har lett till att den föreslagna lagtexten har en bättre struktur och är mer lättillgänglig än den nuvarande. Det är tveksamt om ytterligare bearbetning skulle medföra en motsvarande förbättring av lagtexten. Det är vidare av stor vikt att bestämmelserna om självdeklarationer och kontrolluppgifter anpassas till inkomstskattelagen och kan tillämpas samtidigt. Den lagen skall tillämpas första gången vid 2002 års taxering. Regeringen anser därför att förslaget till ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter bör läggas fram nu. Riksskatteverkets synpunkter på de enskilda paragraferna har dock beaktats i möjligaste mån.

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 § I paragrafen anges lagens tillämpningsområde. Den motsvarar i första hand 1 kap. 1 § i gamla lagen. Lagen reglerar skyldigheten att lämna olika typer av uppgifter. Det är uppgifter i självdeklarationer, särskilda uppgifter och kontrolluppgifter.

Det närmare syftet med uppgiftsskyldigheten anges i 2–4 §§. Bestämmelserna har förtydligats så att det klart framgår att uppgiftsskyldigheten omfattar även annat än uppgifter till ledning för taxering.

I *andra stycket* har i förtydligande syfte lagts till att lagens tillämpningsområde även omfattar sådant som har anknytning till de angivna uppgiftsskyldigheterna. Här avses bl.a. skyldigheten att lämna förbindelse om att lämna kontrolluppgifter enligt 13 kap. 1 § och skyldigheten enligt 15 kap. 5 § att lämna uppgifter till den som skall lämna kontrolluppgifter.

2 § Syftet med en självdeklaration är att lämna uppgifter till ledning för egen taxering (*punkt 1*) men även att i vissa fall lämna uppgifter till ledning för någon annans taxering (*punkt 2*). Svenska handelsbolag taxeras numera för t.ex. fastighetsskatt. I sin deklaration skall handelsbolaget även lämna uppgift till ledning för delägarnas taxeringar (se 3 kap. 18 §). Detta gäller även de europeiska ekonomiska intressegrupperingarna. De skall enligt artikel 40 i rådets förordning (EEG) nr 2137/85 av den 25 juli 1985 om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) beskattas på samma sätt som svenska handelsbolag, dvs. inkomsten skall beskattas hos medlemmarna. När det gäller uppgiftslämnandet behandlas intressegrupperingarna därför på samma sätt som de svenska handelsbolagen.

Vidare skall mervärdesskatt i vissa situationer redovisas i självdeklarationen. Detta har också infogats i paragrafen, *punkt 3*.

En självdeklaration skall även innehålla de uppgifter som behövs för att beräkna och kontrollera underlaget för avgifter eller skatter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980) (egenavgifter), lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, *punkterna 4–6*.

En självdeklaration skall slutligen innehålla de uppgifter som behövs för beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Det framgår nu av *punkt 7* att också detta omfattas av syftet med självdeklarationen.

Paragrafen har sin huvudsakliga motsvarighet i 2 kap. 1 § den gamla lagen.

3 § I paragrafen anges syftet med de särskilda uppgifterna.

För att kunna bedöma om stiftelser och föreningar skall vara skattskyldiga eller ej skall de – även om de anser sig vara undantagna från skattskyldighet – lämna vissa uppgifter. Ett av syftena med de särskilda uppgifterna är enligt *punkt 1* att få in nämnda uppgifter för bedömning av om skattskyldighet föreligger.

Ett annat syfte med de särskilda uppgifterna är enligt *punkt 2* att de svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar

som inte skall lämna självdeklaration skall komma in med uppgifter till ledning för taxering av delägarna och medlemmarna. Bolaget och grupperingen skall till ledning för delägarnas och medlemmarnas taxering lämna vissa uppgifter. De svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar som skall lämna egen självdeklaration skall lämna uppgifterna i deklarationen. I annat fall skall de lämna uppgifterna i form av särskilda uppgifter.

Sjöinkomstavgift enligt 64 kap. 2 § och skattereduktion enligt 65 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) är beroende av vilket fartområde fartyget där anställningen finns går i. Vad som avses med fartområden framgår av 64 kap. 6 § nämnda lag. Syftet med de särskilda uppgifterna är enligt *punkt 3* också att få in uppgifter för att kunna fastställa vilket fartområde som ett fartyg går i.

Paragrafen saknar motsvarighet i den gamla lagen.

4 § I paragrafen anges syftet med kontrolluppgifterna.

Bestämmelsen i *punkt 1* om att kontrolluppgift skall lämnas till ledning för andras taxeringar har sin motsvarighet i 3 kap. 1 § den gamla lagen.

Kontrolluppgifter skall också lämnas för beräkning och kontroll av underlaget för avgifter eller skatter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980) (egenavgifter), lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, *punkterna 2–4*. Bestämmelserna saknar motsvarighet i den gamla lagen.

Bestämmelsen i *punkt 5* om att kontrolluppgifter skall lämnas till ledning för registrering av preliminär skatt som har innehållits genom skatteavgift har sin motsvarighet i 3 kap. 1 § den gamla lagen.

Den särskilda kontrolluppgiftsskyldighet som föreskrivits i 2 kap. 19 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension för personer som har haft pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken han inte är skattskyldig i Sverige kommer att ingå i den nya lagen (se 12 kap. 2 §). Av *punkt 6* framgår att ett av syftena med kontrolluppgifter är att få in underlag för beräkning av pensionsgrundande inkomst.

I den gamla lagen finns vissa bestämmelser om uppgiftsskyldighet för personer som är bosatta i utlandet. Andra bestämmelser om sådan uppgiftsskyldighet finns t.ex. i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta. I den nya lagen inordnas även bestämmelserna om kontrolluppgiftsskyldighet för beskattning av utomlands bosatta. Att syftet med kontrolluppgifterna är att även få in uppgifter för beskattning av utomlands bosatta framgår av *punkt 7*.

Sverige har i vissa fall åtagit sig att lämna uppgifter till andra länder om inkomster i Sverige. I *punkt 8* har därför angetts att kontrolluppgifter skall lämnas till ledning för beskattning utomlands.

5 § I paragrafen anges att termer och uttryck som används i lagen skall ha samma betydelse och tillämpningsområde som i vissa uppräknade lagar. När det gäller skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för taxering, bedömning av skattskyldighet och beskattning av utomlands bosatta samt beskattning utomlands är det taxeringslagen (1990:324) och de lagar som är uppräknade i den lagen som är av betydelse. Undantaget är termen juridiska personer som även skall omfatta dödsbon, handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar vilket

termen inte gör i inkomstskattelagen (1999:1229). Vidare skall bestämmelserna om juridiska personer inte tillämpas på värdepappersfonder. Termer och uttryck som används i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster, lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980) skall användas vid fastställandet av underlaget för skatt eller avgift enligt dessa lagar.

Hänvisningen till mervärdesskattelagen (1994:200) är en följd av att mervärdesskatt i vissa fall redovisas i självdeklaration enligt 10 kap. 31 § skattebetalningslagen (1997:483). När det gäller skyldigheten att lämna uppgifter till ledning för registrering av skatteavdrag är det innebörden av termer och uttryck i skattebetalningslagen som skall användas.

Det är naturligt att termer och uttryck skall ha samma betydelse och tillämpningsområde när det gäller uppgiftsskyldigheten som de har när det gäller de materiella bestämmelserna. I inkomstskattelagen (1999:1229) anges t.ex. vad som avses med delägarrätter (48 kap. 2 § inkomstskattelagen). I samma paragraf anges att bestämmelserna om delägarrätter även skall tillämpas på bl.a. vinstandelsbevis och konvertibla skuldebrev. Uppgiftsskyldigheten rörande delägarrätter bör därför tillämpas även för vinstandelsbevis och konvertibla skuldebrev. I och med att termer och uttryck kommer att ha samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen behöver uppgiftsskyldigheten avseende vinstandelsbevis och konvertibla skuldebrev inte regleras särskilt utan följer av den som gäller för delägarrätter. Motsvarande kommer att gälla för andra termer och uttryck som används i de uppräknade lagarna.

Bestämmelsen motsvarar den i 1 kap. 2 § den gamla lagen men har kompletterats.

I förhållande till förslaget i departementspromemorian har ordningsföljden på de lagar som nämns under punkt 1 ändrats så att efter de två mer centrala lagarna, taxeringslagen och inkomstskattelagen, nämns lagarna i kronologisk följd.

6 § I paragrafen föreskrivs att det som sägs om avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) även skall gälla för särskild löneskatt enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och för allmän löneavgift enligt lagen (1994:1920) om allmän löneavgift. I sak innebär det ingen förändring eftersom det redan finns bestämmelser med samma innebörd i 3 § lagen om särskild löneskatt på förvärvsinkomster respektive 4 § lagen om allmän löneavgift.

7 § I paragrafen anges vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut enligt den nya lagen. Bestämmelsen saknar motsvarighet i den gamla lagen.

Behörig att fatta beslut skall den skattemyndighet vara som är behörig att fatta beslut enligt skattebetalningslagen (1997:483). Ett beslut att förelägga någon att lämna självdeklaration, att komplettera en lämnad självdeklaration eller att lämna en uppgift skall alltid kunna fattas av den skattemyndighet som kan fatta beslut som rör den skattskyldige enligt 2 kap. 1, 2 eller 5 § skattebetalningslagen. Det innebär t.ex. att om den som skall föreläggas att lämna en uppgift är en fysisk person är det

skattemyndigheten i den region där han författningsenligt skall vara folkbokförd den 1 november året före det år beslutet skall fattas som är behörig att fatta beslutet. Bestämmelserna i skattebetalningslagen om vilken skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om den som inte skall ha varit folkbokförd i Sverige den 1 november året före beslutsåret och om den som har en väsentlig anknytning till Sverige är också tillämpliga. Finns ingen behörig skattemyndighet kan beslut som rör en fysisk person alltid fattas av Skattemyndigheten i Stockholm.

I *andra stycket* anges att föreläggande att lämna uppgift om tredje man även kan beslutas av den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om den som uppgiften skall avse.

Befogenheten för skattemyndigheten att förelägga någon att lämna uppgifter omfattar alla de förelägganden som kan utfärdas med stöd av den nya lagen. Skattemyndigheten behöver därmed inte uppdra åt någon annan skattemyndighet att fatta beslut om föreläggande i dess ställe. Det innebär att om personen A skall föreläggas att lämna kontrolluppgift om personen B kan såväl den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om A, som den som är behörig att fatta beslut om B, fatta beslutet om föreläggandet.

8 § Av paragrafen framgår att Riksskatteverket skall ha samma befogenhet som skattemyndigheterna att meddela förelägganden. Bestämmelsen har sin direkta motsvarighet i 1 kap. 3 § den gamla lagen.

9 § Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 4 § den gamla lagen. Bestämmelsen infördes efter förslag i prop. 1999/2000:23 och föranledes av att möjlighet infördes för företag att ha sin redovisning i euro.

2 kap. Skyldighet att lämna självdeklaration

1 § I paragrafen anges att det finns två olika typer av självdeklarationer, dels en allmän självdeklaration som skall användas av alla fysiska personer och dödsbon, dels en särskild självdeklaration som skall användas av andra juridiska personer än dödsbon och för värdepappersfonder. Vilken typ av deklaration som skall lämnas är inte längre knutet till vilka slag av inkomster som skall redovisas utan enbart till om deklareranten är en fysisk eller juridisk person. Fysiska personer med inkomster från en näringsverksamhet skall liksom andra fysiska personer lämna en allmän självdeklaration. Motsvarigheten i den gamla lagen finns i 2 kap. 2 §.

2 § Här anges när fysiska personer är deklarationsskyldiga. Skyldigheten är beroende av dels vilket inkomstslag intäkten är hänförlig till, dels storleken av intäkten. I paragrafen anges också när en fysisk person är skyldig att deklarerera förmögenhet och för vilka andra skatter självdeklarationen är grunden för taxering och beskattning. Det finns vissa undantag från deklarationsskyldigheten i 6 §.

I *punkt 1* anges huvudregeln. Deklarationsskyldigheten för en fysisk person är i denna punkt kopplad till ett belopp som motsvarar grundavdraget. Sådant avdrag får göras endast från vissa tjänsteintäkter och från inkomst av aktiv näringsverksamhet. Grundavdraget uppgår för när-

varande till lägst 27 procent av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Den som inte når upp till denna sammanlagda intäkt under beskattningsåret är inte deklarationsskyldig. Principen att koppla deklarationsskyldigheten till en viss procent av ett basbelopp infördes genom prop. 1990/91:5. Av 2 kap. 27 § inkomstskattelagen (1999:1229) framgår att med prisbasbelopp avses prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring för året före taxeringsåret. Punkt 1 motsvarar 2 kap. 4 § första stycket 1 den gamla lagen.

Den som under beskattningsåret har uppburit inkomst, förmån eller ersättning som skall tas upp i inkomstslaget tjänst, i form av förbjudna lån enligt 11 kap. 45 § inkomstskattelagen, kapitalvinst vid avyttring av vissa andelar i handelsbolag enligt 50 kap. 7 § den lagen, utdelning på delägarrätt enligt 57 kap. 7 § den lagen eller kapitalvinst enligt 57 kap. 12 § den lagen är, enligt *punkt 2*, skyldig att lämna en självdeklaration när intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor. Från dessa intäkter får nämligen inte göras grundavdrag. Detsamma gäller intäkt av passiv näringsverksamhet. Punkt 2 motsvarar 2 kap. 4 § första stycket 2 den gamla lagen.

Punkt 3 motsvarar 2 kap. 4 § första stycket 3 den gamla lagen. Deklarationsskyldigheten inträder när den sammanlagda intäkten under beskattningsåret överstiger 100 kronor. I denna intäkt ingår dock inte sådan ränta och utdelning för vilka kontrolluppgift skall lämnas. Kontrolluppgift behöver inte lämnas om räntan eller utdelningen under beskattningsåret understiger 100 kronor. Räntor och utdelningar som inte behöver redovisas i en kontrolluppgift är enligt 8 kap. 8 § inkomstskattelagen skattefria om de inte uppgått till sammanlagt 500 kronor. Till skillnad mot vad som föreslogs i departementspromemorian föreslås att självdeklaration inte skall behöva lämnas för sådana räntor och utdelningar. Ränte- och utdelningsinkomster över 100 kronor för vilka kontrolluppgift har lämnats påverkar inte deklarationsskyldigheten.

Punkt 4 motsvarar i sak 2 kap. 4 § första stycket 5 den gamla lagen. Om en fysisk person har en skattepliktig förmögenhet vid beskattningsårets utgång som överstiger fribeloppet enligt 19 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt skall han eller hon lämna en självdeklaration och ange alla tillgångar och skulder i självdeklarationen. Fribeloppet är från och med 2001 1 000 000 kronor för fysiska personer eller, i fall då sambeskattnings skall ske med barn, make eller sambo, 1 500 000 kronor. Även ett barn vars skattepliktiga förmögenhet vid beskattningsårets utgång uppgår till mer än 1 000 000 kronor skall lämna en egen självdeklaration.

Punkt 5 motsvarar 2 kap. 4 § första stycket 4 den gamla lagen. Den som är begränsat skattskyldig skall lämna självdeklaration när de skattepliktiga intäkterna uppgår till minst 100 kronor. Vem som är begränsat skattskyldig framgår av 3 kap. 17 § inkomstskattelagen.

Punkt 6 motsvarar 2 kap. 4 § första stycket 6 den gamla lagen. Fastställande av underlaget för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader ingår i den årliga taxeringen (1 kap. 1 § första stycket 4–6 taxeringslagen [1990:324]).

3 § Bestämmelsen innebär att när den skattskyldiges skattepliktiga förmögenhet, tillsammans med de personers förmögenheter som han i förekommande fall skall sambeskattas med enligt 21 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt, överstiger 1 500 000 kronor eller om det endast är hemmavarande barn han skall sambeskattas med, 1 000 000 kronor är han också skyldig att i deklarationen redovisa sina förmögenhetstillgångar och skulder. Är det ett hemmavarande underårigt barn han skall sambeskattas med skall han i sin egen deklaration redovisa barnets tillgångar och skulder om barnet inte skall lämna en egen självdeklaration (jfr 2 § 4 och 3 kap. 2 § den nya lagen samt 21 § andra stycket andra meningen lagen om statlig förmögenhetsskatt). Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 4 § tredje stycket den gamla lagen.

4 § Paragrafen innehåller bestämmelser om när dödsbon skall lämna självdeklaration. Med dödsbo avses enbart sådant dödsbo som är obegränsat skattskyldigt i Sverige. Detta framgår av 4 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) och 6 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. I de fall dödsboet är begränsat skattskyldigt tillämpas de bestämmelser som gäller för utländska bolag.

Punkt 1 motsvarar 2 kap. 8 § första stycket 3 den gamla lagen. Bestämmelsen innebär att ett dödsbo endast behöver lämna självdeklaration om boet har haft annan skattepliktig inkomst än sådan inkomst i inkomstlaget kapital för vilka kontrolluppgift skall lämnas enligt 8 eller 9 kap. och om intäkten uppgår till sammanlagt minst 100 kronor. Räntor och utdelningar som inte behöver redovisas i en kontrolluppgift är enligt 8 kap. 8 § inkomstskattelagen skattefria om de inte uppgått till sammanlagt 500 kronor. Till skillnad mot vad som föreslogs i departementspromemorian föreslås att självdeklaration inte skall behöva lämnas för sådana räntor och utdelningar.

Enligt *punkt 2* skall dödsbon lämna en självdeklaration när dess skattepliktiga förmögenhet vid beskattningsårets utgång överstiger fribeloppet enligt 19 § lagen om statlig förmögenhet. Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 8 § första stycket 5 den gamla lagen.

Punkt 3 har sin motsvarighet i 2 kap. 8 § första stycket 6 den gamla lagen. Ett dödsbo kan vara skyldigt att betala statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader. Fastställande av underlaget för dessa skatter ingår i den årliga taxeringen (1 kap. 1 § första stycket 4–6 taxeringslagen [1990:324]).

5 § I paragrafen regleras vad som gäller för det år då ett dödsfall inträffar. Liksom vid taxeringen skall de bestämmelser tillämpas som skulle ha gällt för den döde. Det innebär bl.a. att det är bestämmelserna om deklarationsskyldighet i 2 § som skall tillämpas för dödsåret. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 2 kap. 7 § den gamla lagen.

6 § Paragrafen reglerar undantagen från deklarationsskyldigheten. Motsvarande bestämmelser finns i 2 kap. 6 § första stycket den gamla lagen.

Enligt *punkt 1* behöver den som under beskattningsåret inte har haft inkomst av aktiv näringsverksamhet inte lämna självdeklaration om även

villkoren i punkterna 2 och 3 är uppfyllda. Definitionen av aktiv och passiv näringsverksamhet finns i 2 kap. 23 § inkomstskattelagen (1999:1229). Inkomst av näringsverksamhet här i landet i vilken den skattskyldige har arbetat i inte oväsentlig omfattning utgör aktiv näringsverksamhet. Den som i sin näringsverksamhet inte uppfyller aktivitetskravet bedriver passiv näringsverksamhet. Om verksamheten är aktiv eller passiv har betydelse för om den skattskyldige skall betala egenavgifter eller särskild löneskatt.

Av *punkt 2* följer att den som är folkpensionär inte är deklarationsskyldig om inkomsterna i inkomstslaget tjänst endast består av folkpension och pensionstillskott eller allmän tilläggpension som inte är större än pensionstillskottet. Detta under förutsättning att pensionären inte heller har inkomst av aktiv näringsverksamhet.

Deklarationspliktsgränsen bestäms av tjänsteinkomstens höjd i förhållande till prisbasbeloppet (*punkt 3*). Av 2 kap. 27 § inkomstskattelagen framgår att med prisbasbelopp avses prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring för året före taxeringsåret.

Bestämmelsen *i andra stycket* om att barnpension inte skall räknas som folkpension infördes 1976 i förtydligande syfte (prop. 1976/77:45, se även prop. 1999/2000:138). Den har sin motsvarighet i 2 kap. 6 § andra stycket den gamla lagen.

Undantagen från deklarationsskyldigheten gäller enligt *tredje stycket* även för dödsbo.

7 § I sex punkter räknas de skattskyldiga upp för vilka en obligatorisk deklarationsskyldighet finns. Deklarationsskyldigheten anknyter nära till bestämmelserna om skattskyldighet i 6 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) samt 6 och 8 §§ lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Det är naturligt eftersom skattskyldighet är en primär förutsättning för deklarationsskyldighet.

Punkt 1 omfattar de juridiska personer som är deklarationsskyldiga oavsett om de har haft något överskott eller inte. Det innebär att deklarationsskyldighet föreligger även om avdragsgilla kostnader överstiger skattepliktiga intäkter, likaså om någon verksamhet inte har utövats under beskattningsåret. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 8 § första stycket 1 den gamla lagen.

Aktiebolag och ekonomiska föreningar är ovillkorligt deklarationsskyldiga. En stiftelse, fond eller inrättning som har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen är också ovillkorligt deklarationsskyldig. I lagtexten används termen familjestiftelse. Termen får sin definition genom en hänvisning till 8 § tredje stycket lagen om statlig förmögenhetsskatt.

Punkt 2 reglerar deklarationsskyldigheten för ideella föreningar. Det statliga grundavdraget för ideell förening som avses i 63 kap. 11 § inkomstskattelagen är 15 000 kronor. Deklarationspliktsgränsen har bestämts till samma belopp. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 8 § första stycket 2 den gamla lagen.

Punkt 3 motsvarar 2 kap. 8 § första stycket 4 den gamla lagen. Texten har genomgått en redaktionell ändring med anledning av att förvärvskällebegreppet för juridiska personer har ändrats i samband med

skattereformen 1990 och termen utmönstrats genom införande av inkomstskattelagen 1999. Efter skattereformen beskattas juridiska personer, förutom dödsbon, bara i inkomstslaget näringsverksamhet. Ett dödsbo skall inte lämna en särskild självdeklaration. Detsamma gäller för handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar. Ett svenskt handelsbolag är inte ett eget skattesubjekt och inte heller en europeisk ekonomisk intressegruppering. I stället beskattas bolagsmännen respektive medlemmarna för bolagets och grupperingens inkomst. Deklarationsskyldigheten inträder så snart intäkterna under beskattningsåret har uppgått till minst 100 kronor.

Den ovillkorliga deklarationsskyldigheten för sparbanker och ömsesidiga skadeförsäkringsföretag ersätts av en deklarationsskyldighet vid en intäkt på minst 100 kronor under beskattningsåret. Deklarationsskyldigheten för sparbanker och ömsesidiga skadeförsäkringsföretag faller alltså under denna punkt.

Punkt 4 reglerar juridiska personers skattskyldighet på grund av förmögenhet. Vilka juridiska personer som är skattskyldiga till statlig förmögenhetsskatt framgår av 6 och 8 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt. För att utröna om en juridisk person är skyldig att lämna en självdeklaration över förmögenhet måste först fastställas om den juridiska personen är skattskyldig enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt och därefter om värdet av den skattepliktiga förmögenheten överstiger fribeloppet. Bestämmelsen motsvaras av 2 kap. 8 § första stycket 5 den gamla lagen.

Punkt 5 motsvarar 2 kap. 8 § första stycket 6 den gamla lagen. En juridisk person kan vara skyldig att betala statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader. Detta gäller även handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar. Fastställande av underlaget för dessa skatter ingår i den årliga taxeringen (1 kap. 1 § första stycket 4–6 taxeringslagen [1990:324]).

Punkt 6 är hämtad från 2 kap. 8 § första stycket 1 den gamla lagen. Mot bakgrund av att en värdepappersfond utgör ett särskilt skattesubjekt vid inkomsttaxeringen, trots att den inte är en självständig juridisk person i civilrättslig mening, har införts en bestämmelse om att självdeklaration skall lämnas för fonderna (se prop. 1974:181 s. 39 och 46).

8 § Vid bedömningen av deklarationsskyldighet som är beroende av att inkomsten eller förmögenheten uppgått till visst belopp skall hänsyn inte tas till sådana intäkterna och förmögenhet som enligt inkomstskattelagen (1999:1229) eller lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt inte är skattepliktig. Detta har betydelse bl.a. för de stiftelser som begär att bli undantagna från skattskyldighet för vissa intäkter eller förmögenhet. Sådana intäkter och förmögenheten skall i stället redovisas i en särskild uppgift enligt 5 kap. 1 §.

Vissa juridiska personer är alltid deklarationsskyldiga oberoende av om de har haft någon intäkt eller inte (se 7 § 1 och 6). Deklarationsskyldighet föreligger även om de inte har bedrivit någon verksamhet under beskattningsåret. För dem saknar bestämmelsen betydelse.

Enligt sista meningen skall hänsyn dock tas till inkomst och förmögenhet som enligt skatteavtal helt eller delvis skall undantas från beskattning här i landet. Bestämmelsen tillkom så sent som 1990 i förtydligande syfte. En inkomst eller förmögenhet som inte skall beskattas här på grund av ett skatteavtal skall således räknas med vid bedömningen av deklarationsskyldigheten (se prop. 1990/91:5 s. 115 och 116).

Paragrafen har sin motsvarighet i 2 kap. 4 § andra stycket och 8 § andra stycket den gamla lagen.

3 kap. Självdeklarationens innehåll

I kapitlet anges vilka uppgifter som skall lämnas i självdeklarationen. Först kommer de bestämmelser som gäller generellt för redovisning av alla inkomstslag. Därefter kommer bestämmelser som är mer specifika för redovisning av ett visst inkomstslag. Ordningsföljden är densamma som för inkomstlagen i inkomstskattelagen (1999:1229). Sist i kapitlet kommer de bestämmelser om redovisning som kan vara gemensamma för flera inkomstslag.

1 § Här finns generella bestämmelser om vad en självdeklaration skall innehålla.

Enligt *punkt 1* skall självdeklarationen innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter. Vilka dessa är bör kunna anges i verkställighetsföreskrifter. Härigenom blir det lättare att anpassa vilka uppgifter som skall lämnas efter behovet av uppgifter. Det är önskvärt bl.a. med hänsyn till den tekniska utvecklingen som i framtiden kan medföra att deklARATIONERNA i större utsträckning kommer att lämnas på elektronisk väg. Motsvarande bestämmelse i 2 kap. 10 § 1 den gamla lagen är mer detaljerad.

Enligt *punkt 2* skall i självdeklarationen redovisas alla skattepliktiga intäkter och kostnader som är hänförliga till ett inkomstslag.

Bestämmelsen är generellt utformad och någon särreglering för speciella situationer är i princip inte nödvändig. De särregleringar som finns i den gamla lagen återfinns därför inte i den nya lagen. Enligt t.ex. 2 kap. 17 § första stycket den gamla lagen skall en skattskyldig som avyttrat fast eller lös egendom eller betalat eller överlåtit lån i utländsk valuta lämna de uppgifter som behövs för att beräkna kapitalvinsten. Enligt 2 kap. 23 § första stycket den gamla lagen skall den som i sin balansräkning redovisar pensionsutfästelser i självdeklarationen redovisa vad som avser sådana pensionsutfästelser för vilkas tryggnad avdragsrätt föreligger vid taxeringen. I den nya lagen är dessa särregleringar borttagna. Det följer av ändå punkt 2 att sådana uppgifter skall lämnas.

Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 10 § 2 den gamla lagen.

Enligt *punkt 3* skall även de avdragsgilla utgifter som inte kan hänföras till något inkomstslag, dvs. de allmänna avdragen redovisas i självdeklarationen.

Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 10 § 3 den gamla lagen.

I *punkt 4*, som innehåller bestämmelser om vilka tillgångar och skulder som skall redovisas, har enbart redaktionella ändringar gjorts i

förtydligande syfte i förhållande till den gamla lagen. Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 10 § 4 den gamla lagen.

Punkt 5 reglerar skyldigheten att i självdeklarationen lämna de uppgifter som behövs för att kunna beräkna fastighetsskatt, avkastningsskatt, särskilda löneskatter, expansionsfondsskatt, egenavgifter, allmän löneavgift och pensionsgrundande inkomst. Bestämmelsen som har sin motsvarighet i 2 kap. 10 § andra stycket den gamla lagen har utvidgats till att avse uppgifter för beräkning av fler skatter och avgifter än tidigare.

I sista punkten, *punkt 6*, anges att den deklarationsskyldige måste redovisa alla de uppgifter som skattemyndigheten behöver för att fatta riktiga beslut enligt den materiella skattelagstiftningen och bestämmelserna om pensionsgrundande inkomst. För att en riktig taxering skall kunna ske och därefter ett korrekt beskattningsbeslut skall kunna fattas, måste skattemyndigheten få kännedom om alla förhållanden som är av betydelse för taxeringen.

Uppgiftsskyldigheten är ytterst beroende av den materiella skattelagstiftningen. Den skattskyldige måste kunna styrka kostnader som han drar av, för att det objektivt sett skall kunna fastställas att han har rätt till avdrag för kostnaderna. Likaså måste han upplysa om intäkter som han anser vara skattefria men där det finns utrymme för olika uppfattningar i frågan. Uppgiftsskyldigheten enligt punkt 6 kan ha avgörande betydelse när det gäller att bedöma om den skattskyldige har lämnat sådan oriktig uppgift som kan medföra eftertaxering enligt 4 kap. och skattetillägg enligt 5 kap. taxeringslagen (1990:324). Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 3 § den gamla lagen.

I 2 kap. 16 § andra stycket den gamla lagen finns en skyldighet för delägare i handelsbolag att lämna de uppgifter som behövs för att beräkna den justerade anskaffningsutgiften för andelen i bolaget. Den uppgiften behövs vid den löpande taxeringen för att göra räntefördelning enligt 33 kap. inkomstskattelagen. I 2 kap. 19 § fjärde stycket den gamla lagen finns dessutom en skyldighet att lämna uppgift om fördelningsunderlag (kapitalunderlag enligt inkomstskattelagen) för räntefördelning. Skyldigheten att lämna sådana uppgifter är inte längre särskilt reglerad utan följer av att den skattskyldige enligt punkt 6 skall lämna alla uppgifter som skattemyndigheten behöver för att fatta riktiga taxerings- och beskattningsbeslut samt beslut om pensionsgrundande inkomst.

2 § I paragrafen regleras när föräldrar skall deklarerat barnens förmögenhet. Ett barn vars skattepliktiga förmögenhet överstiger fri-beloppet är självt deklarationsskyldigt för förmögenheten enligt 2 kap. 2 § 4. Skall barnet inte lämna egen självdeklaration, skall barnets tillgångar och skulder räknas in i föräldrarnas skattepliktiga förmögenheter (se 21 § lagen [1997:323] om statlig förmögenhetsskatt). Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 10 § tredje stycket den gamla lagen.

3 § Den som har fått en förtryckt deklartionsblankett är skyldig att göra de ändringar och de tillägg som behövs för att uppgifterna i deklARATIONEN skall bli korrekta. Den som underlåter att korrigera felaktigheter och göra nödvändiga kompletteringar kan påföras skattetillägg enligt 5 kap.

taxeringslagen (1990:324) och om det görs uppsåtligen eller av grov oaktsamhet dömas för brott enligt skattebrottslagen (1971:69). Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 12 § den gamla lagen.

4 § Har kostnadsersättning utgetts för utgifter som avses i 12 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229) och behöver skatteavdrag inte göras enligt bestämmelserna i 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) skall värdet av ersättningen inte anges i kontrolluppgiften, se 6 kap. 8 §. Det skall där endast anges att sådan ersättning har utgetts. En så kallad tyst kvittning sker i deklarationen så att ersättning som motsvarar schablonbeloppet och däremot svarande avdrag inte behöver redovisas. Redovisningen avses bli kontrollerad genom revisioner hos arbetsgivaren i stället för genom kontroll av arbetstagarens deklaration (prop. 1990/91:5 s. 96 och 97). Det är ersättning för utgifter, t.ex. vid tjänsteresor, som avses.

Om avdrag görs för ökade levnadskostnader skall dock ersättningen redovisas. Det kan bli aktuellt om den faktiska kostnadsökningen varit högre än erhållen ersättning.

Bestämmelsen har sin motsvarighet i 2 kap. 14 § första stycket den gamla lagen.

5 § Av *första stycket* framgår att den som har intäkter i inkomstslaget näringsverksamhet skall för varje verksamhet lämna de uppgifter som behövs för den egna taxeringen. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs som enskild näringsverksamhet eller genom en juridisk person. I de fallen makar tillsammans deltar i verksamheten är det tillräckligt att en av makarna lämnar uppgifterna, se 9 § första stycket. Om verksamheten bedrivs genom ett svenskt handelsbolag framgår det av 18 § och av 5 kap. 2 § att det är handelsbolaget som skall lämna uppgifterna till ledning för delägarnas taxeringar. Det som gäller för svenska handelsbolag gäller även för europeiska ekonomiska intressegrupperingar.

Vilka uppgifter som skall lämnas skall enligt *andra stycket* föreskrivas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 2 kap. 19 § första stycket den gamla lagen. Där regleras mer detaljerat vilka uppgifter det är fråga om. Någon ändring i sak är inte avsedd utan regeringen har för avsikt att i förordning föreskriva motsvarande uppgiftsskyldighet som finns i dag. Uppgiftsskyldigheten infördes i samband med skattereformen för att ge skattemyndigheterna underlag för urval av företag som bör bli föremål för en djupare granskning (se prop. 1990/91:5).

I 2 kap. 20 § andra och tredje styckena samt 2 kap. 22 § andra stycket den gamla lagen finns särskilda bestämmelser om vilka uppgifter ett utländskt skadeförsäkringsföretag, ett privatbostadsföretag som skall schablonbeskattas för innehav av fastighet och ett svenskt skadeförsäkringsföretag skall lämna. Med den nya lydelsen behövs inte sådana särregleringar i lagen utan det kan regleras av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6 § I paragrafen regleras kontrollen av utdelningsspärren i 17 kap. 21 § inkomstskattelagen (1999:1229). De juridiska personer som omfattas av

utdelningsspärren skall lämna uppgift om beslut om utdelning eller annat förfogande över uppkommen vinst. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 19 § tredje stycket den gamla lagen. Bestämmelsen har utvidgats till att avse även styrelsens förslag till disponering av vinsten. Enligt förarbetena (prop. 1995/96:104 s. 59) var avsikten att uppgiftsskyldigheten skulle omfatta styrelsens förslag i de fall något beslut ännu inte hade fattats. Detta framgår nu direkt av lagtexten.

I förhållande till förslaget i departementspromemorian har förslaget om att vissa större företag skall lämna in årsredovisningen tagits bort. Avsikten är att skattemyndigheten i stället skall få ta del av årsredovisningarna genom att Patent- och registreringsverket tillhandhåller dem. Hur detta skall ske skall lösas genom ett avtal mellan Riksskatteverket och Patent- och registreringsverket.

7 § I bestämmelsen föreskrivs att alla dotterföretag som bedriver näringsverksamhet skall redovisa identifikationsuppgifter för moderföretaget och, i förekommande fall, koncernens moderföretag. Vidare skall dotterföretaget redovisa sitt andelsinnehav i moderföretaget samt andelens röstvärde. Uppgifterna skall avse förhållandena vid utgången av det senast avslutade beskattningsåret. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 16 § fjärde stycket den gamla lagen. Den ändringen har gjorts att bestämmelsen har blivit generell utformad till att avse alla dotterföretag och inte endast dotterföretag enligt vissa angivna lagar.

8 § Lagen (1990:663) om ersättningsfonder upphävdes den 1 januari 2000. De materiella bestämmelserna om ersättningsfonder har i stället tagits in i 31 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). De administrativa bestämmelserna om vilka uppgifter den som har en ersättningsfond skall lämna i sin självdeklaration har förts över till denna paragraf. De uppgifter som skall lämnas är enligt *första stycket* fondens ändamål, storlek och ianspråktagande samt återfört avdrag för avsättning till fonden.

Enligt *andra stycket* skall fysiska personer även lämna uppgift om hur stor del av det återförda avdraget som skall återföras i inkomstslaget näringsverksamhet.

Motsvarande bestämmelser fanns i 12 § lagen om ersättningsfonder.

9 § Uppgifter som skall lämnas om en näringsverksamhet enligt 5 § skall bara behöva lämnas från ett håll (se prop. 1990/91:5 s. 86). I det fall makar deltar gemensamt i verksamheten är det därför tillräckligt att uppgifter lämnas av en av makarna. Detta gäller oavsett om det är en verksamhet med en företagsledande och en medhjälpande make eller om det är en gemensamt bedriven verksamhet.

De uppgifter som behövs för att inkomsten av näringsverksamheten skall kunna fördelas mellan makarna skall dock enligt *andra stycket* redovisas av båda makarna.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 19 § femte stycket den gamla lagen.

10 § Den som skall redovisa mervärdesskatt i självdeklarationen skall lämna de uppgifter som skattemyndigheten behöver för att besluta om

mervärdesskatten. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 16 § tredje stycket den gamla lagen.

11 § Om avdrag begärs för skuldränta och kontrolluppgift inte har lämnats om ränta och skuld skall den skattskyldige lämna uppgift om skuldbeloppet och identifikationsuppgifter för långivaren. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 15 § den gamla lagen. Den fick sitt nuvarande innehåll den 1 januari 1993 (se prop. 1992/93:86).

12 § Enligt 3 kap. 1 § 2 skall det i självdeklarationen redovisas alla de uppgifter om intäkt- och kostnadsposter som är hänförliga till ett inkomstslag. Det innebär bl.a. en skyldighet att redovisa alla de uppgifter som behövs för att en kapitalvinst skall kunna beräknas. Av den generella bestämmelsen framgår inte att uppgift också behövs om de villkor som kan vara förenade med överlåtelsen och som kan påverka storleken av kapitalvinsten. I paragrafen har därför tagits in en särskild bestämmelse om att uppgift skall lämnas om kapitalvinsten är beroende av någon händelse i framtiden. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 2 kap. 17 § första stycket sista meningen den gamla lagen.

13 § De nuvarande bestämmelserna om uppskovsavdrag vid bostadsbyte infördes den 1 januari 1994. Samtidigt infördes bestämmelser om en årlig uppgiftsskyldighet för den som äger en ersättningsbostad (prop. 1993/94:45). Dessa ersattes den 1 juli 1994 med de nuvarande bestämmelserna om uppgiftsskyldighet (prop. 1993/94:152 s. 45).

De uppgifter som skall lämnas är de som behövs för att ersättningsbostaden skall kunna identifieras. I fråga om villor är det tillräckligt med fastighetens beteckning. När det gäller privatbostadsrätter erfordras det att identifikationsuppgifter även lämnas om privatbostadsföretaget för att en säker identifiering skall kunna göras. Uppgifter skall lämnas det år då uppskovsavdraget begärs. Anskaffas ersättningsbostaden inte förrän året därpå, skall uppgift om ersättningsbostaden lämnas först det senare året.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 17 § andra stycket den gamla lagen.

14 § Om uppskovsavdrag vid bostadsbyte har gjorts och äganderätten till ersättningsbostaden övergår till annan genom arv, testamente, bodelning eller gåva flyttas uppskovet över till den nye ägaren. För att uppskovet skall föras över, skall dödsboet eller överlåtaren i sin självdeklaration lämna uppgift om den nye ägaren och de uppgifter som behövs för att ersättningsbostaden skall kunna identifieras, dvs. desamma som skall lämnas enligt 13 §. Uppgift skall också lämnas om hur uppskovsavdraget skall påverka anskaffningsutgiften vid en eventuell försäljning av ersättningsbostaden.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 17 § tredje stycket den gamla lagen.

15 § Det nuvarande materiella innehållet i bestämmelserna om uppskov med beskattningen vid koncerninterna andelsavyttringar och vid andelsbyten infördes den 1 januari 1999. Samtidigt infördes bestämmelserna om vilka uppgifter som skall lämnas i självdeklarationen (prop. 1998/99:15 s. 258).

De uppgifter som skall lämnas är de som behövs för att skattemyndigheten skall kunna ta ställning till om förutsättningar finns för uppskov. När uppskov har beviljats skall den som fått uppskovet eller den som trätt i dennes ställe årligen lämna sådana uppgifter som behövs för att skattemyndigheten skall kunna ta ställning till om uppskovet kan bestå eller om uppskopsbeloppet skall återföras till beskattning.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 17 § fjärde stycket och 19 a § den gamla lagen.

16 § I samband med den nuvarande regleringen av uppskov med beskattningen vid andelsbyten infördes också bestämmelser om vilka uppgifter som skall lämnas om äganderätten till en andel övergår genom arv, testamente, bodelning eller gåva. I det här fallet är det förvärvaren som skall lämna uppgifterna i sin deklaration. Det är uppgift om antalet förvärvade andelar, uppskopsbeloppet för varje andel samt identifikationsuppgifter för den förre ägaren.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 17 § femte stycket den gamla lagen.

17 § Skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter kan normalt inte avtalas bort eller fastställas genom avtal. Två undantag finns dock.

Om utgivaren av en ersättning är bosatt utomlands eller är en utländsk juridisk person får denne träffa ett avtal med mottagaren av ersättningen, enligt vilket utgivaren av ersättningen befrias från skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter. I sådana fall åtar sig mottagaren av ersättningen att själv betala sociala avgifter i form av egenavgifter för den ersättning han får från utgivaren av ersättningen (så kallat socialavgiftsavtal). Överenskommelsen skall enligt *första stycket* redovisas i självdeklarationen. Detta för att korrekta egenavgifter skall kunna debiteras (prop. 1986/87:16 s. 35–38 och prop. 2000/01:8 s. 102).

För ersättning som utges av privatpersoner finns enligt 2 kap. 7 § andra stycket socialavgiftslagen (2000:980) en möjlighet att träffa ett avtal om att arbetsgivaravgifter skall betalas på sådan ersättning under 10 000 kronor som arbetsgivaravgifter annars inte skall betalas på enligt 2 kap. 6 § nämnda lag. Ett sådant avtal medför att arbetsgivaravgifter i stället för egenavgifter skall betalas på ersättningen för arbetet. Enligt *andra stycket* skall överenskommelsen redovisas i självdeklarationen. Detta för att den skall kunna beaktas vid avgiftsdebiteringen (prop. 1999/2000:6 s. 69 f.).

Bestämmelserna motsvarar 2 kap. 18 § den gamla lagen.

18 § Bestämmelsen i *första stycket* anger i punktform vad svenska handelsbolag skall lämna uppgift om. Den motsvarar 2 kap. 25 § första stycket den gamla lagen.

Svenska handelsbolag är numera skattskyldiga för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader och skall lämna självdeklaration om underlag för någon sådan skatt skall fastställas (se 2 kap. 7 § 5). Uppgifterna enligt 5 § och övriga uppgifter som skall lämnas till ledning för delägarnas taxeringar lämnas därför lämpligen i självdeklarationen när sådan skall lämnas. I andra fall skall de lämnas som särskilda uppgifter (se 5 kap. 2 §).

Enligt *punkt 1* skall handelsbolaget, i stället för delägarna själva, lämna de uppgifter om verksamheten som skall lämnas enligt 5 §. När uppgiftsskyldigheten infördes ansågs det tillräckligt att uppgifterna om verksamheten lämnas från ett håll (prop. 1990/91:5 s. 86).

Enligt *punkt 2* skall de uppgifter lämnas som behövs för att beräkna inkomst från handelsbolaget. I dag hänförs för fysisk person och dödsbo i stort sett all inkomst från handelsbolaget till inkomstslaget näringsverksamhet. Undantag görs för kapitalvinst vid avyttring av näringsfastighet eller näringsbostadsrätt som inte är lagertillgång då sådan vinst beskattas i inkomstslaget kapital. Andra inkomster i handelsbolaget beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet, bl.a. delägarrens lön, sjukpenning, varuuttag, bostadsförmån m.m.

I 2 kap. 25 § andra stycket den gamla lagen är föreskrivet vilka uppgifter handelsbolaget skall redovisa vid avyttring av fastighet eller vid upplåtelse eller överlåtelse som skall jämföras med avyttring av fastighet. Denna särreglering är nu borttagen och uppgiftsskyldigheten omfattas av den allmänna uppgiftsskyldigheten i punkt 2.

Enligt *punkt 3* skall varje delägarers andel eller lott i bolaget anges. Värdet av en delägarers andel eller lott behöver inte längre anges.

Enligt *andra stycket* skall handelsbolaget särskilt ange om kapitalvinsten är beroende av någon händelse i framtiden. Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 25 § andra stycket sista meningen den gamla lagen.

19 § Enligt bestämmelsen skall det totala beloppet och varje delägarers andel av avdraget från arbetsgivaravgifterna enligt 2 kap. 28 och 29 §§ socialavgiftslagen (2000:980) anges. En arbetsgivare får vid beräkning av arbetsgivaravgifter göra avdrag från avgifterna med fem procent av avgiftsunderlaget, dock med högst 3 550 kronor varje månad. För att skattemyndigheterna skall kunna stämma av att ett handelsbolag inte sammantaget får avdrag från arbetsgivaravgifterna med mer än 42 600 kronor skall de angivna uppgifterna lämnas (se prop. 1996/97:21).

20 § De särskilda bestämmelserna om uppgiftslämnande i självdeklarationen för fåmansföretag o.d. har tillkommit för att underlätta taxeringskontrollen och för att beskattningsreglerna för fåmansföretag skall kunna fungera tillfredsställande (se prop. 1974:159 och prop. 1975/76:79). Bestämmelsen finns kvar även efter det att de flesta av de materiella så kallade stoppreglerna har slopats. Enligt det *tredje stycket* omfattas även företag som enligt 57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall behandlas som fåmansföretag. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 16 § första stycket den gamla lagen. Identifikationsuppgifter för närstående behöver inte lämnas om denne inte har tagit emot ersättning från, träffat avtal med eller ingått någon annan rättshandling med företaget. Termen annan rättshandling har ersatt termen liknande förhållande i den gamla lagen.

21 § De från och med 1977 års taxering införda särskilda reglerna för beskattning av fåmansföretag och deras delägare kompletterades samtidigt med en utvidgad skyldighet för företagsledare i fåmansföretag och närstående till dessa samt delägare i företaget att lämna information till

skattemyndigheterna om sina ekonomiska mellanhavanden med företaget (prop. 1975/76:79 s. 94 och 95). Efter skattereformen har den särskilda uppgiftsskyldigheten justerats så att den även gäller personer i samma ställning i fåmanshandelsbolag, eftersom termen fåmansföretag inte längre inkluderar fåmanshandelsbolag, och i företag som enligt 57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall behandlas som fåmansföretag (prop. 1990/91:5 och prop. 1995/96:109). Termen fåmanshandelsbolag infördes genom inkomstskattelagen och avser samma bolag som tidigare benämndes fåmansägda handelsbolag.

Bestämmelserna i *första* och *andra styckena* är hämtade från 2 kap. 24 § första stycket den gamla lagen. Även närstående till delägare kommer att omfattas av bestämmelserna. Uppgift skall bl.a. lämnas om avtal eller någon annan rättshandling mellan den uppgiftsskyldige och företaget. Termen annan rättshandling har ersatt begreppet annat förhållande.

Bestämmelsen i *tredje stycket* motsvarar 2 kap. 24 § andra stycket den gamla lagen. De särskilda reglerna för beskattning av utdelning och kapitalvinst skall tillämpas även om företaget inte längre är ett fåmansföretag eller ett sådant företag som avses i 57 kap. inkomstskattelagen. Uppgiftsskyldighet föreligger därför enligt detta stycke i fem beskattningsår efter det beskattningsår företaget har upphört att vara ett fåmansföretag eller ett sådant företag som skall behandlas som ett fåmansföretag (se prop. 1990/91:5 och prop. 1995/96:109).

22 § Bestämmelsen innebär att fåmansföretag skall lämna en sådan förteckning över penninglån och säkerheter som avses i 12 kap. 9 § aktiebolagslagen (1975:1385). Skyldigheten infördes efter förslag i prop. 1975/76:79. Motivet till bestämmelsens införande var att det är väsentligt att skattemyndigheterna får kännedom om de transaktioner som förekommer mellan fåmansföretag och dess ägare och denne närstående.

Vidare innebär bestämmelsen att fåmansföretag skall lämna en förteckning över utbetald rörlig ränta på vinstandelslån till någon som har intressegemenskap med företaget, t.ex. delägare eller företagsledare eller deras närstående. Anledningen till att fåmansföretag skall redovisa sådan ränta är att räntan i dessa fall inte är avdragsgill.

Paragrafen motsvarar 2 kap. 22 § första stycket tredje meningen den gamla lagen.

23 § Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 21 § den gamla lagen. *Punkt 2* har anpassats till OECD:s definition av royalty. Den finns i artikel 12 punkt 2 i modellavtalet för skatteavtal beträffande inkomst och förmögenhet.

24 § De europeiska ekonomiska intressegrupperingarna skall enligt artikel 40 i rådets förordning (EEG) nr 2137/85 av den 25 juli 1985 om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) beskattas på samma sätt som svenska handelsbolag, dvs. medlemmarna skall beskattas. När det gäller uppgiftslämnandet behandlas de därför på samma sätt som handelsbolagen. Bestämmelsen är ny.

25 § För vissa ekonomiska föreningar finns det en avdragsbegränsning för insatsränta. Bestämmelsen innehåller en uppgiftsskyldighet för

ekonomiska föreningar att ange vilken typ av förening de är, för att underlätta skatteförvaltningens bedömning av avdragsrätten. Bestämmelsen tillkom efter förslag i prop. 1999/2000:88 och togs in i 2 kap. 25 a § den gamla lagen.

4 kap. Deklarationsförfarandet

1 § Självdeklarationen skall lämnas enligt ett fastställt formulär. Det innebär endast att den skall vara uppställd på ett visst angivet sätt. Det innebär inte att den måste lämnas i pappersform utan den kan, vilket framgår av 4 §, också lämnas i form av ett elektroniskt dokument.

Motsvarande bestämmelse finns i 2 kap. 2 § den gamla lagen.

2 § I *första stycket* anges att skattemyndigheten skall skicka ut en förtryckt blankett för allmän självdeklaration till alla som kan antas vara skyldiga att lämna en sådan självdeklaration. Detta skall göras före den 15 april taxeringsåret. Detta innebär att alla fysiska personer som kan antas vara deklarationsskyldiga skall få en förtryckt blankett med kända uppgifter. Även fysiska personer som bedriver näringsverksamhet skall således få en förtryckt blankett med de av skattemyndigheten kända uppgifterna. Det kan t.ex. röra sig om kapitalinkomster.

Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 11 § andra stycket den gamla lagen. En förtryckt blankett för förenklad självdeklaration grundad på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av skattemyndigheten kända uppgifter sänds från och med 1995 års taxering ut till samtliga berörda skattskyldiga före den 15 april taxeringsåret (prop. 1992/93:86).

I *andra stycket* bemyndigas regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att besluta vilka uppgifter som skall förtryckas i den allmänna självdeklarationen. I 2 kap. 11 § andra stycket den gamla lagen är det angivet vilka uppgifter som skall förtryckas. Avsikten är att det är samma uppgifter som är uppräknade där som skall förtryckas även på den allmänna självdeklarationen. Genom att överlåta regleringen till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer blir det enklare att komplettera bestämmelserna i takt med att kontrolluppgiftsskyldigheten och de tekniska förutsättningarna förändras. De uppgifter som skall förtryckas måste dock rymmas inom den ram som anges i 3 kap. 1 §.

3 § Självdeklarationen skall vara egenhändigt underskriven av den som är skyldig att lämna deklarationen eller av den som är behörig ställföreträdare. Vem som är behörig ställföreträdare framgår av 19 kap. 1 §.

Av 2 kap. 2 § den gamla lagen framgår att deklarationen skall avges på heder och samvete. Av detta följer att en deklaration skall vara egenhändigt undertecknad och kan medföra straffansvar för osann försäkran (se 15 kap. 10 § brottsbalken). Kravet på heder och samvete har utmönstrats eftersom det inte har någon praktisk betydelse.

4 § Efter särskilt medgivande av Riksskatteverket eller en skattemyndighet som Riksskatteverket bestämmer, kan en självdeklaration lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Detta framgår av *första stycket*.

I *andra stycket* anges vad som är ett elektroniskt dokument. Definitionen av ett elektroniskt dokument härstammar ursprungligen från Lagrådets förslag till utformning av 12 a § tullagen (1987:1065), återgivet i prop. 1989/90:40 om tullregisterlag m.m.; en formulering som godtogs av departementschefen och riksdagen. Den nuvarande formuleringen i 2 kap. 2 § första och andra styckena i den gamla lagen tillkom efter förslag av Lagrådet, återgivet i prop. 1996/97:100. Samma lydelse finns även i 10 kap. 26 § skattebetalningslagen (1997:483).

5 § Paragrafen anger när självdeklaration skall lämnas. Deklarationstidpunkten samordnas för alla deklarationsskyldiga till den 2 maj. Detta gäller oavsett om det är en allmän eller en särskild självdeklaration som skall lämnas. Endast personer som är bosatta utomlands eller av annan anledning annat än tillfälligt vistas utomlands, t.ex. på grund av studier eller arbete, får lämna deklARATIONEN vid ett senare tillfälle. Möjligheten att inkomma senare med deklARATIONEN ges i dessa fall för att den förtryckta blanketten skall hinna komma fram och för att den deklarationsskyldige skall ha tid på sig att kontrollera och komplettera deklARATIONEN.

Motsvarande bestämmelser om deklARATIONSTIDPUNKTER finns i 2 kap. 28 § den gamla lagen.

6 § I *första stycket* anges vart en självdeklaration skall lämnas. Motsvarande reglering finns i 2 kap. 29 § den gamla lagen.

I *andra stycket* anges att elektroniska deklARATIONER får tas emot av Riksskatteverket för en skattemyndighets räkning. Detta är en följd av att deklARATIONER som lämnas som ett elektroniskt dokument kommer att ges in till en mottagningsfunktion hos Riksskatteverket. Bestämmelsen är ny.

5 kap. Särskilda uppgifter

1 § För bl.a. stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund finns särskilda bestämmelser om att vissa inkomster är undantagna från skattskyldighet i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) och i 6 § tredje stycket lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. För att kunna kontrollera skattskyldigheten behöver skattemyndigheten vissa uppgifter. Dessa särskilda uppgifter skall lämnas på samma sätt som gäller för självdeklARATIONER. Paragrafen har sin motsvarighet i 2 kap. 26 § den gamla lagen. Vilka stiftelser, föreningar och trossamfund som skall lämna särskilda uppgifter räknas inte längre upp i bestämmelsen utan det gäller alla stiftelser, föreningar och trossamfund som omfattas av bestämmelserna om undantag från skattskyldighet. Någon ändring av vilka uppgifter som skall lämnas har inte skett.

2 § Svenska handelsbolag är numera skattskyldiga för statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel och särskild löneskatt på pensionskostnader och skall lämna självdeklARATION om underlag för någon sådan skatt skall fastställas. Uppgifterna enligt 3 kap. 5 § och övriga uppgifter som skall lämnas till ledning för delägarnas taxeringar lämnas därför i första hand i självdeklARATIONEN när sådan skall lämnas. I

andra fall skall de lämnas som särskilda uppgifter. Uppgifterna som skall lämnas är desamma som anges i 3 kap. 18 och 19 §§.

Paragrafen har sin motsvarighet i 2 kap. 25 § den gamla lagen.

Det som gäller för handelsbolagen gäller även de europeiska ekonomiska intressegrupperingarna. De skall enligt artikel 40 i rådets förordning (EEG) nr 2137/85 av den 25 juli 1985 om europeiska ekonomiska intressegrupperingar (EEIG) beskattas på samma sätt som svenska handelsbolag, dvs. medlemmarna skall beskattas. När det gäller uppgiftslämnandet behandlas de därför på samma sätt som handelsbolagen. I denna del är bestämmelsen ny.

3 § Bestämmelser om sjöinkomstavdrag och skattereduktion för sjöinkomst finns i 64 kap. 2 § respektive 65 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Avdraget och skattereduktionen är beroende av vilket fartområde ett fartyg går i. I punkt 4 av anvisningarna till 49 § kommunalskattelagen fanns bestämmelser om att en redare skall lämna vissa uppgifter till Riksskatteverket för bestämmande av vilket fartområde fartyget går i. Bestämmelserna om uppgiftsskyldigheten har inte tagits in i inkomstskattelagen utan förs nu in i den nya lagen. I sak är uppgifterna som skall lämnas desamma.

4 § I paragrafen anges när de särskilda uppgifterna skall lämnas.

Enligt *första stycket* skall stiftelser, föreningar, registrerade trossamfund, svenska handelsbolag och europeiska ekonomiska intressegrupperingar lämna sådana särskilda uppgifter som skall lämnas enligt 1 eller 2 § på samma sätt som gäller för självdeklarationer. Det innebär t.ex. att de skall lämnas senast den 2 maj och att de efter medgivande från Riksskatteverket kan lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Motsvarande bestämmelser finns för handelsbolag i 2 kap. 25 § tredje stycket den gamla lagen och för stiftelser i 2 kap. 26 § fjärde stycket den lagen.

Enligt *andra stycket* skall redare lämna de uppgifter som behövs för bestämmande av vilket fartområde ett fartyg går i senast den 1 oktober året före det år uppgifterna avser. Dessa uppgifter ligger till grund för Riksskatteverkets beslut om fartområden för det kommande beskattningsåret. Om förhållanden som har betydelse för klassificeringen ändras skall redaren snarast anmäla detta till Riksskatteverket. Verket fattar då ett nytt beslut om klassificeringen. Motsvarande bestämmelser fanns tidigare i punkt 4 av anvisningarna till 49 § kommunalskattelagen (1928:370).

6 kap. Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst

1 § I bestämmelsen anges att det skall lämnas kontrolluppgift om alla inkomster som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Det är tillräckligt att intäkten som sådan är att hänföra till inkomstslaget tjänst. Även om inkomsten är undantagen från skattskyldighet på grund av den så kallade sex- eller tolv månadersregeln (3 kap. 9 § inkomstskattelagen [1999:1229]) skall kontrolluppgift lämnas. Vad som skall tas upp i tjänst anges i 11 kap. inkomstskattelagen. Det gäller bl.a. löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner, sjukpenning och

föräldrapenning. I den gamla lagen var bestämmelserna om vad som kontrolluppgift skall lämnas om utspridda i flera paragrafer, se 3 kap. 4, 6, 13, 14, 17 och 19 §§ den gamla lagen. Kontrolluppgiftsskyldigheten kommer nu att vara knuten till skattskyldigheten enligt inkomstskattelagen om inte särskilt undantag gjorts. Om det i framtiden tillkommer nya typer av ersättningar eller förmåner kommer dessa automatiskt att omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten utan att någon lagändring är nödvändig.

2 § I paragrafen anges för vem och av vem kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst skall lämnas. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon. Det är den som har betalat ut beloppet eller gett ut förmånen som skall lämna kontrolluppgift. I regel är det arbetsgivaren eller uppdragsgivaren när det är fråga om lön, arvoden och förmåner. När det gäller sociala förmåner är det den myndighet som har beslutat om förmånen som skall lämna kontrolluppgiften. I fråga om pensioner och livräntor är det försäkringsföretaget e.d. som skall lämna kontrolluppgiften. I de fall utbetalningen sker genom förmedling av någon annan, t.ex. då löner betalas ut genom en banks försorg, är det den som har lämnat förmedlingsuppdraget som skall lämna kontrolluppgiften.

Bestämmelser om för vem kontrolluppgift skall lämnas finns i 3 kap. 4 § andra stycket, 13 § andra stycket, 14 § tredje stycket och 19 § andra stycket den gamla lagen.

Bestämmelser om vem som skall lämna kontrolluppgift finns i 3 kap. 4 § första stycket, 13 § första stycket, 14 § första stycket och 19 § första stycket den gamla lagen.

3 § I bestämmelsen regleras att kontrolluppgift som skall lämnas för skattepliktig intäkt i inkomstslaget tjänst i form av rabatt, bonus eller annan förmån som utges på grund av kundtrohet eller liknande skall lämnas av den som slutligt har stått för de utgifter som ligger till grund för förmånen om denne är annan än den som är skattskyldig för förmånen. Bestämmelsen infördes efter förslag i prop. 1996/97:19 och motsvarar 3 kap. 4 § första stycket andra meningen gamla lagen.

4 § Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 4 § första stycket sista meningen den gamla lagen. Angående innehållet i sak, se prop. 1997/98:133, bet. 1997/98:SkU26, rskr. 1997/98:264.

5 § Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag från kontrolluppgiftsskyldigheten. Den omfattar bestämmelserna i 3 kap. 5 § punkterna 1–2a samt 3 kap. 4 § fjärde stycket den gamla lagen.

Enligt *punkt 1* behöver kontrolluppgift under vissa förutsättningar inte lämnas för ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som en fysisk person eller dödsbo har gett ut. Ersättningen eller förmånen får inte utgöra omkostnad i näringsverksamhet. Inte heller får skatteavdrag ha gjorts. Om skatteavdrag har gjorts skall alltid kontrolluppgift lämnas. Ersättningen får inte heller ha överstigit 1 000 kronor.

För andra ersättningar och förmåner gäller enligt *punkt 2* en generell beloppsgräns om 100 kronor. Understiger utbetalt belopp tillsammans

med värdet av utgiven förmån 100 kronor behöver den som är uppgiftsskyldig enligt 1 § således inte lämna någon kontrolluppgift.

Genom införandet av en generell beloppsgräns om 100 kronor för samtliga skattepliktiga belopp som är att hänföra till tjänst har beloppsgränsen för pension, livränta m.m. sänkts från 200 kronor till 100 kronor (jfr 3 kap. 14 § tredje stycket den gamla lagen). *Punkt 3* omfattar 3 kap. 4 § fjärde stycket den gamla lagen. Undantaget avses omfatta samtliga ersättningar och förmåner som skall beskattas i inkomstslaget tjänst och som enligt 3 kap. 21 § skall redovisas i självdeklaration, .

Punkt 4 omfattar 3 kap. 5 § punkt 2 a den gamla lagen. Den som har redovisat skatteavdrag i en förenklad skattedeklaration undantas från skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ersättningarna. Uppgiftsskyldigheten fullgörs i stället genom den förenklade skattedeklarationen (se prop. 2000/01:7).

Paragrafen har ändrats i förhållande till departementspromemorians förslag.

6 § I *första stycket* anges vilka uppgifter som skall redovisas i kontrolluppgiften. Här anges endast det som är specifikt för kontrolluppgifter om intäkter i inkomstslaget tjänst. Vissa generella uppgifter som alltid skall redovisas i kontrolluppgiften framgår av 14 kap. 8 §.

Enligt *punkt 1* är det värdet av den ersättning eller den förmån som har getts ut som skall redovisas. I vissa fall behövs mer detaljerade bestämmelser om vilka uppgifter som skall redovisas. I de flesta fall kan regeringen utfärda sådana genom så kallade verkställighetsföreskrifter meddelade genom en förordning. De bestämmelser om vilka uppgifter som skall redovisas när det gäller bilförmån som finns i 3 kap. 7 § fjärde stycket den gamla lagen kommer därför att tas in i en förordning.

Om ersättningen endast avser en del av året skall detta anges enligt *punkt 2*.

I en kontrolluppgift om sjöinkomst skall enligt *punkt 3* anges antalet arbetsdagar som tjänstgöringen omfattat samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum. Kontrolluppgiftsskyldigheten infördes efter förslag i prop. 1995/96:227. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 10 § den gamla lagen.

Om värdet av en bil-, kost- eller bostadsförmån har justerats enligt 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483) skall det anges i kontrolluppgiften enligt *punkt 4*. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 7 § andra stycket den gamla lagen.

Om kontrolluppgiften avser pension skall det enligt *punkt 5* anges om ersättningen utgår på grund av en tjänstepensionsförsäkring. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 14 § tredje stycket tredje meningen den gamla lagen.

Om ett engångsbelopp har getts ut för en personskada skall enligt *punkt 6* det anges om sådan ersättning har getts ut tidigare på grund av samma skada. För varje sådant belopp gäller enligt 11 kap. 38 § inkomstskattelagen (1999:1229) att endast 60 procent av beloppet skall tas upp till beskattning. För samma skada får dock den del som inte tas upp inte överstiga 15 prisbasbelopp. Uppgifterna behövs för kontroll av

att rätt belopp tas upp som intäkt. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 14 § fjärde stycket den gamla lagen.

Enligt *punkt 7* skall det i kontrolluppgiften anges tidigare och nuvarande ägare, på vilket sätt äganderätten övergått samt vem som förfogar över försäkringen. Kontrolluppgiftsskyldigheten är till för att kontrollera att försäkringen inte används för icke avdragsgilla gåvor eller understöd. Uppgiftsskyldigheten infördes efter förslag i prop. 1959:122. Det nuvarande sakliga innehållet fick bestämmelserna efter förslag i prop. 1973:120. Samtidigt slopades avdragsrätten för makes pensionsförsäkring och försäkringstagaren blev i vissa fall skattskyldig för utfallande belopp även efter en överlåtelse av försäkringen. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 16 § första stycket den gamla lagen. De materiella bestämmelserna för pensionsförsäkringar har numera ändrats så att insättande av andra förmånstagare än den försäkrade är omöjligt och överlåtelse av försäkringen har begränsats till ett fåtal särskilt angivna fall (se 58 kap. 6 och 17 §§ inkomstskattelagen).

Av *andra stycket* framgår att med utbetalat belopp likställs även andra belopp. I *punkt 1* avses behållning på pensionssparkonto i vissa fall. Det är i de fall avskattning av pensionssparkonto sker enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen. Motsvarande kontrolluppgiftsskyldighet finns i 3 kap. 14 § andra stycket den gamla lagen. I *punkt 2* avses kapital hänförligt till pensionsförsäkring som blir skattepliktigt med anledning av att det överförs eller överläts på sådant sätt som anges i 58 kap. 19 § inkomstskattelagen. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 14 § tredje stycket fjärde meningen den gamla lagen. I *punkt 3* avses t.ex. ändring av en pensionsförsäkring i strid med bestämmelserna i 58 kap. 17 § inkomstskattelagen. Här avses också en sådan ändring av ett försäkringsavtal för en pensionsförsäkring eller insättande av ny förmånstagare som enligt 2 kap. 12 § lagen (1999:1230) om ikraftträdande av inkomstskattelagen (1999:1229) medför att den mot försäkringen svarande premiereserven och övriga tillgodohavanden vid tidpunkten för ändringen anses som belopp som på grund av försäkringen utbetalats under det beskattningsår då ändringen sker (jfr 3 kap. 17 § den gamla lagen).

7 § Bestämmelsen om att det i kontrolluppgiften skall anges om den uppgiftsskyldige skall betala arbetsgivaravgifter på ersättningarna och förmånerna motsvarar 3 kap. 9 § första stycket den gamla lagen.

8 § Bestämmelsen reglerar hur ersättningar som en arbetsgivare eller en uppdragsgivare utbetalt som ersättning för utgifter i tjänsten skall redovisas i kontrolluppgiften.

Värdet av ersättningen behöver endast anges om ersättningen avser andra utgifter än sådana som enligt 12 kap. 2 § första och andra styckena inkomstskattelagen (1999:1229) skall dras av utan någon beloppsmässig begränsning och utbetalaren enligt bestämmelserna i 8 kap. 19 eller 20 § skattebetalningslagen (1997:483) är skyldig att göra skatteavdrag från ersättningen. I övriga fall, dvs. då ersättningen avser sådana utgifter som avses i 12 kap. 2 § första och andra styckena inkomstskattelagen, är det tillräckligt att det i kontrolluppgiften anges att ersättning utgetts och vad den avser. Genom hänvisningen i 12 kap. 2 § den föreslagna lagen till

6 kap. den lagen gäller begränsningen även beträffande sådana ersättningar som utbetalats till personer som är begränsat skattskyldiga. Jämför bl.a. 6 § 1 och 2 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Bestämmelsen motsvarar delvis 3 kap. 5 § 3 och 3 kap. 9 § andra och tredje styckena den gamla lagen.

Bestämmelsen har efter Riksskatteverkets påpekande ändrats i förhållande till departementspromemorians förslag. I promemorian föreslogs att kontrolluppgift inte skulle behöva lämnas om den uppgiftsskyldige inte var skyldig att göra skatteavdrag från ersättningen. Det skulle ha medfört att den skattskyldige inte heller hade behövt redovisa ersättningen i sin deklaration (se 3 kap. 4 §). Den skattskyldige bör redovisa vissa ersättningar i självdeklarationen då all kostnadsersättning inte svarar mot en avdragsgill utgift.

9 § Paragrafen anger hur inkomster som getts ut i annat än pengar skall värderas. Bestämmelserna motsvarar 3 kap. 7 § första stycket den gamla lagen.

Av värderingsreglerna i 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) framgår när förmånsvärdet skall sättas ned på grund av att den skattskyldige har betalt ersättning för förmånen. Bestämmelsen i 3 kap. 6 § andra stycket den gamla lagen om att förmånsvärdet skall sättas ned med betald ersättning har därför tagits bort.

7 kap. Kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet

1 § I paragrafen regleras skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ersättningar och förmåner till näringsidkare. Det är endast i vissa fall som kontrolluppgift skall lämnas. Vilka dessa är framgår av 3 §.

2 § Här finns angivet för vem kontrolluppgiften skall lämnas och av vem.

Motsvarande bestämmelser finns i 3 kap. 4 § första stycket första meningen och andra stycket, 13 § första och andra styckena samt 20 § den gamla lagen.

3 § Paragrafen innehåller bestämmelser om vad kontrolluppgiften skall innehålla. Innebörden av *punkt 1* är att uppgift skall lämnas om ersättningar och förmåner för arbete som under kalenderåret överstigit 1 000 kronor, om de getts ut till näringsidkare och skatteavdrag enligt 5 kap. skattebetalningslagen har gjorts. Det är fråga om ersättningar till näringsidkare som saknar F-skattsedel. Det gäller också ersättningar till näringsidkare som har F-skattsedel med villkor att den endast får åberopas i näringsverksamhet men som inte skriftligen har åberopat den. Punkten har sin motsvarighet i 3 kap. 4 § tredje stycket första ledet den gamla lagen.

Punkt 2 avser Riksförsäkringsverkets och de allmänna försäkringskassornas skyldighet att lämna kontrolluppgift om sjukpenning, rehabiliteringspenning och smittbärappenning.

Skyldigheten att lämna kontrolluppgift framgår av 3 kap. 13 § den gamla lagen. Enligt tredje stycket den paragrafen skall det i

kontrolluppgiften anges om den utbetalda ersättningen avser anställning eller annat förvärvsarbete.

Punkt 3 avser sådant näringsbidrag som avses i 29 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 20 § den gamla lagen.

Punkt 4 avser royaltyer och liknande avgifter. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 19 § den gamla lagen.

Efter synpunkter från Riksskatteverket har paragrafen utvidgats i förhållande till departementspromemorians förslag genom att punkt 4 om royaltyer m.m. har lagts till.

4 § Bestämmelsen reglerar skyldigheten för bank att lämna kontrolluppgift om utbetalning från skogskonto, skogsskadekonto och upphovsmannakonto. Kontrolluppgiftsskyldigheten för utbetalningar från särskilt konto enligt skogskontolagen (1954:142) har tidigare varit reglerad i 9 a § skogskontolagen. Motsvarande kontrolluppgiftsskyldighet har införts för utbetalningar från upphovsmannakonto. Beskattningen av uttagen från kontona är numera reglerad i inkomstskattelagen (1999:1229).

8 kap. Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld

1 § Bestämmelsen om skyldighet att lämna kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt motsvarar inledningen till 3 kap. 22 § den gamla lagen. Med fordringsrätt avses fordran i såväl svenska kronor som utländsk valuta. Termerna har samma betydelse och tillämpningsområde som i inkomstskattelagen (1999:1229) (se 1 kap. 5 §). Bestämmelsen är därför tillämplig även på terminer, optioner och liknande avtal vars underliggande tillgångar kan hänföras till en fordran i svenska kronor eller utländsk valuta eller som avser ränteindex eller index beroende av en utländsk valuta (se 48 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen). Den omfattar också sådan ränta som utgår enligt lagen (1999:158) om investerarskydd och som utbetalas av Insättningsgarantinämnden.

2 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon. Detta innebär en inskränkning i förhållande till den gamla lagen. Enligt 3 kap. 22 § andra stycket 1 den gamla lagen skall kontrolluppgift lämnas för den som tillgodoräknats ränta eller till vilken ränta har betalats ut, dvs. för både fysiska och juridiska personer. Av 3 kap. 23 § 1 och 2 den gamla lagen framgår dock att vissa juridiska personer är undantagna från kretsen för vilka kontrolluppgift skall lämnas.

Det är den som tillgodoräknat eller betalt räntan som skall lämna kontrolluppgiften. Vilka som omfattas är närmare angivet i *andra stycket*. Det är alla juridiska personer förutom dödsbon och alla enskilda näringsidkare om räntan utgör omkostnad i verksamheten. I 3 kap. 22 § första stycket den gamla lagen är det mer detaljerat angivet vem som skall lämna kontrolluppgift. I den gamla lagen har uppgiftsskyldigheten begränsats till den som från allmänheten tar emot och förvaltar pengar med individuell räntegottskrivning (se prop. 1984/85:180 s. 132). Den begränsningen är nu borttagen och uppgiftsskyldigheten gäller alla juridiska personer, utom dödsbon, och fysiska personer som är

näringsidkare. Det innebär bl.a. att ränta som tillgodoräknas i samband med affärsförhållanden skall det lämnas kontrolluppgift om. Det innebär att kontrolluppgifter kan komma att avse dröjsmålsränta. Den enda begränsning som kommer att finnas är beloppsbegränsningen i 4 §.

3 § Bestämmelsen anger att i vissa fall skall kontrolluppgift om en fordringsrätt lämnas även om någon ränta inte har tillgodoräknats eller betalats ut. Avsikten är att underlätta kontrollen av förmögenheten. I 3 kap. 22 § andra stycket 2 den gamla lagen är uppgiftsskyldigheten begränsad till samtliga fordringar som är skattepliktiga med undantag för äldre premieobligationer (se prop. 1996/97:117). Begränsningen ligger nu i stället i att endast den som har fordran registrerad skall lämna kontrolluppgiften. Det är den som för ett avstämningsregister, dvs. centrala värdepappersförvarare, värdepappersinstitut och andra som för register eller har antecknat vem som är innehavare av en fordringsrätt.

4 § Här anges undantagen från uppgiftsskyldigheten. I *punkt 1* görs undantag för fordran och ränta på konto för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985 om räntan understiger 100 kronor för varje innehavare. Undantaget infördes efter förslag i prop. 1984/85:180. Bestämmelsen finns i 3 kap. 23 § 3 den gamla lagen.

I *punkt 2* finns en generell beloppsgräns. Om räntan på andra konton än de som regleras i punkt 1 understiger 100 kronor behöver någon kontrolluppgift inte lämnas. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 kap. 23 § 4 den gamla lagen.

I *punkt 3* görs undantag för skogskonton, skogsskadekonton, upphovsmannakonton och pensionssparkonton. Motsvarande undantag finns i 3 kap. 23 § 5 den gamla lagen.

5 § I *första stycket* anges vad kontrolluppgiften skall innehålla. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 22 § tredje stycket första meningen den gamla lagen.

Andra stycket reglerar vad som skall redovisas när det inte går att utröna vad som är ränta och vad som är annan utbetalning. Det motsvarar 3 kap. 22 § sjätte stycket den gamla lagen.

6 § I *första stycket* regleras hur kontrolluppgift skall lämnas om det finns mer än en kontoinnehavare till samma konto. Räntan och fordringsrätten skall fördelas efter hur mycket var och en äger om detta är känt för uppgiftslämnaren. Det kan t.ex. framgå av avtalet mellan kontoföraren och kontoinnehavarna eller i ett avtal mellan kontoinnehavarna som kontoföraren tagit del av. I annat fall skall räntan och fordringsrätten fördelas lika mellan kontoinnehavarna. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 22 § femte stycket första meningen den gamla lagen.

I *andra stycket* regleras för vem kontrolluppgift skall lämnas i de fall det finns fler än fem kontoinnehavare. Om någon ensam förfogar över kontot är det tillräckligt att kontrolluppgift lämnas för den personen. I sådant fall redovisas den totala räntan och hela behållningen i en kontrolluppgift. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 57 § andra

stycket tredje meningen den gamla lagen (jfr även 3 kap. 22 § femte stycket sista meningen den gamla lagen).

7 § Bestämmelsen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om ränta och skuld. En uppgiftsskyldighet om ränta på skuld infördes till 1994 års taxering (se prop. 1992/93:86). Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om skuld infördes först till 1998 års taxering (se prop. 1996/97:117). Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 25 a § första stycket den gamla lagen.

8 § Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon. Detsamma gäller enligt 3 kap. 25 a § andra stycket första meningen den gamla lagen.

Kontrolluppgift skall lämnas av den som mottagit räntan om denne tillhör den krets som anges i *andra stycket*. Det är juridiska personer och enskilda näringsidkare. Kretsen uppgiftsskyldiga är således densamma som för fordringsrätter och ränta. I förhållande till den gamla lagen (3 kap. 25 a § första stycket) har kretsen av uppgiftsskyldiga utvidgats. Från att huvudsakligen ha omfattat dem som yrkesmässigt bedriver utlåning eller kreditgivning omfattas nu alla juridiska personer, utom dödsbo och alla enskilda näringsidkare om räntan utgör inkomst i näringsverksamheten. Kontrolluppgiften kan därför komma att avse affärsmässiga transaktioner, som dröjsmålsräntor. Den enda begränsning som finns är en beloppsbegränsning i 11 §.

9 § Bestämmelsen anger att i vissa fall skall kontrolluppgift om skuld lämnas även om någon ränta inte har mottagits. En kontrolluppgiftsskyldighet för skulder underlättar kontrollen av förmögenheter. Det är enbart de som yrkesmässigt bedriver utlånings- eller kreditgivningsverksamhet som skall lämna kontrolluppgift om skuld i de fall någon ränta inte har mottagits. Genom begränsningen av kretsen uppgiftsskyldiga undviks att kontrolluppgifter skall lämnas i de fall det rör sig om affärstransaktioner, t.ex. om någon är försenad med betalningen av en faktura. Bestämmelsen är ny.

10 § Kontrolluppgiften skall enligt *första stycket* innehålla uppgift om den ränta som mottagits under året och hur stor skulden är vid årets utgång. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 25 a § andra stycket andra meningen den gamla lagen.

Andra stycket reglerar hur förskottsrenta skall behandlas. Det motsvarar 3 kap. 25 a § tredje stycket den gamla lagen. Bestämmelsen infördes samtidigt som kontrolluppgiftsskyldigheten om ränta på skulder (se prop. 1992/93:86).

11 § Kontrolluppgift om ränta på skuld skall endast lämnas om räntan har uppgått till minst 100 kronor. Bestämmelsen är ny. För att inte den uppgiftslämnande och skattemyndigheterna skall belastas med kontrolluppgifter om småbelopp, t.ex. om dröjsmålsränta på endast några kronor eller ören måste det finnas en begränsning. Beloppet 100 kronor motsvarar den begränsning som finns för ränta på fordringsrätter.

12 § I första stycket regleras hur kontrolluppgift skall lämnas om det finns mer än en betalningsansvarig för samma skuld. Räntan och skulden skall fördelas efter hur mycket var och en är betalningsansvarig för om detta är känt för uppgiftslämnaren. Det kan t.ex. framgå av skuldebrevet eller ett avtal mellan de betalningsansvariga som borgenären har tagit del av. I annat fall skall räntan och skulden fördelas lika mellan de betalningsansvariga. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 25 a § femte stycket första meningen den gamla lagen.

I andra stycket regleras för vem kontrolluppgift skall lämnas i de fall det finns fler än fem betalningsansvariga för skulden. Bestämmelsen infördes samtidigt som kontrolluppgiftsskyldigheten för ränta på skuld infördes (se prop. 1992/93:86). I förarbetena angavs lån till obligationskonsortier som exempel. Det är den som tecknat lånet för konsortiets räkning som kontrolluppgift skall lämnas för. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 57 § andra stycket femte meningen den gamla lagen.

13 § Enligt bestämmelsen skall ersättning vid återbetalning av lån i förtid enligt 42 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) (ränteskillnadsersättning) samt sådan räntekompensation som avses i 42 kap. 8 § den lagen behandlas som ränta i kontrolluppgiftshänseende.

Någon utvidgning av den nuvarande uppgiftsskyldigheten för räntekompensation enligt 3 kap. 22 § tredje stycket sista meningen och 3 kap. 25 a § fjärde stycket den gamla lagen är inte avsedd. Eftersom vad som sägs om ränta även skall gälla för räntekompensation blir bl.a. bestämmelsen i 5 § andra stycket tillämplig om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av beloppet som utgör räntekompensation. I det fallet skall således det sammanlagda beloppet redovisas i kontrolluppgiften.

14 § Bestämmelserna reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om tomträttsavgäld. En sådan skyldighet infördes till 1994 års taxering (se prop. 1992/93:86). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 26 a § första och andra styckena den gamla lagen.

15 § I paragrafen regleras hur kontrolluppgift skall lämnas om tomträten innehas gemensamt av flera personer. Den betalda avgälden skall då fördelas efter var och ens andel, om detta är känt för uppgiftslämnaren. I annat fall skall avgälden fördelas lika mellan tomträttshavarna. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 26 a § tredje stycket den gamla lagen.

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning på samt innehav av delägarätter

1 § I paragrafen regleras kontrolluppgiftsskyldigheten om utdelning och ränta på samt innehav av delägarätter. Med delägarätter avses inte endast aktier o.d. utan även annat som bestämmelserna om delägarätter skall tillämpas på enligt 48 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229). Det gäller vinstandelsbevis som avser lån i svenska kronor, konvertibla skuldebrev i svenska kronor, terminer och optioner som avser aktier eller aktieindex och andra tillgångar med liknande konstruktion eller

verkningsätt. Delägarrätter kan avse både svenska och utländska tillgångar om det inte i 48 kap. 2 § inkomstskattelagen är särskilt angivet att endast svenska tillgångar omfattas.

Kontrolluppgiftsskyldigheten avser både utdelning och ränta på tillgångarna. Detta beror på att avkastningen från t.ex. konvertibla skuldebrev är ränta.

Motsvarande bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet om utdelning och innehav av värdepapper och fordringar finns i 3 kap. 27 § den gamla lagen.

2 § Kontrolluppgiftsskyldigheten om utdelning och ränta har begränsats till att avse sådana fysiska personer och dödsbon som för egen del får lyfta utdelningen eller har tillgodoförts räntan. Motsvarande bestämmelse om utdelning finns i 3 kap. 27 § andra stycket a den gamla lagen.

3 § Kontrolluppgift om innehav skall, liksom enligt 3 kap. 27 § andra stycket b den gamla lagen, lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som är antecknade som innehavare av delägarrätterna vid kalenderårets utgång.

4 § Paragrafen reglerar vem som skall lämna kontrolluppgift. Kontrolluppgiftsskyldigheten enligt *punkt 1* omfattar alla svenska aktiebolag, såväl avstämningsbolag som så kallade kupongbolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska och utlandsbaserade värdepappersfonder samt utländska juridiska personer.

I likhet med bestämmelserna i 3 kap. 27 § första stycket den gamla lagen är det den som betalat ut utdelningen som är uppgiftsskyldig. För avstämningsbolag m.m. således det kontoförande institutet eller förvaltaren.

Skyldigheten att lämna särskild uppgift enligt 3 kap. 28 § den gamla lagen har slopats och ersatts av en skyldighet för utbetalaren att lämna kontrolluppgift på utbetalat belopp. Av 15 kap. 5 § följer att den som tar emot utdelningen, i egenskap av utdelningsberättigad eller i egenskap av ombud för denne, till den uppgiftsskyldige är skyldig att lämna de uppgifter han behöver för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet enligt denna bestämmelse.

Enligt *punkt 2* skall värdepappersinstitut eller andra som förvarar delägarrätter i depå eller har dem registrerade på konto lämna kontrolluppgift om inte sådan kontrolluppgiftsskyldighet finns enligt punkt 1. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 27 § första stycket 4 och 5 den gamla lagen.

5 § Kontrolluppgift behöver enligt *första stycket* inte lämnas om utdelning, ränta och innehav av tillgångar på pensionssparkonto. Undantaget infördes samtidigt som möjligheten till individuell pensionssparande infördes (se prop. 1992/93:187). Undantaget motiveras av att beskattningen av avkastning och tillgångar på ett pensionssparkonto sker i särskild ordning enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 27 § fjärde stycket den gamla lagen.

I fråga om marknadsnoterade delägarätter skall enligt *andra stycket* kontrolluppgift om innehavet lämnas även om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats. Detta för att beräkning av den skattepliktiga förmögenheten skall kunna göras. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 27 § tredje stycket sista meningen den gamla lagen.

6 § I *första stycket* anges vad kontrolluppgiften skall innehålla. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 27 § tredje stycket den gamla lagen. Om utdelning sker på annat sätt än genom kontantutdelning, så kallad sakutdelning, skall även sådan anses som utbetald när den har verkställts. Det gäller t.ex. vid utdelning inköpsrätter.

I departementspromemorian föreslogs att en ny bestämmelse skulle införas med innebörden att för utländska delägarätter skulle även värdet av innehavet anges (8 §). Såväl Riksskatteverket som Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening avstyrkte förslaget. Motiveringen var bl.a. att olika värden skulle kunna komma att lämnas. Eftersom såväl beskattningsmyndigheten som företrädarna för marknaden är eniga om nackdelarna med förslaget läggs det inte fram.

Bestämmelsen i *andra stycket* innebär att kontrolluppgift skall lämnas om förpliktelse på grund av optionsavtal, terminsavtal o.d. Bestämmelsen infördes efter förslag i prop. 1996/97:117. Den motsvarar 3 kap. 27 § sjätte stycket den gamla lagen.

7 § I paragrafen regleras för vem kontrolluppgift skall lämnas i de fall det finns fler än fem depå- eller kontoinnehavare. Om någon ensam förfogar över depån eller kontot är det tillräckligt att kontrolluppgift lämnas för den personen. Bestämmelsen är ny (jfr dock 8 kap. 6 § *andra stycket* och 12 § *andra stycket*).

Riskskatteverket har i sitt remissyttrande avstyrkt förslaget med motivering att hittills har kontrolluppgift lämnats för samtliga innehavare vilket medfört att uppgiften har kunnat förtryckas i självdeklarationerna. Motsvarande bestämmelse finns dock redan för fordringar och skulder. Skäl saknas att ha andra krav på kontrolluppgiftslämnande när det gäller depåer eller andra konton för förvaring av delägarätter.

10 kap. Kontrolluppgift om avyttring av delägarätter och fordringsrätter

1 § I paragrafen anges att kontrolluppgift skall lämnas vid avyttring av andelar i värdepappersfonder. En kontrolluppgiftsskyldighet om kapitalvinster och kapitalförluster infördes för allemansfonder till 1994 års taxering (se prop. 1992/93:86). Skyldigheten utsträcktes inför 1997 års taxering till att omfatta även andra värdepappersfonder (se prop. 1994/95:209). Bestämmelser om kontrolluppgift om kapitalvinst och kapitalförlust vid avyttring av andelar i värdepappersfonder finns i 3 kap. 32 a § den gamla lagen.

Kontrolluppgiftsskyldigheten omfattar även utlandsbaserade värdepappersfonder och andra utländska fondföretag. I

departementspromemorian var kontrolluppgiftsskyldigheten för sådana andelar reglerad i 12 kap.

2 § Kontrolluppgift skall, liksom hittills, lämnas för fysiska personer och dödsbon.

3 § Kontrolluppgift vid avyttring genom inlösen skall lämnas av vissa fondbolag. Avgränsningen sker genom en hänvisning till 1 och 3 §§ lagen (1990:1114) om värdepappersfonder (*punkterna 1 och 2*). I *punkt 3* ges en motsvarande skyldighet för utländska fondföretag som bedriver verksamhet här i Sverige. I departementspromemorian var deras kontrolluppgiftsskyldighet reglerad i 12 kap.

Om ett utländskt fondföretaget har ingått ett avtal med ett värdepappersinstitut att sköta försäljning och inlösen får enligt *andra stycket* värdepappersinstitutet istället lämna kontrolluppgiften.

Vidare anges i *tredje stycket* att om andelen är förvaltarregistrerad skall i stället förvaltaren lämna kontrolluppgiften. I den gamla lagen finns en bestämmelse om att när en andel är förvaltarregistrerad skall förvaltaren lämna fondbolaget de uppgifter som behövs för kontrolluppgiftslämnandet. Denna bestämmelse utgår. Reglerna om beräkning av kapitalvinsten föreslås nu ändras så att den så kallade genomsnittsmetoden kan användas för det begränsade antal andelar som förvaltas av en förvaltare, dvs. är förvaltarregistrerade. Detta möjliggör att förvaltaren kan lämna kontrolluppgift om kapitalvinsten eller kapitalförlusten vid avyttring av andelar som är registrerade hos honom. Skyldigheten för förvaltaren att lämna kontrolluppgift är en tillfällig reglering i avvaktan på att den särskilde utredare som gör en översyn av lagstiftningen om värdepappersfonder och andra företag för kollektiva investeringar i värdepapper och som bl.a. har till uppgift att titta på förvaltarens uppgiftsskyldighet har lämnat sitt förslag (dir. 1999:108).

4 § I Sverige finns i dag en värdepappersfond vars andelar det handlas med på Stockholmsbörsen. Vid avyttring av andelarna genom försäljning på börsen görs ingen inlösen av andelarna hos fondbolaget. Fondbolaget får heller inte tillgång till uppgifterna om anskaffningsutgiften och försäljningspriset och kan därför inte göra någon beräkning av vinsten/förlusten. Det är för närvarande endast förvaltarregistrerade fondandelar som är tillåtna. Förvaltarna har tillgång till behövliga uppgifter och är därför de som är bäst lämpade att lämna kontrolluppgift om avyttringen. Se vidare avsnitt 14.4. Det förekommer även handel med andelar i utländska fondföretag i andra länder. I de fall dessa är förvaltarregistrerade skall en förvaltare även lämna kontrolluppgift om en sådan avyttring.

Om avyttring sker genom försäljning på en börs av andelar i ett utländskt fondföretag skall enligt 3 kap. 32 c § den gamla lagen kontrolluppgift lämnas av värdepappersinstitut som är skyldiga att upprätta en avräkningsnota. För att inte ta bort en kontrolluppgiftsskyldighet som redan finns föreslås i *andra stycket* en sådan skyldighet i de fall andelarna inte är förvaltarregistrerade. Av 10 kap. 6 § tredje stycket följer att eftersom anskaffningsutgiften inte är

känd är det tillräckligt det i kontrolluppgiften redovisas ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna för avyttringen.

5 § Kontrolluppgift om kapitalvinster och kapitalförluster på andelar i värdepappersfonder som utgör tillgångar på pensionssparkonto skall inte lämnas (se prop. 1992/93:187).

6 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftens innehåll. *Första* och *andra styckena* motsvarar 3 kap. 32 a § andra stycket den gamla lagen.

Kontrolluppgiftens innehåll behandlas i prop. 1994/95:209, avsnitt 4.2. Uppgift om vilket slag av fond det är fråga om och om den är marknadsnoterad har främst betydelse för kvittningsmöjligheterna. Kvittningsmöjligheterna har utvidgats per den 1 juli 2000 (se prop. 1999/2000:100, avsnitt 8.3.3). Det finns dock fortfarande vissa skillnader mellan ränte- och aktiefonder samt mellan marknadsnoterade fonder och sådana som inte är det.

Tredje stycket är nytt. Av den nuvarande lydelsen av bestämmelsen framgår inte hur den uppgiftsskyldige skall agera om underlag i form av andelens anskaffningsutgift saknas. För att säkerställa att kontrolluppgift överhuvudtaget lämnas i det fallet har intagits en kompletterande bestämmelse om att uppgiftslämnaren i sådant fall skall lämna kontrolluppgift om nettoförsäljningslikviden i stället för kapitalvinst/-förlust. Bestämmelsen innebär också att några så kallade stickvärden inte behöver fastställas nu när kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgas. Avyttring av andelar i utlandsbaserade värdepappersfonder eller andra utländska fondföretag genom försäljning på börsen omfattas i dag av den kontrolluppgiftsskyldighet som gäller för andra värdepapper än andelar i svenska värdepappersfonder (se 3 kap. 32 c § den gamla lagen). Motsvarande kontrolluppgiftsskyldighet föreslås nu reglerad i 10 kap. 4 § andra stycket. Eftersom det vid försäljning via en börs i dag inte är möjligt att lämna kontrolluppgift om kapitalvinst/-förlust blir bestämmelsen om att det är ersättningen vid avyttringen efter avdrag för utgifterna vid avyttringen tillämplig.

7 § Vid avyttring av andra delägarätter än andelar i värdepappersfonder och utländska fondföretag och av fordringsrätter samt vid utfärdande av optioner skall kontrolluppgift lämnas.

Vad som avses med delägarätter och fordringsrätter framgår av 48 kap. 2–4 §§ inkomstskattelagen (1999:1229). Med delägarätter avses inte bara aktier utan även teckningsrätter, delrätter, andelar i ekonomiska föreningar, vinstandelsbevis som avser lån i svenska kronor, konvertibla skuldebrev i svenska kronor, terminer och optioner vars underliggande tillgångar består av aktier, terminer och optioner som avser aktieindex samt andra tillgångar med liknande konstruktion eller verkningsätt. Med fordringsrätter avses fordringar i någon valuta samt terminer, optioner och liknande tillgångar som kan hänföras till en fordran i någon valuta eller som avser ränteindex eller index beroende av någon valuta. Även utländska delägarätter och fordringsrätter omfattas av bestämmelsen.

Vad som avses med avyttring framgår av 44 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen. I begreppet avyttring omfattas alla sätt att slutföra en options- eller terminsaffär men inte utfärdandet av optioner.

Kontrolluppgiftsskyldigheten för utfärdandet av optioner är därför särskilt reglerad i *punkt 2*. Kontrolluppgiftsskyldigheten om utfärdande och slutförande av options- och terminsaffärer beslutades efter förslag i prop. 1997/98:134 att tillämpas första gången vid 2000 års taxering.

Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening har i sitt remissyttrande föreslagit att förfall av optioner särskilt skall omnämnas i lagtexten. Det framgår dock av 44 kap. 4 § 4 inkomstskattelagen att förfall räknas som avyttring. Någon anledning att ändå särskilt omnämna förfall av optioner har inte framkommit.

Delägarrätter och fordringsrätter som omfattas av investerarskyddet eller av en sådan försäkring som ett värdepappersbolag skall ha för skadeståndsskyldighet som bolaget kan komma att ådra sig vid utförande av tjänster i rörelsen (se 5 kap. 2 § lagen [1991:981] om värdepappersrörelse) anses enligt 7 § lagen (1999:199) om skatteregler för ersättning från insättningsgaranti och investerarskydd avyttrade då ersättning har fastställts. Kontrolluppgiftsskyldigheten infördes efter förslag i prop. 1998/99:48 i 3 kap. 32 c och 32 d §§ den gamla lagen.

8 § I bestämmelsen anges för vem och av vem kontrolluppgift skall lämnas. *Punkt 1* motsvarar 3 kap. 32 c § första stycket den gamla lagen. *Punkt 2* motsvarar 3 kap. 32 c § andra stycket den gamla lagen.

Punkt 3, som är ny, ålägger kreditmarknadsföretag att lämna kontrolluppgifter. Med ett kreditmarknadsföretag avses enligt 1 kap. 1 § lagen (1992:1610) om finansieringsverksamhet ett svenskt aktiebolag eller en svensk ekonomisk förening som har fått tillstånd enligt den lagen att driva finansieringsverksamhet. Med finansieringsverksamhet avses näringsverksamhet som har till ändamål att lämna kredit, ställa garanti för kredit, förmedla kredit till konsumenter eller medverka till finansiering genom att förvärva fordringar eller upplåta lös egendom till nyttjande.

Punkt 4 motsvarar 3 kap. 32 d § första stycket 1 den gamla lagen.

Enligt *punkt 5* som är ny skall den som betalar ut ersättning i samband med avyttring genom inlösen lämna kontrolluppgift. Vid inlösen av t.ex. aktier kan det vara aktiebolaget som skall lämna kontrolluppgifter. Om aktien är förvaltarregistrerad är det förvaltaren som skall lämna kontrolluppgiften.

Punkt 6 motsvarar 3 kap. 32 d § första stycket 2 den gamla lagen.

Skyldigheten att lämna kontrolluppgift omfattar även utländska delägarrätter. Den särreglering av skyldigheten att lämna kontrolluppgift om utländska värdepapper efter föreläggande som finns i 3 kap. 34 § den gamla lagen kommer således att tas bort.

9 § I paragrafen anges vilka uppgifter som skall redovisas i kontrolluppgiften. Det är samma uppgifter som skall lämnas enligt 3 kap. 32 c § tredje och fjärde styckena och 32 d § andra stycket den gamla lagen. Vid avyttring av en option genom förfall skall enligt den gamla lagen kontrolluppgift lämnas om ersättningen vid förvärvet. Den bestämmelsen har tagits bort eftersom instituten har uppgett att de inte har tillgång till uppgiften. Vidare har skyldigheten att lämna

kontrolluppgift vid så kallad nettning vid en terminsaffär begränsats till att avse bruttoförsäljningslikviden vid förvärvet.

Bestämmelsen har ändrats i förhållande till departementspromemorians förslag. Den har utformats i enlighet med förslag från Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening.

10 § Om t.ex. Insättningsgarantinämnden eller en försäkringsgivare som betalat ut ersättning från en försäkring för skadeståndsskyldighet som ett värdepappersbolag ådragit sig vid utförande av tjänster i rörelsen, inte kan ange hur stor del av det utbetalda beloppet som utgör ersättning för avyttrade delägarätter eller fordringsrätter skall det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas (se prop. 1998/99:48). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 32 d § tredje stycket den gamla lagen.

11 § I paragrafen regleras för vem kontrolluppgift skall lämnas om delägarätter eller fordringsrätter ägs gemensamt av flera personer. I stället för samtliga delägare får kontrolluppgift lämnas för den person som anges på avräkningsnotan. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 57 § andra stycket sjunde meningen den gamla lagen.

11 kap. Vissa andra kontrolluppgifter

I kapitlet regleras diverse olika kontrolluppgiftsskyldigheter som inte passar in i de övriga kapitlen. Det kan t.ex. vara kontrolluppgiftsskyldighet angående intäkter i inkomstslaget kapital som inte ingår i 8–10 kap. eller kostnader som skall dras av som allmänna avdrag. Det kan vidare avse uppgifter som är av betydelse för förmögenhetsbeskattning eller annan beskattning.

I gällande lagstiftning finns en skyldighet för privatbostadsföretag att lämna kontrolluppgift för medlem eller delägare om upplåten lägenhet som har upplåtits till annan än medlem eller delägare. I kontrolluppgiften skall det redovisas det belopp som medlemmen eller delägaren har betalat in till föreningen eller bolaget och hur mycket härav som utgör kapitaltillskott. Vad som avses är en kontrolluppgiftsskyldighet vid andrahandsuthyrningar. Det är inte alltid som privatbostadsföretaget känner till att lägenheten hyrs ut i andra hand och kontrolluppgiftsskyldigheten kan därför inte vara heltäckande. Det saknas därför skäl att behålla skyldigheten. Bestämmelsen finns därför inte med i föreliggande förslag till ny lagstiftning.

1 § Enligt paragrafen skall sådana privatbostadsföretag som avses i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229) lämna kontrolluppgift om medlems eller delägars andel i föreningens eller bolagets förmögenhet om värdet överstiger 1 000 kronor. Med privatbostadsföretag avses svenska ekonomiska föreningar eller svenska aktiebolag vars verksamhet till klart övervägande del består i att åt sina medlemmar eller delägare tillhandahålla bostäder i byggnader som föreningen eller bolaget äger. Med sådana företag avses också svenska ekonomiska föreningar eller svenska aktiebolag vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att åt sina medlemmar eller delägare tillhandahålla

garage eller någon annan för deras personliga räkning avsedd anordning i byggnader som föreningen eller bolaget äger.

Värdering skall göras i enlighet med bestämmelserna i 11 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

Uppgiftsskyldigheten gäller endast om medlemmen eller andelsägaren är en fysisk person eller ett dödsbo.

Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 44 § tredje stycket den gamla lagen. Enligt denna skall dock kontrolluppgift lämnas endast efter föreläggande.

Bestämmelsen har efter förslag från Riksskatteverket ändrats i förhållande till förslaget i departementspromemorian så att kontrolluppgift endast behöver lämnas om andelar i privatbostadsföretag vars värde överstiger 1 000 kronor.

2 § Paragrafen reglerar skyldigheten för privatbostadsföretag (se 1 §) att lämna kontrolluppgift vid avyttring av en privatbostadsrätt. Med privatbostadsrätt avses enligt 2 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) en aktie eller annan andel i ett privatbostadsföretag om den till aktien eller andelen knutna bostaden är en privatbostad. Kontrolluppgiftsskyldigheten om avyttring infördes den 1 januari 1984 för att tillämpas första gången vid 1985 års taxering (se prop. 1983/84:64 s. 44 f.). Bestämmelserna har sina motsvarigheter i 3 kap. 45 och 46 §§ den gamla lagen.

Av *tredje stycket* följer vad som skall redovisas i kontrolluppgiften. Det är bl.a. den ersättning säljaren/överlåtaren fick ge när privatbostadsrätten förvärvades och hans andel av den inre reparationsfonden samt hans andel av privatbostadsföretagets förmögenhet.

I samband med att en evig kapitalvinstbeskattning infördes på bostadsrätter bestämdes att huvudsakligen sådana uppgifter som finns med på det obligatoriska överlåtelseavtalet skall lämnas i kontrolluppgiften. Kravet på skriftlig form vid överlåtelse av bostadsrätter infördes den 1 juli 1982. Uppgift om säljarens/överlåtarens ersättning vid förvärvet behövde därför bara lämnas om förvärvet skett efter den dagen. För andelar i bostadsföreningar och bostadsaktiebolag som inte omfattades av samma bestämmelser bestämdes att för förvärv som skett före utgången av 1983, dvs. före lagens ikraftträdande, behövde inte heller uppgift om ersättningen lämnas.

För att reglerna skall vara så enhetliga som möjligt har nu bestämmelsen ändrats så att det endast är förvärv efter utgången av 1983 som medför skyldighet att i kontrolluppgiften ange ersättningen för överlåtarens förvärv (se *punkt 4*).

En bostadsrätt som förvärvats före 1974 anses enligt 46 kap. 12 § inkomstskattelagen (1999:1229) förvärvad den 1 januari 1974. Kapitaltillskott som gjorts före 1974 är därför inte avdragsgilla vid beräkningen av kapitalvinsten (se *punkt 7*).

Samma så kallade stickdag, dvs. den 1 januari 1974, har använts när det gäller innestående medel på en inre reparationsfond. Om förvärvet gjorts före den 1 januari 1974 tas det inte någon hänsyn till om det vid tidpunkten för förvärvet fanns en inre reparationsfond vid bestämmandet av anskaffningsutgiften. Uppgift om inre reparationsfond eller liknande

fond behöver därför enbart lämnas om förvärvet skett efter nämnda tidpunkt (se *punkt 6*).

Om bostadsrätten förvärvats före den 1 januari 1974 kan anskaffningsutgiften bestämmas utifrån bostadsrättens andel av privatbostadsföretagets behållna förmögenhet nämnda dag. Anskaffningsutgiften anses utgöra 150 procent av förmögenheten. Uppgift om bostadsrättens andel av förmögenheten skall i dessa fall framgå av kontrolluppgiften (se *punkt 8*).

3 § Bestämmelsen omfattar skyldigheten i 3 kap. 4 § tredje stycket sista meningen den gamla lagen att lämna kontrolluppgift om ersättning eller förmån för upplåtelse av en privatbostad eller en bostad som innehas med hyresrätt.

Ersättning eller förmån som en arbetsgivare har gett ut till en anställd för att denne upplåtit en privatbostad eller bostad som innehas med hyresrätt skall tas upp i inkomstslaget kapital (se 42 kap. 30 § inkomstskattelagen [1999:1229]). Det gäller ersättning för upplåtelse av såväl bostad som mark, garage o.d. Om arbetsgivaren har betalat ut ersättning för hyra av annan egendom än den nämnda skall ersättningen tas upp i inkomstslaget tjänst till den del ersättningen överstiger marknadsvärdet. I sådana fall skall kontrolluppgift lämnas enligt 5 kap. 1 §.

4 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om utdelning till delägare i svenska juridiska personer som har bildats enligt en författning eller på liknande sätt för att förvalta en sådan marksamfällighet eller regleringssamfällighet som är en särskild taxeringsenhet. Förvaltaren av samfälligheten skall lämna kontrolluppgifter för fysiska personer och dödsbon. Uppgift skall lämnas om utbetald utdelning och hur stor del av denna som kommer från intäkt av skogsbruk i samfälligheten. Den sistnämnda uppgiften behövs för att skattemyndigheten skall kunna kontrollera avdrag för insättning på skogskonto och skogsskadekonto enligt bestämmelserna i 21 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Enligt 21 kap. 29 § inkomstskattelagen skall den del av utdelningen som kommer från intäkt av skogsbruk likställas med intäkt av skogsbruk som den skattskyldige själv har bedrivit. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 kap. 48 § 1 den gamla lagen.

5 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om andel av inkomster som är avkastning på kapital för delägare i juridiska personer som har bildats för att förvalta andra samfälligheter än sådana som omfattas av 4 §. Förvaltaren av samfälligheten skall lämna kontrolluppgifter för fysiska personer och dödsbon. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 kap. 48 § 2 den gamla lagen.

Enligt *tredje stycket* skall andelen av samfällighetens inkomster redovisas i kontrolluppgiften endast om den överstiger 300 kronor. Det hänger samman med att det är endast om andelen överstiger 300 kronor som den skall tas upp till beskattning enligt 42 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

6 § Bestämmelsen om räntebidrag motsvarar 3 kap. 21 § den gamla lagen. Uppgiftsskyldigheten har utvidgats till att omfatta även dödsbon. Bestämmelsen fick sitt nuvarande sakliga innehåll till 1993 års taxering (se prop. 1991/92:60).

7 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om pensionsförsäkringar och pensionssparkonton. Kontrolluppgiftsskyldigheten om pensionsförsäkringar infördes till 1995 års taxering (se prop. 1992/93:86 respektive 1992/93:187). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 17 a § den gamla lagen.

Paragrafen har utformats enligt förslag som Riksskatteverket har lämnat i dess remissyttrande.

8 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten för vissa kapitalförsäkringar och för sådan försäkring som enligt 58 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) anses som en pensionsförsäkring. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon. Det är den som är skattskyldig för försäkringen som kontrolluppgiften skall lämnas för. Kontrolluppgiften skall lämnas av försäkringsföretag och understödsföreningar.

Enligt *tredje stycket* skall värdet av försäkringen vid årets utgång redovisas i kontrolluppgiften. I den gamla lagen finns en beloppsgräns innebärande att det totala värdet av en eller flera försäkringar skall uppgå till minst 1 000 kronor för att uppgift skall behöva lämnas. Denna gräns är nu borttagen. Om försäkringen är meddelad i en försäkringsrörelse som inte bedrivs från ett fast driftsställe i Sverige skall även värdet vid närmast föregående års utgång redovisas. Det senare värdet tjänar som ledning för bestämmande av avkastningsskatt eftersom denna skatt beräknas på ett underlag som motsvarar värdet vid ingången av beskattningsåret (se prop. 1995/96:231).

Motsvarande bestämmelser finns i 3 kap. 15 § första och andra styckena den gamla lagen.

Bestämmelsen har utformats efter förslag från Riksskatteverket i dess remissyttrande.

12 kap. Kontrolluppgiftsskyldighet m.m. vid utlandstransaktioner

1 § Paragrafen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om betalningar till och från utlandet. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 50 § första stycket den gamla lagen när det gäller kontrolluppgifter för fysiska personer och dödsbon. Kontrolluppgiftsskyldigheten har utvidgats i förhållande till förslaget i departementspromemorian till att avse även andra juridiska personer än dödsbon, se vidare avsnitt 16.

Beloppsgränsen har höjts från 75 000 kronor till 100 000 kronor. Bestämmelsen har också utvidgats till att avse alla betalningar överstigande 100 000 kronor till och från personer som är obegränsat skattskyldiga i Sverige (jfr 3 kap. 50 § andra stycket den gamla lagen).

2 § Enligt *första stycket* föreligger uppgiftsskyldighet för sådana tjänsteersättningar m.m. samt för ränta och fordringsrätt som omfattas av kontrolluppgiftsskyldighet enligt 6 kap. och 8 kap. 1–6 §§ även om

mottagaren är begränsat skattskyldig. Kontrolluppgiftsskyldighet för ränta, fordringsrätter och skulder m.m. enligt 3 kap. 22–26 §§ den gamla lagen gäller redan för fysiska personer bosatta i utlandet enligt 3 kap. 63 § andra stycket den gamla lagen. Enligt 18 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta skall kontrolluppgift lämnas om vissa avlöningar, arvoden, pensioner och ersättningar för begränsat skattskyldiga personer. Den uppgiftsskyldigheten ersätts nu av bestämmelsen om kontrolluppgiftsskyldighet för alla med inkomster som typiskt sett är inkomst i inkomstslaget tjänst oavsett var de är bosatta. Övriga bestämmelser i 3 kap. 63 § den gamla lagen tas bort. Se vidare avsnitt 17.2.

Pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken den försäkrade inte är skattskyldig i Sverige bestäms med ledning av en särskild kontrolluppgift enligt 2 kap. 19 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Uppgiftsskyldigheten förs nu in i den nya lagen i och med att det föreslås att kontrolluppgift alltid skall lämnas om ersättningar och förmåner som är att hänföra till inkomstslaget tjänst även i de fall de utgår till personer som är begränsat skattskyldiga.

Enligt *andra stycket* skall i sådan uppgift även mottagarens utländska skatteregistreringsnummer samt, när det gäller inkomst av tjänst, medborgarskap anges. Uppgift om medborgarskap behövs inte längre för att konstatera om inkomsten grundar rätt till pension men är nödvändig för att Sverige skall kunna uppfylla internationella åtaganden. Motsvarande bestämmelse finns i 15 kap. 5 § lagen om inkomstgrundad ålderspension, som nu föreslås tas bort. Bestämmelsen om skatteregistreringsnummer är ny. Se vidare avsnitt 18.

3 § I paragrafen regleras skyldigheten att lämna kontrolluppgift om utbetald royalty eller liknande avgift till den som bedriver näringsverksamhet. Kontrolluppgift skall lämnas för både enskilda näringsidkare och juridiska personer. Bestämmelsen är ny men motsvarande kontrolluppgiftsskyldighet har i flera fall föreskrivits av Riksskatteverket med stöd av bemyndigandet i 3 kap. 63 § första stycket den gamla lagen (se även Riksskatteverkets föreskrifter [RSFS 2000:15] om skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt 3 kap. 63 § första stycket lagen [1990:325] om självdeklaration och kontrolluppgifter). Enligt *andra stycket* skall även uppgift lämnas om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer i kontrolluppgiften.

4 § Bestämmelsen reglerar kontrolluppgiftsskyldigheten om utländska försäkringar. En sådan kontrolluppgiftsskyldighet har funnits sedan 1996 års taxering (se prop. 1995/96:97). Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 15 § tredje stycket den gamla lagen.

Riksskatteverket har i sitt remissyttrande framfört att även uppgift om när försäkringen tecknades och till vilket belopp bör anges i kontrolluppgiften. En sådan utvidgning av uppgiftsskyldigheten kan dock inte göras utan att frågan närmare bereds. Något sådant förslag kan därför inte läggas fram nu.

13 kap. Förbindelse att lämna kontrolluppgift

1 § För att skattemyndigheterna skall få kontrolluppgifter om räntor och banktillgodohavanden samt om utdelningar och innehav av värdepapper och försäkringar i de fall den skattskyldige har anlitat utländska företag som bedriver gränsöverskridande verksamhet i Sverige utan att öppna filial här i landet, skall vissa utländska företag ge in en förbindelse om att lämna kontrolluppgifter. Bestämmelsen tillämpades första gången vid 1997 års taxering (se prop. 1994/95:50). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 32 b § den gamla lagen. Företag som bedriver fondverksamhet föreslås också omfattas av bestämmelsen.

14 kap. Gemensamma bestämmelser om kontrolluppgifter

1 § Kontrolluppgifter skall lämnas senast den 31 januari det följande kalenderåret. Motsvarande gäller enligt 3 kap. 58 § första stycket den gamla lagen. Datumgränsen finns dock föreskriven på fler ställen (se 3 kap. 15 § fjärde stycket, 22 a § första stycket, 27 a § andra stycket och 32 b § första stycket den gamla lagen). I den nya lagen anges den senaste tidpunkten för att ge in kontrolluppgifter endast i denna paragraf.

2 § Här anges som en huvudregel att kontrolluppgift skall lämnas till den skattemyndighet hos vilken uppgiftslämnaren är registrerad som arbetsgivare. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 58 § första stycket den gamla lagen. Bestämmelser om undantag från huvudregeln finns i 3–5 §§.

3 § Kontrolluppgifter om privatbostadsrätter skall lämnas till skattemyndigheten i den region där fastigheten är belägen. Bestämmelsen är ny.

4 § Kontrolluppgift som skall lämnas enligt en förbindelse skall lämnas till Riksskatteverket. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 32 b § den gamla lagen.

5 § Enligt denna bestämmelse får det föreskrivas att en kontrolluppgift skall lämnas till annan myndighet än som följer av 2–4 §§. Riksskatteverket kan, efter delegation från regeringen, med stöd av bestämmelsen bl.a. föreskriva att den som tilldelats sådant registreringsnummer som avses i den numera upphävda bestämmelsen i 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272) får lämna kontrolluppgift i enlighet med registreringen (jfr 3 kap. 58 § andra stycket den gamla lagen).

6 § I paragrafen anges vart kontrolluppgiften skall lämnas om det inte framgår av andra bestämmelser. I de fallen skall den lämnas till den skattemyndighet som är behörig att fatta beslut om den uppgiftsskyldige enligt skattebetalningslagen (1997:483). Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 58 § andra stycket sista meningen den gamla lagen.

7 § Bestämmelsen anger hur kontrolluppgifterna skall lämnas. Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 kap. 56 § första stycket den gamla

lagen. Kontrolluppgifterna kan lämnas antingen på papper eller på medium för automatiserad behandling. Det innebär att uppgifterna kan lämnas t.ex. genom filöverföring.

8 § Bestämmelsen reglerar vilka uppgifter en kontrolluppgift skall innehålla utöver vad som särskilt har angetts i de enskilda bestämmelserna i 6–13 kap.

Generellt gäller att alla kontrolluppgifter enligt *punkt 1* skall innehålla identifikationsuppgifter för den uppgiftsskyldige och för den som uppgiften avser. Vad som avses är t.ex. namn, organisations-, samordnings- eller personnummer och adressuppgifter. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 57 § första stycket den gamla lagen.

Alla kontrolluppgifter skall vidare enligt *punkt 2* innehålla upplysning om verkställt skatteavdrag och om innehållen utländsk skatt. Bestämmelsen är ny.

Enligt *punkt 3* skall fåmansföretag och fåmanshandelsbolag i kontrolluppgiften ange om uppgiften avser en företagsledare, en närstående till en sådan person eller en delägare. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 57 § sista stycket den gamla lagen.

I förhållande till departementspromemorian har punkt 2 ändrats så att det är upplysning om innehållen utländsk skatt som skall lämnas och inte om den är avräkningsbar. Det kan inte krävas att den kontrolluppgiftsskyldige skall känna till om den utländska skatten är avräkningsbar eller inte.

9 § Skyldigheten att lämna ett sammandrag av kontrolluppgifterna infördes 1979 (se prop. 1977/78:181). Bestämmelsen har sin motsvarighet i 3 kap. 60 § första stycket den gamla lagen. Enligt gällande bestämmelser är det inte alla kontrolluppgifter som sammandrag skall lämnas över utan endast vissa särskilt angivna. Det framstår som en lämpligare ordning att regeringen eller Riksskatteverket beslutar vilka kontrolluppgifter det skall lämnas sammandrag över.

10 § Bestämmelsen anger vilka uppgifter som får ingå i ett sammandrag av kontrolluppgifterna. Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 60 § första och tredje styckena den gamla lagen.

11 § Bestämmelsen reglerar enligt vilka principer tillgångar och skulder skall värderas vid redovisningen i kontrolluppgiften. Bestämmelsen är ny.

15 kap. Annan uppgiftsskyldighet

1 § Bestämmelsen reglerar skyldigheten för en kontrolluppgiftsskyldig att till den person som kontrolluppgiften avser sända ett meddelande om vad kontrolluppgiften innehåller. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 59 § den gamla lagen.

2 § Bestämmelsen reglerar skyldigheten för vissa företag att till företagsledare och delägare samt till deras närstående lämna de uppgifter som dessa behöver för att kunna beräkna sina skattepliktiga inkomster

från företaget. Uppgiftsskyldigheten är till för att dels möjliggöra för företagsledaren, delägaren och den närstående i fåmansföretag och fåmanshandelsbolag att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet i deklARATIONEN enligt 3 kap. 21 § (se t.ex. prop. 1990/91:5), dels för att nämnda personer skall kunna använda sig av de så kallade lättnadsreglerna för ägarbeskattningen i små och medelstora företag (se prop. 1996/97:117).

Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 53 § första stycket den gamla lagen.

3 § Om näringsverksamhet har bedrivits av en make med den andre maken som medhjälpande enligt 60 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall den företagsledande maken lämna den medhjälpande de uppgifter som behövs för beräkning av inkomsten från verksamheten. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 52 § den gamla lagen.

4 § Enligt bestämmelsen är privatbostadsföretag skyldiga att tillhandahålla den som avyttrat sin privatbostadsrätt de uppgifter denne behöver för att i deklARATIONEN redovisa rätt beräknad kapitalvinst eller kapitalförlust. Skyldigheten omfattar naturligtvis bara de uppgifter som finns tillgängliga hos uppgiftslämnaren. Bestämmelsen är ny.

5 § Den som ingår rättshandling med någon som har att lämna kontrolluppgift skall, till den kontrolluppgiftsskyldige, lämna de upplysningar denne behöver för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet med anledning av rättshandlingen. Bestämmelsen gäller vid rättshandlingar som föranleder en obligatorisk kontrolluppgiftsskyldighet.

Av bestämmelsen följer bl.a. att den som för egen eller annans räkning öppnar ett inlåningskonto eller på annat sätt placerar pengar för förräntning skall till inlåningsinstitutet eller motsvarande lämna identifikationsuppgifter för den som har rätt att uppbära räntan m.m. Den som låter överföra medel till utlandet skall lämna nödvändiga uppgifter till betalningsförmedlaren för att denne skall kunna fullgöra sin skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt 12 kap. 1 §. Föreligger skyldighet att lämna kontrolluppgift för någon som är bosatt utomlands är denne skyldig att till den kontrolluppgiftsskyldige ange sitt utländska skatteregistreringsnummer. Den som för egen eller annans räkning lyfter utdelning eller ränta mot kupong skall lämna identifikationsuppgifter för den som är utdelningsberättigad eller motsvarande. Begär någon registrering hos en central värdepappersförvarare av värdepapper som avses berättiga till utdelning från en utländsk juridisk person skall den som begär registreringen till den centrala värdepappersförvararen (den kontrolluppgiftsskyldige) lämna identifikationsuppgifter för den för vilkens räkning avkastningen skall lyftas.

Den som ingår en rättshandling med den uppgiftsskyldige skall enligt bestämmelsen på annat sätt än muntligen till den kontrolluppgiftsskyldige förmedla de uppgifter han eller hon behöver för att kunna fullgöra sin uppgiftsskyldighet med anledning av deras rättsförhållande.

Bestämmelsen omfattar bl.a. de situationer som i den gamla lagen regleras i 3 kap. 4 a §, 28 § andra stycket, 29 §, 50 § tredje stycket och 57 § tredje stycket.

I förhållande till departementspromemorian har, efter påpekande från Kammarrätten i Jönköping, förtydligandet gjorts att det skall vara fråga om en obligatorisk kontrolluppgift.

6 § Paragrafen reglerar när uppgifterna enligt 5 § senast skall vara lämnade till den kontrolluppgiftsskyldige. Uppgifterna bör lämnas snarast möjligt men det bör också finnas en angiven tidpunkt när uppgifterna skall vara lämnade för att kontrolluppgiften skall kunna lämnas i tid. Kontrolluppgiften skall lämnas senast den 31 januari enligt 13 kap. 1 §. Den kontrolluppgiftsskyldige måste ha uppgifterna i sådan tid att han kan fullgöra sin skyldighet. Å andra sidan kan det röra sig om rättshandlingar som ingåtts under de sista dagarna i december. Den som skall lämna uppgifterna till den kontrolluppgiftsskyldige måste också ha tid på sig. För att ge båda parter rimliga möjligheter att fullgöra sina uppgiftsskyldigheter skall uppgifterna enligt *första stycket* lämnas senast den 15 januari. Bestämmelsen är ny.

Den som har erhållit förmån på grund av kundtrohet eller från någon i utlandet på grund av sin anställning här i landet skall enligt *andra stycket* lämna uppgifterna senast månaden efter det att förmånen har kommit den skattskyldige till del. Bestämmelsen infördes efter förslag i prop. 1996/97:19. Den bestämmelsen bör vara kvar med den ändringen att uppgifterna till den kontrolluppgiftsskyldige aldrig får lämnas senare än den 15 januari. I annat fall är det omöjligt för den kontrolluppgiftsskyldige att kunna lämna kontrolluppgiften i rätt tid. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 4 a § den gamla lagen.

7 § Här har tagits in en ny bestämmelse som innebär att om den som är kontrolluppgiftsskyldig inte får erforderliga uppgifter med anledning av rättshandlingen skall han anmäla detta förhållande till skattemyndigheten. Skattemyndigheten har befogenhet att enligt 17 kap. 1 § förelägga den som inte fullgjort sin uppgiftsskyldighet gentemot den kontrolluppgiftsskyldige att fullgöra skyldigheten.

8 § I paragrafen regleras skyldigheten för fondbolag och förvaltare att ömsesidigt lämna varandra uppgifter om den genomsnittliga anskaffningsutgiften om andelarna övergår till att vara förvaltarregistrerade eller vice versa eller om andelsinnehavaren byter förvaltare. Den nye förvaltare eller fondbolaget behöver uppgiften för att kunna lämna kontrolluppgift vid en eventuell avyttring av andelarna. Se avsnitt 14.2.

I departementspromemorian var uppgiftsskyldigheten föreslagen att regleras i lagen (1990:1114) om värdepappersfonder. Eftersom uppgiftsskyldigheten enbart har betydelse för kontrolluppgiftsskyldigheten anser regeringen att skyldigheten bör vara reglerad i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Efter synpunkter från Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening har bestämmelsen även kompletterats med en skyldighet för fondbolaget att lämna förvaltarens uppgifter då en andel övergår till att vara förvaltarregistrerad.

9 § Bestämmelsen reglerar skyldigheten att anmäla till skattemyndigheten att nedsättning av utländsk skatt erhållits. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 27 § den gamla lagen.

16 kap. Anstånd

1 § Paragrafen innehåller bestämmelser om anstånd med att lämna självdeklaration. Den motsvarar 2 kap. 32 § första stycket den gamla lagen. Angående bestämmelsernas materiella innehåll, se prop. 1971:60 och prop. 1977/78:181.

2 § Paragrafen innehåller bestämmelser om så kallat byråanstånd. Den har sin motsvarighet i 2 kap. 33 § den gamla lagen. Möjligheten till byråanstånd infördes 1979, se prop. 1977/78:181. Från att huvudsakligen omfatta en möjlighet för den som yrkesmässigt hjälper juridiska personer och näringsidkare att upprätta självdeklaration att få anstånd med lämnandet av deklARATIONERNA, utvidgas nu bestämmelsen till att avse även de fall då hjälpen ges åt andra än juridiska personer och näringsidkare. Det är således tillräckligt för att få byråanstånd att den som gör ansökan yrkesmässigt hjälper deklARATIONSSKYLDIGA att upprätta deklARATIONER. Liksom tidigare skall deklARATIONERNA lämnas enligt en viss tidsplan som beslutas av skattemyndigheten.

3 § Bestämmelsen är ny. Den ger den som skall lämna särskilda uppgifter samma möjlighet till anstånd som den har som skall lämna självdeklaration.

17 kap. Förelägganden

1 § Bestämmelsen ger skattemyndigheten rätt att förelägga en uppgiftsskyldig att fullgöra föreskriven uppgiftsskyldighet eller komplettera redan lämnad uppgift. I den gamla lagen finns liknande bestämmelser om föreläggande, t.ex. då deklARATION eller kontrolluppgift inte har lämnats på föreskrivet sätt, i 2 kap. 34 § respektive 3 kap. 64 § första stycket.

Den nya bestämmelsen om föreläggande omfattar all uppgiftsskyldighet enligt lagen. Den avser således inte bara skyldigheten att lämna självdeklaration, särskilda uppgifter, kontrolluppgifter och uppgifter till ledning för beskattning utomlands utan även uppgiftsskyldigheten enligt 14 kap., t.ex. att lämna meddelande om att kontrolluppgift har lämnats och uppgifter till den skattskyldige.

I 4 kap. 4 § den gamla lagen finns en skyldighet att, om skyldighet finns att efter föreläggande lämna uppgifter och upplysningar till ledning för taxering, lämna uppgifter och upplysningar som avser tid före beskattningsåret och som har betydelse för taxeringen. Denna skyldighet är inte längre särskilt reglerad. När det gäller uppgifter till ledning för den egna taxeringen finns det inte längre någon skyldighet att lämna uppgifter utöver dem som skall lämnas i självdeklarationen. I självdeklarationen skall redovisas de uppgifter som skattemyndigheten behöver för att fatta riktiga taxeringsbeslut. Skyldigheten omfattar även

uppgifter som avser tid före beskattningsåret om de är av betydelse för taxeringen. Skattemyndigheten kan därför enligt den nu aktuella bestämmelsen förelägga den skattskyldige att inkomma med sådana uppgifter. Någon ytterligare reglering av skyldigheten att inkomma med uppgifter till ledning för egen taxering är inte nödvändig.

2 § Den som inte är skyldig att lämna självdeklaration enligt bestämmelserna i 2 kap. får föreläggas att lämna en sådan. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 9 § i den gamla lagen.

3 § Paragrafen reglerar när skattemyndigheten får förelägga fysiska personer och dödsbon att lämna uppgifter om tredje man. Sådan uppgiftsskyldighet finns även i den gamla lagen (jfr 3 kap. 26, 37 och 43 §§ den gamla lagen). För fysiska personer och dödsbon kan förelägganden också beslutas enligt 17 kap. 4 och 5 §§, se nedan.

Föreläggande får meddelas i två situationer. I båda fallen, såväl avseende utbetalda ersättningar för utfört arbete till näringsidkare som uppgifter om ränta och fordran, krävs att föreläggandet skall avse en namngiven person.

4 § I paragrafen regleras när skattemyndigheten får förelägga juridiska personer och näringsidkare som är bokföringsskyldiga att lämna uppgifter om tredje man, så kallade tredjemansförelägganden. Möjligheten till tredjemansföreläggande infördes den 1 juli 1994. Samtidigt togs möjligheten till så kallad tredjemansrevision bort (se prop. 1993/94:151). Tredjemansrevisioner är sedan den 1 november 1997 åter möjliga att genomföra (se prop. 1996/97:100).

Bestämmelsen, som är hämtad från 3 kap. 50 a § den gamla lagen, har förtydligats. Det är numera närmare specificerat vad som kan krävas av den som föreläggs. Det kan avse att lämna begärda uppgifter, visa upp en handling eller lämna en kopia av en handling. Tillägget har gjorts med utgångspunkt från hur bestämmelsen om tredjemansförelägganden är utformad i 14 kap. 4 § skattebetalningslagen (1997:483).

I *andra stycket* har, för att ytterligare tydliggöra när ett tredjemansföreläggande får meddelas, angetts syftena med föreläggandena. Tredjemansföreläggande skall kunna användas för att kontrollera att uppgiftsskyldighet, dvs. deklarations- eller annan uppgiftsskyldighet, har fullgjorts eller förutsättningar finns att fullgöra den. I det sistnämnda ligger att tredjemansföreläggande även får avse innevarande år.

I 4 kap. 3 § den gamla lagen finns en skyldighet att, om skyldighet finns att efter föreläggande lämna uppgifter och upplysningar till ledning för taxering, även lämna uppgifter och upplysningar som avser tid före beskattningsåret och som har betydelse för taxeringen. Denna skyldighet är inte längre särskilt reglerad. När det gäller tredjemansförelägganden finns det enligt lagtexten inget som hindrar att föreläggandet avser tid före beskattningsåret och en särskild reglering är därför obehövlig.

Bestämmelsen ersätter också de flesta andra mer specificerade bestämmelser i den gamla lagen om tredjemansförelägganden. Det finns således ingen motsvarande särreglering av skyldigheten för försäkringsbolag och understödsföreningar att lämna kontrolluppgift om

försäkringar enligt 3 kap. 18 § den gamla lagen, för penninginrättningar eller någon annan att lämna kontrolluppgift om fordringar och skulder enligt 3 kap. 24 och 25 §§ den gamla lagen eller för aktiebolag och ekonomiska föreningar att lämna uppgifter av betydelse för värdesättningen av aktierna eller andelarna enligt 3 kap. 51 § den gamla lagen. Vidare saknas särregleringen att förelägga tredjeman att inkomma med kontrolluppgifter om avyttring av delägarätter och fordringsrätter enligt 3 kap. 33 § och 34 § andra stycket den gamla lagen samt om kontrolluppgift om ackordsöverskott enligt 3 kap. 35 § den gamla lagen.

5 § Om det finns särskilda skäl får även fysiska personer och dödsbon som inte är näringsidkare föreläggas att lämna uppgifter om tredje man i den omfattning som föreskrivs i 4 §. Samma möjlighet är föreskriven i 3 kap. 50 a § den gamla lagen.

6 § I *första stycket* anges att det skall framgå av föreläggandet hur och när förelagda uppgifter skall lämnas. Motsvarande bestämmelse finns i 3 kap. 62 § den gamla lagen.

I *andra stycket* görs undantag för självdeklarationer. De behöver aldrig lämnas tidigare än vad som gäller för en självdeklaration som skall lämnas utan föreläggande. Motsvarande bestämmelse finns 2 kap. 31 § den gamla lagen.

7 § Bestämmelsen om att viss kontrolluppgift som skall lämnas efter föreläggande kan undantas från föreläggandet motsvarar 3 kap. 3 § den gamla lagen.

Handlingar som kan undantas från föreläggande är sådana som inte får tas i beslag enligt 27 kap. 2 § rättegångsbalken. Det gäller t.ex. handlingar vars innehåll personer med tystnadsplikt inte behöver vittna om. Vidare får sådana handlingar undantas som har ett betydande skyddsintresse och där innehållet på grund av särskilda omständigheter inte bör komma till någon annans kännedom. Skyddsintresset skall i sistnämnda fall vara större än handlingens betydelse för kontrollen.

Bestämmelsen fick sitt nuvarande materiella innehåll efter förslag i prop. 1993/94:151.

8 § Paragrafen innehåller bestämmelser om vite. Den motsvarar 4 kap. 5 § den gamla lagen.

Om det finns anledning att anta att den uppgiftsskyldige har begått brott, bör den uppgiftsskyldige inte föreläggas vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den gärning som brottsmisstanken avser. Något uttryckligt förbud har dock inte tagits med i lagen när det gäller annat än föreläggande till den enskilde att lämna de uppgifter till den som är skyldig att lämna kontrolluppgifter som denne behöver för att kunna fullgöra sin kontrolluppgiftsskyldighet. Regeringen anförde i prop. 1997/98:10 Skattemyndigheternas medverkan i brottsutredningar, m.m. s. 62 sista stycket att regler om förbud mot vitesföreläggande i samband med brottsmisstanke bör ta sikte på de bestämmelser som i praktiken kan innebära en kränkning av passivitetsrätten. Regeringen konstaterade att de regler om föreläggande att lämna kontrolluppgift som finns i bl.a. 3 kap. lagen om

självdeklaration och kontrolluppgifter, som innefattar kontroll av annan än uppgiftslämnaren, därför inte bör omfattas. Regeringen uttalade också att reglerna om föreläggande att lämna deklaration inte heller bör omfattas. Det saknas skäl att nu göra annan bedömning vad gäller kontrolluppgifter och självdeklarationer än den regeringen tidigare har gjort. Den uppgiftsskyldighet som finns i 15 kap. 5 § och som innebär att den skattskyldige skall lämna uppgifter om sig själv bör dock undantas.

Kammarrätten i Jönköping och Riksskatteverket har i remissyttrandena tagit upp frågan om behörig domstol vid utdömmande av vite. Frågan är bl.a. vilken lag som skall tillämpas lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar eller lagen (1985:206) om vite. Regeringsrätten har i beslut den 5 oktober 2000 i målnr 7753-1999 bl.a. delat Kammarrätten i Jönköpings bedömning att lagen om viten skall tillämpas och att det är sätesorten för regionmyndigheten som skall vara avgörande för vilken länsrätt ansökan skall göras till då flera län ingår i regionmyndighetens verksamhetsområde (se Regeringrättens årsbok 2001 ref. 57). Riksskatteverket har i en skrivelse den 16 januari 2001 (dnr Fi2001/188) hemställt om att särskilda forumregler införs i bl.a. lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Beredningen av Riksskatteverkets hemställan är ännu inte avslutad varför regeringen nu inte kan lägga fram något förslag.

18 kap. Undantag från uppgiftsskyldighet

1 § De i 6–13 kap. föreskrivna uppgiftsskyldigheterna omfattar olika former av uppgifter som utan föreläggande skall lämnas till ledning för annat än egen taxering. Av respektive bestämmelse framgår vem som är uppgiftsskyldig samt för vad kontrolluppgifter och andra uppgifter skall lämnas. Vissa uppgifter, som formellt kan anses omfattas av den föreskrivna uppgiftsskyldigheten, saknar dock helt betydelse för fastställande av underlaget att ta ut skatt eller beräkna pensionsgrundande inkomst.

I syfte att underlätta för uppgiftslämnarna och inte åsamka dem onödigt administrativt merarbete får regeringen föreskriva om undantag från kontrolluppgiftsskyldigheten. Rätten att föreskriva om undantag är generell och inte avsedd att användas som ett dispensinstrument i enskilda fall. Den omfattar självfallet enbart inskränkningar i den lagstadgade uppgiftsskyldigheten. Uppgiftsskyldigheten kan således inte utvidgas med stöd av denna bestämmelse.

För att regeringen skall kunna föreskriva undantag förutsätts enligt *punkt 1* att undantaget inte kan antas komma att försvåra kontrollen av att deklarationsskyldigheten fullgjorts riktigt och fullständigt. Uppgifter som är obehövliga för t.ex. taxeringen eller uttagande av skatt kan således undantas. I den gamla lagen finns föreskrivet undantag för t.ex. uppgifter om ränta från särskilda konton för vilka uppgifter lämnas enligt annan lagstiftning (se 3 kap. 23 § 5 den gamla lagen). Med stöd av den här punkten bör vidare kunna undantas sådan avkastning m.m. som inte är skattepliktig. I visst fall görs detta dock uttryckligen. Det gäller uppgifter om pensionssparkonton (se 8 kap. 4 § 3, 9 kap. 5 § och 10 kap. 4 §).

Om olika uppgiftslämnare kan komma att betraktas som uppgiftsskyldiga för samma belopp eller rättshandling, men på olika grunder,

bör regeringen kunna föreskriva undantag från uppgiftsskyldighet med stöd av den här punkten. Däremot är det i normalfallet inte tillräckligt att uppgiften omfattas av deklarationsskyldigheten enligt 3 kap. för att en kontrolluppgiftsskyldighet skall kunna inskränkas med stöd av denna bestämmelse.

Kravet på att undantaget inte kan antas komma att försvåra kontrollen av att deklarationsskyldigheten fullgjorts riktigt och fullständigt bör sättas relativt högt.

Om uppgiften behövs för att kunna fastställa den pensionsgrundande inkomsten får undantag inte komma i fråga (*punkt 3*).

Undantaget får inte heller försvåra uttagandet av skatt enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. (*punkt 2*) eller lägga hinder i vägen för Sveriges åtaganden enligt överenskommelser med andra länder om att lämna skattekontrolluppgifter (*punkt 4*).

Bestämmelsen är ny.

2 § Enligt bestämmelsen får skattemyndigheten i ett enskilt fall ge stiftelser och föreningar dispens från skyldigheten att lämna uppgifter som avses i 5 kap. 1 §. Dispensen skall gälla för viss tid. Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 26 § fjärde stycket den gamla lagen.

19 kap. Övriga bestämmelser

1 § Paragrafen anger vilka som är behöriga företrädare för personer, fysiska och juridiska, som inte själva kan fullgöra förpliktelseerna enligt lagen. Bestämmelsen motsvarar 4 kap. 2 § 1–3, 5 och 6 den gamla lagen.

Enligt 4 kap. 2 § 5 den gamla lagen kan ombud fullgöra uppgiftsskyldigheten för andra uppgiftsskyldiga än enskilda personer och dödsbon. I det sammanhanget är det inte ett ombud med fullmakt utan ett ombud på grund av sin ställning. Användandet av ordet ombud i denna betydelse kan som Riksskatteverket har påpekat i dess remissyttrande leda till feltolkningar. Regeringen delar Riksskatteverkets bedömning att begreppet kan tas bort utan att bestämmelsen förlorar praktisk innebörd. I förhållande till departementspromemorian har således ombud tagits bort. Uppgiftsskyldigheten för en annan juridisk person än ett dödsbo föreslås fullgöras av vederbörande styrelse, förvaltning, syssloman eller förvaltare, om inte regeringen bestämmer annat beträffande staten, landsting eller kommun.

2 § Enligt bestämmelsen skall den som är uppgiftsskyldig enligt lagen bevara underlag för att kunna fullgöra uppgiftsskyldigheten och för att skattemyndigheten skall kunna kontrollera att uppgiftsskyldigheten har fullgjorts riktigt. Bestämmelsen utgör ett komplement till övriga regleringar om skyldighet att bevara räkenskaper m.m.

Skyldigheten att bevara underlag enligt denna bestämmelse kommer i flertalet fall att gälla för sex år efter utgången av det kalenderår underlaget avser. En taxering kommer normalt sett inte att ändras efter sex år. Genom tillämpningsföreskrifter får dock regleras för hur lång tid olika typer av underlag skall bevaras.

Motsvarande skyldighet finns i 4 kap. 1 § den gamla lagen. Den särskilda regleringen i andra stycket den paragrafen om vilket underlag fåmansföretag och fåmanshandelsbolag skall bevara för kontroll av taxeringen för företagsledaren eller honom närstående eller delägare har tagits bort. Deras skyldighet att bevara underlag följer av den generella bestämmelsen och behöver inte regleras särskilt.

3 § Beslut av Riksskatteverket och skattemyndigheten är inte överklagbara. Överklagandebestämmelser finns i 4 kap. 6 § den gamla lagen.

4 § Handlingar som lämnats till skattemyndigheten eller Riksskatteverket skall förstöras sex år efter taxeringsårets utgång. Om det är fråga om handlingar som rör aktiebolag eller ekonomiska föreningar är bevarandetiden 10 år. Bestämmelsen motsvarar 4 kap. 13 § den gamla lagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002 samtidigt som den gamla lagen föreslås upphävas. Den nya lagen föreslås dock att i vissa avseenden tillämpas först vid 2003, 2004 eller 2005 års taxering och i övrigt vid 2002 års taxering. När det gäller deklarationsskyldigheten och vilka uppgifter som skall förtryckas skall den gamla lagen tillämpas t.o.m. 2002 års taxering. I den mån den nya lagen innebär en utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten skall den tillämpas först vid 2003 års taxering.

Riksskatteverket samt Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen och Fondbolagens förening anser att kontrolluppgiftsskyldigheten vid avyttring av andelar i utlandsbaserade värdepappersfonder borde kunna tillämpas redan vid 2002 års taxering. Regeringen har under hand inhämtat att detta är möjligt även för de mindre uppgiftslämnarna. Förslaget föreslås därför tillämpas redan från och med kommande taxering.

Näringslivets skattedelegation har framfört att övergångsbestämmelserna kan komma att vålla stora tolkningssvårigheter. Delegationens anser att begreppet utvidgning av kontrolluppgiftsskyldigheten är alltför oklart och bestämmelsen därför bör ges en tydligare utformning. Det hade varit önskvärt att samtliga bestämmelser kunnat börja tillämpas i sin helhet vid samma tillfälle. För att detta skulle vara möjligt skulle emellertid bestämmelserna kunna tillämpas först vid 2003 års taxering, även då med vissa undantag. Det skulle innebära att den gamla lagen skulle tillämpas tillsammans med inkomstskattelagen (1999:1229). Den gamla lagen har inte i något avseende anpassats till inkomstskattelagen. De hänvisningar som görs till annan lagstiftning i den gamla lagen skulle i de flesta fall vara felaktiga. Även om det skulle vara möjligt att ha en sådan ordning, skulle det vara förenat med stora svårigheter och merarbete för såväl skattemyndigheterna som enskilda. Det skulle också medföra att sådana uppgiftsskyldigheter som föreslås tas bort skulle behöva tillämpas längre än vad som är nödvändigt. Den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter bör därför börja

tillämpas i största möjliga utsträckning redan vid 2002 års taxering. I de fall kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgas bör detta ske med viss framförhållning. Det är därför mindre lämpligt att införa en kontrolluppgiftsskyldighet vid 2002 års taxering som avser löpande beskattningsår. Den kontrolluppgiftsskyldige måste rimligen redan vid beskattningsårets ingång kunna känna till vilka uppgifter som det skall lämnas kontrolluppgift om inför taxeringen påföljande år. Det förekommer att samma paragraf innehåller bestämmelser om såväl redan gällande uppgiftsskyldigheter som nya. Det skulle leda till omfattande övergångsbestämmelser att dela upp paragraferna på olika tillämpningstidpunkter. Den föreslagna bestämmelsen att ny kontrolluppgiftsskyldighet skall tillämpas från och med 2003 års taxering torde i praktiken inte vålla några större tillämpningsproblem. Det kan dock inte uteslutas att skattemyndigheterna och Riksskatteverket i större utsträckning än vanligt kommer att belastas med förfrågningar.

I flera fall saknar en kontrolluppgiftsskyldighet som finns i dag sin motsvarighet i den nya lagen. Sådana kontrolluppgifter skall inte lämnas vid 2002 års taxering.

26.2 Förslaget till lag om ändring i kupongskattelagen (1970:624)

Ändringarna i lagen föranleds av att skyldigheten att lämna särskild uppgift enligt lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter utgår och uppgiftsskyldigheten i stället flyttas till kupongskattelagen. Se vidare avsnitt 13.3.

26.3 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385)

Ändringarna i lagen föranleds av att en revisors anmärkningsskyldighet beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid redovisa och betala skatter och avgifter utvidgas till att även omfatta redovisning och betalning av punktskatter. Vidare föreslås att en revisor skall sända vissa orena revisionsberättelser direkt till skattemyndigheten. Se vidare avsnitt 11.

26.4 Förslaget till lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Ändringen föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter

Ändringarna föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:533) om arbetsställenummer m.m.

4 §

Bestämmelsen om att arbetsställenummer skall anges i kontrolluppgiften har förts in i 6 kap. 6 § 8 den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Paragrafen kan till följd därav upphävas.

26.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Ändringarna i lagen föranleds av att en revisors anmärkningskyldighet beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid redovisa och betala skatter och avgifter utvidgas till att även omfatta redovisning och betalning av punktskatter. Vidare föreslås att en revisor skall sända vissa orena revisionsberättelser direkt till skattemyndigheten. Se vidare avsnitt 11.

26.8 Förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1990:324)

Ändringarna föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

3 §

Att bestämmelserna om avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) skall tillämpas även i fråga om särskild löneskatt framgår av 1 kap. 6 § den föreslagna lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. En särskild bestämmelse om det behövs således inte i lagen om särskild löneskatt på förvärvsinkomster.

26.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

18 §

Bestämmelserna om kontrolluppgifter för dem som är skattskyldiga enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta har flyttats till den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. I paragrafen görs i stället en hänvisning till relevanta bestämmelser i den nya lagen. Se vidare avsnitt 17.

26.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl.

23 §

I *andra stycket* har tagits in en hänvisning till bestämmelserna om kontrolluppgiftsskyldighet för begränsat skattskyldiga i den nya lagen. Bestämmelserna ersätter tidigare hänvisning till den särskilda kontrolluppgiftsskyldighet som fanns i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Den särskilda kontrolluppgiftsskyldigheten omfattas numera av kontrolluppgiftsskyldigheten i den nya lagen.

26.12 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet

Ändringarna föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift

4 §

Att bestämmelserna om avgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980) skall tillämpas även i fråga om allmän löneavgift framgår av 1 kap. 6 § den föreslagna lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. En särskild bestämmelse om det behövs således inte i lagen om allmän löneavgift.

26.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:297) om försöksverksamhet med samtjänst vid medborgarkontor

Ändringen föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt

Ändringen föranleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.16 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

5 kap. 9 §

Skatteavdrag skall göras från ränta och utdelning om kontrolluppgift skall lämnas om inte särskilt undantag har gjorts. I den nya lagen har kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgats till att även omfatta utdelning och ränta från så kallade kpongbolag och ekonomiska föreningar samt andra där mottagaren av utdelningen eller räntan enligt den gamla lagen skall lämna särskild uppgift. Avsikten är inte att samtidigt utvidga skyldigheten att göra skatteavdrag för dessa utdelningar och räntor. Särskilda undantag för dessa utdelningar och räntor har därför införts.

10 kap. 25 §

I *andra stycket* införs en bestämmelse om att deklarationen skall vara egenhändigt underskriven av den som är skyldig att lämna deklarationen eller av den som är behörig ställföreträdare.

10 kap. 31 §

Om mervärdesskatt skall redovisas i självdeklarationen framgår det av 3 kap. 10 § den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter vilka uppgifter som skall redovisas. Bestämmelsen om detta i *andra stycket* kan därför utgå.

18 kap. 3 §

Enligt förslaget förutsätts för förtidsåterbetalning av innehållen preliminär skatt att den skattskyldige bedriver näringsverksamhet. Enligt nu gällande regler kan förtidsåterbetalning efter inkomstårets utgång även medges en fysisk person som inte har fått en förtryckt förenklad självdeklaration och därför måste lämna en särskild självdeklaration trots att han inte bedriver näringsverksamhet. Genom att behålla möjligheten om det föreligger synnerliga skäl kan dock återbetalning göras i uppenbart stötande fall. Det är samma möjlighet som i dag finns för dem som fått en förenklad självdeklaration.

Övriga bestämmelser

Övriga föreslagna ändringar föranleds av den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.17 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

2 kap. 19 §

Ändringarna i lagen föränleds av att skyldigheten att lämna särskild kontrolluppgift till ledning för bestämmande av pensionsgrundande inkomst av anställning för vilken en försäkrad inte är skattskyldig i Sverige flyttas till den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Se vidare avsnitt 17.2.

26.18 Förslaget till lag om ändring i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationsskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar

Ändringen föränleds av att föreskrifterna i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter ersatts av nya föreskrifter i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.19 Förslaget till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Ändringarna i lagen föränleds av att en revisors anmärkningskyldighet beträffande företag som har underlåtit att i rätt tid redovisa och betala skatter och avgifter utvidgas till att även omfatta redovisning och betalning av punktskatter. Vidare föreslås att en revisor skall sända vissa orena revisionsberättelser direkt till skattemyndigheten. Se vidare avsnitt 11.

26.20 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

48 kap. 7 §

I ett nytt *andra stycke* föreslås att en begränsad genomsnittsmetod skall få användas vid beräkning av kapitalvinsten/-förlusten vid avyttring av förvaltarregistrerade andelar i värdepappersfonder. Se avsnitt 14.3.

Övriga bestämmelser

Övriga föreslagna ändringar föränleds av den nya lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

26.21 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:46) om omräkningsförfarande vid beskattning för företag som har sin redovisning i euro, m.m.

4 §

Skyldigheten för vissa företag att foga sin årsredovisning till självdeklarationen har tagits bort. Därav ändringen i *första stycket*.